

VALSTS STATISTISKĀ PĀRVALDE

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBA

1928. gadā

Sastādījis **A. Maldups.** Rediģējis **V. Salnais**

Bureau de Statistique de l'Etat

Etat de l'agriculture en Lettonie

de 1928

Écrit par **A. Maldups.** Rédigé par **V. Salnais**

RĪGĀ, 1929. GADĀ.

-1907-

Iespiests A/s. J. Pētersons un b-dri spiestuvē, Rīgā, Kr. Barona ielā 20/22.

Priekšvārds

Šis trešais Valsts statistiskās pārvaldes izdevums, ar ziņām par mūsu svarīgākās saimnieciskās dzīves nozari — lauksaimniecību, „Latvijas lauksaimniecība 1928. gadā“, sastādīts pēc otra izdevuma „Latvijas lauksaimniecība 1926—1927. g. g.“ parauga. Tomēr, šinī izdevumā dažas nodaļas pārkārtotas pārskatāmākā veidā, bet dažas no viņām stipri papildinātas. Starp citu, nodaļījumā par Valsts statistiskās pārvaldes lauksaimniecības grāmatvedības biroju, plašāki apskatīti pirmie šī grāmatvedības biroja darbības rezultāti. Lauksaimniecības grāmatvedības datu trūkums bij sajūtams jau kopš ilgāka laika, kamdēļ Statistiskā pārvalde pu-

blicēdama savā lauksaimniecības grāmatvedības birojā sakopotās statistiskās ziņas, cer ka tās, kaut pagaidām vēl arī tikai daļai, noderēs par pietiekoši noteiktu pieturas punktu mūsu lauksaimnieciskās dzīves pētītājiem un veidotājiem.

Bez jau augšā minētiem papildinājumiem, šī izdevuma tabularā daļā ievietoti salīdzinošie pārskati arī par lauksaimniecības stāvokli citās valstīs.

Rīgā, martā, 1929. gadā.

Valsts statistiskā
pārvalde.

Satura rādītājs.

Priekšvārds	III.
Etat de l'agriculture en Lettonie dans l'année agricole 1928	V.
Die Lage der Landwirtschaft in Lettland im Jahre 1928	IX.
Ievads	1
1. Sējumi	3
2. Mājlopi	7
3. Lauksaimniecības ražojumi	10
Laukaugu raža	10
Saknauģu raža	28
Lopbarības raža	28
Lopkopības ražojumi	34
Lauksaimniecības blakus nozaru ražojumi	37
4. Tirdzniecība ar lauksaimniecības ražojumiem	38
Lauksaimniecības ražojumu cenas	38
Lauksaimniecības ražojumu eksports un imports	43
5. Laukstrādnieki un viņu algas	47
6. Lauksaimniecības grāmatvedība	57
Lauksaimniecības ražojumu pašizmaksa 1927/28 s. g.	70
Graudu, labību un kartupeļu ražošanas izdev. un pašizmaksa	73
Lauksaimniecības grāmatvedības biroja darbības pārskats	83
7. Dažādas ziņas	84
Lauksaimnieku ienākumi, izdevumi un nodokļi	84
Zemes pārdošana un izrentēšana	86
Lauku un augļu dārzu stāvoklis	88
Lauksaimniecības darbību un dažādu dabas parādību kalendars	93
Metroloģiskas ziņas	102
Augu slimības	107
Mājlopu slimības	108
Tabeles	110
Sējumu platība	110
Mājlopi	112
Raža	113
Laukstrādnieku algas	124
Lauksaimniecības ražojumu cenas	129
Valsts statistiskās pārvaldes Lauksaimniecības grāmatvedības biroja 72 saimniecību noslēgto grāmatu rezultāti par 1927/28. saimn. g.	143
Galveno laukaugu sējumu platība pirms un pēc kara gados dažādās valstīs	168
Caurmēra raža no 1 ha kvintalos pirms un pēc kara gados dažādās valstīs	172
Mājlopi dažādās valstīs pirms un pēc kara gados	176
Avant-propos	III.

Table des matières

Etat de l'agriculture en Lettonie dans l'année agricole 1928	V.
Die Lage der Landwirtschaft in Lettland im Jahre 1928	IX.
Introduction	1
1. Emblavures	3
2. Bétail de ferme	7
3. Produits agricoles	10
Rendement des fruits des champs	10
Rendement des tubercules	28
Rendement des fourrages	28
Produits animaux	34
Produits de branches accessoires de l'agriculture	37
4. Commerce de produits agricoles	38
Prix des produits agricoles	38
Exportation et importation des produits agricoles	43
5. Mains d'oeuvre et leurs salaires	47
6. Comptabilité agricole	57
Prix de revient des produits agricoles en 1927/28	70
Dépenses agricoles et prix de revient de la production des céréales et des pommes de terre	73
Aperçu sur l'activité du bureau de comptabilité agricole	83
7. Renseignements divers	84
Recettes, dépenses et impôts agricoles	84
Vente et bail des terres	86
Etat des cultures des champs et des vergers	88
Calendrier sur l'activité agricole et les conditions météorologiques	93
Informations météorologiques	102
Maladies des plantes	107
Maladies du bétail	108
Tableaux	110
Superficie emblavée	110
Bétail de ferme	112
Rendement	113
Salaire des ouvriers agricoles	124
Prix des produits agricoles	129
Résultats de la clôture des livres, dans 72 exploitations par l'année agricole 1927/28 effectuée par la section de comptabilité au Bureau de Statistique de l'Etat	143
Superficie cultivée dans différents Etats avant et après la guerre	168
Rendement moyen en quint. p. ha dans différents Etats avant et après la guerre	172
Bétail de ferme dans différents Etats avant et après la guerre	176

Etat de l'agriculture en Lettonie dans les années agricoles 1927/28

L'année 1928 a été excessivement défavorable pour l'agriculture en Lettonie à cause des conditions météorologiques et climatiques anormales. L'excédent énorme des précipitations atmosphériques sur la moyenne observée depuis de longues années a eu une influence presque funeste pour le pays. Non seulement les travaux des champs ont été interrompus ou entravés, mais, par suite des grandes inondations qui ont eu lieu dans quelques contrées, les récoltes ont pourri et n'ont pu être ramassées. Ce sont principalement les cul-

tures d'été qui ont souffert de cet état de choses. De grandes superficies n'ont pas étéensemencées en automne et, d'autre part, là où les semailles ont été effectuées, la température exceptionnellement basse n'a pas permis leur développement.

Superficie sous culture.

A cause des conditions mentionnées ci-dessus la superficie des cultures d'été a considérablement diminué en 1928, comme le montre le tableau suivant.

	1909—1913.		1920—1925.		1927.		1928.	
	sup. en 1 000 d'ha	%	sup. en 1 000 d'ha	%	sup. en 1 000 d'ha	%	sup. en 1 000 d'ha	%
Seigle	350,8	100	243,1	69	256,3	73	257,8	73
Froment	32,6	100	29,7	91	58,7	180	66,6	204
Orge	191,6	100	160,1	84	185,3	97	146,3	77
Avoine	305,9	100	285,8	93	305,2	100	238,8	78
Pommes de terre	79,6	100	68,4	86	85,3	107	78,3	98
Lin.	69,6	100	49,6	71	63,2	91	68,7	99

Une diminution de la superficie emblavée se constate principalement pour l'orge, l'avoine et les pommes de terre. La superficieensemencée en lin montre au contraire une augmentation en 1928.

Rendement des fruits des champs.

Influencé par les mauvaises conditions, la récolte de l'année 1928 a été bien inférieure à l'habituelle, surtout celle des céréales d'été — orge et avoine — et aussi celle des pommes de terre et du lin.

	1909—1913.		1920—1925.		1927.		1928.	
	Quint.	%	Quint.	%	Quint.	%	Quint.	%
Seigle: d'hiver . . .	9,29	100	9,76	105	10,13	109	8,37	90
d'été . . .	7,05	100	7,74	110	6,79	96	5,83	80
Froment: d'hiver . .	12,33	100	11,87	95	13,44	109	11,38	92
d'été . . .	8,21	100	10,24	125	8,88	108	7,11	87
Orge	9,05	100	9,18	102	7,02	78	4,87	54
Avoine	9,12	100	8,88	97	5,80	64	6,11	67
Pois	7,70	100	9,02	117	7,24	94	4,82	63
Pommes de terre . .	80,25	100	91,34	114	83,90	105	40,11	50
Lin: graines . . .	3,85	100	3,88	101	2,83	72	1,52	42
filasse . . .	4,34	100	4,02	93	2,94	68	2,13	49

Il n'y a que les céréales d'hiver qui ont donné une récolte en général satisfaisante. Cependant, en comparaison avec la norme d'avant guerre, le rendement moyen de tous les fruits des champs est inférieur, à savoir: pour le seigle d'hiver de 10%, pour le seigle d'été de 20%; pour le froment d'hiver de 8%; pour le froment d'été de 13%;

pour l'orge de 46%; pour l'avoine de 33%; pour les pois de 37%; pour les pommes de terre de 50%; pour la graine de lin de 58%, et pour la filasse de lin de 51%. En comparant la récolte totale des fruits des champs de l'année 1928 à celle de l'année 1927 nous obtenons les chiffres ci-après.

	1920—1923.		1920—1925.		1927.		1928.	
	en 1 000 de quint.	%	en 1 000 de quint.	%	en 1 000 de quint.	%	en 1 000 de quint.	%
Seigle: d'hiver . . .	3 241,8	100	2 589,2	80	2 571,0	79	2 135,2	66
d'été . . .	12,5	100	37,5	300	17,0	136	13,5	108
Froment: d'hiver . . .	350,0	100	266,0	76	578,0	165	552,0	158
d'été . . .	34,0	100	222,1	636	139,4	399	128,1	367
Orge	1 728,4	100	1 377,1	80	1 300,8	75	713,1	41
Avoine	2 790,3	100	2 390,6	86	1 771,6	63	1 456,0	52
Pois	179,3	100	276,1	154	264,3	148	145,1	81
Pommes de terre . . .	6 385,2	100	6 213,8	97	7 173,5	112	3 140,4	49
Lin: graines . . .	254,3	100	183,1	72	166,4	65	104,3	41
filasse . . .	302,3	100	193,3	64	185,7	61	146,4	48

Quant à la valeur totale de la récolte de 1928, elle surpasse, malgré les conditions défavorables, celle d'avant-guerre de 4% environ, ce qui s'explique, bien entendu, par la hausse des prix à la fin de l'année 1928.

L'exportation des produits agricoles.

L'exportation des produits agricoles a augmenté depuis la guerre mondiale d'année en année et en 1928 sa valeur totale s'est élevée à Ls 101 218 000 ce qui représente 39,12% de la valeur totale de l'exportation du pays. Dans les deux dernières années la répartition des produits agricoles exportés a été la suivante:

	1913.	1927.	1928.
	en 1 000 de Ls	en 1 000 de Ls	en 1 000 de Ls
Seigle	57 962	65 089	63 623
Froment	9 253	22 821	24 654
Orge	36 198	29 710	20 701
Avoine	54 732	39 631	40 720
Pois	6 527	9 786	7 835
Pom. de terre . . .	38 729	64 562	53 387
Lin: graines . . .	5 954	5 553	4 608
filasse . .	26 934	36 415	30 305
Total	236 289	273 567	245 833
	100,00	115,78	104,04

Rendement des fourrages.

Pour les cultures fourragères l'année 1928 a été de même très défavorable et le rendement de ces cultures a été très peu considérable, ce que nous montre le tableau suivant.

	Rendement moyen		Rendement total	
	(en quint. p. ha)		(en 1 000 de quint.)	
	Foin.	Trèfle	Foin.	Trèfle
1920—1925	19,18	27,18	15 151,0	7 091,7
1926	20,64	21,58	16 291,0	6 641,8
1927	22,68	32,34	17 826,3	10 670,3
1928	17,68	26,61	13 756,3	9 200,3

	1927.	1928.
	1 000 de Ls	1 000 de Ls
Filasse de lin	26 773	25 409
Graines de lin	6 440	5 610
Beurre	41 266	52 481
Viande	6 038	2 702
Graines de trèfle	2 095	1 947
Oeufs	33	10

Parmi ces produits exportés le beurre occupe la première place (20,20% de l'exportation totale), puis vient la filasse de lin (9,82%) et en dernier lieu, la viande. (1,05%). Le beurre va principalement en Allemagne, (85,86%), la filasse de lin en Belgique (56,75%) et la viande en Angleterre (88,15%).

Cheptel.

Les mauvaises conditions de l'année 1928 ont également provoqué une réduction du cheptel par suite surtout du manque de fourrage. La diminution n'est pas encore très considérable et inquiétante, cependant, si elle continue à l'avenir, elle peut avoir une influence défavorable sur le développement de l'élevage des bestiaux.

Cheptel (en 1000)

	1912.		1927.		1928.	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Espèce chevaline	320,0	100	369,3	115	365,2	114
„ bovine	912,0	100	966,8	106	960,8	105
„ ovine	996,0	100	1 127,3	113	1 090,4	109
„ porcine	557,0	100	534,8	96	535,0	96

Salaire de la main-d'oeuvre.

Les salaires des ouvriers agricoles qui augmentaient constamment depuis la guerre mondiale, et cela principalement à cause d'un manque sensible de main-d'oeuvre, ont diminué quelque peu en 1928. On est parvenu à cette diminution des salaires en appelant dans le pays des ouvriers des pays voisins, principalement de la Lithuanie et de la Pologne. Le tableau suivant démontre le succès de ce procédé.

	Salaires annuels				Salaires saisonniers			
	Ouvriers agr. Ls	%	Ouvrières agr. Ls	%	Ouvriers agr. Ls	%	Ouvrières agr. Ls	%
1921.	236	100	146	100	182	100	119	100
1922.	359	152	216	148	243	133	160	135
1923.	385	163	233	160	290	159	195	164
1924.	488	207	295	202	343	188	214	181
1925.	537	227	334	229	376	206	241	203
1926.	569	241	364	249	388	213	258	217
1927.	563	239	369	253	379	208	255	214
1928.	542	230	364	249	364	200	250	210

Recettes et dépenses agricoles.

Il n'y a que peu d'exploitations agricoles en Lettonie qui aient une comptabilité régulière et exacte, de sorte que les données disponibles sont assez défectueuses. Nous présenterons tout de même quelques renseignements en chiffres de caractère relatif, fournis au bureau de statistique de l'Etat par ses correspondants agricoles sur les recettes et les dépenses de leurs exploitations et mis en oeuvre par la section de comptabilité du bureau pour donner un aperçu sur ce sujet.

Recettes agricoles.

	1923/1924.	1924/1925.	1925/1926.	1926/1927.	1927/1928.
Culture du sol	34,23	31,22	27,66	21,43	21,53
Elevage du bétail	47,24	47,42	51,64	55,37	53,22
Branches accessoires de l'agriculture .	6,23	6,20	6,95	6,06	7,66
Autres recettes	12,30	15,16	14,81	16,24	17,47
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Dépenses agricoles

Achat de l'inventaire mort	10,13	9,01	8,76	7,03	6,67
Achat de l'inventaire vivant	8,34	5,90	5,07	4,27	3,59
Salaire des mains-d'oeuvre	34,75	32,64	32,89	31,54	30,82
Répar. de bâtiments et de l'inv. mort .	7,16	6,06	5,98	6,03	5,59
Paiement de dettes et de %	3,53	4,72	4,75	5,20	5,07
Constructions nouvelles	8,15	5,36	6,41	7,06	5,37
Divers impôts et contributions	6,33	5,96	5,63	5,10	4,75
Fermage et argent d'achat	1,72	1,72	1,60	1,64	2,36
Méliorations	—	1,80	1,97	1,99	2,23
Engrais artificiels	5,71	5,95	6,10	6,70	6,52
Fourrage concentré (tourteaux etc.) . .	—	5,76	4,08	5,55	5,70
Achat de semences	—	2,89	2,11	2,21	2,10
Autres dépenses	14,18	12,73	14,35	15,62	18,36
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

La répartition des impôts et contributions agricoles est la suivante (en %) :

	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.
Impôts sur le revenu	20,12	18,63	17,20	17,63	16,00
Impôts sur les immeubles	12,96	13,81	13,17	16,18	16,00
Contributions commun. et de districts .	52,04	50,91	49,18	49,68	50,67
Autres impôts	14,86	17,25	20,36	16,51	17,33
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Die Lage der Landwirtschaft in Lettland im Wirtschaftsjahr 1927/28.

Das Jahr 1928 ist für die Landwirtschaft Lettlands ein schweres und äusserst unergiebiges gewesen und zwar deshalb, weil die Entwicklung der Feldfrüchte durch die unnormalen klimatischen Verhältnisse sehr ungünstig beeinflusst worden ist. Die Menge der Niederschläge überstieg nämlich bei weitem die Norm einer Reihe von Jahren, wodurch die Feldarbeiten nicht nur auf längere Zeit unterbrochen wurden, sondern sogar in manchen durch die Ueberschwemmung heimgesuchten Gegenden ganz unter-

bleiben mussten. Grosse Gebiete blieben somit unbesät, während in anderen, wo eine Aussaat erfolgte, die Feldfrüchte der niedrigen Temperaturen wegen, nicht recht zur Entwicklung kamen.

Die Anbaufläche.

Infolge der angeführten Umstände weist im Jahre 1928 die Anbaufläche — besonders für Sommergetreide — einen kleineren Umfang als im Vorjahre auf, was aus nachstehender Tabelle ersichtlich ist.

Anbaufläche in 1000 ha in den Jahren:

	1909—1913. ha	%	1920—1925. ha	%	1927. ha	%	1928. ha	%
Roggen	250,3	100	243,1	69	256,3	73	257,6	73
Weizen	32,6	100	29,7	91	58,7	180	66,3	204
Gerste	191,6	100	160,1	84	185,3	97	146,3	77
Hafer	305,3	100	285,6	93	305,2	100	238,6	78
Kartoffeln	79,3	100	68,4	86	85,5	107	78,3	98
Flachs	69,3	100	49,6	71	63,2	91	68,7	99

Die Anbaufläche hat sich im Jahre 1928 besonders für Gerste, Hafer und Kartoffeln verkleinert, während sich die Anbaufläche für Flachs etwas vergrössert hat.

1928 auch der Ertrag an Feldfrüchten ein recht niedriger und zwar hauptsächlich derjenige des Sommerkorns, Gerste und Hafer, so wie auch derjenige von Kartoffeln und Flachs.

Ertrag der Feldfrüchte.

Infolge der oben angeführten ungünstigen klimatischen Verhältnisse ist im Jahre

	1909—1913. Quint.	%	1920—1925. Quint.	%	1927. Quint.	%	1928. Quint.	%
Roggen: Winter-	9,29	100	9,76	105	10,13	109	8,37	90
Sommer-	7,06	100	7,74	110	6,79	96	5,83	80
Weizen: Winter-	12,33	100	11,67	95	13,44	109	11,38	92
Sommer-	8,21	100	10,24	125	8,83	108	7,11	87
Gerste	9,05	100	9,19	102	7,02	78	4,87	54
Hafer	9,12	100	8,38	97	5,30	64	6,11	67
Erbsen	7,70	100	9,02	117	7,23	94	4,82	63
Kartoffeln	80,25	100	91,34	114	83,90	105	40,11	50
Leinsaat	3,65	100	3,88	101	2,83	72	1,32	42
Flachs	4,34	100	4,02	93	2,91	68	2,13	49

Nur das Wintergetreide, Roggen und Weizen, hat eine verhältnismässig befriedigende Ernte ergeben. Im Vergleich zur Vorkriegsnorm ist der Durchschnittsertrag im Jahre 1928 allerdings für alle Feldfrüchte niedriger und zwar: für Winterroggen um 10%; für Sommerroggen um 20%; für Winterweizen um 8%; für Sommerweizen

um 13%; für Gerste um 46%; für Hafer um 33%; für Erbsen um 37%; für Kartoffeln um 50%; für Leinsaat um 58% und für Flachs um 51%.

Auch im Vergleich zu derjenigen von 1927, ist die Gesamternte der Feldfrüchte im Jahre 1928 merklich geringer und zwar:

	1909—1913. in 1000 Quint.	%	1920—1925. in 1000 Quint.	%	1927. in 1000 Quint.	%	1928. in 1000 Quint.	%
Roggen: Winter-	3 241,8	100	2 589,2	80	2 571,0	79	2 135,2	66
Sommer-	12,5	100	37,5	300	17,0	136	13,5	108
Weizen: Winter-	350,0	100	266,6	76	578,0	165	552,0	158
Sommer-	34,9	100	222,1	636	139,4	399	128,1	367
Gerste	1 728,4	100	1 377,1	80	1 300,4	75	713,1	41
Hafer	2 790,3	100	2 390,6	86	1 771,0	63	1 456,9	52
Erbsen	179,3	100	276,1	154	264,5	148	145,1	81
Kartoffeln . .	6 385,2	100	6 213,8	97	7 173,5	112	3 140,4	49
Leinsaat . . .	254,3	100	183,1	72	166,4	65	104,3	41
Flachs	302,3	100	193,3	64	185,7	61	146,4	48

Was nun den Wert der gesamten Feldfruchternte im Jahre 1928 anbelangt, so übersteigt er — ungeachtet der erwähnten Umstände — den Vorkriegswert noch um 4%, was allerdings nur durch die Preissteigerung zu Ende des Jahre 1928 seine Erklärung findet.

	1913.	1927. in 1 000 Ls	1928.
Roggen	57 962	65 089	63 623
Weizen	9 253	22 821	24 654
Gerste	36 198	29 710	20 701
Hafer	54 732	39 631	40 720
Erbsen	6 527	9 786	7 835
Kartoffeln . .	38 729	64 562	53 387
Leinsaat . . .	5 954	5 553	4 608
Flachs	26 934	36 415	30 305
Zusammen . .	236 289	273 567	245 833
%	100,00	115,78	104,04

Viehfutterertrag.

Auch für Futterkräuter ist das Jahr 1928 ungünstig gewesen, da auch sie eine schwache Ernte aufweisen.

	Durchschnitts- erträge (in Quint. pro ha)		Gesamt- erträge (in 1000 Quint.)	
	Heu	Klee	Heu	Klee
1920—1925	19,18	27,19	15 151,0	7 091,7
1926	20,64	21,58	16 291,0	6 641,8
1927	22,63	32,84	17 826,3	10 670,3
1928	17,98	26,61	13 756,5	9 200,4

Die Ausfuhr landwirtschaftlicher Erzeugnisse.

Die Ausfuhr von landwirtschaftlichen Erzeugnissen hat in den letzten Nachkriegsjahren ständig zugenommen und zwar betrug im Jahre 1928 der Gesamtwert derselben Ls 101 218 000, was 39,12% vom Gesamtwert der ganzen Ausfuhr Lettlands ausmacht. In den letzten 2 Jahren gestaltete sich die Ausfuhr der einzelnen landwirtschaftlichen Erzeugnisse wie folgt:

	1927.		1928.	
	1 000 Ls	% in vom Gesamt- wert der Ausfuhr	1 000 Ls	% in vom Gesamt- wert der Ausfuhr
Flachs	26 773	12,10	25 409	9,82
Leinsaat . . .	6 440	2,91	5 610	2,17
Butter	41 266	18,65	52 481	20,20
Fleisch	6 038	2,73	2 702	1,06
Kleesaat . . .	2 095	0,95	1 947	0,75
Eier	33	0,01	10	0,00

Wie ersichtlich steht unter den ausgeführten landwirtschaftlichen Erzeugnissen Butter an erster Stelle (mit 20,29% von der Gesamtausfuhr); dann folgt Flachs (mit 9,82%) und zuletzt Fleisch (mit 1,08%). Die Butter wurde hauptsächlich nach Deutschland ausgeführt (85,56); Flachs nach Belgien (56,75%) und Fleisch nach England (88,15%).

Der Viehbestand.

Die ungünstigen klimatischen Verhältnisse des Jahres 1928 sind auch nicht ohne Einwirkung auf den Viehbestand geblieben. Durch den Futtermangel sind viele Landwirte genötigt gewesen ihren Viehbestand

zu reduzieren. Im allgemeinen ist die Abnahme des Bestandes bisher noch nicht sehr bedeutend. Sollte sich der Viehbestand aber in Zukunft noch in grösserem Masse verringern, so kann das allerdings schlimme Folgen für die Entwicklung der Viehzucht haben.

Viehbestand (in 1000).

	1913.		1927.		1928.	
	Anzahl	‰	Anzahl	‰	Anzahl	‰
Pferde . . .	320,0	100	369,3	115	365,2	114
Rinder . . .	912,0	100	966,8	106	960,8	105
Schafe . . .	996,0	100	1 127,3	113	1 090,4	109
Schweine . .	557,0	100	534,8	96	535,0	96

Die Löhne der Landarbeiter

Die Löhne der Landarbeiter, welche in allen Nachkriegsjahren infolge Mangels an Arbeitskräften stetig gestiegen sind, begannen im Jahre 1928 etwas zu fallen. Um dem Mangel an Arbeitskräften abzuhelpen

und dem ständigen Steigen der Löhne zu steuern, hat man fremde Arbeitskräfte herangezogen und zwar vornehmlich aus unseren Nachbarstaaten Litauen und Polen. Nachstehende Tabelle veranschaulicht die erreichten Erfolge:

Jahre	Jahreslöhne				Sommerlöhne					
	Knechte Ls	‰	Mägde Ls	‰	Knechte Ls	‰	Mägde Ls	‰	Hüter Ls	‰
1921.	236	100	146	100	182	100	119	100	97	100
1922.	359	152	216	148	243	133	160	135	132	136
1923.	385	163	233	160	290	159	195	164	147	151
1924.	488	207	295	202	343	188	214	181	172	177
1925.	537	227	334	229	376	206	241	203	200	205
1926.	569	241	364	249	388	213	258	217	209	215
1927.	563	239	369	253	379	208	255	214	207	213
1928.	542	230	364	249	364	200	250	210	202	208

Landwirtschaftliche Einnahmen und Ausgaben.

In Lettland besteht eine geregelte landwirtschaftliche Buchführung nur in sehr wenigen Wirtschaften, und daher sind die Daten über Einnahmen und Ausgaben in der Landwirtschaft recht mangelhaft. Wir las-

sen hier in Relativzahlen einige Daten folgen, welche das Staatliche Statistische Amt von seinen freiwilligen landwirtschaftlichen Korrespondenten über deren Ausgaben und Einnahmen in ihren Wirtschaften durch spezielle Fragelisten gesammelt und dann bearbeitet hat, und welche nachstehende Uebersicht darbieten.

Einnahmen in den Wirtschaftsjahren:

	1923/1924.	1924/1925.	1925/1926.	1926/1927.	1927/1928.
	in Prozenten				
Vom Landbau	34,23	31,22	27,50	21,43	21,53
Von der Viehzucht	47,24	47,42	51,04	55,37	53,32
Von den Nebenzweigen d. Landwirtschaft	6,23	6,20	6,05	6,96	7,68
Sonstige Einnahmen	12,30	15,16	14,81	16,24	17,47
Zusammen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Ausgaben in den Wirtschaftsjahren

Für die Anschaffung des toten Inventars	10,13	9,01	8,78	7,03	6,87
Für die Anschaffung des lebenden Invent.	8,34	5,80	5,07	4,27	3,59
Für Landarbeiterlöhne	34,75	32,84	32,89	31,31	30,82
Für Remonte der Gebäude u. d. toten Inv.	7,18	6,06	5,98	6,03	5,89
Für Neubauten	8,15	5,16	6,41	7,08	5,47
Für Tilgung von Schulden und für % .	3,53	4,72	4,75	5,26	5,07
Für verschiedene Steuern und Abgaben .	6,33	5,98	5,53	5,10	4,75
Für Pacht und Auskauf	1,72	1,72	1,60	1,84	2,36
Für Meliorationsarbeiten	—	1,80	1,47	1,99	2,23
Für Kunstdüngung	5,71	5,95	6,40	6,70	6,52
Für Kraftfutter (wie Ölkuchen etc.) . . .	—	5,76	4,68	5,55	5,79
Für Saatbeschaffung	—	2,89	2,11	2,21	2,10
Sonstige Ausgaben	14,19	12,73	14,35	15,62	18,38
Zusammen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Die Steuern und Abgaben der Landwirtschaft verteilen sich folgendermassen:

	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.
	in Prozenten				
Einkommensteuer	20,12	18,03	17,29	17,65	16,00
Immobiliensteuer	12,96	13,81	13,17	16,18	16,00
Gemeinde- und Kreisabgaben	52,04	50,01	49,18	49,88	50,87
Sonstige Steuern	14,88	17,25	20,36	16,51	17,33
Zusammen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Ievads

Apskatot mūsu lauksaimniecības stāvokli un attīstības gaitu 1928. gadā, jau pašā sākumā jānāk pie slēdziena, ka minētais gads mūsu lauksaimniekiem ir viens no visneizdevīgākajiem pēckara gadiem. 1928. gada nelabvēlīgie laika apstākļi satricinājuši mūsu zemkopju stāvokli un droši vien atstās arī diezgan jūtamu iespaidu uz lauksaimniecības attīstības gaitu tuvākā nākotnē.

Sākot ar pašu agro pavasari un beidzot ar vēlo rudenī, ar retiem izņēmumiem, meteoroloģiskie apstākļi ir bijuši laukaugu attīstībai nelabvēlīgi. Lielais nokrišņu daudzums pavasarī — sējas laikā — padarīja uz laiku pilnīgi neiespējamu lauku kārtīgu apstrādašanu un viņu apsēšanu, bet tādos apvidos, kur lauksaimnieki bija jau paspējuši laukus apsēt pirms lielā lietus perioda sākuma, tur iesētā sēkla mitruma un zemās temperatūras dēļ, zemē pa daļai sapuva. Vēlāk gan, lietus periodam beidzoties, lauksaimnieki ar steigu centās neapsētos laukus apsēt, tāpat arī par jaunu otrreiz apsēt no plūdiem iznīcinātos laukus, — tomēr sēklas trūkuma dēļ ne visiem lauksaimniekiem tas bija iespējams. Šādu apstākļu dēļ tad arī diezgan ievērojama daļa lauku, kurus bij paredzēts apsēt ar vasarāju labībām, liniem un kartupeļiem, — palika neapsēti. Tā pēc valsts statistiskās pārvaldes brīvprātīgo korespondentu ziņojumiem (uz 1928. g. 5. jūliju) Rīgas apriņķī sējumu platība nokrišņu dēļ samazinājusies par 15%, Cēsu — 10%, Valmieras — 20%, Valkas — 15%, Madonas — 20%, Liepājas — 10%, Aizputes — 10%, Kuldīgas — 9%, Ventspils — 11%, Talsu — 10%, Tukuma — 15%, Jelgavas — 35%, Bauskas — 40%, Jēkabpils — 20%, Ilūkstes — 15%, Daugavpils — 30%, Rēzeknes — 30%, Ludzas — 25% un Jaunlatgales — 25%. Caurmērā visā valstī pēc minētiem korespondentu ziņojumiem dikā palikusi apm. 20% no visu sējumu kopplatības. Tālāk jāpiezīmē, ka ja arī kur lauksaimniekiem izdevās laukus vēl jūlija mēnesī apsēt, vai arī plūdu izpostītos laukus atjaunot, tad no šādiem vēlū sētiem laukaugiem apmierinošu ražu varēja cerēt ievākt tikai pie visai labiem

augšanas apstākļiem vēlā rudenī. Šis lauksaimnieku cerības pa lielākai daļai nepiepildījās, jo arī vasaras otrā pusē nokrišņi pārsniedza vidējo normālo daudzumu. Tāpat arī gaisa temperatūra arvien bij samērā zema, kas nopietni traucēja vasarāju labību augšanas un attīstības gaitu. Neatļaisnojās lauksaimnieku cerības arī uz labvēlīgiem labību nogatavošanās un viņas novākšanas apstākļiem. Daudzu lauksaimniecību lauki vēl pat ap 20. oktobri stāvēja nenovākti, jo vēlū sētās labības neienācās un klimatiskie apstākļi traucēja ražas ievākšanu. Pēc lauksaimniecības brīvprātīgo korespondentu ziņojumiem uz 1928. gada 20. oktobri Rīgas apriņķī bij vēl nenovākti 58% no vasarāju labības, Cēsu apr. — 40%, Valmieras apr. — 38%, Valkas apr. — 33%, Madonas apr. — 35%, Liepājas apr. — 29%, Aizputes apr. — 27%, Kuldīgas apr. — 54%, Ventspils apr. — 61%, Talsu apr. — 53%, Tukuma apr. — 49%, Jelgavas apr. — 58%, Bauskas apr. — 68%, Jēkabpils apr. — 73%, Ilūkstes apr. — 76%, Daugavpils apr. — 34%, Rēzeknes apr. — 34%, Ludzas apr. — 31% un Jaunlatgales apr. — 32%. Caurmērā visā valstī oktobra otrā pusē uz lauka stāvēja vēl nenovāktā apm. puse no vasarāju labības. Tas pats sakāms arī par saknāugiem un it sevišķi par kartupeļiem. Ražas novākšana turpinājās gan arī vēl pēc 20. oktobra, tomēr samērā neskēmīgi.

Kas attiecās uz ziemāju labībām — rudziem un kviešiem — tad uz viņām meteoroloģiskie apstākļi nav atstājuši pārāk ļaunu iespaidu un šīs labības devušas samērā apmierinošu, bet dažos apvidos pat labu ražu.

Sliktu iespaidu meteoroloģiskie apstākļi atstājuši arī uz zālāju laukiem un pļavām. Aukstais un mitrais laiks kavēja zāles augšanu. Bez tam jūnija un jūlija mēnešu plūdi applūdināja daudz pļavas, kurās tamdēļ palika nepļautas, caur ko ievāktā siena kopražā jutami samazinājusies. Sliktā siena novākšanas laikā dēļ arī tā (siena) kvalitāte zemāka nekā iepriekšējos gados. Vispār daudzām lauksaimniecībām būs stipri sajūtams lopbarības trūkums, ku-

ra dēļ nāksies pat mājlopu skaitu stipri samazināt, caur ko cietīs visai svarīgā lopkopības nozare, kuŗa pēdējos gados visai strauji un sekmīgi attīstījās.

Beidzot vēl jāpiemin arī 1928. gada rudens ziemāju labību sējas apstākļi. Ziemas rudzu un kviešu sēja, sakarā ar klimatiskiem apstākļiem sākās vēlāk nekā parasti un norisinājās samērā nelabvēlīgos apstākļos, kuŗu dēļ diezgan laba daļa no ziemājiem paredzētās lauku platības palika

neapsēta un to nākošā 1929. gadā vajadzēs apsēt ar citiem laukaugiem.

Nemot vērā visu augšā sacīto, mūsu lauksaimniekiem stāv priekšā visai grūtas dienas, kamēr nelabvēlīgo apstākļu dēļ sistās brūces sadzis. Tomēr nav arī šaubu par to, ka mūsu zemkopji, pie daudzmazlabvēlīgiem, turpmākiem gadiem, prātis un spēs pārvarēt saimnieciskās grūtības, kā to viņi jau ir spējuši un pierādījuši daudz grūtākos apstākļos.

1. Sējumi

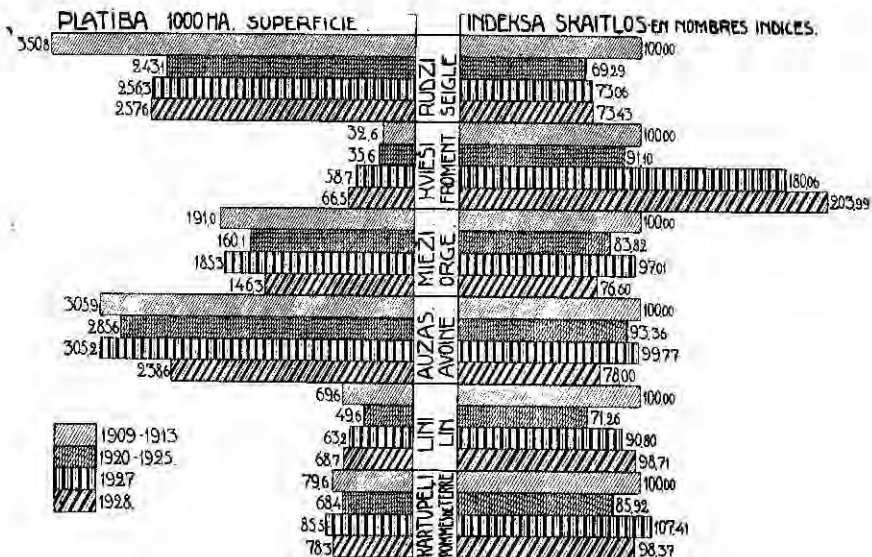
1928. gada sējas laiks bija visai netzdevīgs. Nemitīgās lietus gāzes traucēja lauku apsēšanu un daudzos apvidos tās pat iznīcināja jau iesētos laukus (Zemgalē un Latgalē). Sacītais sevišķi attiecas uz Jelgavas un Bauskas apriņķiem, kur plūdu

posts bij sevišķi liels. Šādu apstākļu dēļ tad arī vasarāju labību, un saknauņu platība jūtami samazinājusēs. Apskatot atsevišķu laukaugu sējumu platību pēc apgabaliem, redzam sekošo:

Sējumi. — Emblavures.

Rudzi. — Seigle.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1 000 ha	79,8	65,2	66,1	68,2	68,0
% %	100,00	81,78	83,04	85,67	85,13
Kurzemē: 1 000 ha	61,8	48,2	45,7	44,2	42,8
% %	100,00	77,87	73,83	71,41	68,82
Zemgalē: 1 000 ha	78,0	44,5	58,9	59,5	58,1
% %	100,00	57,05	75,51	76,28	74,48
Latgalē: 1 000 ha	131,3	85,2	80,6	84,3	88,0
% %	100,00	64,88	65,85	64,28	67,71
Latvijā: 1 000 ha	350,8	243,1	251,3	256,3	257,6
Lettonie: % %	100,00	69,29	71,83	73,08	73,43

Sējumu platība Latvijā — Superficie emblavée en Lettonie

Rudzu (kopā ziemas un vasaras) lauku platība 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, nedaudz pieaugusi. Tomēr rudzu lauki vēl arvien aizņem mazāku platību nekā pirmskara gados, kas izskaidrojams ar to, ka rudzu kulturai, kā tādai, kuŗa vājāk atmaksājas, mūsu lauksaimnieki piegriež mazāku vērību nekā citiem laukaugiem. Vidzemē, Kurzemē un Zem-

galē rudzu lauku platība 1928. gadā pat nedaudz samazinājusies un tikai Latgalē, tā pieaugusi par 4500 hektariem, caur ko arī izskaidrojama rudzu lauku paplašināšanās valsts mērogā. Vispār jāsaprata, ka rudzu lauku platība 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo 1927. g., nav nevienā apriņķī novērojama spēja stāvokļa maiņa.

Kvieši. — Froment.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	1 000 ha	3,9	9,4	12,8	14,9	16,1
	% %	100,00	241,02	328,20	358,87	412,82
Kurzemē:	1 000 ha	9,2	7,6	11,0	13,1	14,6
	% %	100,00	82,61	119,67	142,39	158,70
Zemgalē:	1 000 ha	17,6	16,3	22,5	28,1	31,6
	% %	100,00	92,61	127,84	159,66	179,55
Latgalē:	1 000 ha	1,9	2,3	3,2	3,5	4,2
	% %	100,00	121,05	168,42	184,21	221,05
Latvijā:	1 000 ha	32,6	35,6	49,5	58,7	66,5
Lettonie:	% %	100,00	91,10	151,84	180,06	203,99

Arī kviešu (ziemas un vasaras) lauki 1928. gadā paplašinājusies, pie kam daudz ievērojamāki nekā rudzu lauki. To platība, salīdzinot ar 1927. gadu, valsts apjomā pieaugusi par kādiem 7800 hektariem. Šīs platības pieaugums attiecas, kā uz ziemas, tā arī uz vasaras kviešiem. 1928. gadā kviešu platība, salīdzinot ar pirmskara stāvokli, vairāk nekā dubultojusies. Sevišķi strauja kviešu lauku paplašināšanās novērojama Vidzemē, kur, salīdzinot ar pirmskara gadiem, kviešu lauki tagad aiz-

ņem četrkārtīgi lielāku platību. Arī Latgalē, kur parasti kviešus samērā maz sēja, pēdējo lauki ar katru gadu vairāk paplašinājas. Tāpat kviešu rajonā — Zemgalē — kviešus pēckara gados sēj vairāk nekā pirms kara. Tas pats sakāms arī par Kurzemi. Vēl jāpiezīmē, ka pēdējos gados mūsu zemkopji vispār piegriezuši lielāku vērību vasaras kviešiem, nekā agrāk, kas it sevišķi sakāms par vidzemniekiem, kuŗi ar vasaras kviešiem apsēj ievērojamu platību.

Mieži. — Orge.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	1 000 ha	65,5	50,5	55,7	53,3	43,8
	% %	100,00	76,94	85,03	81,87	66,11
Kurzemē:	1 000 ha	29,3	27,9	26,3	26,8	25,3
	% %	100,00	95,22	90,10	91,47	88,05
Zemgalē:	1 000 ha	44,7	31,5	47,2	45,0	33,7
	% %	100,00	70,47	105,69	100,87	75,39
Latgalē:	1 000 ha	51,5	50,2	61,0	60,2	43,5
	% %	100,00	97,47	118,44	116,89	84,47
Latvijā:	1 000 ha	191,0	160,1	190,3	185,3	146,3
Lettonie:	% %	100,00	83,82	99,63	97,01	76,60

Sevišķi nelabvēlīgu iespaidu sliktais sējas laiks atstājis uz miežu kultūru: ar tiem apsētā platība 1928. gadā ievērojami mazāka nekā iepriekšējos divos gados, kad ar miežiem bijis apsēts jau apmēram tik pat liela platība, kā pirms kara gados. Visvairāk miežu lauku platība sašaurinājusies Latgalē (par 17 700 ha), tad Zemgalē (par 11 300 ha) un Vidzemē (par 10 000 ha). Kur-

zemē ar miežiem 1928. gadā apsēts tikai nedaudz (par 1 000 ha) mazāk, nekā iepriekšējā 1927. gadā. Vispār visas valsts apjomā ar miežiem apsētā platība 1928. gadā par 39 000 hektaru mazāka, nekā iepriekšējā gadā un sasniedz tikai 76,60% no pirmskara platības.

Auzas. — Avoine.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1 000 ha	97,1	104,3	111,4	107,4	90,9
%%	100,00	107,41	114,72	110,80	93,61
Kurzemē: 1 000 ha	76,5	71,1	71,8	67,3	60,0
%%	100,00	92,84	93,58	87,97	78,43
Zemgalē: 1 000 ha	79,8	60,2	80,3	74,1	43,0
%%	100,00	75,63	100,38	93,00	54,02
Latgalē: 1 000 ha	52,7	50,0	57,5	56,1	44,7
%%	100,00	94,87	109,10	107,02	84,82
Latvijā: 1 000 ha	305,9	285,8	320,8	305,2	238,8
Lettonie: %%	100,00	93,38	104,87	99,77	78,00

Auzu lauki, kuri vispār pie mums aizņem ievērojamu platību un parasti sastāda caurmērā apm. 30% no visu sējumu kopplatības, 1928. gadā samazinājušies, salīdzinot ar 1927. gadu, par 66 600 hektariem. Auzu lauki, tāpat kā miežu, visvalrāk samazinājušies Zemgalē (par 31 100 ha), kas sevišķi sakāms par Jelgavas apriņķi, kur 20 600 ha (1927. gadā) vietā ar auzām 1928. gadā apsēti tikai 8 000 ha. Apmēram tāda pati ai-

na redzama arī Bauskas apriņķī. Arī Vidzemē palicis neapsēts ievērojams daudzums (16 500 ha) auzām sagatavoto lauku. Tas pats arī Latgalē. Kurzemē auzu lauki samazinājušies vismazāk, tomēr arī šeit 1928. gadā ar auzām apsētā platība par 7 300 ha mazāka, nekā iepriekšējā 1927. gadā. Salīdzinot ar pirmskara gadiem, 1928. gadā auzu lauku platība sastāda tikai 78% no pirmskara apmēriem.

Mistris. — Méteil.

	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1 000 ha	14,7	18,3	19,6	16,8
%%	100,00	124,49	133,33	114,29
Kurzemē: 1 000 ha	7,5	9,6	10,3	13,6
%%	100,00	123,08	132,08	174,36
Zemgalē: 1 000 ha	21,9	28,9	30,4	35,7
%%	100,00	131,96	138,81	163,01
Latgalē: 1 000 ha	6,1	9,4	7,4	7,8
%%	100,00	154,10	121,31	127,87
Latvijā: 1 000 ha	50,5	66,2	67,7	73,9
Lettonie: %%	100,00	131,08	134,06	146,34

Sakarā ar to, ka ar vasarāju labībām—auzām un miežiem, mūsu lauksaimniekiem neizdevās apsēt visu šiem sējumiem paredzēto platību, tie vēlā sējas laika dēļ, daļu no neaizņemtiem laukiem centās apsēt ar mistri, cerdami no tā iegūt ražu vismaz lopbarībai. Tamdēļ arī ar mi-

stri aizņemtā platība 1928. gadā nedaudz pieaugusi (par 6 200 hektariem). Šis mistru lauku pieaugums galvenā kārtā gan attiecas uz Zemgali un Kurzemi. Latgalē mistra lauki palielinājušies tikai niecīgos apmēros, bet Vidzemē, tie pat samazinājušies.

Zirni. — Pois.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1 000 ha	4,8	4,8	5,2	5,6	4,9
%%	100,00	106,52	113,04	121,71	106,52
Kurzemē: 1 000 ha	3,2	4,8	5,1	4,8	3,7
%%	100,00	153,13	159,38	150,00	115,63
Zemgalē: 1 000 ha	6,8	9,4	11,2	10,6	8,3
%%	100,00	138,24	164,71	155,88	122,06
Latgalē: 1 000 ha	8,6	14,6	16,7	15,8	13,2
%%	100,00	169,77	194,19	181,40	153,49
Latvijā: 1 000 ha	23,2	33,8	38,2	36,8	30,1
Lettonie: %%	100,00	145,69	164,06	157,78	129,74

Zirņi, kuŗus pirmskaŗa gados sēja samērā maz, pēckaŗa gados ieņē m diezgan redzamu vietu sējumu starpā un ir novērojama noteikta tendence uz pakāpenisku zirņu lauku paplašināšanos visos valsts apgabalos, bet it sevišķi tas sakāms par Latgali. Arī zirņu lauki, tāpat kā vasarāju labības lauki, 1928.

gadā samazinājušies. Šī samazināšanās arī pie zirņiem visai jūtama, jo kamēr 1927. gadā ar zirņiem bija visā valstī apsēti 36 600 hektari, 1928. gadā vairs tikai 30 100 hektaru. Tomēr, neskatoties uz šādu zirņu lauku platības samazināšanos, to platība 1928. gadā pārsniedz pirmskaŗa apmērus par apm. 30%.

Kartupeli. — Pommes de terre.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1 000 ha	21,3	21,7	27,0	28,8	28,3
% %	100,00	101,87	126,78	135,21	132,86
Kurzemē: 1 000 ha	17,0	14,9	15,8	16,5	16,2
% %	100,00	84,66	88,64	93,75	92,05
Zemgalē: 1 000 ha	15,2	10,1	14,2	15,1	13,7
% %	100,00	66,45	93,42	99,34	90,13
Latgalē: 1 000 ha	25,5	21,7	25,3	25,1	20,1
% %	100,00	85,09	99,21	98,33	78,82
Latvijā: 1 000 ha	79,8	68,4	82,1	85,5	78,3
Lettonie: % %	100,00	85,92	103,14	107,11	98,37

Kartupeli pieder pie tiem laukaugiem, kuŗu platība pēckaŗa gados pakāpeniski ar katru gadu pieaugusi, sasniedzot pirmskaŗa gadu platības apmērus jau 1926. gadā. Vienīgi 1928. gadā ar kartupeļiem apstādītā platība diezgan jū-

tami samazinājusies (salīdzinot ar 1927. gadu par 7 200 hektariem). Šī kartupeļu lauku platības samazināšanās gan galvenā kārtā attiecas tikai uz Zemgali (par 1 400 hektaru mazāk nekā 1927. g.) un Latgali (5 000 ha mazāk). Vidzemē un Kurzemē, turpretī, kartupeļu lauku platības samazināšanās samērā maza.

Linī. — Lin.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1 000 ha	37,5	19,8	20,1	19,0	20,0
% %	100,00	52,79	53,69	50,66	53,33
Kurzemē: 1 000 ha	3,7	3,6	2,6	2,4	2,1
% %	100,00	97,30	70,27	64,88	56,76
Zemgalē: 1 000 ha	9,4	5,8	7,1	6,3	7,0
% %	100,00	61,70	75,53	67,02	74,47
Latgalē: 1 000 ha	19,0	20,4	34,0	35,5	39,8
% %	100,00	106,84	178,94	186,84	208,42
Latvijā: 1 000 ha	69,0	49,6	63,8	63,2	68,7
Lettonie: % %	100,00	71,26	91,66	90,80	98,71

Linu sējumu platība 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo 1927. gadu, paplašinājusies par 5 500 hektariem, tādējādi gandrīz sasniedzot pirmskaŗa linu platības normu, kad ar tiem bija apsēti pavisam 69 600 hektari. Vislielāko linu lauku paplašināšanos uzrāda Latgale, kā lielākais linu kultūras rajons. Šeit linu lauku platība pieaugusi par 4 100 hektariem. Arī Vidzeme pieskaitāma pie galveniem linu rajoniem, to-

mēr te linu lauki paplašinājušies samērā maz — tikai par 1 000 hektariem, kas pa daļai izskaidrojams ne tikai ar nelabvēlīgiem meteoroloģiskiem sējas laika apstākļiem, bet arī ar sēklas trūkumu. Zemgalē linus parasti lielākos apmēros sēj gandrīz vienīgi Bauskas un pa daļai arī Jekabpils un Ilūkstes apriņķos. Visos minētos apriņķos ar liniem apsētā platība nedaudz paplašinājusēs. Kurzemē vispār linus maz sēj, gandrīz tikai pašu saimniecību vajadzībām, kamdēļ šī apgabala linu kultūras pa-

plašināšanai vai sašaurināšanai piekrit mazāka ievēriba, jo uz valsts saimniecisko dzīvi šī pārmaiņa līnu lauku platībā gandrīz neatstāj nekādu iespaidu.

Kas attiecas uz āboliņu un sētu zāļu

platību, tad tā, sakarā ar pēdējo gadu spējo lopkopības attīstības gaitu, tāpat kā iepriekšējos gados, arī 1928. gadā manāmi pieaugusi un proti:

Ar āboliņu un sētām zālēm bija apsēts:

		Trèfle et herbes.			
		1923.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	1 000 ha	95,8	113,0	117,2	122,2
	% %	100,00	117,95	122,34	127,56
Kurzemē:	1 000 ha	68,7	66,2	67,7	70,1
	% %	100,00	96,36	98,54	102,04
Zemgalē:	1 000 ha	85,8	100,0	101,0	105,4
	% %	100,00	117,52	119,04	123,13
Latgalē:	1 000 ha	25,5	28,6	32,1	37,1
	% %	100,00	112,16	125,88	145,48
Latvijā:	1 000 ha	275,6	308,4	318,0	334,8
Lettonie:	% %	100,00	111,90	115,71	121,48

Kā redzams zālāju lauku platības pakāpenisks pieaugums novērojams lielākā vai mazākā mērā visos apgabalos. Salīdzinot ar 1927. gadu, zālāju lauki 1928. gadā paplašinājušies Vidzemē par 4,27%, Kurzemē — 3,55%, Zemgalē — 3,43%, bet Latgalē pat par 15,58%. Caurmērā visā

valstī 1928. gadā zālāju lauku platība paplašinājusies, salīdzinot ar 1927. gadu par apm. 5%, bet salīdzinot ar 1923. gadu, pat par 21,48%. Seit vēl jāpiezīmē, ka mūsu lauksaimnieki pakāpeniski samazina ilgadējo zālāju lauku platību, pārejot uz 1—3 gadīgiem zālāju laukiem, kuri, saprotams, dod nesalīdzināmi augstāku ražu.

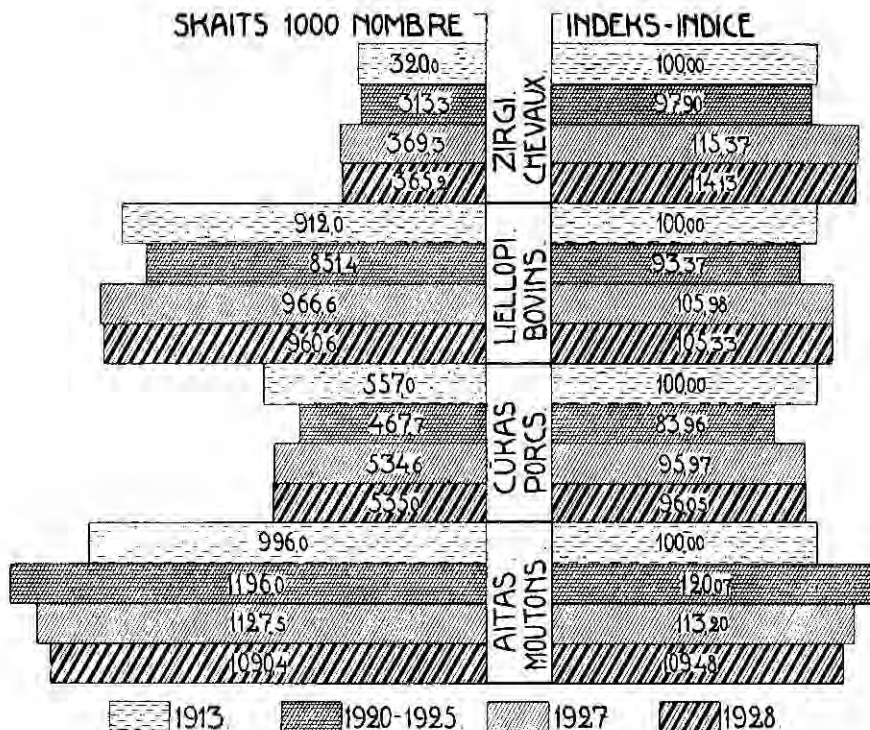
2. Mājlopi

Saimnieciskai dzīvei atjaunojoties galveno mājlopu skaits gandrīz visos pēckara gados pakāpeniski un jūtami pieauga un ir jau sasniedzis pirmskara apmērus. 1928. gadā, sakarā ar jau agrāk pieminētiem nelabvēlīgiem klimatiskiem apstākļiem, kas radīja lielas grūtības lopbarības jautājumā, mājlopu skaits nedaudz samazinājies. Pagaidām gan šī mājlopu skaitliskā samazinā-

šanās nav pārāk liela, tomēr paredzams, ka turpmāk, sakarā ar lopbarības trūkumu (1928./1929. gada ziemā) daudziem lauksaimniekiem nāksies jūtami samazināt savu ganāmo pulku. Tas sevišķi var attiekties uz govslapiem. Apskatot atsevišķi mājlopu skaitu pēc apgabalumiem un gadiem, redzam sekošo:

Mājlopi. — Cheptel. Zirgi. — Chevaux.

		1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Skaits (tūkstošos)	90,0	94,7	109,5	110,7	109,4
	% %	100,00	105,22	121,66	122,99	121,56
Kurzemē:	Skaits (tūkstošos)	76,0	58,5	69,0	70,0	69,3
	% %	100,00	77,38	90,78	92,10	91,18
Zemgalē:	Skaits (tūkstošos)	66,0	66,7	80,0	86,1	84,8
	% %	100,00	101,06	130,30	130,45	128,48
Latgalē:	Skaits (tūkstošos)	88,0	93,1	100,5	102,5	101,7
	% %	100,00	105,68	114,20	116,47	115,57
Latvijā:	Skaits (tūkstošos)	320,0	313,3	365,0	369,3	365,2
Lettonie:	% %	100,00	97,90	114,06	115,37	114,14

Mājlopu skaits Latvijā — Bétal de ferme en Lettonie

Zirgu skaits pēckara gados diezgan strauji pieaudzis un sasniedza pirmskara apmērus atsevišķos apgabalos jau 1922. gadā. Tas arī pilnīgi saprotams, jo atjaunojot no kara izpostītās saimniecības, zemkopjiem, vispirms, vajadzēja domāt par zirgu iegādāšanu. Tomēr, jāpiezīmē, ka šis zirgu skaita pieaugums nav visos apgabalos vienāds. Tā Kurzēmē zirgu skaits, līdz pat pēdējiem gadiem, nav vēl sasniedzis pirmskara apmērus. Vislielākais zirgu skaita pieaugums novērojams Vidzemē un Zemgalē — apvidos, kurī visvairāk no kara

cietuši. Arī Latgalē zirgu pieaugums diezgan prāvs. 1928. gadā, pretēji visiem iepriekšējiem gadiem, zirgu skaits samazinājies par 4100 g. Tas gan nav liels skaits un šī zirgu skaitliskā samazināšanās nevar atstāt jūtamu iespaidu uz lauksaimniecības stāvokli visā visumā, tomēr tas raksturo grūto lauksaimnieku stāvokli, kuŗa dēļ jākeras pat pie visnepieciešamākā mājlopa — zirga — pārdošanas. Skaitliskā ziņā visvairāk zirgu skaits samazinājies Vidzemē un Zemgalē, mazāk Kurzēmē un Latgalē.

Liellopi. — Espèce bovine.

		1913.	1920-1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Skaits (tūkstošos)	355,0	332,8	358,0	361,8	358,0
	%%	100,00	93,74	100,84	101,88	100,83
Kurzēmē:	Skaits (tūkstošos)	165,0	144,8	162,0	167,5	167,2
	%%	100,00	87,78	98,18	101,51	101,33
Zemgalē:	Skaits (tūkstošos)	185,0	162,8	215,0	219,5	218,0
	%%	100,00	87,99	116,21	118,64	118,32
Latgalē:	Skaits (tūkstošos)	207,0	211,0	220,0	218,0	216,5
	%%	100,00	101,93	106,28	105,31	104,50
Latvijā:	Skaits (tūkstošos)	912,0	851,4	955,0	966,0	960,0
Lettonie:	%%	100,00	93,37	104,71	105,98	105,33

Pēdējos gados ļoti strauji attīstījusies pie mums piensaimniecība, kamdēļ liellopu skaits ievērojami pieaudzis un liellopu, skaita ziņā, pirmskaŗa stāvoklis dažos apgabalos sasniegts jau 1925./1926. g. Salīdzinot ar pirmskaŗa stāvokli, vislielāko liellopu skaita pieaugumu (procentuēli) redzam Zemgalē, tad Latgalē, Vidzemē un Kurzemē. 1928. gadā liellopu skaits visos apgabalos lielākā vai mazākā mērā samazinājies. Kopumā visā valstī liellopu skaits samazinājies pavisam par 6000 galvām. Visvairāk

liellopu skaits samazinājies Vidzemē (par 3 600 g.), tad Latgalē (1 500 g.) un Zemgalē (600 g.). Vismazāk liellopu skaits samazinājies Kurzemē — tikai par 300 g. Kā redzams, liellopu skaits pagaidām gan samazinājies samērā nelielos apmēros, tomēr beidzamā laikā no laukiem iesūtītie ziņojumi liecina, ka daudzās saimniecībās līdz 1929. gada pavasarim nāksies lopbarības trūkuma dēļ vēl vairāk samazināt liellopu skaitu, kas, saprotams, var nelabvēlīgi atsaukties uz turpmāko lopkopības attīstības gaitu.

Cūkas. — Espèce porcine.

		1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Skaits (tūkstošos)	185,0	159,6	176,5	180,6	181,5
	% %	100,00	86,21	95,40	97,62	98,27
Kurzemē:	Skaits (tūkstošos)	88,0	89,0	106,0	112,0	110,2
	% %	100,00	102,15	120,45	127,27	125,23
Zemgalē:	Skaits (tūkstošos)	117,0	98,4	118,5	122,5	120,0
	% %	100,00	84,10	101,28	104,70	102,56
Latgalē:	Skaits (tūkstošos)	167,0	119,8	120,0	119,5	123,0
	% %	100,00	71,67	71,85	71,55	73,65
Latvijā:	Skaits (tūkstošos)	557,0	467,7	521,0	534,6	535,0
Lettoniē:	% %	100,00	83,98	93,53	95,97	96,05

Cūku skaits pēckara gados pieaudzis visai lēni un tikai pašos pēdējos gados cūkopībai mūsu lauksaimnieki sākuši plegriezt nopietnāku vērību, kas izskaidrojams ar uzsākto bekona ražošanu eksportam. Sakarā ar sacīto, cūku skaits visā valstī jau gandrīz sasniedz pirmskaŗa apmērus un tas vispār nav samazinājies arī pēdējā 1928. ga-

dā, bet gan mazliet pieaudzis. Dažos apgabalos, kā Kurzemē un Zemgalē cūku skaits jau pat jūtami pārsniedz pirmskaŗa normu. Salīdzinot ar 1927. gadu, pēdējā 1928. gadā, cūku skaits gan pieaudzis tikai Latgales apriņķos, kā arī dažos Vidzemes apriņķos, turpretī Kurzemē un Zemgalē cūku skaits 1928. gadā mazliet samazinājies.

Aitas. — Espèce ovine.

		1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Skaits (tūkstošos)	425,0	399,5	342,0	338,0	339,7
	% %	100,00	93,99	80,47	79,52	79,63
Kurzemē:	Skaits (tūkstošos)	138,0	258,5	265,0	262,0	231,7
	% %	100,00	187,24	192,02	189,85	167,90
Zemgalē:	Skaits (tūkstošos)	168,0	231,7	294,0	285,0	268,5
	% %	100,00	137,91	174,99	169,64	159,82
Latgalē:	Skaits (tūkstošos)	265,0	306,3	251,0	242,5	250,5
	% %	100,00	115,58	94,71	91,50	94,53
Latvijā:	Skaits (tūkstošos)	996,0	1 196,0	1 152,0	1 127,5	1 090,4
Lettoniē:	% %	100,00	120,07	115,66	113,20	109,48

Aitkopībai pie mums nav piegrieztā vajadzīgā ievēriba, jo lai gan aitu skaits samērā liels, tomēr vilnas raža zema. Pašos pirmos pēckara gados (1920.—1923. g. g.) aitu skaits ļoti strauji pieauga un tas jau 1926. gadā visai jūtami pārsniedza pirmskaŗa apmērus. Sākot ar 1924. gadu aitu skaits ar katru gadu pakāpeniski lielākā vai

mazākā mērā samazinājās. Neskatoties uz to, tas vēl pēdējā 1928. gadā pārsniedz pirmskaŗa apmēru visā valstī par apm. 10%. bet atsevišķos apgabalos, kā Kurzemē un Zemgalē šis pieauguma procents ir vēl lielāks (Kurzemē — 67,0%, Zemgalē — 59,82%). Vidzemē, kur stipri attīstījusies piensaimniecības nozare, aitu skaits nekad nav bijis

nesamērīgi liels, kā tas ir pārejos apgabalos, un pēdējos gados ir stipri mazāks nekā pirms kara gados.

Beidzot šo apskatu par mājlopu stāvokli, jāsaka, ka nākošajā 1929. gadā mūsu lauksaimniekiem būs jāpieliek ļoti lielas pūles, lai mājlopu skaitu nesamazinātu, lopbarības trūkuma dēļ. Lauksaimnieki paši

pilnīgi apzinās klūmīgo stāvokli, kādu radītu mājlopu samazināšana, it sevišķi, ja nāktos samazināt liellopu skaitu, kamdēļ saprotama viņu cenšanās ar visiem līdzekļiem uzturēt mājlopu skaitu agrākos apmēros. Ciktāl tas viņiem izdosies, to rādīs jau nākošā 1929. gada pavasars.

3. Lauksaimniecības ražojumi.

a) Laukaugu raža.

Laukaugu raža pie mums, salīdzinot ar citām Vakarēiropas līdzīga klimata valstīm, samērā zema. Tas pa daļai izskaidrojams ar to, kā mūsu lauksaimnieki, apstākļu spiesti, vēl arvienu nevar pienācīgi zemi apstrādāt, lai tādējādi paceltu laukaugu ražīgumu. Saprotams, bez tam ražas apmēri ir atkarīgi no klimatiskiem apstākļiem. Pēckara gados gan arī pie mums laukaugu raža, lai gan lēni, tomēr pakāpeniski ceļas, jo arī mūsu lauksaimnieki arvien vairāk sāk pielietot modernākās lauku apstrādāšanas mašīnas un darba rīkus, kā arī piegriezt lielāku vērību racionālākai lauku mēslošanai, kā ar kūts, tā arī ar mākslīgiem mēsliem. Par sacīto liecina lielie lauksaimniecības mašīnu, darba rīku un mākslīgo mēslojumu ievadumi no ārzemēm.

Lauksaimniecības mašīnas ievestas:

1921. gadā par Ls	3 171 363,—	100,00%
1923. " " "	7 385 368,—	232,88%
1925. " " "	5 026 884,—	158,51%
1927. " " "	5 024 574,—	158,48%
1928.*) " " "	3 217 556,—	101,86%

Kā redzams, lauksaimniecības mašīnu ievadumi no ārzemēm ir diezgan prāvi. Pašos pēdējos gados tie nedaudz sašaurinājušies, bet tas nebūt nenozīmē, ka pieprasījumi pēc lauksaimniecības mašīnām, no mūsu lauksaimnieku puses, būtu mazāki, bet gan tikai rāda, ka mūsu pašu rūpniecības iestādes uzsākušas dažu lauksaimniecības mašīnu un darba rīku ražošanu plašākos apmēros, nekā agrākos gados, ar ko pa daļai apmierina zemkopju pieprasījumus pēc nepieciešamākiem darba rīkiem.

Mēslošanas vielu ievadumi Latvijā: Engrais artificiels imports:

	1926.		1927.		1928. ¹⁾	
	to	1000 Ls	to	1000 Ls	to	1000 Ls
Superfosfāts — Superphosphate . . .	42 158	3 319	42 044	3 011	33 861	2 345
Tomasa milti — Scories Thomas m. . .	24 025	1 844	20 176	1 264	25 811	1 419
Kainīts — Kainīte	392	18	512	25	509	25
Kālija sāļi — Sel de potasse	19 698	2 199	13 729	1 628	16 649	2 040
Čilisalpetris — Salpêtre du Chili . .	760	248	717	238	1 011	293
Pārējās mēsloš. viel.—Autres engrais .	679	155	280	75	5 787	765
Kopā — Total	87 712	7 783	77 458	6 241	83 628	6 887

Mākslīgo mēslošanas līdzekļu ievadumi 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo 1927. gadu, kopumā nedaudz pieauguši. Šis pieaugums galvenā kārtā attiecas uz tomasa miltiem un kālija sāļi. Superfosfata ievadumi, kuri iepriekšējos gados bijuši visai prā-

vi, 1928. gadā turpreti stipri vien samazinājušies. Kainīta un čilisalpetera ievadumi, samērā mazi.

Tālāk atsevišķi apskatīsim visu mūsu galvenāko laukaugu caurmēra ražu un kopražu pēc apgabaliem.

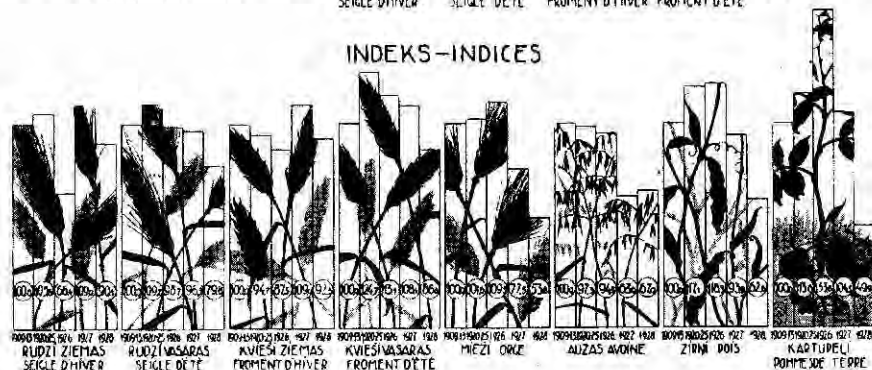
¹⁾ Ziņas iepriekšējās.

²⁾ Ziņas par 1928. gadu iepriekšējās.

NO 1 HA KV. EN QUINT PAR HA

INDEXS—INDICES

Laukaugu caurmēra raža — Rendement moyen

Ziemas rudzi. — Seigle d'hiver.

a) Caurmēra raža no 1 ha kvintalu.

Rendement moyen en quint par ha.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	no 1 ha kv.	11,46	10,12	5,30	10,81	8,04
	%	100,00	88,31	47,03	94,33	70,16
Kurzemē:	no 1 ha kv.	10,80	10,94	9,20	11,81	10,81
	%	100,00	101,30	85,19	109,35	100,00
Zemgalē:	no 1 ha kv.	10,80	10,40	6,80	10,57	9,13
	%	100,00	96,85	63,80	97,87	84,54
Latgalē:	no 1 ha kv.	6,37	8,11	4,50	8,39	6,06
	%	100,00	127,32	72,00	131,71	109,11
Latvijā:	no 1 ha kv.	9,20	9,70	6,17	10,13	8,87
Lettonie:	%	100,00	105,00	66,40	109,04	90,10

Ziemas rudzi, kā viena no galvenākām mūsu maizes labībām, jau pašos pirmos piecos pēckara gados devuši vidēju caurmēra ražu, un sasnieguši pirmskara caur-

mēra ražas apmēru. Arī abos pēdējos, 1927. un 1928. g. g.) gados ievākta apmierinoša ziemas rudzu raža. Lai gan 1928. gadā visā valstī ziemas rudzu vidējā caurmēra raža ir nedaudz zemāka par pirmskara ražu, tomēr galvenos z. rudzu rajonus tā ir pilnīgi apmierinoša, pat laba. Augstāko z. rudzu ražu — (10,81 kv. no 1 ha) ievākuši Kurzemes lauksaimnieki, it sevišķi Aizputes apriņķī, kur ievākti 12,98 kvintali rudzu no 1 ha. Arī Zemgalē dažos apriņķos ievākta

laba rudzu raža. Vidzemē rudzu raža samērā vājāka, jo šeit dažos apvidos rudzi devuši mazu birumu. Zemākie ražas apmēri Latgalē — caurmērā tikai 6,98 kvintali no hektara. Bet arī šē 1928. gadā, salīdzinot ar vidējiem pirmskara apmēriem, rudzu raža par 9,11% augstāka. Visumā 1928. gadā ziemas rudzu vidējā caurmēra raža par 17,38% zemāka nekā iepriekšējā 1927. gadā. un ap 10% zemāka nekā pirmskara gados.

b) Kopražā 1000 kvintalos.

Rendement total en 1000 de quint.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	1 000 kv.	906,9	720,0	349,7	729,5	541,0
	%%	100,00	79,39	38,58	80,44	59,65
Kurzemē:	1 000 kv.	664,7	497,1	413,8	517,2	456,3
	%%	100,00	74,79	62,25	77,81	68,65
Zemgalē:	1 000 kv.	837,1	653,9	401,0	623,4	525,8
	%%	100,00	78,11	47,90	74,47	62,81
Latgalē:	1 000 kv.	833,1	718,2	366,2	700,9	612,1
	%%	100,00	86,20	43,95	84,13	73,47
Latvijā:	1 000 kv.	3 241,8	2 589,2	1 530,7	2 571,0	2 135,2
Lettonie:	%%	100,00	79,87	47,22	79,30	65,86

Neskatoties uz to, ka ziemas rudzu vidējā caurmēra raža dažos pēckara gados sasniedz, un pat pārsniedz pirmskara caurmēra ražas apmēru, z. rudzu kopražā, visos pēckara gados ir stipri zemāka par pirmskara kopražu. Tas izskaidrojams ar to, ka

pēckara gados z. rudzu sējumu platība ir mazāka nekā pirms kara, kad rudzus vispār sēja vairāk nekā tagad. 1928. gadā ziemas rudzu kopražā visā valstī sastāda caurmērā tikai 65,86% no pirmskara kopražas apmēra.

Vasaras rudzi. — Seigle d'été.

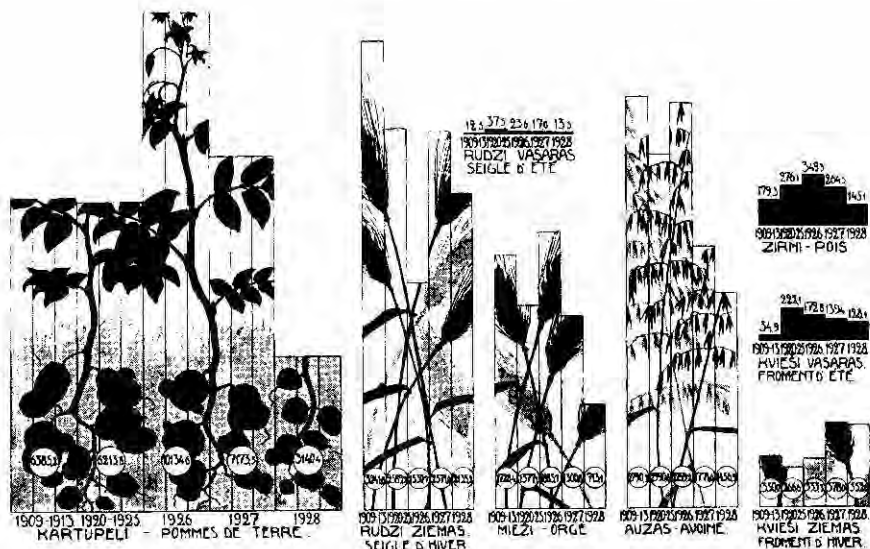
a) Caurmēra raža no 1 ha

Rendement moyen en quint par ha.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	no 1 ha kv.	8,32	7,94	7,56	7,40	5,17
	%%	100,00	95,43	90,87	88,94	65,75
Kurzemē:	no 1 ha kv.	7,37	8,06	7,48	8,56	7,41
	%%	100,00	109,38	101,40	116,15	100,54
Zemgalē:	no 1 ha kv.	7,37	7,83	6,20	7,33	6,54
	%%	100,00	106,24	84,12	100,81	88,73
Latgalē:	no 1 ha kv.	5,43	6,39	6,28	5,18	4,33
	%%	100,00	117,68	115,29	95,40	79,74
Latvijā:	no 1 ha kv.	7,05	7,74	6,96	6,79	5,63
Lettonie:	%%	100,00	109,70	98,72	96,31	79,86

b) Kopražā 1000 kvintalos.
Rendement total en 1000 de quint.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	1 000 kv.	3,8	10,5	9,1	5,2	3,8
	% %	100,00	276,30	239,48	136,64	100,00
Kurzemē:	1 000 kv.	2,8	13,2	5,2	3,4	2,9
	% %	100,00	507,69	200,00	130,77	111,54
Zemgalē:	1 000 kv.	3,3	9,4	4,3	3,7	3,3
	% %	100,00	284,86	130,30	112,12	100,00
Latgalē:	1 000 kv.	2,8	4,4	5,0	4,7	3,5
	% %	100,00	157,14	178,57	167,86	125,00
Latvijā:	1 000 kv.	12,5	37,5	23,6	17,0	13,5
Lettonie:	% %	100,00	299,99	188,79	135,99	108,00

Laukaugu kopražā 1000 kvintalos — Rendement total en 1000 de quint

Vasaras rudzus pie mums vispār lauksaimnieki ļoti maz seļ, kamdēļ tiem samērā maza saimnieciska nozīme. Tā 1928. gadā ar vasaras rudziem bij apsēti visā valstī kopā tikai 2400 hektāri (1927. g. — 2500 ha). Ir pat daži apriņķi, kur tos gandrīz pavisam nesēj (piem. Kuldīgas un Tukuma apriņķos). Kas attiecas uz vasaras rudzu vidējo caurmēra ražas apmēru, tad jāsap, ka visus pēckāra gadus bi-

jis samērā apmierinošs, un tikai pēdējā 1928. gadā, vasaras rudzi devuši neapmierinošu ražu. Sakarā ar to, kā ar vasaras rudziem apsēta visai maza platība, to kopražā arī nav liela. Tā 1928. gadā ražoti visā valstī tikai 13500 kvintāli vasaras rudzu, kaut gan arī pirmskāra kopražā ir pavisam 12500 kvintāli liela.

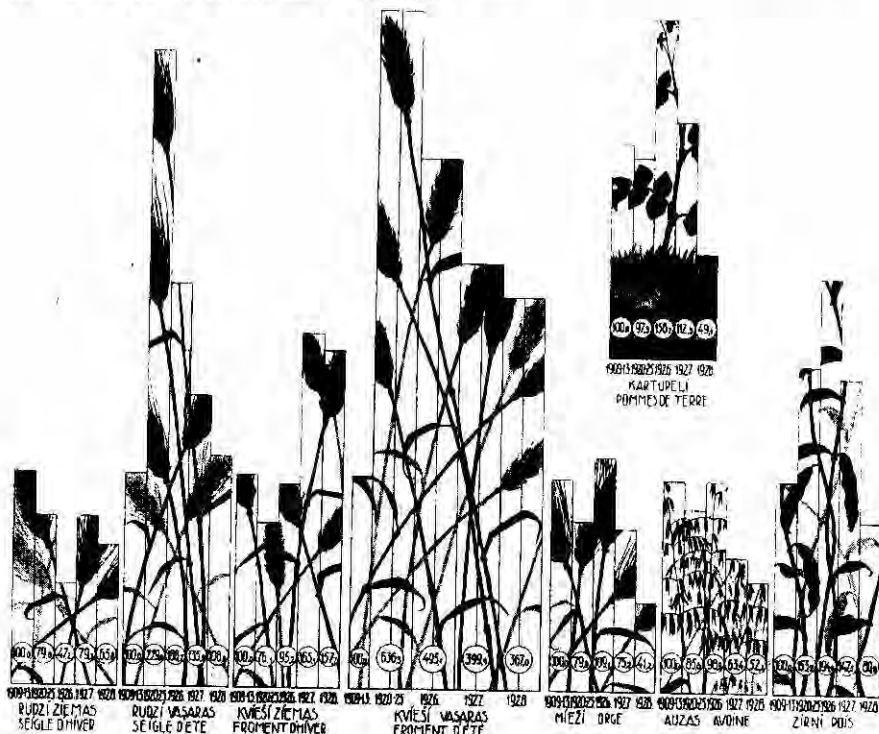
Ziemas kvieši. — Froment d'hiver.

a) Caurmēra raža no 1 ha kv.
Rendement moyen en quint par ha.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	no 1 ha kv.	11,33	10,39	8,02	12,01	9,02
	% %	100,00	91,70	70,79	106,00	79,61
Kurzemē:	no 1 ha kv.	12,62	11,21	11,41	13,08	12,02
	% %	100,00	88,83	90,41	103,85	95,25
Zemgalē:	no 1 ha kv.	12,02	12,07	11,81	14,29	12,02
	% %	100,00	100,40	91,20	113,23	95,25
Latgalē:	no 1 ha kv.	7,27	8,84	5,57	9,27	7,98
	% %	100,00	121,60	76,62	127,51	109,77
Latvijā:	no 1 ha kv.	12,33	11,67	10,79	13,44	11,38
Letonnie:	% %	100,00	94,73	87,50	109,00	92,30

Ziemas kviešu vidējā caurmēra raža no 1 hektara 1928. gadā, tāpat kā pie z. rūdziem, ir zemāka nekā iepriekšējā 1927. gadā par apm. 2 kvintaliem. Zemāka viņa ir arī salīdzinot ar vidējo caurmēra pirms un pēc kara gadu ražu. Labākā ziemas kviešu raža ievākta Kurzemes un Zemgales apgabalos. Te dažos apriņķos (piem. Liepājas) no viena hektara ievākti vairāk nekā 13 kvintali z. kviešu. Vidzemē ziemas kviešu raža bijusi daudz vājāka — ievākti caur-

mērā tikai 9—10 kvintali no hektara. Vidzemē samērā labākā kviešu raža ievākta Rīgas un Valkas apriņķos, kamēr pārējos Vidzemes apriņķos tā bijusi jūtami zemāka. Latgalē, kā arvien, z. kviešu lauki devuši viszemāko ražu, kaut gan te dažos apvidos (Daugavpils un Jaunlatgales apriņķu robežās) ziemas kviešu ievākts tik pat daudz, kā vienā-otrā Vidzemes apgabala apriņķos.

Laukaugu kopražā indeksa skaitļos — Rendement total en nombres indices

b) Kopraža 1000 kvintalos.
Rendement total en 1000 de quint.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1000 kv.	21,6	30,8	26,5	68,4	57,8
%%	100,00	142,59	122,88	316,00	267,59
Kurzemē: 1000 kv.	110,2	50,8	78,7	124,3	125,0
%%	100,00	46,19	71,42	112,79	113,43
Zemgalē: 1000 kv.	210,9	165,7	218,6	363,1	346,1
%%	100,00	78,57	103,65	172,17	164,11
Latgalē: 1000 kv.	7,3	19,3	9,5	22,2	23,1
%%	100,00	268,03	131,93	308,31	316,44
Latvijā: 1000 kv.	350,0	266,6	333,3	578,0	552,0
Lettonie: %%	100,00	76,17	95,22	165,14	157,71

Ziemas kviešu kopraža pēdējos gados stipri pārsniedz pirmskaņa apmērus. Sacītais attiecas arī uz 1928. gadu, jo, lai gan šī gadā kviešu kopraža mazāka, nekā iepriekšējā 1927. gadā, tomēr arī tad vēl viņa visā valstī pārsniedz pirmskaņa apmērus par 57,1%. Atsevišķos apgabalos šīs kopražas apmēra pieaugums, salīdzinot ar pirmskaņa stāvokli, vēl lielāks. Tā, piemēram, Latgalē 1928. gadā ziemas kviešu ra-

žots apm. trīsreiz vairāk, nekā pirms kara. Arī Vidzemē 1927.—1928. g. g. kviešu kopraža, apm. 2,5—3 kārtīgi pārsniedz pirmskaņa kopražu. Kurzemē un Zemgalē šīs z. kviešu kopražas pieaugums, pēckara gados, samērā mazāks, kas izskaidrojams ar to, ka šais apgabals arī pirms kara ražoja pārvus daudzumus ziemas kviešu, pie kam Zemgalē parasti ir skaitījusies par galvenāko ziemas kviešu rajonu.

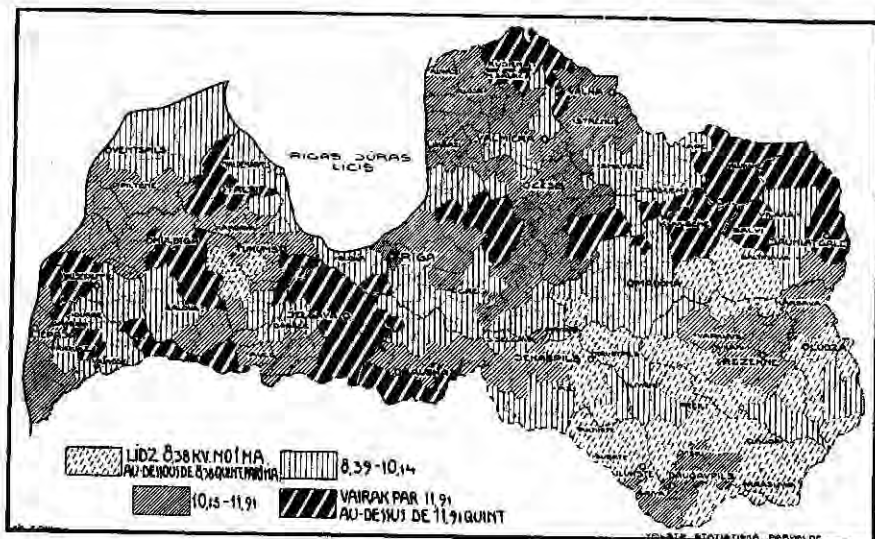
Vasaras kvieši. — Froment d'été.

a) Caurmēra raža no 1 ha kv.
Rendement moyen en quint par ha.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: no 1 ha kv.	8,61	9,81	10,11	9,34	6,65
%%	100,00	110,10	117,42	108,48	77,24
Kurzemē: no 1 ha kv.	9,17	11,05	8,64	9,28	8,71
%%	100,00	120,50	94,22	101,20	94,66
Zemgalē: no 1 ha kv.	9,17	10,66	8,63	8,31	7,36
%%	100,00	116,25	94,11	90,62	80,15
Latgalē: no 1 ha kv.	5,87	8,20	7,43	5,48	4,88
%%	100,00	139,68	126,58	93,38	83,13
Latvijā: no 1 ha kv.	8,21	10,24	9,29	8,88	7,11
Lettonie: %%	100,00	124,72	113,15	108,16	86,60

b) Kopraža 1000 kvintalos.
Rendement total en 1000 de quint.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1000 kv.	16,9	101,6	96,0	77,5	64,5
%%	100,00	601,17	568,04	458,37	381,66
Kurzemē: 1000 kv.	4,4	51,7	35,4	33,4	36,6
%%	100,00	1175,00	804,35	759,09	831,82
Zemgalē: 1000 kv.	8,4	58,4	30,2	22,4	20,6
%%	100,00	695,24	359,52	266,67	245,24
Latgalē: 1000 kv.	5,2	10,4	11,2	6,1	6,4
%%	100,00	199,09	215,37	117,30	123,08
Latvijā: 1000 kv.	34,0	222,1	172,3	139,4	128,1
Lettonie: %%	100,00	636,38	495,12	399,42	367,06

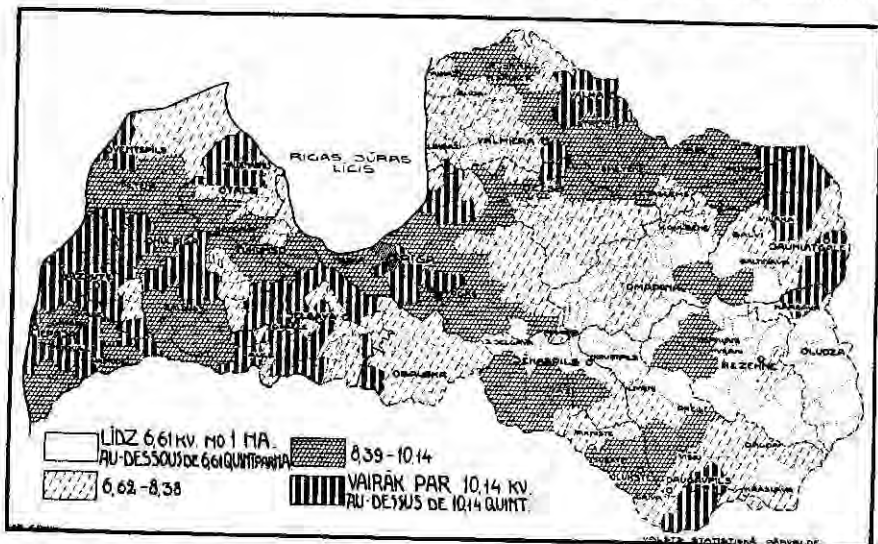

Ziemas rudzu ražas rajoni 1927. gadā — Régions de récolte du seigle d'hiver en 1927

Vasaras kviešu vidējā caurmēra raža 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, visai zema, jo no viena hektara ievākti tikai 7,11 kvintali kviešu, turpretī vidēja (piecgadu) pēckara gadu raža — ir 10,34 kvintali no hektara. Samērā labākā vasaras kviešu raža ievākta Kurzēmē — 8,71 kvintali no hektara, bet zemākā — Latgalē — tikai 4,88 kvintali no ha.

Kas attiecas uz vasaras kviešu kopražu, tad tā, visos pēckara gados stipri pār-

sniedz pirmskara kopražas apmēru. Arī 1928. gadā, neskatoties uz samērā vājo caurmēra ražu, vasaras kviešu kopražā vairāk kā trīskārtēji pārsniedz pirmskara kopražas apmēru. Atsevišķos apgabalos šis kopražas pieaugums, salīdzinot ar pirmskara gadiem, vēl lielāks, tas sevišķi attiecas uz Kurzemi un Vidzemi. Lielais vasaras kviešu kopražas pieaugums pa lielākai daļai izskaidrojams ar vasaras kviešu lauku paplašināšanos, ko raksturo sekoši skaitļi:

Ziemas rudzu ražas rajoni 1928. gadā — Régions de récolte du seigle d'hiver en 1928

Vasaras kvieši. (Platība 1000 ha.)

		Froment d'été.				
		1920.	1923.	1925.	1927.	1928.
Vidzemē:	ha	3,5	11,6	10,3	8,3	9,7
	%%	100,00	314,20	294,20	237,14	277,14
Kurzemē un	ha	2,3	11,6	11,9	6,3	7,0
Zemgalē:	%%	100,00	478,26	517,30	273,91	304,35
Latgalē:	ha	0,5	1,3	1,8	1,1	1,3
	%%	100,00	260,00	360,00	220,00	260,00
Latvijā:	ha	6,3	23,3	24,0	15,7	18,0
Lettonie:	%%	100,00	369,84	380,95	249,21	285,71

Mieži. — Orge.

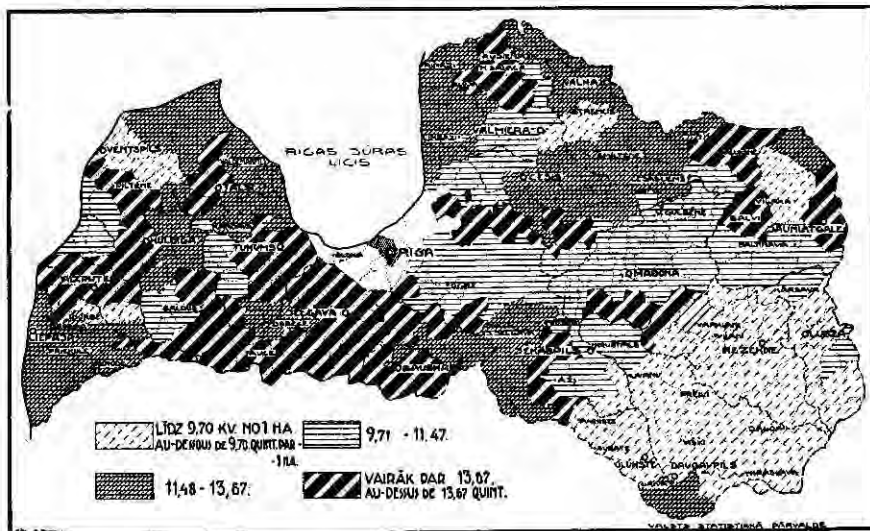
a) Caurmēra raža no 1 ha kv.

Rendement moyen en quint. par ha.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	no 1 ha kv.	10,12	9,53	11,02	7,52	4,04
	%%	100,00	94,17	108,89	74,31	39,82
Kurzemē:	no 1 ha kv.	9,09	9,51	9,40	8,98	8,51
	%%	100,00	95,20	94,09	88,00	85,19
Zemgalē:	no 1 ha kv.	9,09	10,30	10,54	9,00	5,74
	%%	100,00	103,10	105,61	90,00	57,48
Latgalē:	no 1 ha kv.	6,34	7,48	8,02	4,28	2,87
	%%	100,00	117,67	135,96	67,51	45,27
Latvijā:	no 1 ha kv.	9,05	9,19	9,81	7,02	4,57
Lettonie:	%%	100,00	101,68	109,50	77,57	53,81

Nevienā no pēckara gadiem miežu vidējā caurmēra raža nav bijusi tik zema, kā 1928. gadā, jo caurmērā visā valstī no viena hektara ievākti tikai 4,87 kvintali miežu, kas ir tikai puse no vidējā pirms- un pēckara gadu ražas apmēra. Šī neraža, kā agrāk norādīts, izskaidrojama ar visai nelabvēlīgiem klimatiskiem apstākļiem. Ja apskatām miežu caurmēra ražas apmēru pēc ap-

gabaliem, tad redzam, ka visos apgabalos, izņemot Kurzemi, stāvoklis ir slikts, visur miežu caurmēra raža sastāda tikai apm. 40—57% no pirmskara ražas apmēra. Vienīgi Kurzemē stāvoklis labāks un šeit miežu ražu var uzskatīt pat par pilnīgi apmierinošu, jo te no viena hektara ievākti 8,51 kvintali miežu.

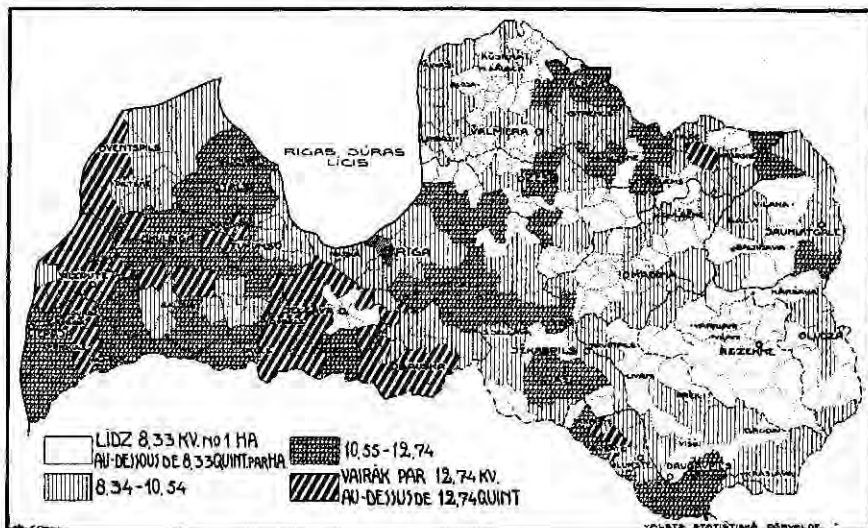

b) Kopražā 1000 kvintalos.

Rendement total en 1000 de quint.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	1 000 kv.	662,8	452,0	614,0	400,8	175,0
	% %	100,00	68,19	92,83	60,47	26,40
Kurzemē:	1 000 kv.	292,8	217,8	248,2	237,3	219,5
	% %	100,00	74,39	84,77	81,05	74,87
Zemgalē:	1 000 kv.	446,1	344,8	497,6	405,1	193,6
	% %	100,00	77,31	111,54	90,81	43,40
Latgalē:	1 000 kv.	326,7	362,4	525,9	257,6	125,0
	% %	100,00	110,83	160,97	78,86	38,26
Latvijā:	1 000 kv.	1 728,4	1 377,1	1 885,7	1 300,8	713,1
Lettonie:	% %	100,00	79,67	109,10	75,26	41,26

Sakarā ar zemo miežu caurmēra ražu, arī to kopražā 1928. gadā visai maza. Kopražas samazināšanās izskaidrojama ne tikai caur caurmēra ražas samazināšanos, bet arī ar miežu lauku platības sašaurināšanos. Kopsumā visā valstī ražoti 1928. gadā tikai 713 100 kvintali miežu — (1927. g.—1 300 800 kv.), kas sastāda tikai 41,26% no pirmskara miežu kopražas apmēra. Atsevišķos apgabalos stāvoklis vēl bēdīgāks, tā Vidzemē miežu kopražā sastāda tikai 26,40% no pirmskara apmēra, bet Latgalē 38,26%.

Ziemas kviešu ražas rajoni 1928. gadā — Régions de récolte du froment d'hiver en 1928

Auzas. — Avoine.

a) Caurmēra raža no 1 ha kv.

Rendement moyen en quint. par ha.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	no 1 ha kv.	9,22	8,97	9,17	9,85	5,17
	% %	100,00	97,29	99,46	63,45	56,07
Kurzemē:	no 1 ha kv.	9,89	9,01	7,79	7,82	8,72
	% %	100,00	91,10	78,77	80,08	88,17
Zemgalē:	no 1 ha kv.	9,89	9,41	8,89	5,36	6,33
	% %	100,00	95,16	89,89	54,20	64,00
Latgalē:	no 1 ha kv.	6,66	7,45	8,10	3,79	4,39
	% %	100,00	111,86	121,62	56,91	64,41
Latvijā:	no 1 ha kv.	9,12	8,88	8,60	5,80	6,11
Lettonie:	% %	100,00	97,37	94,30	63,60	67,00

b) Kopražā 1000 kvintalos.
Rendement total en 1000 de quint.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	1 000 kv.	895,4	893,4	1 021,3	628,0	469,6
	% %	100,00	99,78	114,08	70,13	52,45
Kurzemē:	1 000 kv.	756,4	544,5	557,9	533,0	523,1
	% %	100,00	71,99	73,78	70,47	69,17
Zemgalē:	1 000 kv.	787,2	591,9	714,0	396,9	272,2
	% %	100,00	75,19	90,70	50,42	34,68
Latgalē:	1 000 kv.	351,3	360,8	466,0	213,7	192,0
	% %	100,00	102,70	132,64	60,83	54,65
Latvijā:	1 000 kv.	2 790,3	2 390,6	2 759,2	1 771,6	1 456,9
Lettonie:	% %	100,00	85,67	98,90	63,49	52,21

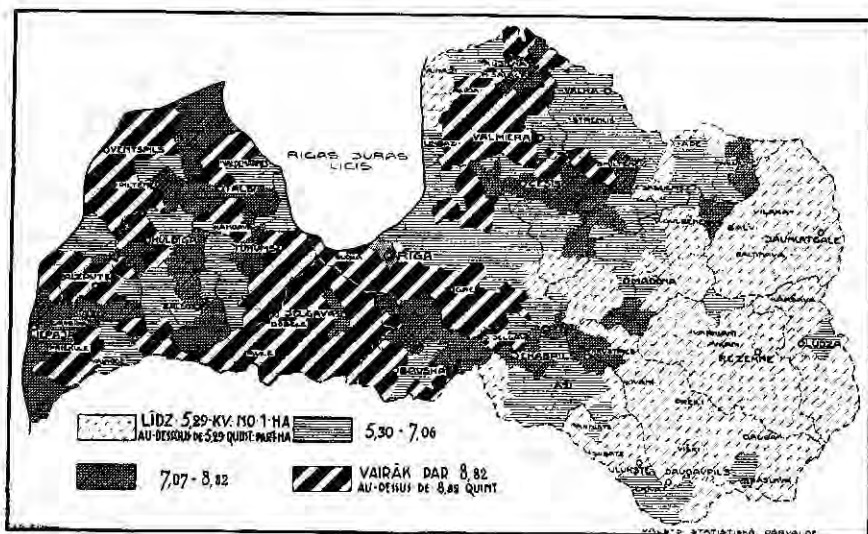
Auzu caurmēra raža, līdzīgi citām vasarāju labībām, 1928. gadā samērā zema, bet tomēr labāka par miežu ražu, jo no viena hektara, caurmērā visā valstī ražots 6,11 kvintalu auzu, turpretī miežu tikai 4,87 kv. Salīdzinot ar pagājušo 1927. gadu, auzu vidējā caurmēra raža 1928. gadā ir augstāka, kas izskaidrojams ar to, ka 1927. gadā, sakarā ar augu slimībām, auzu raža bij it sevišķi zema. Samērā labāko auzu ražu ievākuši Kurzemes lauksaimnieki, bet vajāka tā bijusi Latgalē un Vidzemē, kur auzu raža 1928. gadā sastāda tikai caurmērā ap 56—65% no pirmskara ražas normas. Apskatot auzu kopražas pārskatu, redzam, ka auzu

1928. gadā ražots, kopā visā valstī, gandrīz uz pusi mazāk, nekā pirmskara gados. Seit gan reizē ar to jāpiezīmē, ka auzu kopražā pirmskara apmēru, pēckara gados pilnīgi sasniegusi vienīgi 1925. gadā, turpretī pārējos pēckara gados auzu kopražā ir lielāka, vai mazākā mērā zemāka, nekā pirmskara gados.

Sakarā ar lopkopības straujo attīstības gaitu, pēdējos pēckara gados diezgan lielu platību aizņem mīstris, kuŗu galvenā kārtā sēj tikai lopbarībai, kamdēļ šeit īsumā apskatīsim arī mīstra caurmēra ražu un kop-ražu.

Mīstris. — Météil.

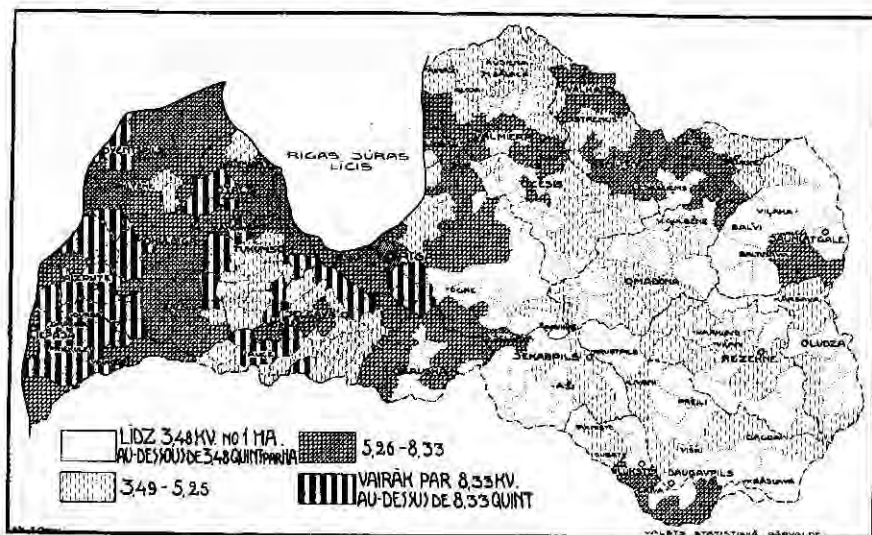
Caurmēra raža no no 1 ha kv.		Kopražā 1000 kvin- talos.					
Rendement moyen en quint. par ha.		Rendement total en 1000 de quint.					
		1920—1925.	1927.	1928.	1920—1925.	1927.	1928.
Vidzemē:	kvintali	9,83	7,62	5,14	160,3	149,4	86,4
	%%	100,00	77,52	52,29	100,00	93,20	53,90
Kurzemē:	kvintali	10,45	10,43	8,11	88,9	107,4	110,3
	%%	100,00	99,81	77,61	100,00	120,81	124,07
Zemgalē:	kvintali	11,17	9,15	7,01	262,6	278,2	250,1
	%%	100,00	81,92	62,76	100,00	105,94	95,24
Latgalē:	kvintali	7,80	4,89	3,93	51,3	36,2	30,6
	%%	100,00	62,69	50,38	100,00	70,57	59,65
Latvijā:	kvintali	10,29	8,44	6,46	563,1	571,2	477,1
Lettonie:	%%	100,00	82,02	62,78	100,00	101,44	84,78

Miežu ražas rajoni 1927. gadā — Régions de récolte de l'orge en 1927

Kā redzams, arī mīstrā caurmēra raža 1928. gadā visos apgabalos zemāka par vidējo pēckara gada ražu, caur ko arī mīstrā kopraža visā valstī 1928. gadā par apm. 15% zemāka, nekā iepriekšējā 1927. gadā. Ja apskatām mīstrā kopražu atsevišķos apgabalos, tad redzam, ka Kurzēmē mīstrā

kopraža 1928. gadā pārsniedz kā 1927. gada, tā arī vidējo 1920.—1925. g. g. kopražas apmēru. Vidzemē un Latgalē turpretī 1928. gadā mīstrā kopraža sastāda tikai apm. 50—60% no vidējās pēckara gadu kopražas normas.

Miežu ražas rajoni 1928. gadā — Régions de récolte de l'orge en 1928

Zirņi. — Pils.

a) Caurmēra raža no 1 ha kv.

Rendement moyen en quint. par ha.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	no 1 ha kv.	8,17	9,16	10,26	7,04	4,47
	%%	100,00	112,12	123,26	97,13	54,71
Kurzemē:	no 1 ha kv.	9,15	9,86	8,57	8,73	6,04
	%%	100,00	107,78	93,66	95,41	66,01
Zemgalē:	no 1 ha kv.	9,15	9,86	9,86	9,33	5,74
	%%	100,00	108,83	107,78	101,97	62,73
Latgalē:	no 1 ha kv.	5,74	7,74	8,71	5,08	4,03
	%%	100,00	134,84	150,17	88,50	70,21
Latvijā:	no 1 ha kv.	7,70	9,02	9,83	7,23	4,82
Lettonie:	%%	100,00	117,14	118,30	93,89	62,60

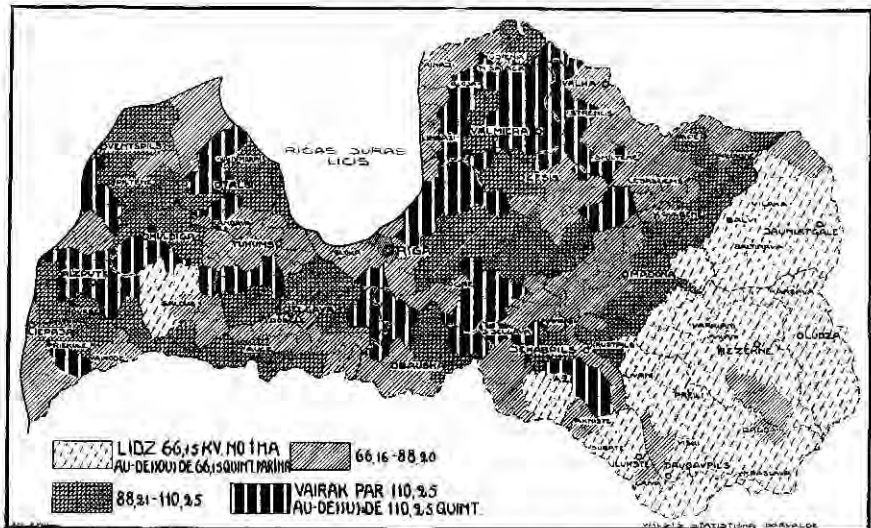
b) Kopraža 1000 kvintalos.

Rendement total en 1000 de quint.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	1 000 kv.	38,3	44,9	53,2	44,5	21,9
	%%	100,00	117,23	138,79	116,09	57,18
Kurzemē:	1 000 kv.	29,3	39,7	42,9	41,9	22,4
	%%	100,00	135,49	146,42	143,00	76,45
Zemgalē:	1 000 kv.	62,5	82,2	108,0	98,8	47,6
	%%	100,00	131,52	172,80	158,08	76,18
Latgalē:	1 000 kv.	49,2	109,3	145,2	79,3	53,2
	%%	100,00	226,21	295,12	161,17	108,13
Latvijā:	1 000 kv.	179,3	276,1	349,3	264,5	145,1
Lettonie:	%%	100,00	153,99	194,80	147,52	80,93

Zirņu kultūrai lauksaimnieki pēckara gados piegriez vairāk vēribas, nekā pirms kara, jo ar zirņiem tagad apsēj daudz lielāku platību, nekā pirms kara gados. Kas attiecas uz zirņu ražu, tad tā ir diezgan svārstīga, tomēr visumā zirņi pēckara gados dod samērā augstāku ražu nekā pirms kara. Vienīgi pēdējos divos gados (1927. un 1928. g. g.) zirņu caurmēra raža zemāka nekā pirms kara. Sevišķi zema zirņu raža ievākta 1928. gadā, kad no 1 hektara ievākti tikai 4,82 kvintali zirņu, turpretī iepriekšējā 1927. gadā ievākti 7,23,

bet 1926. gadā pat 9,83 kvintali no hektara. Samērā vājāka zirņu raža ievākta Latgalē un Vidzemē, kā arī pa daļai dažos Zemgales apriņķos. Kurzemē zirņu raža nedaudz labāka, tomēr arī šeit no hektara ievākti tikai 6,04 kvintali zirņu. Sakarā ar šādu zemu caurmēra ražu, arī zirņu kopraža 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, kad tā pat jūtami pārsniegusi pirmskara kopražas apmēru, stipri samazinājusies un sastāda vairs tikai ap 80% no pirmskara kopražas apmēra.

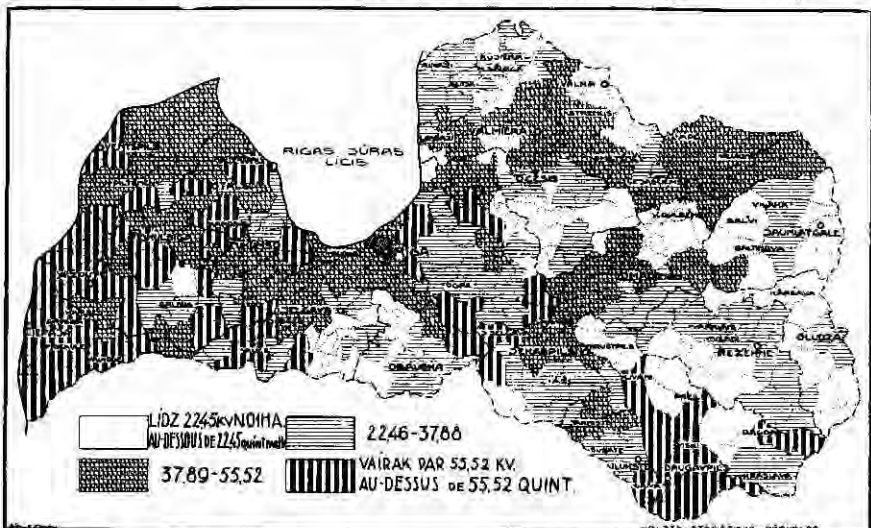
Kartupeļu ražas rajoni 1927. gadā — Régions de récolte des pommes de terre en 1927

Kartupeļi. — Pommes de terre.

a) Caurmēra raža no 1 ha kv.

Rendement moyen en quint. par ha.

		1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	no 1 ha kv.	90,85	97,07	145,87	100,17	34,14
	% %	100,00	106,85	160,60	110,20	37,68
Kurzēmē:	no 1 ha kv.	91,85	106,40	115,03	99,22	67,27
	% %	100,00	115,91	125,24	108,02	73,24
Zemgalē:	no 1 ha kv.	91,85	96,68	130,35	86,24	44,31
	% %	100,00	105,20	142,13	93,80	48,24
Latgalē:	no 1 ha kv.	56,51	71,31	100,71	53,70	23,75
	% %	100,00	126,10	178,22	95,13	42,03
Latvijā:	no 1 ha kv.	80,25	91,34	123,44	83,90	40,11
Lettonie:	% %	100,00	113,82	153,80	104,55	49,08

Kartupeļu ražas rajoni 1928. gadā — Régions de récolte des pommes de terre en 1928

Visai bēdīgu ainu rāda pārskats par 1928. gada kartupeļu ražu. Nevienā no pēckara gadiem nav ievākta tik zema kartupeļu raža, kā 1928. gadā. Salīdzinot ar iepriekšējo 1927. gadu, kartupeļu caurmēra raža 1928. gadā uz pusi mazāka, bet dažos apgabalos ievākta tikai kāda trešā daļa no parasti vi-

dējās caurmēra ražas apmēra. Ir apvidi, kur kartupeļu neraža tik liela, ka pat nav ievākts izstādītās sēklas daudzums. Sevišķi vāja kartupeļu raža 1928. gadā bijusi Latgalē un Vidzemē, kur dažos apriņķos no viena hektara ievākti tikai caurmēra 18—20 kvintalu kartupeļu.

b) Kopraža 1000 kvintalos.
Rendement total en 1000 de quint.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1000 kv.	1 930,2	2 192,7	3 938,4	2 884,9	966,3
% %	100,00	113,60	204,04	149,48	50,08
Kurzemē: 1000 kv.	1 618,2	1 448,0	1 794,4	1 637,1	1 089,7
% %	100,00	89,48	110,88	101,17	67,34
Zemgalē: 1000 kv.	1 395,2	1 039,0	1 853,8	1 302,1	607,1
% %	100,00	74,47	132,87	93,33	43,51
Latgalē: 1000 kv.	1 441,8	1 534,1	2 548,0	1 349,4	477,5
% %	100,00	106,42	176,74	93,60	33,11
Latvijā: 1000 kv.	6 385,2	6 213,8	10 134,6	7 173,5	3 140,4
Lettonie: % %	100,00	97,32	158,70	112,35	49,18

Kartupeļu kopražā, kura pēdējos gados visai jūtami pārsniedza pirmskara kartupeļu kopražas apmēru, 1928. gadā sastāda tikai pusi no pirmskara kartupeļu kopražas normas. Sakarā ar šādu vāju kartupeļu kopražu, daudzos ap-

vidos pietrūks pat sēklas nākamā 1929. gada sējai, un to nāksies ievest no citurienes. Visai vāja kartupeļu raža Latgalē, tā kā šeit kartupeļu pietrūks pat iedzīvotāju uzturam.

Linu šķiedra. — Filasse de lin.

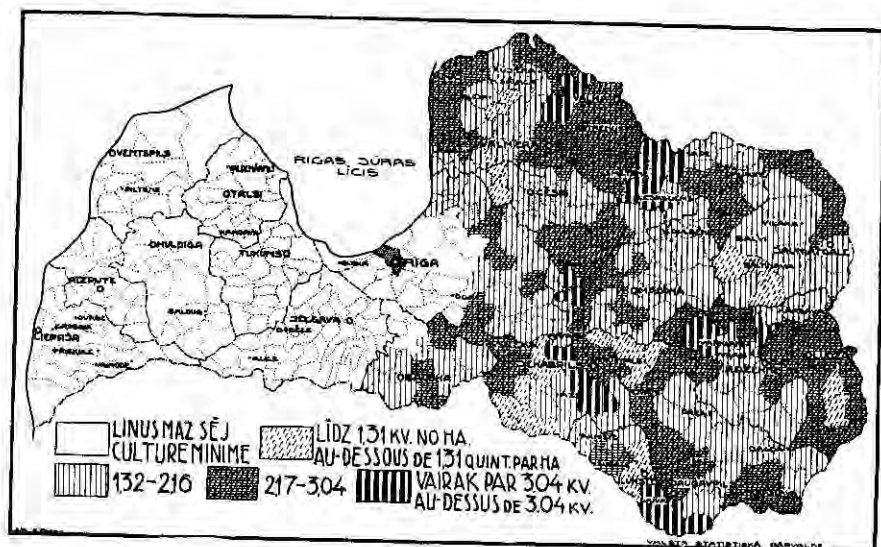
a) Caurmēra raža no 1 ha kv.
Rendement moyen en quint. par ha.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: no 1 ha kv.	4,55	4,07	3,85	3,18	2,09
% %	100,00	89,45	84,82	69,80	45,83
Kurzemē: no 1 ha kv.	4,78	3,82	3,44	3,30	2,71
% %	100,00	79,73	71,97	69,04	56,90
Zemgalē: no 1 ha kv.	4,78	4,50	4,38	3,80	2,40
% %	100,00	94,14	91,63	79,31	52,09
Latgalē: no 1 ha kv.	3,83	3,80	3,99	2,07	2,06
% %	100,00	107,44	109,92	73,55	56,75
Latvijā: no 1 ha kv.	4,34	4,02	3,07	2,94	2,13
Lettonie: % %	100,00	92,63	91,50	67,71	49,08

b) Kopraža 1000 kvintalos.
Rendement total en 1000 de quint.

	1909—1913.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: 1000 kv.	170,9	77,3	77,4	60,1	41,8
% %	100,00	45,23	45,28	35,34	24,52
Kurzemē: 1000 kv.	17,0	10,2	8,0	7,0	5,7
% %	100,00	57,05	50,57	44,88	32,99
Zemgalē: 1000 kv.	44,8	28,8	31,1	22,7	17,4
% %	100,00	63,84	69,42	50,67	38,84
Latgalē: 1000 kv.	69,0	77,2	135,8	94,7	81,4
% %	100,00	111,88	196,80	137,24	117,98
Latvijā: 1000 kv.	302,3	193,3	253,2	185,7	146,4
Lettonie: % %	100,00	63,94	83,70	61,43	48,43

Lini pieder pie tiem mūsu laukaugiem, kuŗu raža dod svarīgu eksportpreci — linu šķiedru. Lauksaimniecības ražojuŗu eksportā linu šķiedra ieŗem vienu no pirmām vietām. Tameŗ arī linu šķiedras raŗai piekrīt ļoti svarīga loma visā mūsu saimnieciskā dzīvē. Ar liniem aizņemto lauku platība pēķara gados ļoti strauŗi pieauga, sasnieŗot pirmskara linu lauku platības apmēŗu jau 1925. gadā. Tas vien jau liecina, cik lielu vēŗību mūsu lauksaimnieki piegrieŗ linu kulturai.

Linu raŗas rajoni 1928. gadā — Régions de récolte de lin en 1928

Linu šķiedras caurmēŗa raŗa pēķara gados ir ļoti daŗāda un svāŗstīga, tomēŗ visumā tā ir nedaudz zemāka nekā pirms kara, jo tikai daŗos pēķara gados (1922. un 1924. g. g.) linu šķiedras caurmēŗa raŗa ir apmēŗam tikpat liela, kā pirms kara. Abos pēķēŗos 1927. un 1928. g. g. linu šķiedras caurmēŗa raŗa ir visai zema, zemāka nekā tā jebkurā no pēķara gadiem bijusi, jo 1927. gadā linu šķiedras caurmēŗa raŗa sastāda tikai 68% no pirmskara normas, bet 1928. gadā tikai — ap 50%, kad no viena hektara caurmēŗā visā valstī ievākti tikai 2,13 kvintali linu šķiedra. (Vidēŗā pēķara gadu caurmēŗa raŗa ir 4,02 kv. no ha.) Atsevišķos apgabalos stāvoklis vēŗ bedīgāks. Tā Latgalē un Vidzemē, kur atrodas galvenie linu rajoni, linu caurmēŗa raŗa 1928. gadā vēŗ zemāka, jo

Latgalē no viena hektara ievākti tikai 2,00 kvintali linu šķiedra, bet Vidzemē — 2,00. Kurzemes un Zemgales apriņķos linu šķiedras caurmēŗa raŗa nedaudz augstāka, tomēŗ tam vispār maza nozīme, jo šinīs apgabalos linus samēŗā maz sēŗ.

Sakarā ar šādu zemu caurmēŗa raŗu, arī linu šķiedras kopraŗa 1928. gadā zema, jo kopsumā visā valstī raŗoti tikai 146 400 kvintali linu šķiedra, pret 185 700 kv. — 1927. gadā un 302 300 kv. — pirmskara gados. Tādā kāŗtā 1928. gadā linu šķiedras kopraŗa uz pusi mazāka, nekā pirms kara. Reizē ar to vēŗ jāpiezīmē, ka linu šķiedras kopraŗa, valsts apjomā, vienā no pēķara gadiem nav sasnieŗusi pirmskara normu, kaut gan atsevišķā Latgales apgabalā šī norma sasnieŗta jau paŗos pirmajos pēķara gados. Arī 1928. gadā Latgalē linu kopraŗa par apm. 18% ir lielāka, nekā pirmskara gados.

Linsēklas. — Graine de lin.

a) Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint. par ha. b) Kopraža 1000 kvintalos. Rendement total en 1000 de quint.

		1909—1913.	1920—1925	1928.	1909—1913.	1920—1925.	1928.
Vidzemē:	kvintali	3,78	3,57	1,38	142,3	71,2	27,2
	% %	100,00	94,20	35,88	100,00	50,04	19,11
Kurzemē:	kvintali	4,59	4,50	3,15	17,0	14,0	6,8
	% %	100,00	98,04	68,83	100,00	82,35	38,82
Zemgalē:	kvintali	4,59	4,59	2,47	43,0	30,8	17,3
	% %	100,00	100,00	53,81	100,00	71,18	40,23
Latgalē:	kvintali	2,74	3,30	1,34	52,0	67,3	53,2
	% %	100,00	123,72	48,91	100,00	129,82	102,31
Latvijā:	kvintali	3,85	3,68	1,52	254,3	183,1	104,3
Lettonie:	% %	100,00	101,10	41,64	100,00	72,00	41,01

Ja tagad tālāk apskatām linu sēklas vidējo caurmēra ražu, tad redzam, ka arī tā 1928. gadā visai zema, jo sastāda caurmērā visā valstī tikai apm. 42% no vidējās pirms un pēc kara gadu linsēklu caurmēra ražas. Reizē ar to, saprotams, linsēklu kopraža 1928. gadā maza: visā valstī kopumā ražoti tikai 104 300 kvintali linsēklu. Šādu apstākļu dēļ 1929. gada pavasarī dau-

dzos apvidos paredzams liels linsēklu trūkums sēklai, kamdēļ lai visu liniem paredzēto platību varētu apsēt, lauksaimnieki būs spiesti sējai nepieciešamo linsēklu iegādāties no citurienes.

Tālāk pievēršim savā ziņā raksturīgu un interesantu pārskatu ar procentuāliem skaitļiem par visu galveno laukaugu kopražu, salīdzinot tās savstarpēji par apgabaliem 1927. un 1928. g. g.

Kopražas salīdzinājums par apgabaliem 1928. un 1927. g. g. procentos.

Comparaison par districts du rendement total en 1928 et 1927. Pourcent.

		Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale	Latvija			
		P	r	o	c	e	n	t	i
Rudzi, ziemas — Seigle d'hiver	1928.	25,34	21,37	24,62	28,67	100,00			
	1927.	28,37	20,12	24,25	27,26	100,00			
Rudzi, vasaras — Seigle d'été	1928.	28,15	21,48	24,44	25,83	100,00			
	1927.	30,58	20,00	21,76	27,65	100,00			
Kvieši, ziemas — Froment d'hiver	1928.	10,47	22,64	62,70	4,19	100,00			
	1927.	11,83	21,51	62,82	3,84	100,00			
Kvieši, vasaras — Froment d'été	1928.	50,35	28,57	16,08	5,00	100,00			
	1927.	55,58	23,86	16,07	4,38	100,00			
Mieži — Orge	1928.	24,54	30,78	27,15	17,53	100,00			
	1927.	30,81	18,24	31,14	19,81	100,00			
Auzas — Avoine	1928.	32,23	35,91	18,69	13,17	100,00			
	1927.	35,45	30,09	22,40	12,06	100,00			
Zirņi — Pois	1928.	15,09	15,44	32,81	36,66	100,00			
	1927.	16,83	15,84	37,35	29,88	100,00			
Linu šķiedra — Filasse de lin	1928.	28,62	3,89	11,80	55,00	100,00			
	1927.	32,53	4,26	12,22	50,99	100,00			

Šis pārskats rāda, ka ziemas rudzus samērā vienlīdzīgi ražo visos apgabalos, pie kam lielākais daudzums krīt uz

Vidzemi un Latgali, kuros ziemas rudzu kopraža gandrīz vienāda. Gandrīz tas pats sakāms arī par vasaras rudziem,

tikai ar to starpību, ka vasaras rudzus visvairāk ražo Vidzemē, kurpretī Latgalē — samērā mazāk. Vairāk nekā pusi (apm. 62%) no visas ziemas kviešu kopražas, dod Zemgales apgabals, aiz kuŗa tālāk nāk Kurzeme (apm. 21%—22%). Vidzemē caurmērā ražo apm. 10%—12% no visas valsts ziemas kviešu kopražas, bet Latgalē tikai 3%—5%. Vasaras kviešus, turpretī, galvenā kārtā ražo Vidzemes lauksaimnieki (50%—56% no visas valsts kopražas). Vidzemniekiem seko kurzemnieki (24%—29%), tad zemgaliēši (apm. 16%) un beidzot latgaliēši (4%—5%). Miežu kopražā samērā vienāda Vidzemē, Kurzemē un Zemgalē — bet mazāka Latgalē, kur miežu kopražā sastāda caurmērā tikai apm. 18%—20% no visas valsts miežu kopražas. Galvenie auzu ražas rajoni sastopami Vidzemē un Kurzemē, kur katrā no šiem apgabaliem ražo caurmērā 30%—36% no visas valsts auzu kopražas. Zīrnus visvairāk ražo Zemgales un Latgales apriņķos. Kas attiecas uz līnu šķiedras kopražu, tad pusi no tās dod Latgale (50%—56%), bet Vidzeme apmēram trešo daļu (29%—33%); pārējos apgabalos līnu šķiedru ražo daudz mazākos apmēros.

Līdz šim esam apskatījuši laukaugu ražu, skatoties pēc ievāktā laukaugu daudzuma no zināmas platības, bet tagad aplūkosim īsumā arī ievāktās ražas kvalitāti. Bieži gadās, ka neskatoties uz to, ka graudu bīrums pēc tilpuma ir samērā apmierinošs, tomēr graudi paši par sevi ir sīki un viegli, caur ko arī samērā mazvērtīgāki. Zināmu spriedumu par ievāktā graudu labības kvalitāti varam taisīt, ja salīdzinām graudu svaru no zināmas tilpuma vienības, un proti:

1 pūrs graudu svēra kilogramos
Poids d'un pèse-grain en kg

Gadi Années	Rudzi, ziemas Seigle d'hiver	Kvieši, ziemas Froment d'hiv.	Mieži Orges	Auzas Avoine	Žirņi Pois
1921.	49,50	52,27	43,09	33,56	51,03
1922.	47,48	51,04	42,54	32,42	—
1923.	47,00	51,00	40,88	31,02	49,32
1924.	47,69	50,74	43,09	30,80	51,13
1925.	48,69	51,42	42,32	31,28	51,19
1926.	47,00	50,59	43,52	32,62	51,51
1927.	47,85	51,13	40,08	26,97	50,40
Vidēj. svars Poids moyen. 1921—1927.	48,30	51,13	42,22	31,23	50,01
1928.	45,33	48,40	36,71	28,52	47,55

Kā redzams no šiem skaitļiem, 1928. gadā graudu labību raža ne tikai sliktāka kvantitatīvā ziņā, bet arī kvalitatīvi tā ir vājāka, jo 1928. gadā ievāktie graudi, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir samērā vieglāki un līdz ar to mazvērtīgāki, kamdēļ daudziem zemkopjiem rodas dibinātas šaubas par to, vai visi ievāktie labību graudi būs noderīgi sēklai.

Beidzot šo pārskatu par laukaugu ražu, salīdzināšanas dēļ pievedīsim dažus raksturīgākos skaitļus par laukaugu ražu citās valstīs, kur klimatiskie apstākļi daudz maz ir vienādi ar mūsu apstākļiem. (Zīņas ņemtas no Romas starptautiskā zemkopības instituta gada grāmatas, kā arī no attiecīgo valstu statistiskām gada grāmatām un mēneša biļetēniem.)

Dažu laukaugu caurmēra raža dažādās valstīs.

Rudzi. — Seigle.

	1928.	1927.	Pirms kara Avant-guerre
	No 1 ha kvintalu		
Latvija — Lettonie .	8,4	10,1	9,2
Igaunija — Estonie .	10,2	11,5	11,0
Lietava — Lithuanie .	10,3	10,7	9,0
Polija — Pologne .	13,0	11,0	11,2
Somija — Finlande .	12,0	14,3	11,2
Dānija — Danemark .	—	14,4	16,8
Vācija — Allemagne .	16,6	14,5	18,6
Krievija — Russie Sov.	7,7	8,4	7,5

Kvieši. — Froment.

	1928.	1927.	Pirms kara Avant-guerre
	No 1 ha kvintalu		
Latvija — Lettonie .	11,4	13,4	12,3
Igaunija — Estonie .	10,3	10,9	—
Lietava — Lithuanie .	12,4	12,0	10,4
Polija — Pologne .	13,6	13,0	12,4
Somija — Finlande .	14,1	16,2	11,2
Dānija — Danemark .	—	23,1	33,1
Vācija — Allemagne .	19,0	18,6	22,7
Krievija — Russie Sov.	8,5	6,6	6,9

Mieži. — Orge.

	1928.	1927.	Pirms kara Avant-guerre
	No 1 ha kvintalu		
Latvija — Lettonie .	4,0	7,0	9,0
Igaunija — Estonie .	8,0	7,0	10,2
Lietava — Lithuanie .	9,5	9,5	8,7
Polija — Pologne .	15,1	13,2	11,8
Somija — Finlande .	11,0	13,2	9,3
Dānija — Danemark .	—	23,6	23,1
Vācija — Allemagne .	19,3	23,1	—
Krievija — Russie Sov.	8,2	6,6	8,6

Kartupeli. — Pommes de terre

	1928.	1927.	Pirms kara Avant-guerre
	No 1 ha kvintalu		
Latvija — Lettonie .	40,1	83,9	80,2
Igaunija — Estonie .	67,9	104,0	104,8
Lietava — Lithuanie .	76,1	83,9	66,8
Polija — Pologne .	113,4	132,0	103,1
Somija — Finlande .	94,1	107,5	62,0
Dānija — Danemark .	—	78,7	148,3
Vācija — Allemagne .	130,4	134,1	137,7
Krievija — Russie Sov.	—	98,8	69,1

Linu šķiedra. — Filasse de lin.

	1928.	1927.	Pirms kara Avant-guerre
	No 1 ha kvintalu		
Latvija — Lettonie .	2,1	2,9	4,3
Igaunija — Estonie .	2,5	2,7	4,0
Lietava — Lithuanie .	3,6	4,0	4,3
Polija — Pologne .	6,7	6,2	5,1
Somija — Finlande .	2,4	3,0	—
Dānija — Danemark .	—	—	—
Vācija — Allemagne .	—	—	—
Krievija — Russie Sov.	—	1,9	4,0

Rāžoto lauku kopvērtība.

Sakarā ar vājo 1928. gada lauku kopražu, arī tās kopvērtība samazinājusies. Šī kopvērtības samazināšanās nav tik liela, kā ievāktās kopražas daudzuma samazināšanās, par ko liecina sekošais pārskats.

Rāžoto lauku vērtība 1000 latos.

Valeur en 1000 de lats des fruits des champs récoltés.

		1913.	1921—1925.	1926.	1927.	1928.
Rudzi — Seigle	Ls	57 962	57 977	39 000	65 089	63 623
	% %	100,00	100,00	67,29	112,30	109,77
Kvieši — Froment	Ls	9 253	12 412	16 686	22 821	24 654
	% %	100,00	134,14	180,33	246,63	266,34
Mieži — Orge	Ls	36 198	29 893	38 489	29 710	20 701
	% %	100,00	82,58	106,33	82,09	57,19
Auzas — Avoine	Ls	54 732	47 643	54 108	39 631	40 720
	% %	100,00	87,05	98,86	72,41	74,40
Zirņi — Pois	Ls	6 527	7 622	12 924	9 786	7 835
	% %	100,00	116,78	198,01	149,93	120,04
Kartupeli — Pom. de t.	Ls	38 729	41 658	81 077	64 562	53 387
	% %	100,00	107,56	209,34	166,70	137,85
Lini, sēkla — graine	Ls	5 954	6 818	8 116	5 553	4 608
	% %	100,00	114,51	136,31	93,27	77,39
Lini, šķiedra — filasse	Ls	26 934	32 769	32 688	36 415	30 305
	% %	100,00	121,66	121,36	135,20	112,52
Kopā — Total	Ls	236 289	236 792	283 088	273 567	245 833
	% %	100,00	100,21	119,80	115,75	104,04

Kaut gan kopumā visu augšminēto lauku kopražas vērtība 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem pēckara gadiem, samazinājusies, tomēr tā vēl ir par apm. 4% augstāka nekā pirms kara. Samērā lielākā kopvērtības samazināšanās redzama pie vararāju labības, kartupeļiem un linu šķiedras. Kopvērtības samazināšanās būtu vēl lielāka, ja 1928. gada rudenī nebūtu pieaugušas lauku cenas, ko raksturo sekošie skaitļi.

Par 100 kg. maksāts (latos).

Prix p. 100 kg.

	1927.	1928.
	L a t i	
Rudzi — Seigle	25,15	29,61
Kvieši — Froment	31,81	36,25
Auzas — Avoine	22,37	27,95
Mieži — Orge	22,84	29,03
Zirņi — Pois	37,00	54,00
Kartupeļi — Pom. de terre	9,00	17,00
Linsēklas — Lin, graine	33,57	44,18
Linu šķiedra — Lin, filasse	196,10	207,00

Kā redzams, visai jūtami pieaugušas 1928. gadā cenas visiem minētiem lauku augiem, bet it sevišķi zirņiem un kartupeļiem.

Saknaugu raža.

Ar saknaugiem aizņemtās platības pēckara gados pakāpeniski pieauga, kas pa lielākai daļai izskaidrojams ar lopkopības attīstības gaitu, jo saknaugus plašākos apmēros sāka audzēt kā izdevīgu lopbarības līdzekli. Bez tam pašos pēdējos trīs gados redzamu vietu saknaugu starpā sāk ieņemt cukurbietes, kuras plašākos apmēros uzsākuši kultivēt Zemgales un Kurzemes lauksaimnieki. 1928. gadā ar sakņu augiem aizņemto lauku kopplatība, sakarā ar jau agrāki norādītiem nelabvēlīgiem apstākļiem, diezgan jūtami samazinājusies. Tā 1923. gadā ar dažādiem saknaugiem bija aizņemti 33 100 hektari, 1925. gadā jau — 37 000 ha, 1926. gadā — 40 900 ha, 1927. gadā — 41 500 ha, bet pēdējā 1928. gadā tikai 36 100 hektari.

Kas attiecas uz saknaugu caurmēra ražu, tad tā visos pēckara gados diezgan svārstīga, pie kam šī svārstība samērā liela. Pēdējā 1928. gadā saknaugu caurmēra raža sevišķi zema, par ko liecina sekošie skaitļi.

Saknaugu (dārzāju) raža no I ha kvintalos
Rendement des tubercules en quint. p. ha

Apgabali Provinces	Gadi Années	Kāposti Chou	Burkāni Carottes	Turnepši Turneps
Vidzemē:	1921—1925.	103,12	115,06	156,63
	1926.	75,80	182,95	183,97
	1927.	107,78	150,89	171,33
	1928.	26,61	41,10	74,50
Kurzemē:	1921—1925.	99,93	132,70	150,44
	1926.	99,40	159,09	149,00
	1927.	120,47	156,00	159,75
	1928.	52,87	74,24	85,33
Zemgalē:	1921—1925.	120,88	131,58	159,41
	1926.	113,68	153,28	156,24
	1927.	97,79	148,11	145,99
	1928.	35,64	61,92	78,03
Latgalē:	1921—1925.	96,38	90,48	108,85
	1926.	59,10	103,07	91,97
	1927.	35,08	74,81	62,47
	1928.	19,76	27,00	28,84
Latvijā:	1921—1925.	104,61	125,58	150,08
Lettonie:	1926.	83,71	165,28	161,68
	1927.	103,26	143,88	158,30
	1928.	31,11	50,24	73,24

Kā redzams, kāpostu un burkānu caurmēra raža 1928. gadā sastāda apmēram tikai trešo daļu no vidējās pēckara gadu caurmēra ražas, bet turnepšu raža apm. pusi no tās. Samērā vājākā kāpostu raža ievākta Latgalē un Vidzemē, bet labākā Kurzemē. Tas pats sakāms arī par burkāniem un lopbarības turnepšiem. Ievērojot ziņu trūkumu par lauku platību, kura aizņemta ar atsevišķiem saknaugiem (šīs ziņas ievāc tikai pie vispārīgām lauksaimniecības skaitīšanām), grūti ir aprēķināt visu saknaugu kopražu, jo 1923. gadā ievāktās ziņas par atsevišķu saknaugu platību ir stipri novecojušas un tās pie saknaugu kopražas aprēķināšanas nav vairs lietojamas.

Lopbarības (siena, ābolaņa un salmu) raža.

Kā jau agrāk aizrādīts, zālāju lauku platība, sakarā ar lopkopības attīstību, pēdējos gados pakāpeniski paplašinājas, caur ko saprotams pieaugusi no zālāju laukiem ievāktā lopbarības augu kopražs. Arī zālāju lauku un plavu ražības pacelšanai ar maksīgo mēslu pielietošanu un meliorāciju lauksaimnieki sāk piegriezt lielāku vērību. Šiem zālāju lauku un plavu ražības pacelšanas pasākumiem ir redzami panākumi, jo caurmēra raža pēdējos gados, izņemot 1928. gadu, arī pakāpeniski pieaugusi, par ko liecina apakšā pievestie skaitļi par ābolaņa un plavu siena caurmēra ražu un kopražu.

a) Siena raža.

Siena vidējā caurmēra raža no
1 hektara (kvintalos)

Rendement moyen du foin par
hectare (en quintaux)

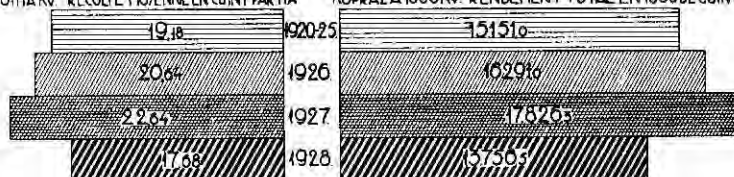
Aprinķi un apg.

Dist. et prov.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Rīgas . . .	20,88	20,49	23,53	19,20
Cēsu . . .	19,56	20,17	22,96	20,34
Valmieras . .	17,60	21,23	21,02	17,76
Valkas . . .	19,50	21,05	23,22	20,92
Madonas . .	21,42	21,48	26,25	21,41
Vidzemē kv.	19,28	20,88	23,27	19,76
% %	100,00	108,28	120,80	102,49
Liepājas . .	17,91	22,14	21,35	15,78
Aizputes . .	16,47	22,15	21,81	15,07
Kuldīgas . .	17,82	21,43	21,57	16,35
Ventspils . .	19,22	20,98	21,78	16,99
Talsu . . .	16,51	20,58	21,70	16,46
Kurzemē kv.	17,51	21,54	21,56	15,91
% %	100,00	122,80	122,82	90,88
Tukuma . .	18,65	22,89	22,41	15,80
Jelgavas . .	22,54	22,65	23,88	17,07
Bauskas . .	21,82	22,04	22,62	16,82
Jēkabpils . .	20,84	15,96	22,13	15,20
Ilūkstes . .	17,16	18,77	22,51	15,89
Zemgalē kv.	20,44	20,81	22,75	16,25
% %	100,00	102,00	111,08	79,35
Daugavpils . .	19,31	18,03	20,92	14,77
Rēzeknes . .	19,16	20,00	22,53	16,18
Ludzas . . .	19,59	17,50	20,51	13,18
Jaunlatgales .	17,83	15,24	23,10	15,10
Latgalē kv.	19,11	17,85	21,27	14,05
% %	100,00	93,41	111,30	78,23
Latvijā kv.	19,18	20,84	22,83	17,68
Lettonie % %	100,00	107,81	117,88	92,18

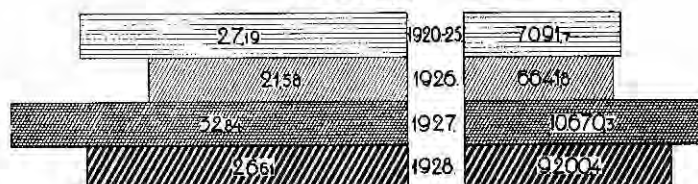
Siena vidējā caurmēra raža, kā tas redzams no augšminētiem skaitļiem, 1928. gadā ir zemāka par vidējo pēckara gadu caurmēra siena ražas apmēru visā valstī par apm. 8%. 1928. gadā caurmērā visā valstī no viena hektara ražoti tikai 17,68 kvintali siena, kurpreti iepriekšējā — 1927. gadā 22,63 kvintali. Šī siena caurmēra ražas samazināšanās 1928. gadā novērojama gandrīz vienādos apmēros visos apgabalos, pie kam zemākā raža ievākta Latgalē (caurmērā 14,05 kv. no hektara), bet augstākā Vidzemē (19,76 kv.). Vidzemē siena caurmēra raža, neskatoties uz viņas samazināšanos, 1928. gadā vēl pārsniedz vidējo pēckara gadu ražu par apm. 2,5%, kurpreti pārējos apgabalos tā ir par tās zemāka. Kurzemē par 9,12%, Zemgalē — 20,65%, bet Latgalē — 21,77%. Ja apskatām siena caurmēra ražu pēc aprinķiem, tad redzam, ka vislabākā raža 1928. gadā ievākta Madonas apr. (21,41 kvintali no hektara), kas izskaidrojams ar to, ka šeit plāvu kultivēšanai un meliorācijai piegriezta īt sevišķi liela vērība. Tikko pievestie skaitļi attiecās vienīgi uz vidējo, dažādu rakstura plāvu caurmēra ražu, kamdēļ šeit salīdzināšanas dēļ piededšim atsevišķus skaitļus arī par divu galvenāko grupu plāvu caurmēra ražu, t. i. par upju un purvu plāvu siena ražu. Šo divu grupu plāvu siena ražība visai jūtami atšķiras viena no otras, ko redzam no sekošiem skaitļiem.

SIENS — FOIN

CAURMĒRA RAŽANOŠANA KV. RECOLTE MOYENNE EN QUINT PAR HA KOPRAŽA 1000KV. RENDEMENT TOTAL EN 1000DE QUINT.

ABOLIŅŠ — TRĒFLE

Siena un aboliņa raža — Rendement du foin et du trèfle.

Ievākts no 1 ha kvintalu
Rendement en quint. p. ha

Apgabali Provinces	Gadi Années	Upju plavās Prairies de fleuves	Purvu plavās Prairies ma- ricages
Vidzemē: 1921—1925.		22,67	11,20
1926.		23,50	13,18
1927.		26,27	14,11
1928.		20,75	11,85
Kurzemē: 1921—1925.		21,50	10,02
1926.		25,15	14,75
1927.		25,38	13,40
1928.		18,48	9,29
Zemgalē: 1921—1925.		23,74	13,01
1926.		23,75	14,00
1927.		26,36	13,05
1928.		17,00	10,71
Latgalē: 1921—1925.		24,11	13,53
1926.		22,41	12,42
1927.		24,87	15,70
1928.		16,08	10,84
Latvijā: 1921—1925.		22,77	11,78
Lettonie: 1926.		23,74	13,55
1927.		25,00	14,18
1928.		18,80	10,98

Upju plavās siena caurmēra raža ir nesalīdzināmi augstāka nekā purvu plavās. Tā 1928. gadā upju plavās no viena hektara ievākts 7,01 kvintali vairāk siena nekā purva plavās; iepriekšējos gados šī siena caurmēra ražas starpība ir vēl lielāka.

Pēdējos gados pie mums sāk īpaši izdalīt trešo plavu gruppu, speciāli kultivētās plavās, kuru ražība ir vēl augstāka par jau pieminēto plavu ražību. 1927. un 1928. g. g. vidēji pēc apgabaliem no kultivētām plavām ievākta sekoša caurmēra raža (no 1 ha kvintalu).

	1928.	1927.
	k v i n t a l i	
Vidzemē . . .	29,50	33,80
Kurzemē . . .	24,47	32,15
Zemgalē . . .	24,04	32,54
Latgalē . . .	20,80	27,26
Latvijā . .	26,90	32,65
Lettonie		

Kā redzam, kultivēto plavu ražība ievērojami augstāka, nekā pārējo plavu ražība; žēl tikai, ka šo kultivēto plavu platība pagaidām vēl nav sevišķi liela.

Kas attiecas uz siena kopražu, tad tā 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, jūtam samazinājusies, kas izskaidrojams ne tikai ar samērā zemu siena caurmēra ražu, bet arī ar to, ka plūdu dēļ diezgan liela plavu platība palika neplauta, kas sevišķi attiecas uz dažiem Zemgales un Latgales apriņķiem, ko redzam no sekošā pārskata.

Siens kopražs (1000 kvintalos).

Rendement total du foin (en 1000 de quintaux).

Apgabali — Provinces	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē: kvintali	6 287,5	6 377,8	7 107,6	6 035,2
% %	100,00	101,43	113,04	95,99
Kurzemē: kvintali	3 188,6	4 118,1	4 121,5	3 047,2
% %	100,00	129,15	129,28	95,57
Zemgalē: kvintali	2 731,5	2 964,2	3 224,1	2 303,0
% %	100,00	108,62	118,03	84,31
Latgalē: kvintali	2 943,4	2 830,0	3 373,1	2 370,8
% %	100,00	96,18	114,59	80,55
Latvijā: kvintali	15 151,0	16 291,0	17 826,3	13 756,5
Lettonie: % %	100,00	107,52	117,65	90,80

1928. gadā siena kopražā, salīdzinot to ar vidējo pēckara gadu siena kopražu, samazinājusies visā valstī, caurmērā, par apm. 10%, pie kam šis samazināšanās procents vislielākais ir Latgalē (19,45%) un Zemgalē (15,00%). Ražotā siena kvalitāte (labums) ļoti lielā mērā, un var teikt gandrīz galvenā kārtā, ir atkarīga no siena ievākšanas laika meteoroloģiskiem apstākļiem. Pēdējos gados šie apstākļi ir bijuši samērā apmierinoši un tikai 1928. gads, šī ziņā, uzskatāms kā izņēmums. Minētā gadā siena novākšanu stiprā mērā traucēja nemitīgais lietus, sakarā ar ko ievāktā siena kvalitāte ir zemāka nekā iepriekšējos gados un proti:

Siena kvalitāte
Qualité du foin

	1922—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē . . .	3,16	3,91	3,90	2,56
Kurzemē . . .	3,29	3,89	3,80	3,04
Zemgalē . . .	3,18	3,93	3,92	2,88
Latgalē . . .	3,13	3,75	3,95	2,99
Latvijā . . .	3,19	3,91	3,88	2,73
Lettonie				

Samērā labas kvalitātes siens ievākts gandrīz vienīgi Kurzemē, kurpreti pārējos apgabalos tas ir tikai knapi vidējs.

b) Āboliņa raža.

Zālāju lauki vispār pēdējos pēckara gados devuši samērā apmierinošu ražu. Tas it sevišķi attiecināms uz āboliņa laukiem. Vienīgi pēdējā 1928. gadā āboliņa caurmēra raža ir ne tikai zemāka par iepriekšējā 1927. gada caurmēra ražu, bet arī nedaudz zemāka par vidējo pēckara gadu (1920.—1925. g. g.) caurmēra ražu. Salīdzinot ar vidējo pēckara gadu caurmēra ražu, visvairāk āboliņa raža 1928. gadā samazinājusies Zemgales apgabalā (par 16,16%), tad Latgales apg. (par 8,16%) un beidzot Kurzemes apgabalā (par 2,71%). Lai gan arī Vidzemē 1928. gadā āboliņa caurmēra raža samazinājusies, tomēr, šeit tā vēl ir mazliet augstāka (par 3,06%) par vidējo pēckara gadu caurmēra ražu. Absolūtos skaitļos rēķinot, augstākā āboliņa caurmēra raža ievākta 1928. gadā Vidzemē — 30,67 kvintali no viena hektara, tad Latgalē — 24,43 kv. no ha un Kurzemē — 23,32 kv. Zemākā raža — 22,62 kv. no ha, ievākta Zemgales apgabalā, kur dažos ap-

vidos ievākti pat tikai 15—18 kvintali āboliņa siena no viena hektara. Pārskatu par pēdējo gadu āboliņa caurmēra raža aprīņkos, sniedz sekošie skaitļi.

Āboliņa vidējā caurmēra raža
no 1 hektara (kvintalos)

Rendement moyen du trèfle par
hectare (en quintaux)

Aprīņki un apg.	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Rīgas apr. . .	31,27	23,01	33,22	28,62
Cēsu . . .	29,16	21,18	33,21	31,13
Valmieras . .	31,48	28,62	35,79	31,19
Valkas . . .	27,54	20,89	27,10	31,91
Madonas . . .	30,35	19,26	33,56	30,67
Vidzemē: kv.	29,78	22,96	32,84	30,67
%%	100,00	77,15	110,35	103,00
Liepājas apr.	22,72	24,65	40,10	24,88
Aizputes . . .	22,61	25,21	36,66	22,79
Kuldīgas . . .	25,14	24,49	36,81	22,34
Ventspils . . .	24,88	21,61	34,41	22,38
Talsu . . .	24,18	22,87	38,73	23,21
Kurzemē: kv.	23,97	23,93	37,70	23,32
%%	100,00	99,53	157,28	97,29
Tukuma apr.	27,29	27,63	38,07	22,98
Jelgavas . . .	27,01	20,51	36,23	21,15
Bauskas . . .	27,20	18,22	32,81	18,24
Jēkabpils . .	29,76	14,90	29,58	23,95
Ilūkstes . . .	24,66	16,34	26,34	28,39
Zemgalē: kv.	26,98	19,87	33,11	22,62
%%	100,00	73,65	122,83	83,81
Daugavpils apr.	26,47	17,52	26,46	24,43
Rēzeknes . . .	27,36	16,65	28,97	24,95
Ludzas . . .	26,70	15,82	21,98	24,31
Jaunlatgales	30,37	13,89	22,54	23,76
Latgalē: kv.	26,60	16,25	26,62	24,43
%%	100,00	61,09	97,81	91,84
Latvijā: kv.	27,19	21,58	32,81	26,81
Lettonie %%	100,00	79,38	120,78	97,87

Pievestie skaitļi attiecās uz vidējo no dažādiem āboliņa laukiem ievāktā caurmēra ražu. Salīdzināšanas dēļ, šeit tālāk apskatīsim arī āboliņa caurmēra ražu no dažāda vecuma āboliņa laukiem.

Āboliņa raža no 1 ha kvintalos
Rendement du trèfle en quint. p. ha

Apgabali Provinces		1—2 gadīga de 1 à 2 ans	2—3 gadīga de 2 à 3 ans
Vidzemē:	1921—1925.	34,15	25,00
	1926.	27,53	18,20
	1927.	37,57	27,01
	1928.	36,81	24,20
Kurzemē:	1921—1925.	27,84	19,71
	1926.	29,10	18,41
	1927.	44,41	30,71
	1928.	30,11	15,80
Zemgalē:	1921—1925.	32,63	21,35
	1926.	24,70	14,77
	1927.	39,40	26,52
	1928.	28,31	16,37
Latgalē:	1921—1925.	29,88	23,37
	1926.	18,84	13,51
	1927.	28,84	23,04
	1928.	27,60	20,84
Latvijā:	1921—1925.	31,81	22,63
Lettonie:	1926.	26,05	16,87
	1927.	38,00	27,46
	1928.	32,33	20,45

Kā redzams no augšminētiem skaitļiem, starpība caurmēra ražas apmēros, no dažāda vecuma āboliņa laukiem ir visai liela. Jaunākie 1—2 gadīgie āboliņa lauki devuši nesalīdzināmi augstāku ražu, nekā vecie. Tā, kamēr no 1—2 gadīgiem āboliņa laukiem ievākti caurmērā no 1 hektara 28—36 kvintali āboliņa, tikmēr no 2—3 gadīga āboliņa laukiem tikai ap 15—25 kvintali. Tamdēļ arī ir saprotama mūsu lauksaimnieku cenšanās arvien vairāk paplašināt jaunā āboliņa lauku platību, sašaurinot pakāpeniski mazražīgos 3 un vairākgadīgos zālāju laukus.

Sakarā ar āboliņa lauku spējo paplašināšanos, āboliņa siena kopražā pēdējos gados stipri pieaugusi un jau 1927. gadā par apm. 50% pārsniedz vidējās pēckara gadu (1920.—1925. g. g.) kopražas normu, kā tas redzams no apakšā pievestiem skaitļiem.

Āboliņa kopražā (1 000 kvintalos).
Rendement total du trèfle (en 1 000 de quintaux).

		1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	kvintali	2 770,5	2 594,5	3 831,1	3 979,2
	%%	100,00	93,65	138,28	143,63
Kurzemē:	kvintali	1 707,7	1 583,8	2 564,8	1 783,0
	%%	100,00	92,73	150,18	104,41
Zemgalē:	kvintali	2 024,0	1 998,6	3 489,6	2 502,9
	%%	100,00	98,70	172,33	123,61
Latgalē:	kvintali	588,0	465,1	785,0	935,3
	%%	100,00	79,01	133,36	158,90
Latvijā:	kvintali	7 091,7	6 641,8	10 670,3	9 200,4
	%%	100,00	93,65	150,46	129,73

Neskatoties uz 1928. gada samērā zemāku āboliņa caurmēra ražu, arī šini gadā āboliņa siena kopražā vēl ir augstāka par vidējo pēckara gadu kopražas normu par apm. 30%. Visā valstī 1928. gadā ražoti pavisam 9,2 miljoni kvintalu āboliņa siena, bet iepriekšējā 1927. gadā, — apmēram 10,7 miljonu kvintalu. Ievāktā āboliņa siena kvalitāti raksturo sekošie skaitļi.

Āboliņa kvalitāte
Qualité du trèfle

(Apzīmējumi: 4 = labs; 3 = vidējs; 2 = slikts.)
(Légende: 4 = bon; 3 = moyen; 2 = mauvais.)

	1920—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzeme . .	3,43	3,83	3,07	3,14
Kurzeme . .	3,38	3,02	3,80	3,39
Zemgale . .	3,26	3,02	3,02	3,40
Latgale . .	3,20	3,07	3,84	3,24
Latvija . .	3,36	3,80	3,01	3,20
Lettonie				

Gandrīz visos pēckara gados ievāktā āboliņa siena kvalitāte ir pilnīgi apmierinoša. Arī 1928. gadā ievāktais ābolīņš samērā apmierinošas kvalitātes, lai gan šinī gadā — āboliņa novākšanas apstākļi nebija visai labi.

c) Salmu raža.

Kā ziemāju, tā arī vasarāju labību sal-

mus parasti lielākos vai mazākos apmēros izlieto lopbarībai. Sevišķi svarīga loma salmiem, kā lopbarībai piekrit tajos gados, kad samērā vāja sēto zālaugu siena raža, kā tas pa daļai ir 1928. gadā. Ievērojot šo apstākli, te īsumā vēl apskatīsim arī graudaugu labību salmu caurmēra ražu un kopražu pēckara gados.

Salmu caurmēra raža (no 1 ha kvintalu).

Rendement moyen de la paille (en quint. p. ha).

Apgabali Provinces	Gadi Années	Rudzi ziem. Seigle d'hiv.	Kvieši ziem. From. d'hiv.	Rudzivās. Seigle d'été.	Kvieši vas. From d'été	Mieži Orge	Auzas Avoine
Vidzemē:	1920—1925.	24,42	21,01	18,66	20,69	17,32	18,55
	1926.	12,66	14,63	17,62	18,68	18,40	18,27
	1927.	28,50	24,62	18,59	18,28	14,22	13,42
	1928.	21,99	20,33	15,68	16,33	10,60	13,68
Kurzemē:	1920—1925.	22,61	19,63	17,45	18,61	16,71	17,68
	1926.	18,46	19,63	15,00	16,24	16,09	14,55
	1927.	27,03	24,46	18,12	16,61	14,61	14,68
	1928.	22,11	21,51	15,47	17,99	16,71	17,67
Zemgalē:	1920—1925.	23,18	21,65	17,24	18,17	16,71	17,65
	1926.	14,32	19,65	12,72	14,66	14,64	14,67
	1927.	24,66	25,55	18,62	15,99	15,29	11,63
	1928.	19,24	20,47	15,20	15,68	11,68	13,67
Latgalē:	1920—1925.	17,22	16,94	13,49	14,01	13,19	13,81
	1926.	10,32	10,15	12,72	14,30	13,64	14,34
	1927.	19,77	17,99	11,00	9,63	8,30	6,98
	1928.	15,98	14,65	10,63	11,73	8,11	9,53
Latvijā: Lettonie:	1920—1925.	22,69	20,79	17,26	19,30	16,35	17,55
	1926.	13,35	18,44	14,65	17,02	15,73	15,83
	1927.	24,48	24,69	15,77	16,94	12,61	12,19
	1928.	20,39	19,51	14,39	15,93	11,40	13,64

Parasti mēdz būt tā, ka labību salmu raža stāv zināmā, diezgan ciešā, sakarībā ar labību graudu ražu, jo gados, kad vāja graudu raža, — vāja arī salmu raža un otrādi. Ir tomēr gadījumi, kad šī parastā sakarība nav novērojama, jo ir gadi, kad, lai gan labības sasniegusas labu augumu, — tomēr graudu izkūlums samērā vājš (tukšas vārpas).

1928. gadā gandrīz visu augšminēto graudaugu (izņemot auzas) labību salmu vidēja caurmēra raža ir zemāka, nekā iepriekšējā 1927. gadā. Zemāka šī 1928. gada salmu caurmēra raža ir arī par vidējo pēc-

kāra gadu (1920.—1925. g. g.) ražas normu. Samērā labāko salmu caurmēra ražu 1928. gadā ievākuši Kurzemes lauksaimnieki, bet vājāka tā bijusi Latgalē. Vispār jāsaprata, ka lai gan 1928. gadā labību salmu caurmēra raža ir zemāka par vidējo pēckāra gadu ražas normu, tomēr viņa ir labāka nekā tā bijusi 1926. gadā.

Sakarā ar samērā zemu labību salmu caurmēra ražu, — 1928. gadā, arī to kopražā šinī gadā ir mazāka nekā iepriekšējā 1927. gadā, kā to redzam no sekošiem skaitļiem:

Salmu kopraža 1000 kvintalos
Rendement total de la paille
en 1000 de quint

	1927.	1928.
Rudzi, ziem. — Seigle d'hiv.	6 213,0	4 841,2
Rudzi, vas. — Seigle d'été	39,1	32,1
Kvieši, ziem. — From. d'hiv.	1 061,5	1 005,5
Kvieši, vas. — From. d'été	266,0	294,7
Mieži — Orge	2 337,2	1 670,5
Auzas — Avoine	3 719,1	3 376,9
Mistris — Méteil	1 015,6	1 009,9
Zirnāji — Pois	437,1	390,2

Kas attiecas uz ievāktu labību salmu kvalitāti, tad par to liecina apakšā pievestais pārskats:

Salmu labums
Qualité de la paille

(Apzīmējumi: 4 = labs; 3 = vidējs; 2 = slikts.)

(Légende: 4 = bon; 3 = moyen; 2 = mauv.)

		Ziemas lab. salmi Paille d'hiver	Vas. lab. salmi Paille d'été
Vidzemē:	1926.	2,96	3,52
	1927.	3,08	2,80
	1928.	3,01	2,80
Kurzemē:	1926.	3,12	3,18
	1927.	3,01	3,23
	1928.	3,23	2,45
Zemgalē:	1926.	3,32	3,43
	1927.	3,73	2,92
	1928.	3,13	2,70
Latgalē:	1926.	2,99	3,47
	1927.	3,85	2,75
	1928.	3,01	2,67
Latvijā:	1926.	3,12	3,42
Lettonie:	1927.	3,08	2,94
	1928.	3,00	2,85

Kā redzams, 1928. gadā ziemāju labību salmi ir visos valsts apgabalos labāki, nekā vasarāju labību salmi. Tas pats sakāms arī

par iepriekšējo 1927. gadu, turpretī 1926. gadā vasarāju labību salmi (caurmērā visā valstī) ir bijuši nedaudz labāki par ziemāju labību salmiem.

Lopkopības ražojumi.

Lopkopības ražojumiem visā mūsu lauksaimniecībā piekrit visai svarīga loma. Tas it sevišķi sakāms par pašiem pēdējiem pēckara gadiem, kad, sakarā ar laukstrādnieku krīzi, dažas no lopkopības nozarēm pilnīgi neatmaksājās. Lielu daļu no laukiem, kurus agrākos gados apsēja ar graudu labībām vai citiem kādiem laukaugiem, tagad aizņēma zālāji, kas domāti lopkopības nozarei. Par lopkopības ražojumu apmēriem un viņu patēriņu, par nožēlošanu, vēl arvien trūkst noteiktu ziņu, jo tās ievācamas pa lielāku daļu tikai caur lauksaimniecību kārtīgu grāmatvedību. Šāda grāmatvedība sastopama, pagaidām, vēl tikai retās saimniecībās. Tamdēļ arī šeit apskatot lopkopības ražojumus, pagaidām vēl jāaprobežojas tikai ar vispārēja rakstura skaitļiem. Cerams, kad jau nākamajos tuvākos gados, kad būs izvesta vispārēja lauksaimniecības produkcijas skaitīšana (1929./1930. saimu. g.) varēsim arī reiz pilnīgi noteikti aprēķināt kā lopkopības, tā arī citu svarīgu lauksaimniecības nozaru ražojumu apmērus un viņu patēriņa normas.

Piensaimniecība.

Galveno lomu lopkopības nozarē spēlē piensaimniecība, kurai mūsu lauksaimnieki pilnīgi dibināti piegriezuši izcilus ievēribu. Par to liecina kā pakāpeniskais slaucamo govju skaita pieaugums, tā arī lopkopības pārraudzības biedrību un kopienotavu tīkla paplašināšanās. Pēc zemkopības ministrijas lauksaimniecības pārvaldes sakopotām ziņām,*) uz 1928. gadu 1. aprīli bijušas noorganizētas pavisam 661 lopkopības pārraudzības biedrības, no kurām Vidzemē 320, Kurzemē 115, Zemgalē 163 un Latgalē 63. Zem minēto lopu pārraudzības biedrību uzraudzības atradušās Vidzemē 6 326 saimniecības ar 73 304 liellopiem, Kurzemē — 2 147 saimniecības ar 25 171 liellopiem, Zemgalē — 2 924 saimniecības ar

*) Sk. Pārskats par lauksaimniecības pārvaldes darbību 1927./1928. b. g.

39 463 liellopiem un Latgalē — 984 saimniecības ar 7 303 liellopiem. Pavisam visā valstī zem lopu pārraudzību biedrību kontroles atradušās 1928. gadā 12 381 saimniecības, ar 145 241 liellopiem, kas iztaisa apm. 15% no kopējo liellopu skaita.

Koppienotavu tikla paplašināšanas raksturo sekošais pārskats:

Koppienotavu skaits			
Nombre des laiteries.			
Gadi	Kooperatīvās	Privatās	Kopā
Années	Coopératives	Privées	Total
1923.	319	88	407
1924.	367	99	466
1925.	422	118	540
1926.	449	110	559
1927.	465	83	548
1928.	529	227	756

Bez augšminētām moderniecībām, visā valstī vēl darbojas arī apmēram 700 krējotāšanas punkti.

Apskatot piensaimniecības ražojumus, šeit galvenā kārtā apstāsimies pie sviesta ražošanas, kas saprotams ir atkarīga no ražotā pilnpiena daudzumu. Ģrūti ir noteikt visa sviesta kopražu, jo nav noteikti zināms, kā lauksaimnieki savās saimniecībās izlieto izslaukto pilnpienu: cik no tā patērē iedzīvotāju uzturam, cik izdzirda māļlopiem un cik pārdod svaigā veidā patērētājiem. Tāpat nav vēl arī galīgi konstatēta vidējās slaucamās govys gada piena raža, jo, kā jau agrāk aizrādīts, zem lopu pārraudzības biedrību kontroles atrodas tikai apm. 15% no kopēja liellopu skaita, kamdēļ šo biedrību dati nav uzskatāmi par vispārējiem. Pēc lopu pārraudzības biedrību pārskatiem, vidējās slaucamas govys gada piena raža svārstās caurmērā apm. no 1960—2 220 kg. piena, bet pēc valsts statistiskās pārvaldes brīvprātīgo korespondentu ziņojumiem — apm. no 1 500—2 160 kg. Ņemot vērā augšā sacīto, par sviesta kopražu pagaidām apmēra skaitļos varam spriest pēc sviesta kontrolei pieteiktā sviesta daudzuma, kurš pēdējos trīs gados bijis sekošs:

Kontrolei pieteiktais un izkontrolētais sviesta daudzums.

Quantité de beurre annoncé au contrôle et contrôlé.

Mēneši — Mois		K i l o g r a m i — kg.		
		1926.	1927.	1928.
Janvaris — Janvier		587 889,2	534 214,8	727 405,2
Februāris — Février		529 754,8	516 084,0	662 965,4
Marts — Mars		687 082,5	662 993,6	929 589,2
Aprīlis — Avril		811 604,3	789 025,6	989 279,2
Maijs — Mai		784 583,2	811 444,4	1 164 437,6
Jūnijs — Juin		1 292 949,0	1 254 081,6	1 880 209,6
Jūlijs — Juillet		1 520 330,6	1 465 173,6	1 818 386,0
Augusts — Août		1 150 529,3	1 298 067,0	1 665 884,4
Septembris — Septembre		1 122 747,0	1 207 744,6	1 294 638,0
Oktobris — Octobre		759 240,0	996 137,2	1 009 040,4
Novembris — Novembre		559 459,7	758 952,0	547 166,8
Decembris — Décembre		492 546,8	682 345,6	435 305,2
Kopā — Total		10 298 716,4	10 976 264,0	13 124 307,0

Kā redzams no pievestiem skaitļiem, sviesta kontrolei pieteiktā sviesta daudzums visos pēdējos trijos gados pakāpeniski pieaudzis. Vislielāko sviesta daudzuma pieaugumu, neskatoties uz nelabvēlīgiem apstākļiem, uzrāda pēdējais 1928. gads, kad sviesta kontrolei pieteikti

13124307 kilogrami sviesta, pret 10976264 klgr. — 1927. g., t. i. sviesta kopražā 1928. gadā pieaugusi par vairāk nekā 2 miljoni kg. Attiecībā uz gaļas produkciju jāsaprāt, ka šeit galvenais pieturas punkts ir vienīgi ziņas par lopkautuvēs nokauto un gaļas izmeklēšanas stacijās apskatīto mājlopu skaitu. Noteiktu ziņu par to, cik lopu nokauj pašās saimniecībās, vietējo iedzīvotāju uzturam, pagaidām vēl trūkst, tas paredzēts iegūt caur 1929./1930. saimn. g. lauksaimniecības produkcijas skaitīšanu.

Lopkautuvēs nokauto un gaļas izmeklēšanas stacijās
apskatīto kauto mājlopu skaits.

Nombre du bétail abattu dans les abattoirs et examiné
dans les point d'examen de la viande.

	Gadi Années	Liellopi Bovins	Teļi Veaux	Aitas Moutons	Cūkas Pores
Vidzemē:	1923.	70 173	109 833	130 250	82 232
	1924.	68 386	116 856	136 927	104 727
	1925.	66 895	138 847	179 726	115 176
	1926.	63 103	153 278	120 610	150 214
	1927.	69 667	143 186	113 345	174 642
	1928.	82 972	140 898	154 844	119 158
Kurzemē:	1923.	15 991	34 948	38 362	15 005
	1924.	14 801	38 974	37 529	19 826
	1925.	13 930	37 370	39 394	31 487
	1926.	14 037	42 970	42 740	34 230
	1927.	16 045	50 331	41 999	28 664
	1928.	21 354	57 435	40 812	17 873
Zemgalē:	1923.	10 599	26 413	27 954	12 947
	1924.	10 319	33 993	30 631	19 689
	1925.	10 618	38 359	30 812	19 579
	1926.	10 123	40 876	33 597	21 216
	1927.	11 734	45 569	33 074	24 634
	1928.	16 205	51 956	31 598	22 869
Latgalē:	1923.	20 812	16 878	16 327	7 455
	1924.	20 356	18 917	13 553	8 896
	1925.	19 175	20 878	12 782	8 150
	1926.	18 177	20 794	15 299	15 272
	1927.	20 850	21 574	16 931	11 335
	1928.	23 960	28 016	19 338	7 753
Latvijā:	1923.	117 575	188 072	212 893	117 639
Lettonie:	1924.	113 862	208 740	218 640	153 138
	1925.	110 618	235 454	262 714	174 392
	1926.	105 440	257 918	212 246	220 932
	1927.	118 296	260 660	205 349	239 275
	1928.	144 491	278 305	246 592	167 653

Beidzot šo īso apskatu par lopkopības ražojumiem, nedaudz jāapstājas arī pie aitkopības un putnkopības.

Aitkopībai pie mums piegriežta ļoti maza vērība, kamdēļ arī aitu vilnas ra-

ža pie mums samērā zema un gandrīz visu ražoto vilnu, lauksaimnieki izlieto paši savām vajadzībām, kamdēļ vilnas ražai pie mums nav lielas saimnieciskas nozīmes. Vilnas raža pēdējos gados bijusi sekoša:

Vilnas raža Production de laine

Apgabali Provinces		Vilnas raža no Production de laine		Kopraža 1 000 kg Prod. tot. en 1000de kg
		šīs vecākas par 1 gadu par brebis au dessous d' 1 an. kilogramos	jēra līdz 1 gadam p. agneau au dessus d' 1 an. kilogramos	
Vidzemē:	1925.	1,72	0,91	469,0
	1926.	1,84	0,95	480,0
	1927.	1,94	1,04	508,0
	1928.	1,84	1,00	—
Kurzemē	1925.	1,76	0,91	357,0
	1926.	1,88	0,99	379,0
	1927.	2,01	0,99	393,0
	1928.	1,91	0,95	—
Zemgalē:	1925.	1,80	0,91	404,0
	1926.	1,92	0,99	414,0
	1927.	1,97	0,98	403,0
	1928.	1,82	0,91	—
Latgalē:	1925.	1,52	0,78	298,0
	1926.	1,88	1,02	359,0
	1927.	1,84	1,05	346,0
	1928.	1,80	1,00	—
Latvijā: Lettonie:	1925.	1,72	0,90	1 528,0
	1926.	1,87	0,97	1 632,0
	1927.	1,95	1,01	1 650,0
	1928.	1,92	0,96	—

Putnkopības pacelšanai zemkopības ministrija piegriezī diezgan lielu vēribu, izsniedzot pabalstus vaišlas putnu audzētavu ierīkošanai, sarīkojot putnkopības propagandas nolūkā dažādas priekšlasījumus un kursus un sarīkojot putnkopības izstādes. Jāsaka tomēr, ka neskatoties uz visu to, putnkopība nav vēl atradusi vajadzīgo ievērību pie pašiem mūsu lauksaimniekiem. Sugas putnu pie mums vēl ir samērā maz. Maza vēriba tiek piegriezta arī putnu, resp. vīstu dējības pacelšanai. Olu raža pie mums ir vēl samērā zema. Pēc lauksaimniecības brīvprātīgo korespondentu ziņojumiem, viena vīsta gadā caurmērā izdējusi:

Production moyenne annuelle d'oeufs par poule.

	1926.	1927.
Vidzemē	86 olas	99 olas
Kurzemē	103 oeufs	113 oeufs
Zemgalē	91 „	104 „
Latgalē	96 „	95 „
Caurmērā Latvijā:	92 „	102 „
Moyen. p. l. Lettonie:		

Vīstu dējība, 1927. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo 1926. gadu, nedaudz pieaugusi. Ražīgākās vīstas ir Kurzemē un Zemgalē; mazāk ražīgas Vidzemē un Latgalē.

Lauksaimniecības blakus nozaru ražojumi.

Pēdējā laikā mūsu lauksaimnieki, sakarā ar vispārējo saimniecisko krīzi, sāk piegriezt lielāku vēribu vienai otrai lauksaimniecības blakus nozarei. Par vienu no tādām uzskatāma biškopība. Šo lauksaimniecības blakus nozari tad arī šeit īsumā apskatīsim. Kas attiecas uz pārējām lauksaimniecības blakus nozarēm, tad par tām pagaidām vēl trūkst noteiktu skaitlisku ziņu.

Biškopība uzskatāma par vienu no iecienītākām mūsu lauksaimnieku blakus nodarbošanās. Par sacīto liecina jau tas vien, ka pēc biškopības centralbiedrības rīcībā esošām ziņām, bišu saimju skaits pēdējos gados pakāpeniski pieaudzis. Statistiskā pārvalde, kopš 1923. gada, nav izvedusi bišu saimju un dravu registrāciju, kamdēļ viņas rīcībā neatrodas ziņas par bišu saimju skaitu pašos pēdējos gados.

Medus un vaska raža ir atkarīga kā no bišu saimju stāvokļa pavasarī, pirms bišu izlidošanas no stropiem, tā arī no klimatiskiem apstākļiem vasarā. Bišu pārziemošanu, pēdējos trīs gados, raksturo sekošie skaitļi:

Kā bites pārziemojušas Hivernage des abeilles

(%% no korespondentu ziņojumu skaita)
(%% du nombre des rapports)

		Labi Bon		Videji Moyen	Slikti Mauvais
Vidzemē:	1926.	15,68	52,47	31,95	
	1927.	46,48	48,89	4,63	
	1928.	40,25	54,30	5,45	
Kurzemē:	1926.	35,20	60,00	4,80	
	1927.	25,76	63,84	10,60	
	1928.	43,41	54,15	2,44	
Zemgalē:	1926.	14,84	59,01	26,15	
	1927.	32,92	58,54	8,54	
	1928.	50,70	45,83	3,47	
Latgalē:	1926.	10,07	40,94	48,98	
	1927.	43,14	54,26	2,61	
	1928.	42,60	52,07	5,33	
Latvijā: Lettonie:	1926.	18,64	54,16	27,00	
	1927.	39,21	54,48	6,31	
	1928.	43,81	51,80	4,39	

Kā redzam, bites 1927./1928. gadā, ziemā pārziemojušas visos valsts apvidos pilnīgi

apmierinoši, pat labi un 1928. gadā, agrā pavasarī, dravas atradušās, samērā, labā stāvoklī. Turpmākie, 1928. gadā, vasaras apstākļi bij ļoti neizdevīgi mūsu biškopībai. Vēsaļs un mitrais laiks stipri traucēja bišu darbību, kamdēļ arī medus un vaska raža, kā tas redzams no apakšā pievestiem skaitļiem, ir ļoti zema.

Medus un vaska caurmēra raža
(kilogramos no 1 bišu saimes)
Rendement moyen de miel et de
cire (kg)

Apgabali Provinces	Gadi Années	Medus Miel	Vaskis Cire
Vidzemē:	1923—1925.	9,29	1,19
	1926.	20,85	1,43
	1927.	11,56	1,13
	1928.	5,22	0,57
Kurzemē:	1923—1925.	13,37	1,84
	1926.	13,37	1,50
	1927.	16,34	1,22
	1928.	4,22	0,56
Zemgalē:	1923—1925.	11,57	1,43
	1926.	14,97	1,82
	1927.	15,65	1,33
	1928.	5,37	0,82
Latgalē:	1923—1925.	8,54	1,30
	1926.	15,89	2,14
	1927.	14,87	1,83
	1928.	4,37	0,89
Latvijā: Lettonie:	1923—1925.	10,81	1,39
	1926.	17,56	1,81
	1927.	13,83	1,35
	1928.	4,88	0,81

Medus un vaska caurmēra raža (no vienas bišu saimes) 1928. gadā bijusi neparasti zema, zemāka, nekā tā jebkadā no pēckara gadiem piedzīvota. Samērā lielāko medus ražu ieguvuši Zemgales (5,37 kg. medus no 1 bišu saimes) un Vidzemes (5,22

kg.) biškopji, bet sliktāka tā bijusi Kurzemē (4,22 kg.) un Latgalē (4,37 kg.). Vispār 1928. gadā medus un vaska raža, apmēram, uz pusi mazāka par vidējo pēckara gadu (1923—1925. g. g.) ražas normu.

Ievērojot to, ka par pēdējiem gadiem trūkst noteiktu ziņu par bišu saimju skaitu, grūti ir aprēķināt medus un vaska kopražu. Ja tomēr pieņemtu, ka bišu saimju skaits visai radikāli no 1923. gada nav grozījies, tad ievāktā medus un vaska raža būtu sekošā:

Medus un vaska kopraža
Rendement total de miel et de
cire

Apgabali Provinces	Gadi Années	Medus Miel	Vaskis Cire
Kilogrami			
Vidzemē:	1926.	554 402	38 024
	1927.	307 115	30 047
	1928.	138 800	15 156
Kurzemē:	1926.	185 549	20 817
	1927.	226 767	16 931
	1928.	58 565	7 772
Zemgalē:	1926.	263 367	28 501
	1927.	275 330	23 751
	1928.	94 474	10 908
Latgalē:	1926.	151 126	20 612
	1927.	141 301	18 590
	1928.	42 092	6 646
Latvijā: Lettonie:	1926.	1 154 444	107 954
	1927.	950 513	89 319
	1928.	333 931	40 482

Kā redzams 1928. gadā medus kopraža sastāda tikai apmēram trešo daļu no iepriekšējā 1927. gada medus ražas. Tas liecina, ka 1928. gads mūsu biškopjiem bijis visai neizdevīgs.

4. Tirdzniecība ar lauksaimniecības ražojumiem.

Lauksaimniecības ražojumu cenas.

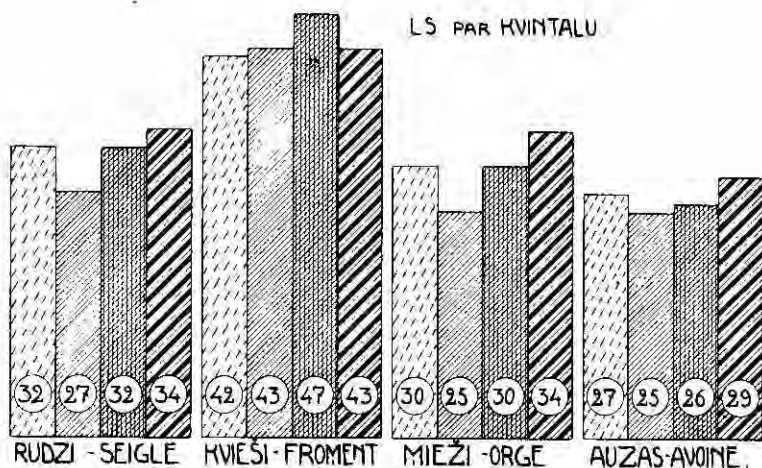
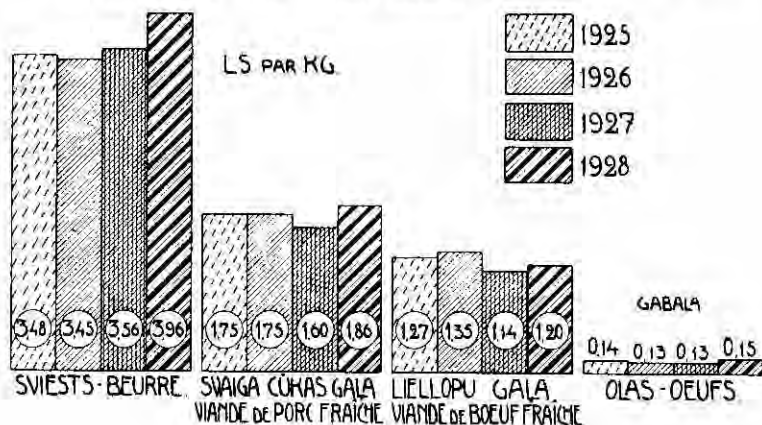
Ziņas par dažādo lauksaimniecības ražojumu siktirdzniecības cenām, valsts statistiskā pārvalde ievāc caur saviem cenu korespondentiem. Šo korespondentu tiklis pēdējā laikā ievērojami paplašināts, kamdēļ arī ievāktā ziņu noteiktība pieaugusi. Šeit īsumā atsevišķi apskatīsim galvenāko lauksaimniecības ražojumu siktirdzniecības ga-

da cenas (atsevišķu mēnešu cenas sk. lap. p.). Pie siktirdzniecības gada vidējo cenu savstarpējās salīdzināšanas, nemsim vērā galvenākos tirgus centrus dažādos valsts apvidos: Rīgā, Madonā, Liepājā, Kuldīgā, Jelgavā, Daugavpilī un Rēzeknē. Katrā no šeit minētām pilsētām cenas dažādas, pie kam atsevišķos gadījumos cenu svārstība ir visai prāva.

Sviests. — Beurre.
(Cena latos par vienu kilogramu.)

		1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls	2,44	3,48	3,56	3,96
	%	100	141	146	162
Madona . .	Ls	2,03	3,09	3,13	3,36
	%	100	117	119	128
Liepāja . .	Ls	2,52	3,48	3,49	3,79
	%	100	138	138	150
Kuldīga . .	Ls	2,19	2,87	2,91	3,33
	%	100	122	133	157
Jelgava . .	Ls	2,28	3,25	3,20	3,60
	%	100	143	140	154
Daugavpils .	Ls	3,20	3,22	3,01	3,22
	%	100	101	94	101
Rēzekne . .	Ls	1,08	3,37	3,08	3,11
	%	100	173	157	159

Sviesta cenas gandrīz visos augšminētos punktos, pēdējos trīs gados, pakāpeniski pieaugušas, sasniedzamas savas augstākās normas pēdējā 1928. gadā (izņemot Rēzekni, kur augstākā cena sviestam bijusi 1926. gadā). Salīdzinot ar 1921. gadu, pēdējā 1928. gadā sviesta cena cēlusies Rīgā par 62%, Madonā — 28%, Liepājā — 50%, Kuldīgā — 57%, Jelgavā — 54%, Daugavpilī — 1% un Rēzeknē par 59%. Tādā kārtā vislielāko sviesta cenu pieaugumu uzrāda Rīga, bet mazāko Daugavpils. Absolūtos skaitļos rēķinot, samērā lētākais sviests 1928. gadā bijis Rēzeknē — Ls 3,11 par kilogramu, bet dārgākais Rīgā, kur caurmēra gada cena bijusi Ls 3,96 par kilogramu vidēja labuma sviesta. Vispār, sviesta cenas atsevišķos apvidos uzrāda diezgan lielas svārstības.

Lauksaimniecības ražojumu vidējās gada tirdzniecības cenas
Moyenne annuelle des prix de détail des produits agricoles

Svaiga cūkas gaļa.
Viande de porc fraîche.
(Cena latos par vienu kilogramu.)

		1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls	1,35	1,75	1,60	1,86
	%	100	130	119	138
Madona . .	Ls	1,28	1,90	1,78	1,60
	%	100	151	141	134
Liepāja . .	Ls	1,17	1,78	1,71	1,76
	%	100	152	146	150
Kuldīga . .	Ls	0,93	1,68	1,62	1,82
	%	100	170	174	196
Jelgava . .	Ls	1,15	1,79	1,54	1,73
	%	100	156	134	150
Daugavpils .	Ls	0,94	1,34	1,33	1,57
	%	100	143	141	167
Rēzekne . .	Ls	0,88	1,82	1,40	1,33
	%	100	173	159	151

Svaigas cūkas gaļas cenas 1928. gadā, salīdzinot ar 1921. gadu, cēlušās caurmērā par 40%—60%, bet atsevišķos apvidos vēl vairāk. Visvairāk svaigas cūkas gaļas cena pieaugusi Kuldīgā (par 96%) un Daugavpilī (par 67%). Pārējās pilsētās šis cenu pieaugums mazāks. Kaut gan Rīgā cūkas gaļas cena pieaugusi tikai par 38%, tomēr, absolūtos skaitļos rēķinot, šeit par cūkas gaļu maksāta samērā augstākā cena — Ls 1,86 par kilogramu (caurmēra gada cena). Samērā lētākas cenas svaigai cūkas gaļai bijušas Latgalē, kur par vienu kilogramu cūkas gaļas maksāti Daugavpilī Ls 1,57, bet Rēzeknē pat tikai Ls 1,33.

Liellopu gaļa.
Viande de boeuf fraîche.
(Cena latos par vienu kilogramu.)

		1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls	0,60	1,35	1,14	1,20
	%	100	196	165	174
Madona . .	Ls	0,75	1,06	0,90	0,88
	%	100	141	80	91
Liepāja . .	Ls	0,61	1,11	1,13	1,07
	%	100	182	185	175
Kuldīga . .	Ls	0,43	1,09	0,95	0,87
	%	100	253	221	202
Jelgava . .	Ls	0,62	1,17	1,02	1,02
	%	100	189	165	165
Daugavpils .	Ls	0,58	0,82	0,78	0,81
	%	100	159	134	140
Rēzekne . .	Ls	0,59	0,85	0,70	0,80
	%	100	161	134	136

Arī liellopu gaļas cenas, pēdējos gados, dažos apvidos visai jūtami pieaugušas, pie kam ļoti nevienādi. Visaugstākās cenas par liellopu gaļu maksātas 1926. gadā. Abos nākošos gados (1927. un 1928. g. g.) liellopu

gaļas cenas gandrīz visos pieminētos punktos cēlušās. Salīdzinot ar 1921. gadu, pēdējā 1928. gadā liellopu gaļas cenas cēlušās Kuldīgā par 102%, Liepājā — 75%, Rīgā — 74%, Jelgavā — 65%, Daugavpilī — 40% un Rēzeknē par 36%. Madonā, turpretī, 1928. gadā par liellopu gaļu maksāts nedaudz mazāk, nekā 1921. gadā. Latos rēķinot, dārgākā liellopu gaļa 1928. gadā bijusi Rīgā — Ls 1,86 par kilogramu, bet lētākā — Ls 0,88 par kilogramu — Madonā.

Olas. — Oeufs.
(Cena latos par gabalu. — par piēce.)

		1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls	0,12	0,13	0,13	0,15
	%	100	108	108	125
Madona . .	Ls	0,12	0,14	0,12	0,13
	%	100	117	100	108
Liepāja . .	Ls	0,12	0,16	0,15	0,16
	%	100	133	125	133
Kuldīga . .	Ls	0,09	0,13	0,10	0,12
	%	100	144	111	133
Jelgava . .	Ls	0,10	0,14	0,12	0,13
	%	100	140	120	130
Daugavpils .	Ls	0,11	0,11	0,11	0,11
	%	100	100	100	100
Rēzekne . .	Ls	0,11	0,11	0,10	0,12
	%	100	100	91	109

Vistu olas cenas samērā vienādas, jo lielas cenu svārstības neuzrāda nevienā no augšminētajām pilsētām. Vispār 1928. gadā, salīdzinot ar 1921. gadu, olu cenas cēlušās caurmērā par apm. 10—30%. 1928. gadā dārgākās vistu olas bijušas Liepājā (caurmērā Ls 0,16 gabalā) un Rīgā (Ls 0,15 gab.).

Kas attiecas uz graudu labību vidējām gada caurmēra sīktirdzniecības cenām, tad tās, kā tas redzams no apakšā pievestiem skaitļiem, ir visai dažādas un atsevišķos gadījumos uzrāda diezgan lielas svārstības.

Rudzi. — Seigle.
(Cena latos par kvintalu.)

		1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls	39	27	32	34
	%	100	69	82	87
Madona . .	Ls	25	24	29	30
	%	100	96	116	120
Liepāja . .	Ls	35	22	25	26
	%	100	63	71	74
Kuldīga . .	Ls	27	16	29	28
	%	100	59	107	104
Jelgava . .	Ls	37	23	24	28
	%	100	62	65	76
Daugavpils .	Ls	29	21	26	28
	%	100	72	90	97
Rēzekne . .	Ls	29	22	25	29
	%	100	76	86	100

Par rudziem 1928. gadā samērā augstākā cena maksāta Rīgā (Ls 34, — par kvintalu), bet zemākā Liepājā (Ls 26, — par kvintalu). Vispār salīdzinot ar 1921. gadu, rudzu cenas 1928. gadā samazinājušās visos augšminētos punktos, izņemot Madonu, Kuldīgu un Rēzekni, kur tās vai nu nedaudz cēlušās (līdz 20%), vai arī palikušas bez pārmaiņām.

Kvieši. — Froment.

(Cena latos par kvintalu.)

	1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls 57	43	47	43
	% 100	75	82	75
Madona . .	Ls 34	32	40	40
	% 100	94	118	118
Liepāja . .	Ls 53	34	35	32
	% 100	64	66	60
Kuldīga . .	Ls 36	22	41	31
	% 100	61	114	86
Jelgava . .	Ls 46	33	33	31
	% 100	72	72	67
Daugavpils .	Ls 35	29	32	32
	% 100	83	91	91
Rēzekne . .	Ls 36	25	29	30
	% 100	69	81	83

Arī kviešu cenas 1928. gadā, salīdzinot ar 1921. gadu, nedaudz kritušās (izņemot Madonu). Par kviešiem augstākā cena — Ls 43, — par kvintalu — maksāta Rīgā, bet zemākā — Ls 30, — Rēzeknē.

Mieži. — Orge.

(Cena latos par kvintalu.)

	1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls 32	25	30	34
	% 100	78	94	106
Madona . .	Ls 19	21	19	23
	% 100	111	100	121
Liepāja . .	Ls 31	21	24	27
	% 100	68	77	87
Kuldīga . .	Ls 25	15	22	28
	% 100	60	88	112
Jelgava . .	Ls 27	21	23	28
	% 100	78	85	104
Daugavpils .	Ls 21	18	24	28
	% 100	86	114	133
Rēzekne . .	Ls 22	19	22	29
	% 100	86	100	132

Auzas. — Avoine.

(Cena latos par kvintalu.)

	1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls 27	25	26	29
	% 100	93	96	107
Madona . .	Ls 14	21	20	25
	% 100	150	143	179
Liepāja . .	Ls 27	21	24	26
	% 100	78	89	96
Kuldīga . .	Ls 17	11	18	26
	% 100	65	106	153
Jelgava . .	Ls 23	21	23	27
	% 100	91	100	117
Daugavpils .	Ls 18	20	22	26
	% 100	111	122	144
Rēzekne . .	Ls 19	21	22	30
	% 100	111	116	158

Vasarāju labību — miežu un auzu — caurmēra gada cenas visai nenoteiktas un svārstīgas. Tā, piemēram, kamēr 1928. gadā par kvintalu miežu Rīgā maksāti Ls 34, —, tikmēr Liepājā tikai Ls 27, —. Cenu starpība pie auzām samērā mazāka, tomēr arī par viņām maksāta katrā apvidū savādāka cena. Tas liecina, ka, ņemot vērā mūsu valsts apmērus, labību tirgus pie mums vēl visai nenokārtots un vēl arvien vienā otrā gadījumā notiek spekulatīva rakstura tirdznieciskie darījumi.

Zirņi. — Pois.

(Cena latos par kvintalu.)

	1921.	1926.	1927.	1928.
Rīga . . .	Ls 36	55	64	72
	% 100	153	178	200
Madona . .	Ls 23	34	25	26
	% 100	148	109	113
Liepāja . .	Ls 32	43	59	67
	% 100	134	184	209
Kuldīga . .	Ls 22	26	32	—
	% 100	118	145	—
Jelgava . .	Ls 25	29	33	38
	% 100	116	132	152
Daugavpils .	Ls 22	25	30	36
	% 100	114	136	164
Rēzekne . .	Ls 20	21	47	61
	% 100	105	235	305

Beidzot vēl jāatzīmē arī zirņu cenas, jo pēdējos gados lauksaimnieki zirņu kultūrai piegriezuši diezgan lielu ievērību, kamdēļ arī tiem piekrit zināma saimnieciska nozīme. Ievērojot zirņu dažādas šķirnes, grūti noteikt to vidējās cenas, kamdēļ arī augšā

pievestās zirpu cenas uzrāda visai lielu svārstību un nenoteiktību, tomēr vispārējo stāvokli cenu pārgrozībā tās raksturo.

Kas attiecas uz lauksaimniecības ražojumu lieltirdzniecībā — eksporta — cenām, tad pārskatu par to sniedz sekošie skaitļi.

Vidējās eksportcenas Rīgā 1922—1928. g.g. (Latos).

Prix moyens d'exportation à Riga.

	Gadi — Années	Mēneši — Mois				Vidējā gada cena	
		Janv.	Apr.	Junijs	Oktobris	Ls	% 1918
Sviests, I. šķ., 1 kg:	1922.	2,78	3,17	3,81	3,71	3,88	100
	1923.	3,88	3,66	2,80	4,05	3,64	108
	1924.	4,38	2,90	4,20	4,70	4,16	123
	1925.	4,15	4,15	4,15	5,15	4,44	131
	1926.	3,82	3,92	3,72	3,78	3,83	113
	1927.	3,82	4,02	3,82	4,28	3,98	118
Beurre, I. sorte	1928.	3,98	3,78	3,98	4,68	4,21	125
	1923.	—	—	2,05	2,08	2,08	100
	1924.	2,05	1,98	2,13	2,15	2,10	101
	1925.	2,15	2,15	2,15	2,65	2,35	113
	1926.	2,85	2,85	2,85	2,85	2,65	127
	1927.	2,15	2,15	2,15	2,15	2,17	104
Šķiņķis, I. šķ., 1 kg:	1928.	2,25	2,25	2,25	2,80	2,45	118
	1926.	2,38	2,21	2,20	2,10	2,21	100
	1927.	1,75	1,70	1,78	1,78	1,78	80
	1928.	1,71	1,57	1,83	1,85	1,84	83
	1922.	16,00	10,00	9,00	12,00	11,58	100
	1923.	14,50	8,50	8,00	11,11	10,59	91
Jambon	1924.	15,58	12,01	10,00	14,03	13,12	113
	1925.	17,01	11,53	12,00	14,79	13,47	116
	1926.	14,30	10,00	10,00	13,00	12,80	109
	1927.	16,50	9,00	8,50	12,00	11,98	103
	1928.	18,00	9,50	—	18,00	13,68	117
Olas, 100 gab.	1922.	16,00	10,00	9,00	12,00	11,58	100
	1923.	14,50	8,50	8,00	11,11	10,59	91
	1924.	15,58	12,01	10,00	14,03	13,12	113
	1925.	17,01	11,53	12,00	14,79	13,47	116
	1926.	14,30	10,00	10,00	13,00	12,80	109
	1927.	16,50	9,00	8,50	12,00	11,98	103
Ōeufs	1928.	18,00	9,50	—	18,00	13,68	117

Eksporta sviesta vidējās gada cenas visos trijos pēdējos (1926—1928. g.g.) gados pakāpeniski pieaugušas, kaut gan augstākā cena eksporta sviestam bijusi 1925. gadā, kad par vienu kg. I. šķ. eksporta sviestu maksāts Ls 4,44, kurpretī pēdējā 1928. gadā tikai Ls 4,21. Vispārīgi eksporta sviesta cena 1928. gadā, salīdzinot ar 1922. gadu, pieaugusi caurmērā par 25%.

Šķiņķa eksportcena samērā svārstīga, kaut gan cenu starpība, atsevišķos gados nav sevišķi liela. Visaugstākā cena par eksporta šķiņķi maksāta 1926. gadā — Ls 2,85 par kilogramu. 1928. gadā par vienu kilogramu maksāts Ls 2,45, t. i. caurmērā par 18% vairāk nekā 1922. gadā.

Pēdējos gados mūsu lauksaimnieki uzsākuši bekona ražošanu eksportam. Plašākos apmēros bekona eksports uzsākts 1926. gadā, kad par I. šķ. bekona maksāti Ls 2,21 par kilogramu. Nākamos divos gados (1927. un 1928. g. g.) bekona cenas ir nedaudz zemākas par 1926. gada cenām, jo

1927. gadā par 1 kg. maksāti Ls 1,78, bet 1928. g. Ls 1,84.

Eksportolu cenas diezgan svārstīgas, pie kam augstākā cena par eksportolām Ls 13,58 par 100 gab. maksāta pēdējā 1928. gadā, bet zemākā Ls 10,59 — 1923. gadā.

Linu šķiedras eksporta cenas pēc Linu monopola pārvaldes ziņām bijušas sekošas:

Prix moy. ann. de l'export. de la filasse de lin:

1922. g.	—	Ls 2 163.—	par tonnu
1923. "	—	" 2 141.—	" "
1924. "	—	" 2 858.—	" "
1925. "	—	" 2 420.—	" "
1926. "	—	" 1 818.—	" "
1927. "	—	" 2 446.—	" "
1928. "	—	" 2 538.—	" "

Kā redzams, visaugstākās cenas par linu šķiedru maksātas 1924. gadā — Ls 2858,— par tonnu, bet zemākā Ls 1818,— par tonnu 1926. gadā.

Lauksaimniecības ražojumu eksports un imports.

Lauksaimniecības ražojumu eksports pēdējos gados visai jūtami pieaudzis un dažos gados gandrīz sastāda pusi no visa mūsu preču kopeksporta. Pēdējā 1928. gadā gan mūsu lauksaimniecības ražojumu ek-

sports, salīdzinot ar citu preču izvedumiem, nedaudz sašaurinājies, tomēr arī šīnī gadā dažādi lauksaimniecības ražojumi izvesti par Ls 101.218.000,—, kas sastāda caurmērā 39,12% no visas kopējās eksportpreču vērtības. Savstarpēji lauksaimniecības ražojumu izvedumi sadalās sekošā kārtā:

Lauksaimniecības ražojumu eksports. Exportation des produits agricoles.

	1921—1925. g.g.				1927. g.				1928. g. ¹⁾		
	t ⁰	1000 Ls	% no eksp. kopsumas % du total de l'export.		t ⁰	1000 Ls	% no eksp. kopsumas % du total de l'export.		t ⁰	1000 Ls	% no eksp. kopsumas % du total de l'export.
Linī — Lin	16 995	31 876	24,84		16 906	26 773	12,10		11 992	25 409	9,82
Linsēklas	14 142	6 764	5,27		14 644	6 440	2,91		9 635	5 610	2,17
Graines de lin											
Sviests — Beurre . .	2 952	11 271	8,78		10 761	41 266	18,85		13 006	52 481	20,29
Gaļa visādā veidā . .	867	1 330	1,03		4 078	6 038	2,73		1 856	2 702	1,05
Viande de tout genre											
Abolīņa sēklas . . .	283	567	0,44		768	2 095	0,95		762	1 947	0,75
Graines de trèfle											
Vīķi un vīķu sēklas .	1 503	536	0,42		1 414	683	0,31		978	458	0,18
Vescs et grain. de v.											
Mieži — Orge . . .	2 409	500	0,39		1 458	336	0,15		107	32	0,01
Auzas — Avoine . .	6 523	1 239	0,07		70	11	0,00		39	10	0,00
Kartupeļi — Pom. de t.	731	51	0,04		2 843	311	0,14		1 509	210	0,08
Olas — Oeufs . . .	78	122	0,10		24	33	0,01		6	10	0,00
Pārējie lauksaimn. raž.	8 999	7 022	5,47		9 721	8 482	3,84		6 294	12 349	4,77
Autr. prod. agricoles											
Kopā — Total	55 482	61 278	47,75		62 687	92 468	41,79		46 184	101 218	39,12

Pirmos pēckara gados lauksaimniecības ražojumu eksportā, galveno lomu spēlēja linu šķiedras izvedumi, kuri pēc to kopvērtības sastādīja apm. 25% no visu eksportpreču kopvērtības. 1927. gadā izvestās linu šķiedras kopvērtība sastāda tikai 12,10% no visa eksporta, bet pēdējā 1928. gadā vairs tikai 9,82%. Pēdējos gados lauksaimniecības ražojumu izvedumu starpā pirmo vietu

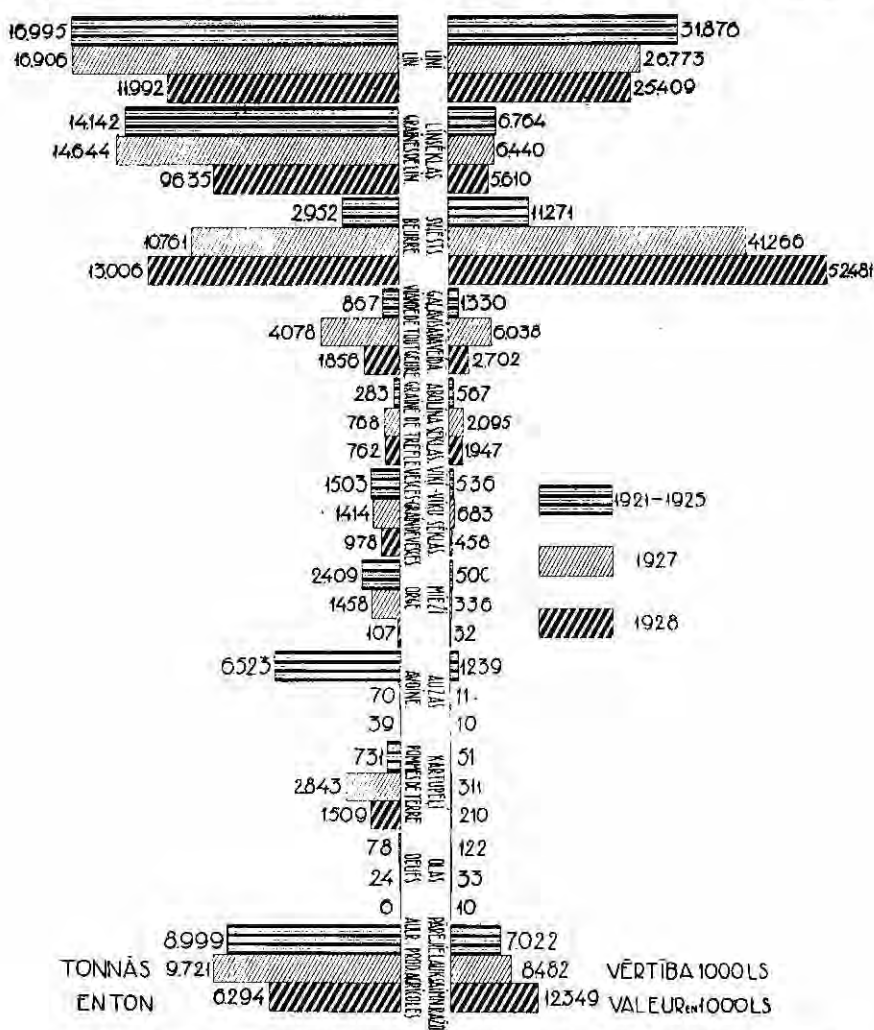
ieņem sviesta eksports. Sviesta izvedumi ar katru gadu strauji pieauguši: tā 1927. g. sviests izvests par Ls 41 266 000,—, kurpretī 1928. gadā jau par Ls 52 481 000,—, kas iztaisa 20,29% no visu eksportpreču kopvērtības. Viss lielais vairums sviesta, kā tas redzams no apakšā pievestiem skaitļiem, izvests uz Vāciju.

¹⁾ Ziņas par 1928. gadu iepriekšējas.

Sviesta eksports. — Exportation de beurre.

Valstis — Etats	1921./1925.			1927.			1928.		
	t ^o	1 000 Ls	o/o 0/0	t ^o	1 000 Ls	o/o 0/0	t ^o	1 000 Ls	o/o 0/0
Vācija — Allemagne	1 430	5 985	53,10	9 101	35 418	85,83	11 018	44 906	85,66
Anglija — Angleterre	1 052	3 550	31,50	1 435	5 047	12,23	1 850	7 048	13,43
Dānija — Danemark	355	1 247	11,08	213	756	1,83	122	455	0,87
Norveģija — Norvège	14	55	0,40	4	14	0,03	6	27	0,05
Polija — Pologne . .	65	304	2,70	7	29	0,07	9	41	0,08
Zviedrija — Suède .	15	48	0,42	—	—	—	—	—	—
Čekoslov. — Tschéc.	14	54	0,38	—	—	—	—	—	—
Holande — Pays-Bas	3	11	0,10	—	—	—	—	—	—
Francija — France .	2	8	0,07	—	—	—	—	—	—
Parēj. v. — Autr. Et.	3	9	0,08	1	2	0,01	1	4	0,01

Kopā — Total 2 953 11 271 100 10 761 41 266 100 13 006 52 481 100

Lauksaimniecības ražoju eksports — Exportation des produits agricoles

Kā 1927., tā arī 1928. gados apm. 85% no visa sviesta kopeksporta (pēc vērtības) attiecas uz Vāciju. Nākošā valsts, uz kuru sviests visvairāk izvests, ir Anglija (1928. gadā 13,43%). Uz pārējām valstīm

sviests izvests samērā niecīgos apmēros, pie kam šiem izvedumiem piemīt gandrīz tikai tīri gādījuma raksturs.

Nākošo vietu lauksaimniecības ražojumu izvedumos ieņem līnu šķiedra.

Līnu šķiedras eksports. — Exportation de la filasse de lin.

Valstis — Etats	1921./1925.			1927.			1928.		
	t ^o	1 000 Ls	% ^o / _o	t ^o	1 000 Ls	% ^o / _o	t ^o	1 000 Ls	% ^o / _o
Anglija — Angleterre	5 327	9 645	30,28	5 929	8 848	33,08	4 723	9 911	39,01
Vācija — Allemagne	2 378	4 699	14,74	2 349	3 675	13,73	420	933	3,67
Beļģija — Belgique	8 513	16 222	50,89	8 526	14 075	52,67	6 784	14 419	56,76
Pārēj. v. — Autr. Et.	777	1 310	4,11	102	175	0,65	65	146	0,57
Kopā — Total	16 995	31 876	100	16 906	26 773	100	11 992	25 409	100

Galvenā mūsu līnu šķiedras nonēmāja arvien ir bijusi Beļģija. Uz Beļģiju parasti izvesta apmēram puse (50%—56%) no visiem mūsu eksportlīniem (pēc vērtības). Tā 1928. gadā uz Beļģiju izvestas 6 784 tonnas līnu šķiedras par Ls 14 419 000,— (56,76%). Arī uz Angliju izvesti visai prāvi līnu šķiedras daudzumi (caurmērā 30%—40% no līnu šķiedras kopeksporta). Agrākos gados

arī uz Vāciju izvests diezgan daudz līnu šķiedras (1927. gadā, piem. 2 349 tonnas), turpreti, pēdējā 1928. gadā uz Vāciju izvests samērā niecīgs daudzums līnu šķiedras — tikai 420 tonnas par Ls 933 000,— (3,67% no līnu šķiedras kopeksporta).

Tālāk jāapstājas pie linsēklu izvedumiem, kuri pēc valstīm sadalās sekošā kārtā.

Linsēklu eksports. — Exportation de graines de lin.

Valstis — Etats	1921./1925.			1927.			1928.		
	t ^o	1 000 Ls	% ^o / _o	t ^o	1 000 Ls	% ^o / _o	t ^o	1 000 Ls	% ^o / _o
Anglija — Angleterre	4 782	2 042	30,19	1 560	673	10,46	542	309	5,51
Vācija — Allemagne	2 139	972	14,37	2 343	983	15,28	685	351	6,28
Beļģija — Belgique	3 327	1 691	25,00	3 960	1 890	29,36	2 563	1 497	26,88
Francija — France	1 555	844	12,48	3 265	1 691	26,26	3 428	2 077	37,02
Pārēj. v. — Autr. Et.	2 339	1 215	17,98	3 516	1 203	18,68	2 417	1 376	24,53
Kopā — Total	14 142	6 764	100	14 644	6 440	100	9 635	5 610	100

Linsēklu, tāpat kā līnu šķiedras, izvedumi pirmajos pēckara gados bijuši visai prāvi. Pēdējā 1928. gadā tie stipri sašaurinājušies, jo šīnī gadā pavisam uz ārzemēm izvestas tikai 9 635 tonnas linsēklu (1927. gadā — 14 644 tonnas). 1928. gadā visvairāk linsēklu izvests uz Franciju: 3 428 tonnas, par Ls 2 077 000,— (37,02% no linsēklu kopeksporta). Arī uz Beļģiju 1928. gadā gājuši diezgan prāvi linsēklu sūtījumi — 2 563 tonnas, par Ls 1 497 000,—.

Sākot ar 1925. gadu, samērā prāvos daudzumos izvesta uz ārzemēm arī visādā veida gaļa. Tā 1927. gadā pavisam izvestas 4 078 tonnas gaļas par Ls 6 038 000,—. Pēdējā 1928. gadā gaļas izvedumi stipri samazinājušies, jo izvestas pavisam tikai 1 856 tonnas gaļas, kopumā par Ls 2 702 000,—. Gandrīz viss lielais vairums gaļas (caurmērā ap 90%), kā tas redzams no apakšminētiem skaitļiem, izvests uz Angliju.

Galas eksports. — Exportation de viande.

Valstis — Etats	1921./1925.			1927.			1928.		
	Caurmērā — Moyenne								
	t ^o	1000 Ls	‰	t ^o	1000 Ls	‰	t ^o	1000 Ls	‰
Anglija — Angleterre	687	1 057	79,23	3 971	5 886	97,48	1 557	2 383	88,15
Vācija — Allemagne	72	89	6,87	74	99	1,84	4	4	0,15
Pārēj. v. — Autr. Et.	108	184	14,10	33	53	0,88	295	315	11,70
Kopā — Total	867	1 330	100	4 078	6 038	100	1 856	2 702	100

Tālāk vēl īpaši atzīmējami āboliņa sēklu izvedumi, kuri abos pēdējos gados (1927. un 1928. g. g.) bijuši samērā vienādi katru gadu, apm. 760 tonnas. Āboliņa un timotiņa sēklas izvestas uz sekošām valstīm.

Āboliņa un timotiņa sēklu eksports.
Exportation de graines de trèfle et fléole.

Valstis — Etats	1921./1925.			1927.			1928.		
	Caurmērā — Moyenne								
	t ^o	1000 Ls	‰	t ^o	1000 Ls	‰	t ^o	1000 Ls	‰
Vācija — Allemagne	22	36	6,34	57	128	6,11	162	344	17,67
S.P.R.S. — U.R.S.S.	107	228	40,21	431	1 266	60,43	395	1 116	57,32
Igaunija — Estonie	18	40	7,05	66	172	8,22	55	125	6,42
Dānija — Danemark	111	226	39,80	202	500	23,80	137	331	17,00
Pārēj. v. — Autr. Et.	25	37	6,54	12	29	1,38	13	31	1,50
Kopā — Total	283	567	100	768	2 095	100	762	1 947	100

Kā redzams no pievestiem skaitļiem, vairāk, nekā puse no visa āboliņa un timotiņa sēklu eksporta, gājusi uz Padomju Krieviju. No pārējiem āboliņa un timotiņa sēklu nopēdējiem vēl atzīmējama Vācija (1928. gadā izvests 17,67%) un Dānija (17,00%).

Beidzot vēl īpaši jāapstājas arī pie vīķu un vīķu sēklu izvedumiem, kuri caurmērā sastāda 0,18%—0,40% no kopeksporta vērtības. Vīķi galvenā kārtā gājuši uz Ziemeļ-Amerikas Savienotām valstīm (1928. gadā — 40,50%), Vāciju (24,75%) un Angliju (14,84%).

Vīķu un vīķu sēklu eksports.
Exportation de vesces et de graines de vesce.

Valstis — Etats	1921./1925.			1927.			1928.		
	Caurmērā — Moyenne								
	t ^o	1000 Ls	‰	t ^o	1000 Ls	‰	t ^o	1000 Ls	‰
Anglija — Angleterre	417	137	25,58	355	100	14,84	161	45	14,84
Vācija — Allemagne	294	118	22,01	242	169	24,75	319	174	24,75
Holande — Pays-Bas	5	1	0,10	100	30	4,30	35	10	4,30
Francija — France	215	62	11,56	143	41	6,00	72	19	6,00
Z.-A.S.V. — Et. Unis	146	85	15,80	372	277	40,50	275	170	40,50
Pārēj. v. — Autr. Et.	426	133	24,82	202	66	9,60	116	40	9,60
Kopā — Total	1 503	536	100	1 414	683	100	978	458	100

Pārējo, šeit atsevišķi neminēto lauksaimniecības ražojumu izvedumi, samērā mazi un tiem sevišķas saimnieciskas nozīmes nav. Visiem šādiem izvedumiem pa lielākai daļai piekrit vienīgi tikai gadījuma raksturs.

Kas attiecas uz lauksaimniecības ražo-

jumu ievadumiem, tad jāsaprata, ka tie vēl arvienu visai prāvi, kas sevišķi sakāms par pēdējo 1928. gadu, kad dažādu lauksaimniecības ražojumu, kā tas redzams no apakšā pievestā pārskata, ievests par Ls 80 867.000,— (219 790 tonnas).

Lauksaimniecības ražojumu imports.
Importation des produits agricoles.

	1921—1925. g.g.			1927. g.			1928. g.		
	t ^o	1 000 Ls	% no importa kopsumas % du total de l'import.	t ^o	1 000 Ls	% no importa kopsumas % du total de l'import.	t ^o	1 000 Ls	% no importa kopsumas % du total de l'import.
Kvieši — Froment . . .	29 032	9 027	4,88	46 053	16 161	6,48	57 867	17 354	5,83
Rudzi — Seigle . . .	37 096	8 769	4,72	53 462	13 871	5,55	82 670	20 982	6,81
Mieži — Orge . . .	3 086	710	0,38	3 241	874	0,35	13 880	3 518	1,14
Auzas — Avoine . . .	6 737	1 382	0,75	13 224	2 810	1,12	19 303	4 607	1,50
Kartupeli — Pom. d. t.	777	46	0,02	22	2	0,00	2 957	212	0,07
Ellas rauši—Tourteaux	1 340	284	0,15	150	40	0,02	4 026	1 072	0,35
Pārējie lauks. ražoj.	26 715	26 403	14,29	36 248	24 598	9,84	39 087	33 122	10,75
Autr. prod. agric. +34 295 gab.				+35 841 gab.			+24 998 gab.		
Kopā — Total	104 783	46 621	25,11	152 400	58 356	23,31	219 790	80 867	26,25
	+34 295 gab.			+35 841 gab.			+24 998 gab.		

Sakarā ar 1928. gada neražu, visai jū-
tami pieauguši maizes labību ievēdumi. Pa-
visam 1928. gadā ievestas 57 867 tonnas
kviešu (1927. gadā tikai 46 053 tonnas) un
82 670 tonnu rudzu (53 462 tonnas) kopsumā
par Ls 38 336 000,—, kas sastāda 12,44% no
visa mūsu importa kopvērtības. Loti stipri
1928. gadā pieaudzis miežu imports, jo mi-
nētā gadā ievestas pavisam 13 880 tonnas
miežu pret 3 241 tonnām iepriekšējā 1927.
gadā. Tāpat palielinājušies arī auzu ievē-

dumi: 1928. gadā ievestas 19 303 tonnas au-
zu, kurpretī 1927. gadā tikai 13 224 tonnas.
Arī lopbarības līdzekļu — ellas raušu — ie-
vedumi 1928. gadā visai prāvi — 4 026 ton-
nas (1927. gadā tikai 150 tonnas), kas iz-
skaidrojams ar samērā vājo lopbarības ražu
pie mums pašiem. Pārējo, šeit atsevišķi ne-
minēto, lauksaimniecības ražojumu ievēdumi
samērā mazi, (kaut gan kopsumā tie sastāda
vairāk nekā 10% no importa kopvērtības)
kamdēļ pie tiem šeit īpaši neapstāsimies.

5. Laukstrādnieki un viņu algas.

Gandrīz visos pēckara gados viens no
sapīgākiem jautājumiem, ar kuŗu mūsu lauk-
saimniekiem nācies sadurties, ir jautājums
par laukstrādniekiem un viņu algām. Lauk-
strādnieku trūkums un viņu algu apmēri jau
pašos pirmos pēckara gados diezgan jūtami
iespaidojuši mūsu lauksaimnieku saimnie-
košanas veidu. Statistisku ziņu par lauk-
strādnieku skaitu par pēdējiem gadiem
trūkst, jo statistiskā pārvalde kopš 1923. ga-
da nav izdarījusi laukstrādnieku registra-
ciju. Arī par laukstrādnieku trūkumu no-
teiktu skaitļu nav. Statistiskā pārvalde ap-
zinādamās šādu ziņu nepieciešamību, ir
centusies viņas ievākt caur saviem brīv-

prātīgiem korespondentiem, kā arī pašā pē-
dējā gadā caur pagastu valdēm. Saviem
brīvprātīgiem korespondentiem pārvalde
uzstādīja jautājumu, vai zināmā laikā un
apvidū ir novērojams laukstrādnieku trū-
kums, jeb ne. Šis vienkāršās atbildes tad
arī pagaidām ir gandrīz vai vienīgais ob-
jektīvākais skaitliskais materials par lauk-
strādnieku trūkumu, jo šīs atbildes, relatīvo
skaitļu veidā, tomēr attēlo vispārēju ainu
par laukstrādnieku trūkumu. Minētās at-
bildēs uz jautājumu „vai bijis novērojams
laukstrādnieku trūkums“, sakopotā veidā
sniedz sekošo pārskatu:

Laukstrādnieku trūkums. — Manque de mains-d'oeuvre agricoles

	Ja — Oui			Ne — Non		
	1926.	1927.	1928.	1926.	1927.	1928.
	% no ziņojumu skaita —			% du nombre des rapports		
Vidzeme						
Gada un vasaras strādnieki .	80,40	58,51	51,53	19,51	41,49	48,47
Ouvriers par an et par été						
Dienas strādnieki — Journaliers	39,56	43,46	21,85	60,44	56,54	78,05
Kurzeme						
Gada un vasaras strādnieki .	61,40	50,25	47,24	38,60	49,75	52,76
Ouvriers par an et par été						
Dienas strādnieki — Journaliers	37,33	41,76	17,30	62,67	58,24	82,70
Zemgale						
Gada un vasaras strādnieki .	57,98	40,85	31,82	42,01	59,15	68,08
Ouvriers par an et par été						
Dienas strādnieki — Journaliers	36,30	30,79	13,88	63,70	69,21	86,32
Latgale						
Gada un vasaras strādnieki .	25,98	17,09	11,05	74,01	82,91	88,95
Ouvriers par an et par été						
Dienas strādnieki — Journaliers	10,62	15,89	7,58	89,38	84,11	92,42
Latvija — Lettonie						
Gada un vasaras strādnieki .	64,14	47,33	40,31	35,86	52,67	59,69
Ouvriers par an et par été						
Dienas strādnieki — Journaliers	34,75	36,61	17,14	65,25	63,39	82,88

Pievēstie relatīvie skaitļi liecina par to, ka caurmērā visā valstī, sākot ar 1926. gadu, kā gada un sezonas, tā arī dienas laukstrādnieku trūkums, pakāpeniski ir samazinājies, jo kamēr 1926. gadā iesūtīti 64,14% ziņojumu par gada laukstrādnieku trūkumu, tikmēr pēdējā 1928. gadā vairs tikai 40,31%. Tas pats sakāms arī par dienas laukstrādniekiem: 1926. gadā par to bij 34,75% ziņojumu, bet 1928. gadā vairs tikai 17,14%. Vispār, dienas laukstrādnieku trūkums parasti bijis mazāk sajūtam, nekā gada un sezonas laukstrādnieku trūkums. Ja tagad tālāk apskatām jautājumu par laukstrādnieku trūkumu pēc apgabaliem, tad redzam, ka samērā vislielākais gada un dienas laukstrādnieku trūkums, visos minētos gados, bijis novērojams Vidzemē: 1926. gadā — par gada laukstrādniekiem 80,40% ziņojumu, 1927. gadā — 58,51%, bet 1928. gadā — 51,53%. Arī Kurzemē un Zemgalē laukstrādnieku trūkums bijis diezgan stipri sajūtam.

Lai laukstrādnieku trūkumu mazinātu, pēdējos gados ir uzsākta laukstrādnieku pārvietošana no apgabaliem, kur ir laukstrādnieku pārpalikums (kā piem. Latgalē) uz tiem apvidiem, kur sajūtam to trūkums. Arī no kaimiņu valstīm, Lietavas un Polijas

pēdējos pāra gados ievesti laukstrādnieki. Lai konstatētu, cik plašos apmēros šī laukstrādnieku pārvietošanās notikusi, Valsts statistiskā pārvalde caur pagasta valdēm ar attiecīgu anketi ievākusi nepieciešamās ziņas. Ziņas ievāktas par gadu ceturkšņiem, uzstādot jautājumus par to, cik laukstrādnieku ieceļojuši no Latgales apgabala pārējos valsts novados, cik laukstrādnieki vispār ieceļojuši no mūsu kaimiņu valstīm un, beidzot, kāds skaits laukstrādnieku nācis no dažādām pilsētām un citām bieži apdzīvotām vietām. Tāpat anketē uzstādīti jautājumi attiecībā uz to, pie kādiem darbiem šie ieceļojošie strādnieki nodarbināti. Publicējot augšminētā kārtā ievāktās ziņas, Statistiskā pārvalde tomēr aizrāda, kā, lai gan ziņu ievākšana izdarīta pēc vienkāršām anketēm, tomēr viena otra pagastu valde nav ievērojusi ziņu ievākšanas kārtību, kamdēļ varbūt pievestie skaitļi, vienā otrā gadījumā, nebūs pilnīgi precīzi, tomēr vispārējo stāvokli šie skaitļi raksturo ar pietiekošu noteiktību. Tālāk atsevišķi apskatīsim strādnieku skaitu, kāds ieceļojis dažādos valsts apgabalos no Latgales, kaimiņu valstīm un pilsētām.

No Latgales pārējos apgabalos ieceļojušo strādnieku skaits
1928. gadā.

Ouvriers agricoles immigrants de la Latgale en 1928.

		Laukstrādnieki	Meža strādnieki	Būvstrādnieki	Grāvrāči un ceļu strādnieki	K o p ā
Vidzemē:	skaitis	8 505	1 266	887	1 101	11 759
	% %	72,33	10,77	7,54	9,36	100,00
Kurzemē:	skaitis	564	271	695	964	2 494
	% %	22,61	10,87	27,87	38,65	100,00
Zemgalē:	skaitis	4 643	492	556	703	6 394
	% %	72,62	7,68	8,70	10,00	100,00
Latvijā:	skaitis	13 712	2 029	2 138	2 768	20 647
	% %	66,41	9,83	10,35	13,41	100,00

Kā redzams, no Latgales uz pārējiem valsts apvidiem ieceļojuši 1928. gadā pavisam 20 647 strādnieki (42,34% no visu lauku pagastos ieceļojušo strādnieku kopskaita). No tiem vairāk nekā puse (11 759 strādnieki) ieceļojuši Vidzemes apriņķu pagastos un apmēram trešā daļa (6 394) Zemgales apgabala pagastos. Kurzemē no Latgales ieceļojuši samērā maz strādnieku — tikai 2 494. No Latgales ieceļojušo strādnieku starpā lielākais vairums ir laukstrādnieki (66,41%), tālāk nāk grāvrāči un ceļu strādnieki (13,41%), tad būvstrādnieki (10,35%) un beidzot meža strādnieki (9,83%). Reize ar to šeit vēl jāpiezīmē, ka Kurzemē Latgales strādnieki visvairāk nodarbojas, kā grāvrāči un ceļu strādnieki (38,65%), vai arī kā būvstrādnieki (27,87%). Laukstrādnieku, uz Kurzemi ieceļojušo latgāliešu starpā, ir tikai 22,61%.

No pilsētām lauku pagastos ieceļojušo strādnieku skaits
1928. gadā.

		Laukstrādnieki	Meža strādnieki	Būvstrādnieki	Grāvrāči un ceļu strādnieki	K o p ā
Vidzemē:	skaitis	4 991	606	247	215	6 059
	% %	82,37	10,00	4,08	3,55	100,00
Kurzemē:	skaitis	2 645	377	131	111	3 264
	% %	81,04	11,55	4,01	3,40	100,00
Zemgalē:	skaitis	5 235	351	403	147	6 136
	% %	85,32	5,72	6,57	2,39	100,00
Latgalē:	skaitis	23	44	2	—	69
	% %	33,33	63,77	2,90	—	100,00
Latvijā:	skaitis	12 894	1 378	783	473	15 528
	% %	83,04	8,87	5,04	3,05	100,00

Lauku pagastos uz sezonas vai isāka laika darbiem no pilsētām ieceļojuši 1928. gadā pavisam 15 528 strādnieki (31,08% no visiem lauku pagastos ieceļojušiem strādniekiem). No pilsētām ieceļojušie strādnieki (83,04% no tiem) galvenā kārtā bijuši nodarbināti pie lauku darbiem un tikai neliels skaits no viņiem strādājuši vai nu meža darbus (8,87%) vai arī kā būvstrādnieki (5,04%) un grāvrāči (3,05%). Visvairāk no pilsētām strādnieki ieceļojuši uz Vidzemes un Zemgales apgabalu pagastiem un samērā mazāk uz Kurzemes apriņķu pagastiem.

No kaimiņu valstīm Latvijā ieceļojušo strādnieku skaits 1928. gadā.

		Laukstrādnieki	Mēža strādnieki	Būvstrādnieki	Grāvrāči un ceļu strādnieki	K o p ā
Vidzemē:	skaits	856	49	26	6	937
	%%	91,34	5,23	2,77	0,64	100,00
Kurzemē:	skaits	3 086	65	123	78	3 352
	%%	92,08	1,94	3,67	2,33	100,00
Zemgalē:	skaits	7 796	142	73	58	8 069
	%%	96,82	1,78	0,90	0,72	100,00
Latgalē:	skaits	6	—	—	—	6
	%%	100,00	—	—	—	100,00
Latvijā:	skaits	11 744	256	222	142	12 364
	%%	94,89	2,07	1,79	1,15	100,00

Pēdējos gados, sakarā ar laukstrādnieku trūkumu, uzsākta to ievešana no kaimiņu valstīm — galvenā kārtā no Lietavas un Polijas. Pēdējā, 1928. gadā, kā tas redzams no augšā pievestiem skaitļiem, no kaimiņu valstīm Latvijā pavisam ieceļojuši 12 364 strādnieki (25,17% no visiem lauku pagastos ieceļojušiem strādniekiem). Ar retiem izņēmumiem visi no kaimiņvalstīm ieceļojušie strādnieki (apm. 95%) bijuši nodarbināti pie lauku darbiem. Visvairāk (8 069 strādnieki)

no kaimiņvalstīm strādnieki ieceļojuši Zemgales apriņķu pagastos, un daļai arī Kurzemes apgabala pagastos (3 352 strādnieki). Vidzemē ārvalstnieki ieceļojuši samērā mazāk (tikai 937 strādnieki). Lielais vairums no ieceļojušiem kaimiņvalsts strādniekiem ir bijuši lietavieši.

Tāļāk pievestais pārskats liecina par to, cik pavisam lauku pagastos ieceļojuši dažādi strādnieki un kā tie tur nodarbināti.

Lauku pagastos ieceļojušo strādnieku kopskaits 1928. gadā.

		Laukstrādnieki	Mēža strādnieki	Būvstrādnieki	Grāvrāči un ceļu strādnieki	P a v i s a m		K o p ā
						Vīri	Sievietes	
Vidzemē:	skaits	14 352	1 921	1 160	1 322	11 634	7 121	18 755
	%%	76,52	10,24	6,19	7,05	62,03	37,97	100,00
Kurzemē:	skaits	6 295	713	949	1 153	6 170	2 940	9 110
	%%	69,10	7,82	10,42	12,66	67,73	32,27	100,00
Zemgalē:	skaits	17 674	985	1 032	908	11 971	8 628	20 599
	%%	85,60	4,78	5,01	4,41	58,11	41,89	100,00
Latgalē:	skaits	29	44	2	—	53	22	75
	%%	38,67	58,67	2,66	—	70,67	29,33	100,00
Latvijā:	skaits	38 350	3 663	3 143	3 383	29 828	18 711	48 539
	%%	79,01	7,35	6,47	6,97	61,45	38,55	100,00

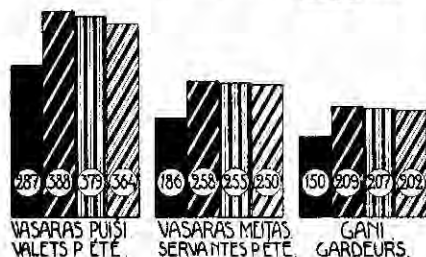
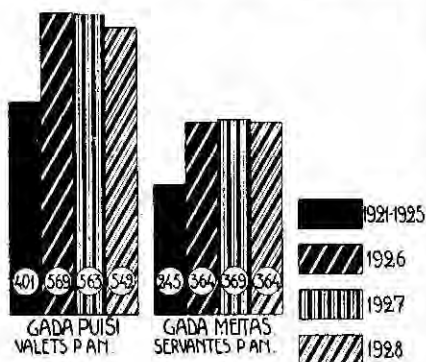
Pavisam no ārienes lauku pagastos, kā tas redzams no pārskatā pievestiem skaitļiem, ieceļojuši 48 539 strādnieki, no tiem Vidzemē 18 755, Kurzemē 9 110, Zemgalē — 20 599 un Latgalē — 75. Ieceļojušie strādnieki, galvenā kārtā (79,01%) nodarbojušies

pie lauku darbiem. Pie meža darbiem bijuši nodarbināti 7,55% ieceļojušo strādnieku, pie būvdarbiem — 6,47% un pie grāvrašanas un ceļu taisīšanas 6,97%. Starp ieceļojušiem strādniekiem 29 828 (61,45%) vīrieši un 18 711 (38,55%) sievietes.

Laukstrādnieku algas.

a) Gada un sezonas laukstrādnieki.

Sakarā ar laukstrādnieku trūkumu un dažādiem saimnieciskiem apstākļiem, laukstrādnieku algas, sākot ar 1921. gadu, katru gadu lielākā, vai mazākā mērā pieaugušas. Šī laukstrādnieku algu pieaugšana turpinā-

Laukstrādnieku algas (latos). — Salaire des ouvriers agricoles.

jusies līdz 1927. gadam. 1927. gadā algu pieaugšana apstājusies un tās minētā gadā pat nedaudz kritušas. Arī 1928. gadā laukstrādnieku algas nav pieaugušas, bet pat nedaudz samazinājušas. Lai tuvāki raksturotu laukstrādnieku algas kustību, apskatīsim šeit atsevišķi dažādu kategoriju laukstrādnieku algas pēc gadiem un apgabaliem. Al-

gas uzdotas, pie saimnieka uztura, pārvēršot naturalijās (graudā) izdodamo algas daļu naudā pēc vietējām vidējām lauksaimniecības ražojumu cenām.

Algas gada puīšiem.

Salaire annuel des valets.

		1921—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Lati	426	597	601	586
	% %	100,00	140,14	141,08	137,56
Kurzemē:	Lati	364	546	558	547
	% %	100,00	150,00	153,30	150,27
Zemgalē:	Lati	447	613	594	543
	% %	100,00	137,14	132,80	121,48
Latgalē:	Lati	297	408	397	377
	% %	100,00	137,37	133,67	126,94
Latvijā:	Lati	401	569	563	542
Lettonie:	% %	100,00	141,90	140,40	135,18

Algas gada meitām.

Salaire annuel des servantes.

		1921—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Lati	265	386	402	398
	% %	100,00	145,66	151,70	150,19
Kurzemē:	Lati	207	325	348	345
	% %	100,00	157,00	168,12	166,67
Zemgalē:	Lati	272	396	386	364
	% %	100,00	145,59	141,91	133,82
Latgalē:	Lati	196	283	265	266
	% %	100,00	144,39	135,20	135,71
Latvijā:	Lati	245	364	369	364
Lettonie:	% %	100,00	148,57	150,61	148,57

Gada laukstrādnieku algas, kā tas redzams no augšā pievestiem skaitļiem, abos divos pēdējos gados (1927. un 1928. g. g.), salīdzinot ar iepriekšējo 1926. gadu, nedaudz samazinājušās. Šī algu samazināšanās no-vērojama visos valsts apgabalos, kā gada puīšiem, tā arī gada meitām. Salīdzinot ar vidējām pirmo piecu pēckaņa gadu (1921.—1925. g. g.) caurmēra algām, 1928. gadā ga-da laukstrādnieku algas tomēr ir augstākas gada puīšiem par 35,16%, bet gada meitām pat par 48,67%. Augstākās algas, kā puīšiem, tā meitām, 1928. gadā maksātas Vidzemē, bet samērā zemākās tās arvienu ir Latgalē. Jāpiezīmē, ka mūsu lauksaimnieki pēdējā laikā, sakarā ar saimniecisko krīzi, gada strādniekus ligst mazāk, nekā agrāk, un mē-gina iztikt ar sesonas, vai arī tikai dienas strādniekiem.

Algas vasaras puīšiem.
Salaire d'été des valets.

		1921—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Lati	302	408	400	382
	% %	100,00	135,10	132,45	126,40
Kurzemē:	Lati	363	367	378	366
	% %	100,00	101,10	104,13	100,83
Zemgalē:	Lati	307	410	396	378
	% %	100,00	133,55	128,99	123,13
Latgalē:	Lati	229	301	290	278
	% %	100,00	131,44	126,63	121,40
Latvijā:	Lati	287	388	379	364
	% %	100,00	135,19	132,06	126,83
Lettonie:		% %			

Algas vasaras meitām.
Salaire d'été des servantes.

		1921—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Lati	199	279	275	271
	% %	100,00	140,20	138,18	136,18
Kurzemē:	Lati	158	226	240	245
	% %	100,00	143,04	152,90	155,08
Zemgalē:	Lati	193	268	256	246
	% %	100,00	138,86	132,64	127,48
Latgalē:	Lati	156	206	205	199
	% %	100,00	132,05	131,41	127,56
Latvijā:	Lati	186	258	255	250
	% %	100,00	138,71	137,10	134,41
Lettonie:		% %			

Algas ganiem.

Salaire des gardeurs de bétail.

		1921—1925.	1926.	1927.	1928.
Vidzemē:	Lati	163	224	221	220
	% %	100,00	137,82	135,58	134,97
Kurzemē:	Lati	139	199	215	215
	% %	100,00	143,17	154,68	154,68
Zemgalē:	Lati	155	217	214	202
	% %	100,00	140,00	138,06	130,32
Latgalē:	Lati	110	144	138	134
	% %	100,00	130,91	125,45	121,82
Latvijā:	Lati	150	209	207	202
	% %	100,00	139,33	138,00	134,67

Arī sesonas (vasaras) laukstrādnieku algas pakāpeniski pirmos pēckaņa gados (līdz 1927. gadam) pieaugušas, sasniedzot savu augstāko normu 1926. gadā. Abos pē-dējos gados (1927. un 1928. g. g.) visu augš-minēto kategoriju laukstrādnieku algas, tur-prefi, nedaudz samazinājušās. Tomēr, ne-skatoties uz šāco, 1928. gadā algu normas vēl pārsniedz vidējos pēckaņa gadu (1921.—1925. g. g.) caurmēra algu apmērus vasaras puīšiem par 26,83%, vasaras meitām par 34,41%, bet ganiem par 34,67%. Samērā aug-stākās algas vasaras laukstrādniekiem 1928. gadā maksātas Vidzemes apgabalā, bet ze-mākās, kā parasti Latgalē.

Pēdējā 1928. gadā Statistiskā pārvalde ievākusi ziņas arī par precēta pāra algas apmēriem, jo šādi laukstrādnieki dažos ap-vidos tiek nodarbināti diezgan plašos ap-mēros.

Precēta pāra vidējā alga 1928. gadā pie saimnieka uztura latos.

Salaire moyen avec logement et nourriture à un couple en 1928.

	Par gadu par an	Par vasaru par été
Vidzemē . . .	813	557
Kurzemē . . .	709	478
Zemgalē . . .	664	479
Latgalē . . .	552	394
Latvijā . . .	728	505
Lettonie		

Vēl jāpiezīmē, ka gada un vasaras laukstrādniekiem alga tiek izmaksāta kā naudā, tā arī naturalijās (graudā). Pirmos pēcķara gados naturalijās saimnieki parasti izsniedza caurmērā 40%—50% no visas algas kopsumas. Turpmākos gados, turpreti, laukstrādniekiem naturalijās izsniedzamā algas daļa samazinājusies, kas pierāda to, ka lauksaimnieki cenšas algu sa-
viem strādniekiem izmaksāt pa lielākai daļai tikai naudā. 1928. gadā naturalijās izsniegta vairs tikai apm. 20% no visas algas kopsumas. Lai labāki raksturotu tikko sa-
cīto, šeit pievedīsim dažus skaitļus, attiecībā uz vasaras pušiem un meitām izmak-
sāto algu.

Vasaras pušiem alga izmaksāta
naudā graudā %
Vasar. meitām alga izmaksāta
naudā graudā %

Vidzemē	80,33	19,67	77,51	22,49
Kurzemē	81,50	18,50	78,50	21,50
Zemgalē	81,83	18,17	81,12	18,88
Latgalē	74,83	25,17	73,37	26,63
Latvijā	80,25	19,75	77,98	22,02

Kā redzams, naturalijās izsniedzamā al-
gas daļa samērā vislielākā ir Latgalē, bet
mazākā — Zemgalē.

b) Dienas laukstrādnieki.

Tāpat kā gada un sezonas laukstrād-
nieku algas, arī dienas strādnieku algas
pēdējā 1928. gadā nedaudz samazinājušās.
Vispār dienas laukstrādnieku algas ir sa-
mērā svārstīgas un ir atkarīgas, kā no
katrreizējiem darba apstākļiem, tā arī no
darba spēka piedāvājuma, kamdēļ tālāk at-
sevišķi apskatīsim dienas laukstrādnieku
algas, katrā no svarīgākiem lauku darbu
periodiem. (Algas uzdotas pie saimnieka
uztura.)

a) Āboliņa un siena plaujas laiks (Latos).

Pendant le temps de la fenaison

Appabali Provinces	1922—1925.		1927.		1928.	
	vir.	siev.	vir.	siev.	vir.	siev.
Vidzeme	3,36	2,40	3,76	2,72	3,55	2,55
Kurzeme	3,08	1,88	3,78	2,30	3,64	2,28
Zemgale	3,10	2,01	3,56	2,34	3,22	2,17
Latgale	2,80	1,98	3,13	2,18	2,53	1,79
Latvija	3,18	2,13	3,64	2,88	3,34	2,30
Lettonie						
%%	100	100	115	116	106	108

Āboliņa un siena plaujas laikā, lauk-
saimnieki parasti pieņem lielāku vai mazā-
ku skaitu dienas strādnieku, lai laikā veiktu
siena ievākšanu, jo ar parastiem saimniecī-
bu gada vai sezonas strādniekiem, šī dar-
ba periodā, gandrīz neviena saimniecība
nevar iztikt. Caurmērā dienas strādnieku
algas āboliņa un siena plaujas laikā 1928.
gadā svārstās, vīriešiem no Ls 2,53 (Lat-
galē), bet Ls 3,84 (Kurzemē), sievietēm no
Ls 1,79 (Latgalē), bet Ls 2,56 (Vidzemē).
Salīdzinot ar iepriekšējo gadu (1922—1925.
g. g.), vidējām dienas algām, — 1928. gada
augšmūnētā perioda dienas laukstrādnieku
algas palielinājušās caurmērā visā valstī
vīriešiem par 6%, sievietēm — par 8%.

b) Rudzu plaujas laiks (Latos)

Pendant le temps de la moisson

Appabali Provinces	1922—1925.		1927.		1928.	
	vir.	siev.	vir.	siev.	vir.	siev.
Vidzeme	3,01	2,08	3,88	2,88	3,45	2,60
Kurzeme	3,01	1,99	3,74	2,54	3,26	2,22
Zemgale	3,24	2,18	3,64	2,46	3,17	2,21
Latgale	2,83	2,12	3,14	2,40	2,58	1,97
Latvija	3,29	2,34	3,70	2,66	3,23	2,35
Lettonie						
%%	100	100	112	114	98	100

Āboliņa un siena plaujai seko rudzu un
kviešu novākšana. Arī šīnī lauku darba pe-
riodā, lauksaimnieki parasti spiesti algot
dienas laukstrādniekus. Šo laukstrādnieku
algas minētā darba laikā ir apmēram tādas
pat, kā āboliņa un siena plaujas laikā, tie-
kam 1928. gadā tās, salīdzinot ar iepriek-
šējiem gadiem, samazinājušās vīriešiem
caurmērā par 2%, bet sievietēm palikušas
bez pārmaiņām.

c) Vasarāju labības plaujas laiks (Latos)

Pendant le temps de la moisson
des céréales d'été

Appabali Provinces	1922—1925.		1927.		1928.	
	vir.	siev.	vir.	siev.	vir.	siev.
Vidzeme	3,16	2,37	3,32	2,48	3,17	2,38
Kurzeme	2,69	1,70	3,90	2,14	3,17	2,17
Zemgale	2,93	2,02	3,16	2,18	2,88	2,04
Latgale	2,57	1,93	2,53	1,84	2,20	1,66
Latvija	2,93	2,08	3,18	2,28	2,96	2,18
Lettonie						
%%	100	100	109	110	101	104

Vasarāju labību pļaujas laikā dienas laukstrādnieku algas ir jau nedaudz zemākas, nekā iepriekš minētos lauku darbu periodos. Šinī laikā viriešiem 1928. gadā maksāti caurmērā no Ls 2,20 — Ls 3,17, bet sievietēm no Ls 1,66 — Ls 2,98 par dienu, pie kam dienas algas arī šinī periodā ir 1928. gadā nedaudz zemākas, nekā iepriekšējos gados.

d) Pie līnu plūķšanas (Latos)

Pendant le temps de la récolte du lin

Apgabali Provinces	1924—1925.		1927.		1928.	
	vīr. masc.	siev. fém.	vīr. masc.	siev. fém.	vīr. masc.	siev. fém.
Vidzeme	3,98	3,22	3,54	2,91	3,32	2,74
Kurzeme	2,86	1,94	3,18	2,20	2,95	2,10
Zemgale	3,50	2,64	3,18	2,40	2,85	2,26
Latgale	3,14	2,49	2,72	2,20	2,27	1,65
Latvija Lettonie	3,61	2,79	3,30	2,66	2,98	2,38
%%	100	100	91	92	83	85

Līnu plūcēju dienas algas ir drusku augstākas, nekā vasaras labību plāvēju algas, pie kam jāpiezīmē, ka līnu plūķšanas periodā sieviešu dienas algas ir samērā augstākas, nekā citos lauku darbu periodos. Daudzi lauksaimnieki gan mēdz līnu plūķšanu izdot uz pūrviētām (akorda darbs), maksājot par vienas pūrviētas līnu noplūķšanu sekošas cenas:

Līnu plūcējiem par vienas pūrviētas līnu noplūķšanu maksāts

Païement par pourvête aux
broyeurs de lin

	1926.	1927.	1928.
	L. a l. i		
Vidzeme . . .	18,38	16,58	16,78
Kurzeme . . .	16,62	12,62	14,80
Zemgale . . .	16,60	13,86	14,34
Latgale . . .	14,22	11,20	10,84
Latvija Latī . .	17,44	14,58	14,88
Lettonie %% .	100,00	85,32	85,32

Pie pēdējiem rudens lauku darbu periodiem, kuŗos lauksaimnieki mēdz nodarbināt dienas laukstrādniekus, pieder labību kulšana un sakņaugu novākšana. Minētā laikā dienas laukstrādnieku algas bijušas sekošas:

e) Labību kulšanas laiks (Latos)

Pendant le temps de battage du blé

Apgabali Provinces	1922—1925.		1927.		1928.	
	vīr. masc.	siev. fém.	vīr. masc.	siev. fém.	vīr. masc.	siev. fém.
Vidzeme	3,26	2,41	3,47	2,56	3,29	2,45
Kurzeme	2,42	1,65	2,89	1,98	2,81	1,94
Zemgale	2,85	1,99	2,98	2,13	2,69	1,95
Latgale	2,15	1,59	2,16	1,60	1,90	1,46
Latvija Lettonie	2,84	2,04	3,08	2,24	2,86	2,10
%%	100	100	108	110	101	103

i) Pie sakņaugu novākšanas (Latos)

Pendant le temps de la récolte des tubercules

Apgabali Provinces	1922—1925.		1927.		1928.	
	vīr. masc.	siev. fém.	vīr. masc.	siev. fém.	vīr. masc.	siev. fém.
Vidzeme	2,74	2,10	2,90	2,20	2,85	2,19
Kurzeme	2,29	1,70	2,73	2,02	2,73	2,08
Zemgale	2,60	1,93	2,71	2,05	2,59	1,97
Latgale	1,90	1,45	2,10	1,50	1,90	1,42
Latvija Lettonie	2,52	1,90	2,74	2,06	2,64	2,02
%%	100	100	109	108	105	106

Abos pēdējos rudens lauku darbu periodos, dienas laukstrādnieku algas zemākas, nekā vasaras laikā, pie kam viszemākās šīs algas ir sakņaugu novākšanas laikā. Vispār, arī pie šiem pēdējiem darbiem nodarbināto strādnieku algas 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, samazinājušas caurmērā 2%—5%.

Interesantu pārskatu dabūjam, ja aprēķinām vidējās dienas laukstrādnieku algas, caurmērā par vairākiem peckara gadiem (1922—1927. g. g.), un salīdzinām tās ar 1928. gadā izmaksātām algām.

Laukstrādnieku caurmēra vidējā dienas alga laikā no 1922—1927.
1928. g. g.

Moyenne des salaires agricoles d'une journée pendant l'époque
de 1922 à 1927 et en 1928.

		Vidzeme Ls 1/10 1/10	Kurzeme Ls 1/10 1/10	Zemgale Ls 1/10 1/10	Latgale Ls 1/10 1/10	Latvija Ls 1/10 1/10
a) Ābolīna un siena plaujas laikā Pendant la fenaïson	vīr. 1922—1927.	3,46 103	3,30 114	3,28 105	2,90 112	3,32 106
	masc. 1928.	3,55 108	3,64 118	3,22 111	2,53 113	3,34 111
	siev. 1922—1927.	2,50 98	2,01 105	2,13 98	2,03 105	2,25 100
	fēm. 1928.	2,55 102	2,20 107	2,17 103	1,70 106	2,30 104
b) Rudzu plaujas laikā Pendant le temps de la moisson du seigle	vīr. 1922—1927.	3,67 109	3,23 111	3,37 108	2,92 113	3,40 109
	masc. 1928.	3,45 105	3,28 106	3,17 109	2,58 116	3,23 108
	siev. 1922—1927.	2,71 106	2,14 111	2,28 105	2,18 113	2,42 107
	fēm. 1928.	2,90 104	2,22 104	2,21 105	1,97 117	2,35 106
c) Vasarāju labību plaujas laikā Pend. le t. de la mois. des céréales d'été	vīr. 1922—1927.	3,22 95	2,88 99	3,03 97	2,57 100	3,02 97
	masc. 1928.	3,17 97	3,17 103	2,98 99	2,20 99	2,98 99
	siev. 1922—1927.	2,40 94	1,83 95	2,08 95	1,93 100	2,15 95
	fēm. 1928.	2,38 96	2,17 101	2,04 97	1,88 98	2,16 97
d) Pie līnu plūksšanas Pendant le temps de la récolte du lin	vīr. 1922—1927.	3,70 112	3,02 104	3,30 109	2,80 115	3,40 112
	masc. 1928.	3,34 102	2,85 95	2,86 98	2,27 102	2,98 99
	siev. 1922—1927.	3,06 120	2,04 106	2,58 118	2,38 122	2,70 119
	fēm. 1928.	2,74 110	2,10 98	2,26 108	1,85 109	2,38 107
e) Labību kulšanas laikā Pendant le temps de battage du blé	vīr. 1922—1927.	3,33 99	2,50 88	2,90 93	2,14 83	2,82 94
	masc. 1928.	3,20 100	2,81 91	2,09 93	1,90 85	2,40 95
	siev. 1922—1927.	2,46 96	1,73 91	2,04 94	1,60 83	2,10 93
	fēm. 1928.	2,45 98	1,94 91	1,86 93	1,46 86	2,10 95
f) Pie saknauģu no- vākšanas Pendant le temps de la récolte des tuberc.	vīr. 1922—1927.	2,80 83	2,41 83	2,66 86	2,01 78	2,58 83
	masc. 1928.	2,85 87	2,73 88	2,59 89	1,90 85	2,64 88
	siev. 1922—1927.	2,14 84	1,78 93	1,88 91	1,49 77	1,95 86
	fēm. 1928.	2,10 88	2,09 98	1,97 94	1,42 84	2,02 91
Gada vidējā dienas alga Moyenne annuelle des salaires d'une jour- née	vīr. 1922—1927.	3,38 100	2,90 100	3,11 100	2,58 100	3,12 100
	masc. 1928.	3,28 100	3,09 100	2,90 100	2,23 100	3,00 100
	siev. 1922—1927.	2,35 100	1,92 100	2,18 100	1,93 100	2,26 100
	fēm. 1928.	2,40 100	2,14 100	2,10 100	1,69 100	2,22 100

Pievestais pārskats rāda, ka samērā dārgākais darba spēks ir vasaras lauku darbu periodos, piem., pie līnu plūksšanas, rudzu plaujas, kā arī ābolīna un siena novākšanas laikā. Šajos divos, pēdējos periodos, dažreiz laika apstākļi prasa, lai darbu veiktu samērā īsākā laikā, dažreiz pat nedaudz dienas, kamdēļ laukstrādniekiem parasti nākas maksāt tik, cik tie prasa, lai tikai nepalaistu garām izdevīgu ražas novākšanas laiku. Rudeni laukstrādniekiem algas ir jau zemākas, kā tas ir, piemēram, pie saknauģu novākšanas. Pie šī darba jau parasti mēdz nodarbināt vieglāko darba strādniekus — sievietes un pusaudžus, kuru trūkums mazāk sajūtams, kamdēļ arī to algas ir samērā mērenas.

Beidzot šo apskatu par laukstrādnieku algām, nedaudz vēl jāapstājas arī pie alģu savstarpējās salīdzināšanas pirms — un pēc-kaŗa gados. Par nozēlošanu, par pirmskaŗa gadiem nav noteiktu ziņu, attiecībā uz laukstrādnieku algām, kamdēļ Valsts statistiskā pārvalde šo jautājumu ir mēģinājusi noskaidrot caur saviem brīvprātīgiem korespondentiem, uzstādot tiem attiecīgos jautājumus. Tādā ceļā ievāktām ziņām, kad daudzi lauksaimnieki varbūt vairs precīzi neatceras, kādas tieši algas maksātas pirms kādiem piecpadsmit gadiem, saprotams, nav varbūt nepieciešams noteiktības, tomēr vispārējo stāvokli un tendenci viņas raksturo, kamdēļ ar augšminēto piezīmi tās šeit pievedīsim.

Laukstrādnieku algas pirms- un pēc kara gados
Salaires des ouvriers agricoles avant et après la guerre

Apdzīvotās Provinces	Gadi — Années	Frš vai Ls	Gada strādniekiem Ouvriers par an				Vasaras strādniekiem Ouvriers saisonniers				Ganiem Gardeurs	
			Puišiem Valets		Meitām Servantes		Puišiem Valets		Meitām Servantes			
			Alga Salaire	Indeks. N. ind.	Alga Salaire	Indeks. N. ind.	Alga Salaire	Indeks. N. ind.	Alga Salaire	Indeks. N. ind.	Alga Salaire	Indeks. N. ind.
Vidzeme	1913.	Frš	325	100	192	100	205	100	120	100	88	100
	1921—1927.	Ls	475	146	302	157	331	161	221	184	180	205
	1928.	Ls	586	180	398	207	382	186	271	226	220	250
Kurz. u. Zmg.	1913.	Frš	350	100	191	100	219	100	120	100	98	100
	1921—1927.	Ls	454	130	275	144	314	143	196	163	165	168
	1928.	Ls	545	156	355	186	372	170	246	205	209	213
Latgale	1913.	Frš	203	100	128	100	125	100	80	100	56	100
	1921—1927.	Ls	327	161	219	171	248	198	170	212	119	212
	1928.	Ls	377	186	266	208	278	222	199	249	134	239
Latvija Lettonie	1913.	Frš	320	100	181	100	200	100	115	100	88	100
	1921—1927.	Ls	448	140	280	155	314	157	206	179	166	189
	1928.	Ls	542	169	364	201	364	182	250	217	202	230

Kā redzams, no pievestiem skaitļiem, gada un vasaras laukstrādnieku algas pēc kara gados visai jūtami cēlušās un pārsniedz pirmskara gadu algu apmērus; 1928. gadā caurmērā gada puišiem, par 69%, gada meitām 101%, vasaras puišiem—82%, vasaras meitām 117%, bet ganiem par 130%. Atsevišķos apgabalos, minētās algu starpības ir vēl lielākas, uzrādot pie tam diezgan lielu svārstību.

Ari dienas laukstrādnieku algas pēc kara gados stipri pārsniedz pirmskara gadu algu normas.

Piemēra dēļ, šeit pievedīsim dienas laukstrādnieku algu salīdzinājumu ābolīna un siena plaujas laikā, kad parasti, samērā visvairāk lauksaimnieki nodarbināti algotus dienas strādniekus. Jāpiezīmē, ka ziņas par dienas strādnieku pirmskara gadu algām ņemtas no dažādiem pirmskara krievu laiku statistiskiem izdevumiem, kuros, samērā noteiktākas ziņas atrodamas tikai par Vidzemi un Kurzemi kopā ar Zemgali.

Dienas strādnieku algas ābolīna un siena plaujas laikā (pie saimnieka uztura)
Salaires des journaliers pendant la fenaison (autre l'entretien)

	Gadi	Strādniekam Ouvriers		Strādnieci Ouvrières	
		Ls(Fr.)	%/o	Ls(Fr.)	%/o
Vidzemē:	1913.	2,87	100	1,87	100
	1922.	2,78	103	1,98	106
	1923.	3,18	119	2,18	117
	1924.	3,58	134	2,58	137
	1925.	3,90	146	2,88	153
	1926.	3,73	140	2,70	144
	1927.	3,78	141	2,72	145
	1928.	3,55	133	2,53	136
Kurzemē un Zemgalē:	1913.	2,93	100	1,80	100
	1922.	2,36	81	1,48	92
	1923.	3,05	104	1,87	117
	1924.	3,44	117	2,14	134
	1925.	3,81	120	2,27	142
	1926.	3,70	126	2,35	147
	1927.	3,67	125	2,32	145
	1928.	3,43	117	2,23	139

Pievestie skaitļi rāda, ka, lai gan arī dienas strādnieku algas pēc kara gados ir augstākas nekā pirmskara, tomēr šīs algu starpības nav tik lielas, kā pie gada un vasaras laukstrādniekiem. Tā 1928. gadā dienas laukstrādnieku algas, augšminētā lauku darbu periodā, pārsniedz pirmskara gadu algu normas viršiem caurmērā tikai par 17%—33%, bet sievietēm — 36%—39%, turpretī, gada un vasaras laukstrādniekiem algu pieaugums, kā tas augstāk norādīts, ir nesalīdzināmi lielāks.

6. Lauksaimniecības grāmatvedība.

Ievērojot statistisko ziņu trūkumu, ka attiecībā uz lauksaimniecības ražojumu pārveidi, tā arī uz šo ražojumu tirdzniecību, Valsts statistiskā pārvalde jau 1927. gada pavasarī nodibināja pie sevis lauksaimniecības grāmatvedības biroju, kura uzdevums noslēgt atsevišķu lauksaimniecību grāmatas un kopot statistiskus materialus par lauksaimniecību stāvokli un viņu attīstības gaitu. Grāmatvedības biroja pirmajā saimniecības gadā (1927/1928.) pavisam skaitījās 162 dalībnieki — dažāda rakstura lauku saim-

niecības. No šīm 162 saimniecībām visu gadu kārtīgi un pareizas ziņas iesūtījušas apm. 100 saimniecības, kurām tad arī Statistiskās pārvaldes grāmatvedības birojs varēs visā pilnībā noslēgt viņu grāmatas. Pārējām saimniecībām to varēs tikai daļai, skatoties pēc tā, kādas ziņas paši lauksaimnieki iesūtījuši.

Tekošā 1929. gada sākumā grāmatvedības birojs bij jau spējis noslēgt, neskatoties uz lielām grūtībām, kuras pirmajā gadā nācās pārvarēt, grāmatas 72 dažāda lie-

Lauksaimniecības grāmatvedības biroja saimniecības, par kurām sakopotas statistiskās ziņas 1927/1928. saimn. gadā. (No 1. maija 1927. g. līdz 1. maijam 1928. g.)

Exploitations agricoles desquelles le Bureau de Comptabilité agricole a recueilli des renseignements pour l'année agricole 1927/28. (Du 1. mai 1927. au 1. mai 1928.)

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Saimniecību kopskaits Nombre total des exploitations	No tām: Dont:		Saimniecību platība Superficie des exploitations				Saimniecību centrālā platība ha Superficie moyenne des exploitations
		Veselsaimniecību Expl. anciennes	Jausaimniecību Expl. nouvelles	Līdz 10 ha Au-dessous de 10 ha	No 11—20 ha	No 21—30 ha	No 31—50 ha	
Rīgas . . .	10	8	2	—	1	2	5	37,01
Cēsu . . .	10	8	2	—	1	1	3	56,38
Valmieras . .	10	9	1	—	—	1	—	67,37
Valkas . . .	2	2	—	—	—	—	1	58,64
Madonas . .	3	3	—	—	—	—	2	65,80
Vidzeme . . .	35	30	5	—	2	4	11	53,21
Liepājas . . .	2	—	2	—	2	—	—	13,89
Aizputes . . .	1	1	—	—	—	—	1	39,03
Kuldīgas . . .	4	4	—	—	—	—	1	84,57
Ventspils . .	4	4	—	—	—	—	3	41,17
Talsu	—	—	—	—	—	—	—	—
Kurzeme . . .	11	9	2	—	2	—	5	51,80
Tukuma . . .	2	2	—	—	—	—	1	69,33
Jelgavas . . .	5	3	2	—	2	—	2	35,29
Bauskas . . .	3	1	2	—	1	—	1	37,06
Jēkabpils . .	3	2	1	—	1	—	1	24,04
Ilūkstes . . .	5	2	3	—	3	1	—	28,03
Zemgale . . .	18	10	8	—	7	1	5	37,11
Daugavpils . .	6	5	1	—	—	3	2	32,57
Rēzeknes . . .	1	1	—	—	—	—	—	99,26
Ludzas	—	—	—	—	—	—	—	—
Jaunlatgales .	1	—	1	—	—	1	—	25,28
Latgale	8	6	2	—	—	4	2	40,00
Latvija . . .	72	55	17	—	11	9	23	47,51
Lettonie . . .								
% %		76,38	23,62	—	15,28	12,50	31,94	40,28

luma saimniecībām. Par minētām saimniecībām birojs sakopojis arī diezgan drošus statistiskus datus, daļu no kuriem šeit tālāk tad arī apskatīsim. Visus plašos grāmatvedības biroja sakopotos statistiskos materiālus pagaidām vēl, līdzekļu trūkuma dēļ, Statistiskai pārvaldei nav iespējams publicēt, bet viņa cer to darīt pie pirmās izdevības. Reizē ar to, jāpiezīmē, ka varbūt vienā otrā gadījumā pievestie skaitļi būs samērā vienpusīgi, ievērojot mazo saimniecību skaitu, par kurām ziņas ievāktas, kā arī to, ka ziņas ievāktas samērā labākās saimniecībās. Tomēr cerams, ka arī šie pirmie skaitļi noskaidros daudzos jautājumus, kuri līdz šim bij ļoti neskaidri. Bez šaubām, nākošos gados, kad būs sakopotas ziņas jau par vairākiem gadiem un lielāku saimniecību skaitu, varēsim taisīt noteiktākus slēdzienus par mūsu lauksaimniecības

stāvokli, nekā pēc šē pievestiem viengadējiem skaitļiem.

Kā jau augšā teikts, grāmatvedības statistiskie dati sakopoti pavisam par 72 saimniecībām, kurās pēc rakstura, lieluma un atrašanās vietas sadalās sekošā kārtā:

(Skat. iepriekšējo tabeli.)

Kā redzams, saimniecību skaitā, par kurām šeit publicētas ziņas, ietilpst dažāda rakstura un lieluma saimniecības un tās atrodas dažādos valsts apvidos. Pavisam noslēgtas grāmatas 55 vecsaimniecībām (76,38%) un 17 jaunsaimniecībām (23,62%), no kurām 11 (15,28%) līdz 20 hektaru lielas, 9 (12,50%) no 21—30 ha, 23 (31,94%) no 31—50 ha un 29 (40,28%) lielākas par 51 ha. Caurmērā vienas saimniecības platība ir 47,51 ha liela. Visvairāk grāmatvedības saimniecību Vidzemē (35), bet visai maz to ir Latgalē (tikai 8).

Tālāk pakāpeniski apskatīsim svarīgākās ziņas, kas attiecas uz augšminētām 72 saimniecībām.

Saimniecību zemes kultūras 1927./1928. g. (hektaros).
Espèces de terres des exploitations en 1927./28. (ha).

	Vidzemē	Kurzemē	Zemgale	Latgalē	Latvija Lettonie
Ažamzeme — Terres labourables					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	20,31	22,85	21,55	17,20	20,67
Superf. moyenne par exploitation					
%	38,17	44,11	58,10	42,08	43,51
Augļu dārzi — Vergers					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	0,33	0,20	0,19	0,80	0,33
Superf. moyenne par exploitation					
%	0,24	0,50	0,30	0,70	0,09
Plāvas — Prairies					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	11,61	11,03	5,04	4,17	9,22
Superf. moyenne par exploitation					
%	21,82	23,03	13,57	11,10	19,41
Dažāda derīga zeme					
Diverses terres productives					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	9,43	9,78	7,12	6,54	8,50
Superf. moyenne par exploitation					
%	18,20	18,68	19,17	16,35	18,08
Meži — Forêts					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	6,30	1,01	1,23	3,08	4,01
Superf. moyenne par exploitation					
%	11,51	3,60	3,31	7,71	8,41
Kopā derīga zeme					
Total des terres productives					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	48,08	46,76	35,15	31,50	42,32
Superf. moyenne par exploitation					
%	90,36	90,27	94,64	78,06	90,13
Nederīga zeme					
Terres improductives					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	5,13	5,04	1,00	8,11	4,89
Superf. moyenne par exploitation					
%	9,64	9,73	5,36	21,04	9,87
Zemes kopplatība — Superf. totale					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	53,21	51,80	37,11	40,00	47,61
Superf. moyenne par exploitation					
%	100	100	100	100	100

Kā redzams, aramzeme grāmatvedības saimniecībās aizņem caurmērā 43,51% no visas saimniecības kopplatības, pļavas 19,11%, ganības 16,50%, meži 8,44%. Vidzemē vienā saimniecībā caurmērā 20,31 ha aramzemes (38,11%), Kurzemē — 22,85 ha (44,11%), Zemgalē 21,58 ha (58,10%), Latgalē — 17,20 ha (42,88%). Pļavas un ganības Vidzemes un Kurzemes saimniecībās aizņem samērā vienādas platības (apm. 11—12 ha pļavu un 9—10 ha ganību vienā saimniecībā). Mežu visvairāk Vidzemes saimniecībās — caurmērā 6,30 ha uz vienu saimniecību. Samērā plašākie augļu dārzī sastopami Vidzemē — caurmērā 0,43 ha uz vienu saimniecību.

Aramzemes izlietošana 1927./1928. g. (hektaros).
Utilisation des terres labourables en 1927/28. (ha).

	Vidzemē	Kurzemē	Zemgalē	Latgalē	Latvija Lettonie
Rudzi — Seigle					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	2,52	3,14	2,32	2,71	2,50
Superf. moyenne par exploitation					
%	12,41	13,74	10,74	15,74	12,53
Ziem. kvieši — Froment d'hiver					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	0,36	1,07	1,50	0,10	0,76
Superf. moyenne par exploitation					
%	1,77	4,87	7,36	1,08	3,65
Mieži — Orge					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	1,56	1,70	1,64	1,62	1,61
Superf. moyenne par exploitation					
%	7,88	7,43	7,59	9,43	7,79
Auzas — Avoine					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	3,75	3,43	2,78	2,44	3,31
Superf. moyenne par exploitation					
%	18,46	15,01	12,88	14,22	16,01
Mistris — Méteil					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	0,60	1,00	1,54	0,48	0,91
Superf. moyenne par exploitation					
%	3,25	4,37	7,14	2,77	4,40
Zirņi — Pois					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	0,27	0,37	0,30	0,40	0,33
Superf. moyenne par exploitation					
%	1,33	1,62	1,81	2,33	1,50
Kartupeli — Pommes de terre					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	1,03	1,00	0,70	0,53	0,80
Superf. moyenne par exploitation					
%	5,07	4,37	3,24	3,11	4,31
Saknugi — Tubercules					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	0,65	0,64	0,70	0,35	0,62
Superf. moyenne par exploitation					
%	3,20	2,79	3,21	2,05	3,00
Lini — Lin					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	0,63	0,22	0,41	0,95	0,55
Superf. moyenne par exploitation					
%	3,10	0,88	1,96	5,62	2,66
Āboliņš — Trèfle					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	5,48	5,76	5,52	3,83	5,38
Superf. moyenne par exploitation					
%	26,98	25,27	25,67	22,84	25,93
Pārējie sējumi un papuve					
Autres cultures et jachère					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	3,40	4,52	3,99	3,60	3,74
Superf. moyenne par exploitation					
%	16,75	19,77	18,48	20,91	18,10
Kopā aramzeme					
Total des terres labourables					
Caurmēra platība 1 saimniecībā . .	20,31	22,85	21,58	17,20	20,67
Superf. moyenne par exploitation					
%	100	100	100	100	100

Lielākā daļa no aŗamzemes platības aizņemta ar dažādiem sējumiem, kuŗu starpā pirmā vietā atrodas dažāda labība. Tā rudzi aizņem caurmērā 12,53% no aŗamzemes kopplatības, kvieši 3,08%, mieži — 7,70%, auzas 16,01%, mistris 4,40%, zirņi 1,50%. Kartupeļu lauki aizņem 4,31% no aŗamzemes, dažādi sakņaugi (dārzāji) 3%, līni 2,06%. Āboliņa un sēto zāļu lauki aizņem apmēram ceturto daļu (25,03%) no aŗamzemes kopplatības, bet neaizņemtā papuve apmēram 18%. Caurmērā vienā vidējā saimniecībā ar rudziem apsēti 2,32 (Zemgalē) līdz 3,11 ha (Kurzeme), ziemas kvie-

šiem 0,10 ha — 1,50 ha, miežiem — 1,50 ha — 1,70 ha, auzām — 2,44 ha — 3,75 ha, kartupeļiem 0,53 ha — 1,03 ha, āboliņu 3,03 ha — 5,70 ha, līniem 0,22 ha — 0,95 ha.

Lauksaimniecību dzīvais inventars 1927/1928. s. g.

Lauksaimniecības grāmatvedības biroja saimniecības ar dzīvo inventaru — mājlopiem — apgādātas samērā apmierinoši, pat labi, par ko liecina apakšā pievestie pārskati, attiecībā uz mājlopu skaitu atsevišķās saimniecībās.

Lauksaimniecību dzīvais inventars 1927/1928. s. g. Inventaire vivant des exploitations en 1927/28.

a) Zirgi un liellopi. — Espèce chevaline et espèce bovine.

	Zirgi — Chevaux			Liellopi — Bovins				
	Darba zirgi De labour	Kumeli Poulains	Kopā Total	Slaukamas govīs Vaches laitières	Bulli Bœufs	Jauņlopi Genisses et bœuvillons	Teli Veaux	Kopā Total
Vidzeme								
Caurm. 1 saimn. . .	2,94	0,49	3,43	8,80	0,54	2,40	1,20	12,94
Moyenne par expl. %	85,83	14,17	100	67,99	4,20	18,54	9,27	100
Kurzeme								
Caurm. 1 saimn. . .	3,30	1,27	4,57	7,91	0,64	1,91	1,18	11,64
Moyenne par expl. %	72,57	27,43	100	67,90	5,50	16,41	10,13	100
Zemgalē								
Caurm. 1 saimn. . .	2,94	0,44	3,38	7,28	0,44	1,28	1,11	10,11
Moyenne par expl. %	86,98	13,02	100	72,01	4,35	12,06	10,88	100
Latgalē								
Caurm. 1 saimn. . .	2,25	0,83	3,08	4,76	0,12	1,38	1,38	7,64
Moyenne par expl. %	78,13	21,87	100	62,25	1,37	18,09	18,09	100
Latvija — Lettonie								
Caurm. 1 saimn. . .	2,93	0,61	3,54	7,83	0,49	1,93	1,19	11,44
Moyenne par expl. %	82,77	17,23	100	68,44	4,28	16,88	10,40	100

Caurmērā vienā vidējā grāmatvedības biroja saimniecībā ir 3,54 zirgi, no kuriem 2,93 darba zirgi un 0,61 kumeli. Vislabāk ar zirgiem (skaitliski) apgādātas Kurzemes saimniecības 4,83 zirgi (1923. gadā, caurmērā vienā Kurzemes apgabala saimniecībā, ņemot vērā visas šī apgabala saimniecības, bijuši tikai 2,18 zirgi), no tiem 3,38 (1,65) darba zirgi un 1,27 kumeli. Vidzemes apgabalā

vienā saimniecībā caurmērā 3,43 (2,18) zirgi, no tiem 2,94 darba zirgi un 0,49 kumeli. Vispār, procentuāli darba zirgi sastāda caurmērā Vidzemē 85,83% no zirgu kopskaita, Kurzēmē 72,57%, Zemgalē 86,98%, Latgalē 78,13%, bet visā valstī 82,77%. Tādā kārtā, procentuāli vislielākais kumelu skaits (27,43%) ir Kurzemes saimniecībās, bet mazākais — (13,02%) Zemgalē.

Ari govslōpu (liellopu) skaits grāmatvedības saimniecībās samērā prāvs. Caurmērā vienā saimniecībā ir 11,44 liellopi (1923. gadā, ņemot vērā visas Latvijas saimniecības, vienā saimniecībā caurmērā bij tikai 4,63 govslōpi), starp kuriem 7,93 slaucamas govīs, 1,93 jaunlōpi (1—2 gadus veci) un 1,48 teles. Samērā labāki ar liellopiem apgādātas Vidzemes saimniecības —

12,94 (7,96) liellopi vienā saimniecībā, bet vājāki Latgalē — 7,63 (2,62) liellopi saimniecībā. No liellopu kopskaita slaucamas govīs sastāda Vidzemē — 67,66%, Kurzemē — 67,96%, Zemgalē — 72,61%, Latgalē — 62,25%, bet visā valstī caurmērā 68,44%.

Ar sikiem mājlopiem, aitam un cūkām, grāmatvedības saimniecības apgādātas sekošos apmēros.

b) Aitas un cūkas. — Espèce ovine et espèce porcine.

	Aitas — Ovins			Cūkas — Pores		
	Aitas un auni Brebis et bédiers	Jēri līdz 1 gad. Agneaux au-dessous d'un an	Kopā Total	Cūkas Pores	Sivēni līdz 6 mēn. Porcelets au-dessous de 6 mois	Kopā Total
Vidzeme						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	4,66	4,40	9,06	3,26	5,06	8,34
Moyenne par expl.						
%	51,42	48,58	100	39,38	60,62	100
Kurzeme						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	5,91	6,00	11,91	4,45	5,00	9,45
Moyenne par expl.						
%	49,62	50,38	100	47,09	52,91	100
Zemgalē						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	5,55	6,67	12,22	2,55	3,25	5,83
Moyenne par expl.						
%	45,42	54,58	100	43,74	56,26	100
Latgalē						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	4,37	4,38	8,75	1,88	1,50	3,38
Moyenne par expl.						
%	50,00	50,00	100	55,62	44,38	100
Latvija — Lettonie						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	5,04	5,21	10,25	3,12	4,21	7,33
Moyenne par expl.						
%	49,20	50,80	100	42,58	57,42	100

Vienā saimniecībā caurmērā bija 10,25 aitas (1923. gadā, ņemot vērā visas saimniecības, 7,70 aitas), no kuriem 5,04 pieaugušas aitas un 5,21 jēri līdz 1 gadu veci. Visvairāk aitas audzē Kurzemē (11,91 aitas vienā saimniecībā) un Zemgalē (12,22 aitas), bet vismazāk Vidzemē (9,06) un Latgalē (8,75). Aitu kopskaitā apmēram puse (49,20%) pieaugušu aitu, vecāku par vienu gadu un otra

puse (50,80%) jēru, jaunāku par vienu gadu. Kas attiecas uz cūkām, tad to skaits caurmērā vienā saimniecībā sekošs: Vidzemē 8,34 (1923. gadā, ņemot vērā visas saimniecības — 3,46), Kurzemē 9,45 (3,06), Zemgalē 5,83 (3,34), Latgalē 3,38 (1,88), visā valstī 7,33 (2,43). Cūku kopskaitā 42,58% pieaugušu cūku vecāku par 6 mēnešiem un 57,42% sīvēnu jaunāku par 6 mēnešiem.

c) Māiputni un bišu saimes. Volaille domestique et ruches d'abeilles

	Māiputni Volaille domestique			Bišu saimes Ruches d'abeilles		
	Vistas Poules	Pārējie māiputni Autre volaille	Kopā Total	Dadana stropos Dadanees	Pārējos stropos Autres	Kopā Total
Vidzeme						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	16,32	1,54	17,86	1,03	0,74	1,77
Moyenne par expl.						
%	91,36	8,64	100	58,06	41,94	100
Kurzeme						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	10,82	1,91	12,73	1,27	1,09	2,36
Moyenne par expl.						
%	85,00	15,00	100	53,81	46,19	100
Zemgale						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	16,44	0,67	17,11	0,56	0,61	1,17
Moyenne par expl.						
%	96,08	3,92	100	47,86	52,14	100
Latgale						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	7,88	1,12	9,00	0,83	0,75	1,58
Moyenne par expl.						
%	87,56	12,44	100	45,65	54,35	100
Latvija -- Lettonie						
Caurmērā 1 saimniecībā . .	14,67	1,33	15,90	0,90	0,70	1,60
Moyenne par expl.						
%	91,83	8,17	100	54,22	45,78	100

Vienā grāmatvedības biroja saimniecībā 1927/1928. s. g. bijis caurmērā 15,00 dažādu māiputnu, no kuriem 14,57 vistas un gaili, bet 1,33 pārējie māiputni (zosis, pīles, titari). Vislielākais māiputnu skaits, caurmērā vienā saimniecībā, ir Vidzemē (17,86 māiputni), bet mazākais Latgalē (9,00 māiputni). Procentuāli vistu skaits sastāda caurmērā Vidzemē — 91,36%, Kurzēmē — 85%, Zemgalē — 96,08%, Latgalē — 87,56%, bet visā Latvijā — 91,83%.

Bišu saimju grāmatvedības biroja saimniecībās samērā maz — vienā saimniecībā caurmērā tikai 1,00 bišu saimes. Samērā vairāk bišu saimju Kurzēmē (2,36 saimes vienā saimniecībā) un Vidzemē (1,77).

Apmēram puse (54,22%) bišu saimju Dadana stropos, bet otra puse (45,78%) dažādos pārējo sistēmu stropos.

**Lauksaimniecībā ieguldītie kapitāli
1927/1928. s. g.**

Apskatot lauksaimniecībā ieguldīto kapitālu savstarpējās attiecības, redzam, ka pamatkapitāli sastāda caurmērā 64,07% no visu kapitālu kopsumas, bet rīcības kapitāli tikai 35,93%. Šīs attiecības, kā tas redzams no apakšā pievestiem skaitļiem, gandrīz visos valsts apvidos vienādas un svārstās, pamatkapitāliem no 62,26% (Kurzēmē) līdz 65,75% (Vidzemē), bet rīcības kapitāliem no 34,25% (Vidzemē) līdz 37,74% (Kurzēmē).

Rīcības kapitalu starpā, kā to liecina augšā pievestie skaitļi, pirmā vietā dzīvāvais inventārs, kurā ieguldītās summas sastāda caurmērā 35,70% no visu rīcības kapitalu kopsumas, vai 12,53% no visu kapitalu kopsumas. Caurmērā, vienas saimniecības dzīvā inventāra kopvērtība ir Ls 3009,72 liela, kas uz vienu hektaru derīgas zemes iztāsa caurmērā Ls 70,00. Absolūti lielākās summas dzīvā inventārā ieguldītas Vidzemes lauksaimniecībās — (Ls 3505,01), bet samērā mazākās Latgales saimniecībās (Ls 1666,59). Nedzīvā inventāra kopvērtība sastāda caurmērā 28,10% no visu rīcības kapitalu kopsumas, bet dažādu materiālu un produktu vērtība — 29,73%. Kas attiecas uz lauksaimniecībās ieguldīto kapitalu atmaksāšanos, tad jāsap, ka tie pie mums vēl visai vāji rentējas. Tā 1927./1928. s. g. Vidzemes saimniecību kapitāla atmaksāšanās aprēķināta uz 2,78%, Kurzemes 2,38%, Zem-

gales 4,56%, bet Latgales 2,30%. Caurmērā, visā valstī grāmatvedības biroja saimniecībās ieguldītie kapitāli atmaksājušies ar 3,06%. Pārskata gada laikā (1927./1928. s. g.) lauksaimniecībā ieguldītie kapitāli pieauguši Vidzemē par 2,54%, Kurzēmē — 2,40%, Zemgalē — 4,34%, Latgalē — 1,87%, bet caurmērā visā valstī par 2,87%.

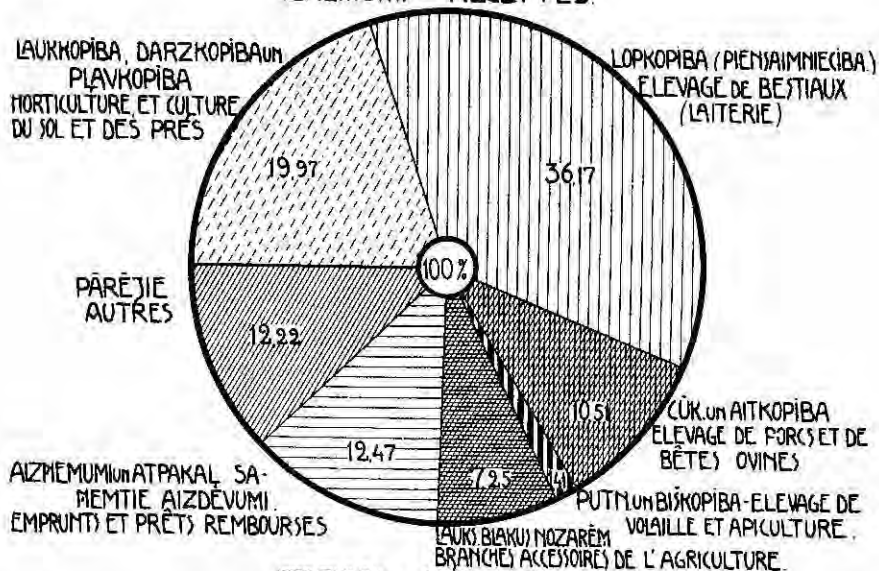
Lauksaimniecību kases ieņēmumi un izdevumi 1927./1928. s. g.

Visai interesantus skaitļus sniedz pārskati par mūsu lauksaimnieku ieņēmumiem un izdevumiem. Lai gan, kā jau agrāk aizrādīts, pievestie skaitļi attiecas tikai uz 72 grāmatvedības biroja saimniecībām, tomēr viņi raksturo vispārējo lauksaimnieku skaidrās naudas apgrozību, kādu ziņu, pamato tu uz noteiktiem grāmatvedības datiem, līdz šim mums trūka.

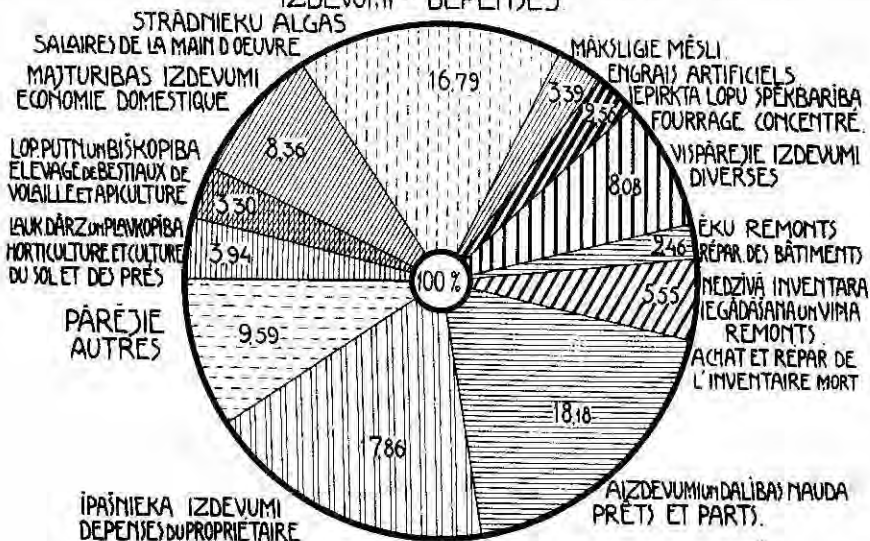
Lauksaimniecību kases ieņēmumi 1927/1928. s. g. Recettes de caisse des exploitations agricoles en 1927/28.

	Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
	Ls caurm. 1 saimn. En moyenne p. expl.	%	Ls caurm. 1 saimn. En moyenne p. expl.	%	Ls caurm. 1 saimn. En moyenne p. expl.	%	Ls caurm. 1 saimn. En moyenne p. expl.	%	Ls caurm. 1 saimn. En moyenne p. expl.	%
Laukkopība, dārkop. un plāvkopība	566,81	12,82	714,53	23,54	1 226,84	30,00	559,65	39,49	753,59	19,97
Horticulture et culture du sol et des prés										
Lopkopība	1 798,02	40,67	930,06	30,64	1 279,57	31,99	248,58	17,54	1 363,54	36,17
Elevage de bestiaux										
Cūkkopība un aitkopība	519,99	11,76	337,38	11,12	309,44	7,74	130,87	9,21	396,25	10,51
Elevage de porcs et d'ovins										
Putnkopība un biškop. .	61,29	1,39	21,86	0,72	69,32	1,73	25,89	1,79	53,29	1,41
Elevage de volaille et apiculture										
Dažād. lauks. blakus noz.	579,57	13,10	215,94	7,12	165,45	4,12	177,80	12,55	376,84	9,96
Div. branches access. de l'agriculture										
Aizņēmumi un atpakaļ saņemti aizdevumi .	479,19	10,84	304,32	10,02	689,11	17,28	156,13	11,02	469,04	12,47
Emprunts et prêts rem- boursés										
Ipašnieka ieņēmumi . .	275,24	6,23	281,98	9,25	198,88	4,97	92,91	6,55	236,77	6,28
Revenus du propriétaire										
Pārējie ieņēmumi . . .	141,12	3,19	229,83	7,58	61,73	1,56	26,20	1,85	122,08	3,23
Autres recettes										
Kopā ieņēmumi	4 421,23	100,00	3 035,05	100,00	4 000,36	100,00	1 417,58	100,00	3 770,50	100,00
Total des recettes										

IENĒMUMI - RECETTES

IZDĒVUMI - DEPENSES

Lauksaimniecības ieņēmumi un izdevumi 1928. gadā.
Recettes et dépenses agricoles en 1928.

Kā redzams, lauksaimniecību kases ieņēmumos pirmā vietā stāv ienākumi no lopkopības, kuri caurmērā visā valstī sastāda 36,17% no visu ienākumu kopsumas. Vidzemē šis lopkopības ieņēmumu procents vēl lielāks — 40,07%. Vienā vidējā saimniecībā, caurmērā gada laikā, no lopkopības ieņemts Vidzemes saimniecībā Ls 1798,02,

Kurzemē—Ls 930,00, Zemgales—Ls 1279,57, bet Latgales tikai Ls 248,58. Caurmērā, visā valstī viena saimniecība no lopkopības nozāres ieņēmusi Ls 1363,04, no kuriem — Ls 1122,73 ieņemts par piena produktiem, bet Ls 228,78 par gaļu un Ls 12,13 dažādi ieņēmumi (ādas).

Nākošo vietu lauksaimniecības kases

Lauksaimniecību kases izdevumos, samērā redzamu vietu, ieņem izdevumi laukstrādnieku algām, kuri caurmērā sastāda 16,70% no visu izdevumu kopsumas, pie kam Vidzemē šis procents ir 16,98%, Kurzemē — 19,70%, Zemgalē — 15,04%, bet Latgalē — 10,00%. Viena vidēja lauksaimniecība laukstrādnieku algās (naudā) izdod Vidzemē — Ls 735,72, Kurzemē — Ls 604,06, Zemgalē — Ls 638,10, bet Latgalē tikai Ls 150,33. Aizdevumi un dalības nauda saimniecību kases izdevumos sastāda, caurmērā, samērā prāvu procentu — 18,18%. Tas pats sakāms arī par saimniecības īpašnieka personīgiem izdevumiem, kuri sastāda caurmērā 17,88%. Vienas vidējas saimniecības mājturība prasījusi caurmērā Ls 311,77 (8,36%) kases izdevumu gadā. Nedzīvā inventara iegādāšana un viņa remonts prasījuši gadā Ls 207,18

(5,55%) kases izdevumu (uz vienu vidēju saimniecību). Lopotības nozarei par labu izdarītie kases maksājumi sastāda caurmērā 4,10% no kases kopizdevumiem, bet laukkopībai, dārzkopībai un plavkopībai tikai 3,04%. Maksīgo mēslu pirkumi sastāda caurmērā 3,30% no kopizdevumiem, bet lopu spēkbarības iegādāšana prasījusi 2,50% kases izdevumu. Dažāda veida nodokļu samaksai izdoti 3,01%, bet ēku remontiem 2,36% no izdevumu kopsumas.

Lauku iedzīvotāju uztura izdevumi un dienas uztura pašizmaksa 1927/1928. s. g.

Apskatot jautājumu par mūsu lauku iedzīvotāju uztura izdevumiem, vispirms īpaši jāapstājas pie uztura izdevumu vispārējās kopsumas, pārejot pēc tam arī uz dažāda produktu pāterīņu mūsu lauku saimniecībās.

Lauku iedzīvotāju uztura izdevumi 1927/1928. s. g.

Frais d'entretien des habitants ruraux en 1927/28.

	Produkti Produits		Darba spēks Main-d'oeuvre		Pārējie izdevumi Autres dépenses		Kopā uztura izdevumi Total des frais d'entret.	
	Caurm. 1 saim- niecība Ls En moyenne par expl.	%	Caurm. 1 saim- niecība Ls En moyenne par expl.	%	Caurm. 1 saim- niecība Ls En moyenne par expl.	%	Caurm. 1 saim- niecība Ls En moyenne par expl.	%
Vidzemē . .	1 888,28	72,08	557,71	21,20	173,83	6,83	2 619,85	100,00
Kurzemē . .	2 062,38	73,88	550,55	19,72	178,65	6,40	2 792,08	100,00
Zemgalē . .	1 833,11	71,31	535,00	20,85	201,57	7,84	2 570,67	100,00
Latgalē . .	1 429,48	76,45	338,74	18,11	101,71	5,44	1 869,93	100,00
Latvijā . Lettonie	1 849,34	72,51	526,87	20,66	174,34	6,83	2 550,55	100,00

Kā redzams, lauku iedzīvotāju uztura izdevumos galveno lomu spēlē dažādi produkti, par kuriem caurmērā izdoti 72,51% no uztura kopizdevumiem. Vienā vidējā saimniecībā par dažādiem produktiem, caurmērā gada laikā izdoti Vidzemē Ls 1 888,28 (72,08%), Kurzemē Ls 2 062,38 (73,88%), Zemgalē Ls 1 833,11 (71,31%), Latgalē Ls 1 429,48 (76,45%). Par darba spēku, kurš nepiecie-

šams uztura piegādāšanai un viņa izgatavošanai, viena vidēja saimniecība gada laikā izdevusi caurmērā Ls 526,87, kas iztaisa 20,66% no visiem uztura kopizdevumiem. Pārējie uztura izdevumi samērā mazī un sastāda caurmērā tikai 6,83% no uztura kopizdevumiem. Kas attiecas uz pašu uztura produktu savstarpējo sadalījumu, tad tas ir sekošais.

Produktu patēriņš lauku iedzīvotāju uzturam 1927/28. s. g.
Consommation des produits par les habitants ruraux en 1927/28.

		Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale	Latvija Lettonie
Kolonialpreces caurm. 1 saimn.	Ls	213,71	163,84	219,20	78,31	192,41
Denrées coloniales, en moyenne par expl.	%	11,32	7,93	11,98	5,43	10,41
Graudu produkti, caurm. 1 saimn.	Ls	435,18	447,51	400,81	410,32	425,71
Produits de blé, en moyenne par expl.	%	23,05	21,69	21,86	28,70	23,02
Kartupeļi un saknes, caurm. 1 s.	Ls	136,83	146,41	112,53	99,98	128,43
Pommes de terre et tuberc., en moyenne par expl.	%	7,24	7,10	6,14	6,99	6,94
Piena produkti, caurm. 1 saimn.	Ls	500,54	559,50	447,72	407,21	486,11
Produits de lait, en moyenne par expl.	%	26,51	27,13	24,42	28,49	26,29
Gaļa — dažāda, caurm. 1 saimn.	Ls	490,25	660,33	574,21	362,19	523,00
Viande diverse, en moyenne par expl.	%	25,98	32,01	31,32	25,34	28,28
Pārējie produkti, caurm. 1 saimn.	Ls	111,97	85,40	78,84	71,43	93,88
Autres produits, en moyenne par expl.	%	5,92	4,14	4,30	5,09	5,06
K o p ā, caurmērā 1 saimniecībā	Ls	1 888,28	2 062,88	1 833,11	1 429,48	1 849,31
T o t a l, en moyenne par expl.	%	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Galveno lomu lauku iedzīvotāju uzturam izlietos produktos, kā tas redzams no pievestiem skaitļiem, spēlē gaļa un dažādi piena produkti. Gaļas produkti vienā vidējā gramatvedības saimniecībā patērēti gada laikā par Ls 523,—, kas sastāda caurmērā 28,28% no par visiem produktiem izdotās kopsumas, pie kam Vidzemē šis procents ir 25,98%, Kurzemē — 32,01%, Zemgalē — 31,32%, bet Latgalē — 25,34%. Saimniecības galvenā kartā patērēta cūkas, aitū un teļa gaļa, bet samērā mazākos apmēros, liellopu gaļa.

Arī piena produkti, lauku iedzīvotāju uzturam, patērēti plašos apmēros, jo tie vidējai saimniecībai izmaksājuši caurmērā Ls 486,11 gadā (vai 26,50% no produktu vērtības kopsumas). Gaļas un piena produktiem

seko graudu produkti. Tie vienā vidējā saimniecībā patērēti Vidzemē par Ls 435,18 (23,05% no visu produktu kopvērtības), Kurzemē par Ls 447,51 (21,69%), Zemgalē — Ls 400,81 (21,86%), Latgalē — Ls 410,32 (28,70%), bet caurmērā visā valstī — par Ls 425,71 (23,02%). Dažādu kolonālpreču patēriņš (pēc to vērtības) sastāda Vidzemē — 11,32% no produktu kopvērtības, Kurzemē — 7,93%, Zemgalē — 11,98%, Latgalē — 5,43%, bet caurmērā visā Latvijā 10,41%, vai Ls 192,41 uz vienu saimniecību. No pārējiem produktiem, vēl atzīmējami kartupeļi un sakņaugi (dārzāji), kuŗu patēriņš sastāda caurmērā 6,94% no produktu kopvērtības.

Kas attiecas uz viena pieauguša lauku iedzīvotāja dienas uztura pašizmaksu, tad par to pārskatu sniedz sekošie skaitļi.

Viena pieauguša lauku iedzīvotāja dienas uztura pašizmaksa 1927/1928. s. g.

Frais de revient pour l'entretien d'un habitant rural adulte en 1927/28.

	Uztura izdevumi Ls Frais d'entret.	Kopgaida atkritumi Ls Restes du ménage commun.	Uztura izmaksa Ls Frais d'entret.	Uztura dienu skaits Jours d'entret.	Uztura dienas pašizmaksa Ls Frais de revient par jour.
caurmērā 1 saimniecībā gadā en moyenne par expl.					
Vidzemē	2 619,85	44,42	2 575,43	2 228,5	1,11
Kurzemē	2 792,08	58,57	2 733,51	2 418,0	1,13
Zemgalē	2 570,67	31,41	2 539,23	2 303,5	1,10
Latgalē	1 869,93	36,15	1 833,78	2 319,0	0,80
Latvija	2 550,55	42,42	2 508,13	2 287,0	1,10
Lettonie					

Kā redzams, viena pieauguša lauku iedzīvotāja dienas uztura pašizmaksa ir: Vidzemē Ls 1,11, Kurzemē Ls 1,13, Zemgalē Ls 1,10, Latgalē Ls 0,80, bet caurmērā visā valstī Ls 1,10.

Laukstrādnieku algas un uztura izdevumi 1927./1928. s. g.

Kā zināms, laukstrādnieku algas un viņu uztura izdevumi lauksaimniecību budžetā sastāda visai ievērojamu daļu no saimniecību kopizdevumu sumas. Interesantu pārskatu par laukstrādnieku algu un uztura izdevumu sadalījumu 1927./1928. saimn. g. sniedz sekošie skaitļi.

Strādnieku algas un uztura izdevumi 1927./1928. s. g. (latos).
Salaires ouvriers et frais d'entretien en 1927/28. en lats.

	Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
	Caurmērā 1 saimniec. En moyenne par expl.	%	Caurmērā 1 saimniec. En moyenne par expl.	%	Caurmērā 1 saimniec. En moyenne par expl.	%	Caurmērā 1 saimniec. En moyenne par expl.	%	Caurmērā 1 saimniec. En moyenne par expl.	%
Algas naudā	794,63	37,68	654,78	30,13	675,33	37,87	150,33	26,93	671,99	36,03
Salaires en argent comptant										
Uzturs	928,62	44,04	1 104,22	50,84	868,48	48,68	338,19	60,58	874,81	46,02
Entretien										
Saimniecības ražojumi	228,55	10,84	228,25	10,42	141,41	7,93	40,38	7,23	185,49	9,94
Produits de l'exploitation										
Zeme un strādņ. lopu ganīb.	46,66	2,21	53,27	2,45	18,70	1,05	6,87	1,23	36,28	1,94
Terre et pâturage des ouvriers										
Darba spēks strādņ. vajadz.	24,43	1,16	33,48	1,54	18,98	1,08	—	—	21,78	1,16
Main-d'oeuvre à l'usage des ouv.										
Amortizācija	30,21	1,43	32,46	1,48	20,40	1,14	5,88	1,05	25,49	1,36
Amortissement										
Apkurināšana un apgaism.	55,76	2,64	67,61	3,11	40,44	2,27	16,83	2,98	49,40	2,66
Chauffage et éclairage										
Kopā izsniegts strādņiekam	2 108,80	100,00	2 172,05	100,00	1 783,92	100,00	558,28	100,00	1 864,99	100,00
En total délivré aux ouvriers										

Kā redzams, skaidrā naudā laukstrādniekiem izmaksātā algas daļa sastāda Vidzemē — 37,68% no visiem strādnieku algas un uztura kopizdevumiem, Kurzemē — 30,13%, Zemgalē — 37,87%, Latgalē — 26,93%, bet caurmērā visā valstī 36,03%, vai Ls 671,99 uz vienu vidēju saimniecību. Vēl lielāku procentu (caurmērā 46,02%) no laukstrādnieku kopizdevumiem, sastāda to uztura izdevumi, jo vienā vidējā grāmatvedības saimniecībā par laukstrādnieku uztu-

ru 1927./1928. s. g. izdoti caurmērā no Ls 338,19 (Latgalē), līdz Ls 1 104,22 (Kurzemē). Laukstrādniekiem izsniegto dažādo lauksaimniecības ražojumu kopvērtība sastāda caurmērā 9,94% no izdevumu kopsumas. Pārējie laukstrādnieku uztura izdevumi samērā mazi, no tiem lielākā sumā krīt uz apkurināšanas un apgaismošanas izdevumiem — caurmērā Ls 16,83 (Latgalē), līdz Ls 67,61 (Kurzemē) uz vienu vidēju saimniecību.

Lauksaimniecības ražojumu pašizmaksa 1927./1928. s. g.

Lopkopības (piensaimniecības) ieņēmumi un izdevumi.

Lopkopības ieņēmumu starpā, kā tas redzams no apakšā pievestiem skaitļiem, pirmā vietā stāv ieņēmumi par piena produktiem (caurmērā 69,31% no lopkopības kopieņēmumiem). No tiem viena vidēja saimniecība ieņēmusi Vidzemē — Ls 2414,08

(71,23% no kopieņēmumiem), Kurzemē — Ls 1484,40 (63,78%), Zemgalē — Ls 1739,89 (69,65%) un Latgalē — Ls 625,55 (61,13%), caurmērā Latvijā — Ls 1 897,17, no kuriem Ls 1 198,40 ieņemti par ārpas saimniecības pārdoziem piena produktiem, bet par Ls 698,77 piena produkti patērēti pašas saimniecības vajadzībām.

Lopkopības ieņēmumi 1927/1928. s. g. (latos).
Recettes de l'élevage de bestiaux en 1927/28 (en lats).

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin
Piena produkti . . .	Ls	2 414,03	212,88	1 484,46	145,38	1 789,89	194,62	625,33	100,09	1 897,17	189,73
Produits de lait . . .	%	71,23		63,78		69,83		61,13		69,31	
Gaļa un pārd. lopī . .	Ls	336,30	29,68	232,55	22,78	194,68	21,78	130,67	20,91	262,18	26,22
Viande et bétail vendu	%	9,89		9,99		7,79		12,77		9,58	
Mēsli	Ls	554,23	48,87	501,09	49,08	470,87	52,67	187,25	29,98	484,59	48,45
Engrais	%	16,35		21,53		18,83		18,30		17,70	
Pārējie ieņēmumi . .	Ls	84,63	7,45	109,88	10,71	92,65	10,36	79,76	12,76	93,22	9,12
Autres recettes . . .	%	2,50		4,70		3,71		7,80		3,41	
Kopā	Ls	3 389,21	298,87	2 327,42	227,33	2 498,07	279,43	1 023,23	163,72	2 737,07	273,71
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

Par gaļas produktiem un pārdotiem dzīvniekiem, viena vidēja saimniecība ieguvusi caurmērā gada laikā Ls 262,18, kas sastāda 9,58% no lopkopības kopieņēmumiem. No govslomiem iegūto mēslu vērtība aprēķināta caurmērā uz Ls 484,5 (vienā saimniecībā), kas sastāda caurmērā 16,35% (Vidzemē), līdz 21,53% (Kurzemē) no visiem

lopkopības ieņēmumiem. Pavisam lopkopības (piensaimniecības) nozare devusi gada laikā caurmērā uz vienu saimniecību no Ls 1 023,23 (Latgalē) līdz Ls 3 389,21 (Vidzemē) ieņēmumu, kas uz vienu govslomu sastāda caurmērā Ls 163,72 — Ls 298,87.

Kas attiecas uz lopkopības izdevumiem, tad tie savstarpēji sadalās sekošā kārtā.

Lopkopības izdevumi 1927/1928. s. g. (latos).
Dépenses pour l'élevage de bestiaux en 1927/28 (en lats).

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin
Barība un pakāiši . .	Ls	1 886,82	166,37	1 507,32	147,68	1 596,58	178,59	532,35	85,18	1 605,69	160,57
Fourrage et litière . .	%	58,28		58,10		61,43		53,21		58,88	
Darba spēks	Ls	878,48	77,47	769,79	75,38	682,77	76,37	339,71	54,33	753,06	75,38
Fourrage concentré . .	%	27,13		29,67		26,28		33,96		27,62	
Pārējie izdevumi . .	Ls	252,37	22,27	192,42	18,83	172,88	19,33	116,46	18,63	204,11	20,41
Autres dépenses . . .	%	7,80		7,43		6,83		11,84		7,48	
Kopā	Ls	3 017,53	266,11	2 469,46	241,87	2 452,33	274,31	988,53	158,16	2 562,86	256,28
Total	%	93,19		95,19		94,38		98,81		99,98	
Pārdoš. izdevumi . .	Ls	220,38	19,44	124,83	12,22	145,95	16,32	11,62	1,91	164,06	
Dépenses de vente . .	%	6,81		4,81		5,92		1,19		6,02	
Pavisam kopā . . .	Ls	3 238,13	285,55	2 594,29	254,09	2 598,28	290,63	1 000,45	160,07	2 726,92	
Total général . . .	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

Vairāk nekā pusi (58,88%) no visiem lopkopības izdevumiem sastāda barība un pakaiši. Gada laikā caurmērā uz vienu govslodu par barību un pakaišiem izdota Vidzemē Ls 166,37, Kurzemē Ls 147,03, Zemgalē Ls 178,59, Latgalē Ls 85,13, bet visā valstī Ls 160,67. Darba spēks, kurš paterēts lopkopības nozarei, aprēķināts caurmērā uz Ls 75,30 (uz vienu govslodu), pie kam šie iz-

devumi sastāda caurmērā 27,13% (Vidzemē) līdz 33,06% (Latgalē) no lopkopības kopizdevumiem. Vēl atzīmējams, ka lopkopības ražojumu pārdošanas izdevumi sastāda caurmērā 6,02% no kopizdevumiem, vai Ls 164,06 uz vienu vidēju saimniecību. Apskatot tuvāki izdevumus par lopbarību un pakaišiem, redzam, ka šie izdevumi sadalās sekošā kārtā:

		Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale	Latvija Lettonie					
		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Caurmērā uz 1 govsl. En moyenne p. bovin				
Spēkbarība	Ls	338,52	29,85	254,32	24,99	308,78	34,54	48,42	6,93	285,43	28,54
Fourrage concentré	%	17,94		16,87		19,34		8,15		17,78	
Rupjā barība	Ls	1 066,24	94,03	983,69	96,85	800,48	89,54	347,10	55,54	907,28	90,73
Fourrage simple	%	56,52		65,26		50,14		65,90		56,50	
Saknes un zālbarība	Ls	353,79	31,50	216,12	21,17	387,35	43,34	81,77	13,08	311,77	31,18
Tuber. et fourrage vert	%	18,75		14,84		24,26		15,88		19,42	
Pārējie	Ls	128,07	11,29	53,19	5,21	99,07	11,18	60,07	9,61	101,21	10,12
Autres	%	6,79		3,53		6,28		11,29		6,90	
Kopā	Ls	1 886,02	166,37	1 507,82	147,63	1 596,58	178,59	532,38	85,18	1 605,99	160,57
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

Rupjā barība paterēta gada laikā vienā vidējā saimniecībā caurmērā par Ls 907,28, kas sastāda 56,50% no visiem barības un pakaišu izdevumiem, pie kam vislielākais šo izdevumu procents ir Kurzemē (65,26%), bet mazākais Zemgalē (50,14%). Pārēķinot paterētās rupjās barības vērtību uz vienu govslodu, dabūjam sekošos skaitļus: Vidzemē Ls 94,03, Kurzemē Ls 96,35, Zemgalē Ls 89,54, Latgalē Ls 55,54, bet caurmērā visā valstī Ls 90,73. Dažādu lopbarības saknauņu un zālbarību gada izdevumi sastāda caurmērā uz vienu govslodu Ls 31,18 un svārstās no Ls 13,08 — Latgalē, līdz Ls 43,33 — Zemgalē. Vispārīgi, lopbarības pa-

tērēto saknauņu un zālbarības vērtība sastāda 19,42% no visas lopbarības un pakaišu kopvērtības. Spēkbarības paterēš (pēc vērtības) caurmērā sastāda 17,78% no lopbarības kopvērtības, pie kam rēķinot uz vienu govslodu, spēkbarībai izdota Vidzemē Ls 29,85, Kurzemē Ls 24,90, Zemgalē Ls 34,54, bet Latgalē tikai Ls 6,93, kas rāda, ka Latgalē spēkbarību lieto visai maz.

Ja tagad beidzot apskatām piena izslaukumu un aprēķinam piena ražošanas pašizmaksu, tad redzam, ka gada piena raža bijusi grāmatvedības saimniecībās samērā zema un proti:

Piena izslaukums un ražošanas pašizmaksa 1927/1928. s. g
Rendement de laits et frais de revient de la production en 1927/28

	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale	Latvija Lettonie
Piena ražots klg: Rendement de lait en kg:					
caurmērā 1 saimniecībā	15 804,40	10 507,21	11 720,00	5 113,00	12,786,10
en moyenne par expl. no 1 govsloda	1 795,00	1 328,80	1 609,80	1 076,40	1 633,00
par vache					
Ražas pašizmaksa par kg. sant.	13,36	16,12	14,49	11,73	13,70
Frais de revient. en cent. p. kg.					

Kā redzams, no vienas slaucamas govša gada caurmēra piena raža ir tikai 1633 kilogrami liela, kurpretī, vidējo gada piena ražu pie mums mēdz aprēķināt caurmērā uz 1800—2000 kg. Samērā labākais piena izslaukums bijis Vidzemes saimniecībā, caurmērā 1795,00 kg. no govša, bet vājākais — Latgalē — tikai 1076,40 kg. Caur

šādu vāja piena izslaukumu, arī piena ražas pašizmaksa samērā augsta, jo viena kilograma ražošanas izmaksājusī Vidzemē 13,30 santimu, Kurzēmē — 16,12 s., Zemgalē — 14,40 s., Latgalē — 11,73 s., bet caurmērā visā valstī 13,70 santimu kilograma.

Graudu, labību un kartupeļu ražošanas izdevumi un pašizmaksa.

Pārejot pie mūsu graudu labību un kartupeļu ražošanas izdevumu un pašizmaksas aprēķiniem, šeit īsumā jāaizrāda, ka visi apakšā minētiem aprēķiniem, nepieciešamie teoretiskie un praktiskie, dati ņemti no atzītu zinātnieku pētījumu rezultātiem, kā arī pamatojoties uz tiešiem mūsu lauksaimniecības apstākļiem. Tāpat vēl reiz jāpiezīmē, ka aprēķini izdarīti tikai uz 72 grāmatvedības saimniecību iesūtīto ziņu pamata, pie kam ziņas attiecas tikai uz vienu 1927/1928. saimn. gadu. Ievērojot to, Sta-

tistiskā pārvalde publicēdama šos aprēķinus apzinas, ka tie ir tikai pirmie soli minēto jautājumu atrisināšanā un kā pieveiktiem skaitļiem nav varbūt, vēl pagaidam, vajadzīgās noteiktības. Turpmākos gados, kad būs iegūti skaitļi par vairāk gadiem un lielāku saimniecību skaitu, varēsim arī taisīt jau noteiktus slēdzienus.

Tālāk atsevišķi apskatīsim rudzu, kviešu, miežu, auzu un kartupeļu ražošanas izdevumus un pašizmaksu.

Rudzu ražošana 1927/1928. s. g. — Production de seigle en 1927/28.

a) Ražošanas izdevumi. — Dépenses de production.

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmērā 1 saimn. Pa moyenne p. expl.		Caurmērā 1 saimn. Pa moyenne p. expl.		Caurmērā 1 saimn. Pa moyenne p. expl.		Caurmērā 1 saimn. Pa moyenne p. expl.		Caurmērā 1 saimn. Pa moyenne p. expl.	
		Uz 1 ha	Par ha	Uz 1 ha	Par ha	Uz 1 ha	Par ha	Uz 1 ha	Par ha	Uz 1 ha	Par ha
Darba spēks	Ls	308,01	122,33	850,28	111,56	247,87	106,88	227,82	84,07	289,33	111,71
Main-d'œuvre	%	35,42		36,17		38,52		36,86		36,16	
Kūts mēsli	Ls	237,72	94,33	241,73	77,00	138,44	59,07	156,72	57,83	203,14	78,40
Fumier	%	27,34		24,97		21,50		25,36		25,30	
Mākslīgie mēsli	Ls	60,43	23,99	59,33	18,80	43,96	18,03	21,93	8,09	52,27	20,13
Engrais artif.	%	6,93		6,12		6,83		3,53		6,53	
Izsētā sēkla	Ls	113,13	44,90	126,43	40,27	81,47	35,12	94,33	34,81	106,05	40,95
Semences	%	13,02		13,06		12,66		15,20		13,25	
Amortizācija	Ls	40,68	16,22	41,33	13,17	27,63	11,90	23,60	9,33	36,60	14,13
Amortissement	%	4,70		4,27		4,29		4,19		4,57	
Pārejie izdevumi	Ls	109,22	43,88	119,15	47,50	104,29	44,95	91,81	33,86	112,84	43,57
Autre dépenses	%	12,67		15,11		16,20		14,78		14,10	
Kopā	Ls	869,33	345,03	968,34	308,39	633,75	277,47	618,01	228,05	800,33	308,97
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

Rudzu ražošanas izdevumos, kā tas redzams no augšā pievestiem skaitļiem, pirmā vietā izdevumi par darba spēku, kuri sastāda caurmērā 35,42% (Vidzemē) līdz

38,52% (Zemgalē) no visiem rudzu ražošanas kopizdevumiem. Uz vienu hektaru, rudzu sēju platības, darba spēka izdevumi iznāk caurmērā Ls 84,07 (Latgalē) līdz Ls

No viena hektara grāmatvedības saimniecībā ražots rudzu: Vidzemē 11,04 kvintali (vidēja caurmēra raža par visām saimniecībām 1927. gadā ir 10,81 kvintali no ha), Kurzemē 11,83 kv. ((11,81), Zemgalē 11,08 kv. (10,57), Latgalē 8,27 kv. (8,39), Latvijā 10,00 kv. (10,13). Neskatoties uz samērā vidējiem rudzu ražas apmēriem, to ražošanas pašizmaksa, tomēr, diezgan liela un svārstās caurmērā par kvintalu no Ls 20,00 (Zemgalē), līdz 25,80 (Vidzemē).

Ziemas kviešu ražošana 1927/1928. s. g.
Production du froment d'hiver en 1927/28.

a) Ražošanas izdevumi.
Dépenses de production.

Depenses de production.												Latvija Lettonie
		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale				
		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.		
		Uz 1 ha Par ha		Uz 1 ha Par ha		Uz 1 ha Par ha		Uz 1 ha Par ha		Uz 1 ha Par ha		
Darba spēks . . .	Ls	41,02	113,94	135,14	126,80	211,11	132,77	14,88	78,58	96,00	126,31	
Main-d'oeuvre . .	%	31,80		36,65		39,73		28,85		37,20		
Kūts mēsli . . .	Ls	33,92	94,22	90,52	84,60	96,87	60,61	18,68	98,05	55,14	72,58	
Fumier	%	26,13		24,55		18,14		36,10		21,37		
Mākslīgie mēsli . .	Ls	10,80	30,00	17,47	16,33	37,88	23,63	1,25	6,58	16,98	22,84	
Engrais artif. . .	%	8,23		4,74		7,07		2,42		6,58		
Izsētā sēkla . . .	Ls	19,57	54,35	63,28	59,14	75,73	47,83	8,20	43,88	38,80	51,05	
Semences	%	15,07		17,18		14,25		16,08		15,04		
Amortizācija . . .	Ls	7,02	19,50	13,88	12,49	19,08	12,00	2,25	11,84	10,85	14,38	
Amortissements . .	%	5,41		3,62		3,59		4,26		4,21		
Pārējie izdevumi .	Ls	17,48	48,58	48,97	45,78	91,50	57,55	6,25	32,90	40,34	52,95	
Autres dépenses . .	%	13,47		13,28		17,22		12,11		15,60		
Kopā	Ls	129,82	360,00	368,74	344,62	531,35	334,18	51,61	271,68	258,02	339,51	
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00		

Arī ziemas kviešu ražošanas izdevumos pirmā vietā darba spēks, par kuru izdots, rēķinot uz vienu hektaru apšētas platības, — Vidzemē Ls 113,94, (31,00% no kviešu ražošanas kopizdevumiem), Kurzemē Ls 126,80 (36,85%), Zemgalē Ls 132,77 (39,73%), Latgalē Ls 78,58 (28,85%), caurmērā Latvijā Ls 126,31 (37,20%). Tā tad ziemas kviešu ražošana prasa vairāk darba spēka, nekā rudzu ražošana (Ls 111,71 uz ha). Kūtsmēsli, kuri izlietoti viena hektara kviešu lauku apmēslošanai, aprēķināti caurmērā uz Ls 72,58 (21,37% no kopizdevumiem), bet

mākslīgie mēsli uz Ls 22,34 (6,58%), pie kam samērā plašākos apmēros mākslīgie mēsli uz kviešu laukiem izsēti Vidzemē (par Ls 30. — uz ha) un Zemgalē (Ls 23,62), bet mazs mākslīgo mēsli patēriņš Latgalē (tikai Ls 6,58 uz ha). Uz vienu hektaru izsētās sēklas vērtība aprēķināta caurmērā par Ls 51,05 (15,04% no kviešu ražošanas kopizdevumiem). Amortizācijas izdevumi sastāda caurmērā 4,21%, bet pārējie izdevumi 15,00% no visu izdevumu kopsumas. Brutto ienākumi no kviešu ražošanas sadalās šādi:

b) Brutto ieņēmumi (ziemas kvieši).
Recettes brutes (Froment d'hiver).

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	1/2 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	1/2 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	1/2 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	1/2 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	1/2 1 ha Par ha
Graudi	Ls	123,57	343,25	461,57	431,85	666,55	419,09	42,30	223,10	301,94	397,28
Grains	%	87,00		89,02		89,33		87,26		88,96	
Salmi	Ls	17,73	49,28	51,31	48,42	79,04	50,99	6,19	32,58	37,14	48,87
Paille	%	12,40		10,08		10,67		12,74		10,94	
Pārējie ieņēmumi	Ls	0,64	1,78	—	—	—	—	—	—	0,31	0,41
Autres recettes	%	0,45		—		—		—		0,10	
Kopā	Ls	141,94	394,28	513,68	480,27	745,59	469,18	48,58	255,68	339,39	446,56
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

Kā redzams, ziemas kviešu ražošanas
brutto ieņēmumi, galvenā kārtā, sastādās no
ienākumiem par kviešu graudiem. Šie ie-
nākumi aprēķināti caurmērā uz Ls 397,28 no
viena hektara apsētās platības, vai 88,00%
no kopieņēmumiem. Kopsumā viens hek-
tars ziemas kviešu lauku devis Vidzemē
Ls 394,28, Kurzemē Ls 480,27, Zemgalē Ls
469,18, Latgalē Ls 255,68, bet caurmērā visā

Latvijā Ls 446,56 brutto ieņēmumu no 1 ha.
Atvelkot no brutto ieņēmumiem kviešu ra-
žošanas izdevumus, redzam, ka viens hek-
tars ziemas kviešu lauku devis caurmērā
Ls 107,05 peļņas.

Aprēķinot ziemas kviešu caurmēra ražu
no viena hektara un ražošanas pašizmaksu
par kvintalu, dabūjam sekošo pārskatu:

c) Raža un ražošanas pašizmaksas (ziemas kvieši).
Rendement et frais de revient de la production (froment d'hiver).

	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale	Latvija Lettonie
Graudi: — Grains:					
Raža kvintalos caurmērā 1 saimniecībā	4,13	15,76	23,42	1,64	10,44
Rendement en quint. en moyenne par expl.					
Raža kvintalos no 1 ha	11,47	14,75	14,73	8,11	13,74
Rendement en quint. p. ha					
Ražošanas pašizmaksa par kvintalu latos	27,57	21,99	20,27	29,52	22,06
Frais de revient par quint. en lats					
Salmi: — Paille:					
Raža kvintalos caurmērā 1 saimniecībā	9,56	28,30	43,71	3,14	20,20
Rendement en quint. en moyenne par expl.					
Raža kvintalos no 1 ha	26,56	26,50	27,40	18,11	26,70
Rendement en quint. p. ha					
Ražošanas pašizmaksa par kvintalu latos	1,69	1,80	1,50	1,98	1,87
Frais de revient par quint. en lats					

No viena hektara 1927. gadā grāmatve-
dības saimniecībā ražots ziemas kviešu:
Vidzemē — 11,47 kvintali (1928. g. vispārējā
caurmēra raža 12,01 kv. no ha), Kurzemē
— 14,73 kv. (13,08 kv.), Zemgalē — 14,73 kv.
(14,30 kv.), Latgalē — 8,11 kv. (9,27 kv.),
Latvijā — 13,74 kv. (13,44 kv.). 1927. gadā
ziemas kviešu raža uzskatāma par pilnīgi
apmierinošu, pat labu, pie kam kviešu gra-
du ražošanas pašizmaksa aprēķināta Vidze-
mē uz Ls 27,37 par kvintalu, Kurzemē Ls 21,00,
Zemgalē Ls 20,27 bet Latgalē Ls 29,32.
Caurmērā visā valstī viena kvintala kviešu
graudu ražošana izmaksājusi Ls 22,00.

Miežu ražošana 1927/28. s. g.
Production de l'orge en 1927/28.

a) Ražošanas izdevumi.
Dépenses de production.

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha
Darba spēks	Ls	112,80	72,30	127,88	75,23	116,06	70,77	92,02	56,80	113,81	70,87
Main-d'oeuvre	%	34,89		38,77		36,19		36,64		35,09	
Kūts mēsli	Ls	50,38	32,38	47,33	27,84	59,01	36,54	49,38	30,48	52,17	32,41
Fumier	%	15,58		14,86		18,88		19,66		16,58	
Mākslīgie mēsli	Ls	14,71	9,43	5,75	3,38	0,48	0,29	3,80	2,35	8,67	5,32
Engrais artif.	%	4,54		1,74		0,15		1,32		2,71	
Izsētā sēkla	Ls	59,20	37,05	62,90	37,00	60,25	36,74	46,93	28,97	58,87	36,44
Semaines	%	18,30		19,07		18,79		18,88		18,59	
Amortizācija	Ls	24,13	15,47	20,86	12,27	16,38	9,98	15,30	9,48	20,73	12,88
Amortissement	%	7,47		6,32		5,10		6,11		6,57	
Pārējie izdevumi	Ls	62,13	39,83	65,14	38,82	67,67	41,25	43,06	26,95	61,92	38,45
Autres dépenses	%	19,22		19,75		21,09		17,33		19,81	
Kopā	Ls	323,88	207,26	329,88	194,04	320,78	195,57	251,15	155,03	315,87	196,07
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

Apskatot pārskatu par miežu ražošanas
izdevumiem, redzam, ka arī šeit izdevumi
par darba spēku stāv pirmā vietā, jo viņi
sastāda caurmērā 35,00% no visu miežu ra-
žošanas kopizdevumiem. Aprēķinot izde-
vumus par darba spēku uz vienu hektaru
apsētās platības, iznāk, ka tie ir caurmērā
Ls 56,80 (Latgalē), līdz Ls 75,23 (Kurzemē)
lieli. Mēslošanas līdzekļu kopvērtība, kurā
izlietoti miežu lauku apmēslošanai, sastāda
caurmērā 19,24% no kopizdevumiem (16,58%
kūtsmēsli un 2,71% mākslīgie mēsli). Uz
vienu hektara izsētās miežu sēklas vērtība
caurmērā Ls 36,44 liela. Pārskatu par mie-
žu ražošanas brutto ieņēmumiem, ražu un
ražošanas pašizmaksu sniedz sekošais pār-
skats.

b) Brutto ieņēmumi (mieži).

Recettes brutes (orge).

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha
Graudi	Ls	284,50	182,41	296,88	174,84	326,54	199,11	156,79	96,78	282,76	175,83
Grains	%	80,42		83,14		82,21		82,21		81,47	
Salmi	Ls	69,29	44,41	60,22	35,42	70,67	43,00	33,83	20,95	64,31	39,94
Paille	%	19,58		16,86		17,79		17,78		18,53	
Kopā	Ls	353,83	226,82	357,10	210,26	397,21	242,20	190,72	117,73	347,07	215,77
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

c) Raža un ražošanas pašizmaksas (mieži).

Rendement et frais de revient de la production (orge).

		Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale	Latvija Lettonie
Graudi: — Grains:						
Raža kvintālos caurmērā 1 saimniecībā		14,12	14,21	15,50	7,83	13,75
Rendement en quint. en moyenne par expl.						
Raža kvintālos no 1 ha		9,05	8,36	9,83	4,84	8,53
Rendement en quint. p. ha						
Ražošanas pašizmaksa par kvintālu latos		18,32	19,84	17,25	26,56	18,71
Frais de revient par quint. en lats						
Salmi: — Paille:						
Raža kvintālos caurmērā 1 saimniecībā		24,65	23,08	27,05	10,91	23,94
Rendement en quint. en moyenne par expl.						
Raža kvintālos no 1 ha		15,74	13,58	16,88	6,74	14,68
Rendement en quint. p. ha						
Ražošanas pašizmaksa par kvintālu latos		2,82	2,38	2,10	3,95	2,38
Frais de revient par quint. en lats						

Kā pie graudu labībām tas parasts, arī miežu ražošanas bruto ieņēmumus galveno lomu spēlē ienākumi no graudiem, jo tie caurmērā sastāda 80,42% (Vidzemē) līdz 83,14% (Kurzemē) no visiem bruto ieņēmumiem. Viens hektars ar miežiem apsētas platības devis caurmērā Vidzemē Ls 226,82 bruto ieņēmumu, Kurzemē Ls 210,26, Zemgalē Ls 242,20, bet Latgalē tikai Ls 117,73.

Kas attiecas uz miežu caurmēra ražu, no viena ha, tad tā grāmatvedības saimniecībā 1927. gadā bijusi sekoša (iekavās atzīmēte skaitļi attiecas uz vispārējo vidējo 1927. gada caurmēra ražu): Vidzemē 9,05 (7,52) kvintāli no hektara, Kurzemē 8,36 (8,96) kvintāli, Zemgalē 9,33 (9,00) kvintāli, Latgalē 4,84 (4,28) kvintāli, bet caurmērā visā valstī 8,53 (7,02) kvintāli. Kā redzams, grāmatvedības saimniecībās 1927. gadā miežu raža bijusi nedaudz augstāka par vidējo, vispārīgo saimniecību, caurmēra ražu (izņemot Kurzemi).

Nemot vērā augšā pievestos miežu ražošanas bruto ienākumus, izdevumus un ražas apmērus, 1927. gadā grāmatvedības saimniecībās viena kvintāla miežu graudu ražošanas izmaksājus caurmērā Vidzemē Ls 18,32, Kurzemē Ls 19,84, Zemgalē Ls 17,25, bet Latgalē Ls 26,56. Vēl jāpiezīmē, ka vispārējā saimniekošanas rezultāti pie miežiem uzrāda caurmēra Ls 19,50 peļņas, no viena hektara miežu platības.

Auzu ražošanas 1927/1928. s. g. — Production de l'avoine en 1927/28.

a) Ražošanas izdevumi. — Dépenses de production.

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.	
		Ls	Uz 1 ha Par ha	Ls	Uz 1 ha Par ha	Ls	Uz 1 ha Par ha	Ls	Uz 1 ha Par ha	Ls	Uz 1 ha Par ha
Darba spēks . . .	Ls	203,87	54,37	227,86	66,46	173,85	62,53	122,44	50,22	191,06	57,70
Main-d'oeuvre . .	%	35,57		37,52		40,07		41,32		37,12	
Kūts mēsli . . .	Ls	31,84	8,35	51,23	14,94	45,08	16,21	20,76	8,50	36,63	11,07
Fumier	%	5,46		8,48		10,39		7,00		7,12	
Mākslīgie mēsli . .	Ls	4,84	1,16	22,91	6,88	1,55	0,56	6,34	2,90	6,70	2,02
Engrais artif. . .	%	0,70		3,77		0,35		2,13		1,80	
Izsetā sēkla . . .	Ls	151,88	40,52	138,35	40,33	99,55	35,81	71,28	29,21	127,88	38,62
Semences	%	26,50		22,77		22,85		24,03		24,84	
Amortizācija . . .	Ls	50,99	13,52	40,43	11,82	25,25	9,08	20,00	8,20	39,37	11,90
Amortissement . .	%	8,85		6,67		5,82		6,74		7,66	
Pārējie izdevumi .	Ls	131,01	34,94	126,85	36,92	88,60	31,87	55,67	22,82	113,00	34,14
Autres dépenses .	%	22,86		20,84		20,43		18,78		21,96	
Kopā	Ls	573,21	152,88	607,83	177,15	433,86	156,08	296,88	121,55	514,55	155,45
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

Auzu ražošanas izdevumu pārskats relatīvi rāda, apmēram, tādu pašu ainu, kā pie citām graudu labībām. Tā darba spēka izdevumi, arī pie auzām, sastāda caurmērā vairāk nekā 35% no ražošanas izdevumu kopsumas, vai Ls 57,70 uz vienu hektaru apsētās platības. Pie auzām samērā mazāki izdevumi, nekā pie citām labībām, krit

uz mēslošanas līdzekļiem — tikai caurmērā Ls 13,08 uz vienu hektaru (pie miežiem Ls 37,79). Samērā prāvi (7,06% no kopizdevumiem) pie auzām amortizācijas izdevumi, tāpat arī izdevumi par sēklu (24,84%).

Auzu ražošanas bruto ieņēmumus un ražošanas pašizmaksas raksturo sekošie pārskati.

b) Brutto ieņēmumi (auzas). — Recettes brutes (avoine).

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.		Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.	
		Ls	Uz 1 ha Par ha	Ls	Uz 1 ha Par ha	Ls	Uz 1 ha Par ha	Ls	Uz 1 ha Par ha	Ls	Uz 1 ha Par ha
Graudi	Ls	472,53	126,01	552,82	161,17	352,75	126,88	173,28	71,02	420,25	126,00
Grains	%	75,59		78,40		76,37		74,56		75,82	
Salmi	Ls	140,08	37,52	152,25	44,59	107,94	38,83	59,12	24,23	126,14	38,11
Paille	%	22,51		21,60		23,43		25,44		22,78	
Pārējie ieņēmumi .	Ls	11,84	3,18	—	—	—	—	—	—	7,84	2,37
Autres recettes .	%	1,90		—		—		—		1,42	
Kopā	Ls	625,15	166,71	705,07	205,76	460,69	165,71	232,40	95,25	554,23	167,44
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

c) Raža un ražošanas pašizmaksas (auzas).
Rendement et frais de revient de la production (avoine).

Graudi: — Grains:						Latvija
	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale	Lettonie	
Raža kvintalos caurmērā 1 saimniecībā	23,75	28,30	17,12	8,86	21,04	
Rendement en quint. en moyenne par expl.						
Raža kvintalos no 1 ha	6,33	8,25	6,18	3,65	6,88	
Rendement en quint. p. ha						
Ražošanas pašizmaksa par kvintalu latos	18,30	16,87	19,40	25,65	18,52	
Frais de revient par quint. en lats						
Salmi: — Paille:						
Raža kvintalos caurmērā 1 saimniecībā	47,10	57,86	37,80	19,82	48,42	
Rendement en quint. en moyenne par expl.						
Raža kvintalos no 1 ha	12,86	16,90	13,60	8,12	13,12	
Rendement en quint. p. ha						
Ražošanas pašizmaksa par kvintalu latos	2,75	2,25	2,74	3,76	2,70	
Frais de revient par quint. en lats						

Auzu ražošanas kontā bruto ieņēmumus caurmērā 75,82% sastāda ienākumi no graudiem un tikai 22,76% ienākumi no salmiem. Aprēķinot kopējos bruto ieņēmumus uz vienu hektaru ar auzām apsētās platības, iznāk, ka hektars auzu devis caurmērā Vidzemē Ls 166,71, Kurzemē Ls 205,58, Zemgalē Ls 165,71, bet Latgalē Ls 95,25 bruto ieņēmumu.

No viena hektara 1927. gadā grāmatvedības saimniecībās ražots (skaitļi iekavās apzīmē vispārējo saimniecību caurmēra ražu 1927. gadā), Vidzemē 6,33 (5,88) kvintali auzu, Kurzemē 8,25 (7,92) kv., Zemgalē 6,18 (5,30) kv., Latgalē 3,58 (3,79) kv., caurmērā Latvijā 6,38 (5,80) kvintali. Kā redzams, grāmatvedības saimniecībās auzu caurmēra raža bijusi samērā augstāka par vidējo, vis-

pārējo caurmēra ražu, kura 1927. gadā bijusi visai sliktā augu slimību dēļ, kuras daļu no ražas pilnīgi iznīcināja. Vājas ražas dēļ auzu ražošanas pašizmaksa samērā augsta: Vidzemē Ls 18,99 par kvintalu, Kurzemē Ls 16,87, Zemgalē Ls 19,40, Latgalē Ls 25,65, caurmērā Latvijā Ls 18,52. Pēc saimniecības rezultātiem viens hektars ar auzām aizņemtās platības devis 1927. gadā tikai caurmērā Ls 11,99 pelņas.

Beidzot šo apskatu par atsevišķu graudu labību ražošanu 1927./1928. s. g., vēl īsumā apstāsimies arī pie dažiem salīdzinošiem skaitļiem, attiecībā uz visām augšminētām graudu labībām. Vispirms pievēršim salīdzinošus skaitļus par to, kā savstarpēji sadalās graudu labību ražošanas izdevumi pie dažādām labībām (caurmērā visā valstī).

Graudu labību ražošanas izdevumi 1927/28. s. g.
Dépenses pour la production des céréales en 1927/28.

	Rudzi Seigle		Ziemas kvieši Froment d'hiver		Mieži Orgu		Auzas Avoine	
	Uz 1 ha Ls	%	Uz 1 ha Ls	%	Uz 1 ha Ls	%	Uz 1 ha Ls	%
Darba spēks	111,71	36,18	126,31	37,20	70,57	35,99	57,70	37,12
Main-d'oeuvre								
Kūts mēsli	78,43	25,39	72,58	21,37	32,41	16,53	11,07	7,12
Fumier								
Mākslīgie mēsli	20,18	6,53	22,34	6,58	5,32	2,71	2,02	1,30
Engrais artificiel								
Izsētā sēkla	40,95	13,25	51,05	15,04	36,44	18,50	38,82	24,84
Semences								
Amortizācijas	14,13	4,57	14,28	4,21	12,88	6,57	11,90	7,68
Amortissement								
Pārējie izdevumi	43,57	14,10	52,85	15,60	38,45	19,81	34,14	21,86
Autres dépenses								
Kopā — Total	308,67	100,00	339,51	100,00	196,07	100,00	155,45	100,00

Kā redzams, relatīvi darba spēka izdevumi samērā lielāki pie ziemas kviešiem (37,26% no kopizdevumiem), un auzām (37,12%), bet mazāki pie miežiem (35,99%). Absolūtos skaitļos (latos uz vienu hektaru apsētas platības), samērā lielākus izdevumus prasa ziemas kvieši (Ls 126,31 uz ha) un rudzi (Ls 111,71). Samērā lielākus mēslošanas izdevumus prasījuši rudzu lauki (Ls 98,61 uz 1 ha), bet mazākos — auzas (tikai Ls 13,66 uz

ha), pie kam, atsevišķi ņemot, mākslīgie mēsli visvairāk sēti uz ziemas kviešu (caurmērā par Ls 22,34 uz hektaru) un rudzu (Ls 20,18) laukiem. Miežu un auzu laukiem mākslīgo mēslo devumi samērā mazi.

Kas attiecas uz augšminēto graudu labību lauku bruto ieņēmumiem, tad tie pie atsevišķām labībām savstarpēji sadalās sekošā kārtā.

Brutto ieņēmumi 1927./1928. s. g. — Recettes brutes en 1927./1928.

	Graudi Grains			Salmi Paille			Pārējie ieņēm. Autres recettes			Kopā Total		
	Uz 1 ha	Ls	0/0	Uz 1 ha	Ls	0/0	Uz 1 ha	Ls	0/0	Uz 1 ha	Ls	0/0
Rudzi — Seigle	257,90	81,87		49,41	15,66		8,41	2,97		315,42	100,00	
Ziemas kvieši — From. d'hiver	397,28	88,96		48,87	10,94		0,41	0,10		446,56	100,00	
Mieži — Orge	175,63	81,47		39,94	18,53		—	—		215,57	100,00	
Auzas — Avoine	126,96	75,82		38,11	22,76		2,87	1,42		167,14	100,00	

Lielāko daļu — caurmērā 75,82% (pie auzām) — 88,96% (pie ziemas kviešiem) no graudu labību lauku bruto ieņēmumiem sastāda ienākumi par graudiem un tikai 10,64% (z. kvieši) līdz 22,76% (auzas) dod ie-

nākumus no salmiem. Absolūtos skaitļos (latos) rēķinot, samērā lielākos bruto ieņēmumus dod ziemas kviešu lauki (Ls 446,56 no 1 ha), bet mazākos auzu lauki — tikai Ls 167,14 no viena hektara.

Kartupeļu ražošana 1927./28. s. g. — Production des pommes de terre en 1927./28.

a) Ražošanas izdevumi. — Dépenses de production.

	Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
	Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmēra 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha
Darba spēks	Ls 215,30	209,22	237,28	237,28	144,20	206,00	95,72	180,60	187,85	210,84
Main-d'oeuvre	% 44,37		47,29		47,69		45,49		45,58	
Kūts mēsli	Ls 65,52	63,61	71,99	71,99	35,24	50,84	30,53	58,92	55,07	61,88
Fumier	% 13,49		14,32		11,68		14,61		13,38	
Mākslīgie mēsli	Ls 24,24	23,59	14,29	14,29	3,81	5,45	1,25	2,36	15,06	16,92
Engrais artif.	% 4,98		2,85		1,26		0,59		3,66	
Izseān sekla	Ls 118,06	114,42	121,98	121,98	78,01	111,44	55,48	104,79	101,69	114,26
Semilles	% 21,30		21,30		25,80		26,81		24,70	
Amortizācijas	Ls 18,99	17,87	15,33	15,33	8,95	12,79	8,25	15,57	14,33	16,19
Amortissement	% 3,75		3,66		2,96		8,95		3,48	
Pārējie izdevumi	Ls 44,19	42,91	40,87	40,87	32,14	45,91	18,98	35,81	37,88	42,36
Autres dépenses	% 9,10		8,15		10,63		9,02		9,29	
Kopā	Ls 486,71	471,56	501,72	501,72	302,83	481,98	210,44	397,68	411,68	462,56
Total	% 100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

Kā redzams, kartupeļu ražošanas izdevumi visumā daudz neatšķirās no graudu labību ražošanas izdevumiem. Samērā lielāka atšķirība ir tā, ka izdevumi par darba spēku pie kartupeļiem ir daudz lielāki, nekā pie graudu labībām, jo pie kartupeļiem darba spēka izdevumi sastāda caurmērā 44,37% (Vidzemē) līdz 47,00% (Zemgalē) no kartupeļu ražošanas kopizdevumiem, kas, pārreķinot uz vienu hektaru, iztaisa caurmērā Ls 210,34. Kartupeļu lauku mēslošana ar kūts un mākslīgiem mēsliem prasījusi caurmērā Ls 55,78 (Zemgalē) līdz Ls 87,14 (Vidzemē) lie-

lus izdevumus uz vienu ar kartupeļiem apstādītu hektaru. 24,70% no kartupeļu ražošanas kopizdevumiem krit uz sēklu un 3,33% uz amortizāciju. Pārreķinot visus kartupeļu ražošanas kopizdevumus uz vienu hektaru apstādītas platības, redzam, ka Vidzemē tie ir Ls 471,56, Kurzemē Ls 501,72, Zemgalē Ls 431,03, Latgalē Ls 397,06, bet caurmērā Latvijā Ls 462,56 lieli.

Kartupeļu bruto ieņēmumus un viņu ražošanas pašizmaksu raksturo sekošie skaitļi:

b) Brutto ieņēmumi (kartupeļi). — Recettes brutes (pommes de terre).

		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale		Latvija Lettonie	
		Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha	Caurmērā 1 saimn. En moyenne p. expl.	Uz 1 ha Par ha
Kartupeļi	Ls	474,24	460,42	397,87	397,67	256,43	366,33	194,11	366,24	376,31	423,50
Pommes de terre	%	99,33		99,09		97,43		95,43		98,73	
Pārējie ieņēmumi	Ls	3,20	3,11	3,64	3,64	6,77	9,87	9,20	17,56	4,84	5,43
Autres recettes	%	0,67		0,91		2,57		4,57		1,27	
Kopā	Ls	477,44	463,53	401,51	401,31	263,20	376,00	203,31	383,79	381,15	428,93
Total	%	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	

c) Raža un ražošanas pašizmaksa (kartupeļi).

Rendement et frais de revient de la production (pommes de terre).

Kartupeļi: — Pommes de terre:	Vidzeme Kurzeme Zemgale Latgale Latvija Lettonie				
Raža kvintalos caurmērā 1 saimniecībā	110,97	87,11	52,03	44,67	85,13
Rendement en quint. en moyenne par expl.					
Raža kvintalos no 1 ha	107,73	87,11	75,61	84,28	96,61
Rendement en quint. par ha					
Ražošanas pašizmaksa par kvintalu latos	4,35	5,72	5,58	4,50	4,78
Frais de revient par quint. en lats					

Skatoties pēc augšā pievestiem skaitļiem, viens hektars kartupeļu lauku devis Vidzemē Ls 463,53 lielus bruto ienākumus, Kurzemē 401,31, Zemgalē Ls 376,—, Latgalē Ls 383,79, bet caurmērā visā valstī Ls 428,93. No viena hektara, grāmatvedības saimniecības 1927. gadā, caurmērā, ražots (skaitļi iekavās apzīmē vispārējo saimniecību vidējo caurmēra ražu 1927. gadā), Vidzemē 107,73 (100,17) kvintali, Kurzemē 87,11 (99,22) kv., Zemgalē 75,61 (86,24) kv., Latgalē 84,28 (53,70) kv., Latvijā 96,01 (83,90) kvintalu. Sa-

karā ar šādu samērā zemu kartupeļu caurmēra ražu, un augstiem ražošanas izdevumiem, kartupeļu ražošanas pašizmaksa diezgan dārga — caurmērā Ls 4,78 par kvintalu. Spriežot pēc saimniekošanas rezultātiem, kartupeļu lauki 1927. gadā grāmatvedības saimniecībām nav devuši peļņu, bet gan tikai zaudējumus.

Reizē ar šo, tad arī, nobeidzam lauku ražošanas apstākļu apskatīšanu, atstājot citu, šeit īpaši neminētu, lauku apskatu uz vēlāku laiku.

Lauksaimniecības grāmatvedības biroja darbības pārskats.

Beidzot šo vispārējo apskatu par lauksaimniecības grāmatvedības biroja sakopotām statistiskām ziņām, attiecībā uz lauksaimniecībām, par kurām noslēgtas grāmatas 1927/1928. saimniecības gadā, šeit īsumā vēl apstāsimies pie biroja iekšējās darbības iekārtas un turpmākiem viņa nodomiem.

Valsts statistiskās pārvaldes lauksaimniecības grāmatvedības birojs, kā tas jau

pašā sākumā aizrādīts, savu darbību uzsāka 1927. gadā, pavasarī, kad viņa par dalībniekiem pārvalde ieskaitīja 162 saimniecības. Vēlāk šis skaits samazinājās, tā kā 1927/1928. s. g. beigās birojā skaitījās nedaudz vairāk par 100 vecu dalībnieku. 1928/1929. saimniecības gada sākumā, grāmatvedības birojā iestājās daudz jaunu dalībnieku, tā kā šinī gadā (1928/1929. s. g.) birojs ved grāmatas jau kādām 180 saimniecībām, kuras pēc sava rakstura, platības un atrašanās vietas, sadalās sekošā kārtā:

Lauksaimniecības grāmatvedības biroja korespondentu saimniecības 1928/1929. s. g. pēc viņu skaita un platības.

Exploitations agricoles des correspondants du bureau de comptabilité agricole d'après le nombre et la superficie.

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Saimniecību kopskaits Effectif total des expl.	No kopskaita Dont				Saimniecību skaits pēc lieluma Expl. par classes de superficie				Saimniec. caurmēra platība ha Sup. moyenne en ha
		Veselsaimniec. Expl. anciennes	Jaunsaimniec. Expl. nouv. fondées	Fonda zem. nomn. Terres en bail du fonds d'Etat	Līdz 10 ha Au-dessous de	N ^o 11—20 ha	N ^o 21—30 ha	N ^o 31—50 ha	N ^o 51 ha un vairāk et plus	
Rīgas . . .	13	9	4	—	—	3	4	3	3	34,82
Cēsu . . .	21	18	3	—	—	3	2	9	7	47,61
Valmieras . .	15	12	2	1	—	—	2	2	11	64,63
Valkas . . .	16	11	5	—	1	1	3	4	7	48,36
Madonas . .	14	13	1	—	—	3	2	5	4	40,50
Vidzeme . .	79	63	15	1	1	10	13	23	32	47,61
Liepājas . .	7	4	3	—	—	3	1	2	1	30,25
Aizputes . .	3	2	1	—	—	2	—	1	—	24,11
Kuldīgas . .	14	11	3	—	—	2	—	6	6	58,10
Ventspils . .	4	3	1	—	—	—	—	3	1	41,66
Talsu . . .	4	3	1	—	—	1	1	1	1	45,33
Kurzeme . .	32	23	9	—	—	8	2	13	9	45,17
Tukuma . .	11	8	3	—	—	1	1	3	6	54,66
Jelgavas . .	21	17	4	—	1	3	3	6	8	45,12
Bauskas . .	8	5	2	1	—	1	1	4	2	59,66
Jēkabpils . .	9	6	3	—	—	3	—	4	2	40,28
Ilūkstes . .	6	4	2	—	—	3	—	1	2	34,43
Zemgale . .	55	40	14	1	1	11	5	18	20	47,19
Daugavpils . .	5	5	—	—	—	1	2	1	1	31,39
Rēzeknes . .	2	2	—	—	1	—	—	—	1	54,88
Ludzas . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jaunlatgales .	7	5	2	—	—	1	3	3	—	29,91
Latgale . .	14	12	2	—	1	2	5	4	2	34,60
Latvija . .	180	138	40	2	3	31	25	58	63	45,99
Lettonie . .	100,00	76,67	22,22	1,11	1,67	17,22	13,89	32,22	35,00	
% %										

Kā redzams, visvairāk grāmatvedības saimniecību Vidzemē (79), kurai seko Zemgale (55), tad Kurzeme (32), un beidzot Latgale (14). No saimniecību kopskaita 76,7% ir vecsaimniecību, 22,2% jaunsaimniecību un 1,1% fonda zemes saimniecību. Lai visu augšminēto saimniecību grāmatas noslēgtu, bij nepieciešams lielāks grāmatvedības biroja darbinieku skaits, kas pavairots, samazinot citu lauksaimniecības statistisku nozaru darbinieku skaitu. Tas turpmāk, ievērojot 1929. gada lauksaim-

niecības skaitīšanas darbu, vairs nebūs iespējams, kamdēļ, lai iesākto darbu turpinātu un paplašinātu, ir nepieciešami jauni līdzekļi darbinieku algām, ko pārvalde cer saņemt budžeta kārtībā. Ja šādus līdzekļus Statistiskai pārvaldei neatvēlētu, tad viņa būs turpmāk spiesta atteikties no jaunu daļinieku (kuri pēdējā laikā pieteicās kuplā skaitā), uzņemšanas birojā. Jāpiezīmē, ka Statistiskās pārvaldes grāmatvedības birojs savu daļinieku — lauksaimnieku grāmatas ved pilnīgi bez atlīdzības.

7. Dažādas ziņas.

Lauksaimnieku ienākumi, izdevumi un nodokļi.

Lai gan iepriekšējā nodaļā par lauksaimniecības grāmatvedības biroja darbību ir ievestas ziņas arī par lauksaimniecību kases ienākumiem un izdevumiem, tomēr arī šeit vēl īsumā apskatīsim šo jautājumu, vadoties no lauksaimniecības brīvprātīgo korespondentu iesūtītiem ziņojumiem, jo augšā pievestās, grāmatvedības biroja snieg-

tās ziņas, attiecas uz samērā nelielu, un pietam, labāko saimniecību skaitu. Lai gan no korespondentiem ziņas ievāktas ar samērā vienkāršu anketi, tomēr viņas diezgan labi raksturo lauksaimnieku budžetu. Jo šādā kārtā ziņas ir ievāktas jau veselus piecus gadus no vietas, kamdēļ viņām piemīt arī zināma noteiktība. Vispirms apskatīsim lauksaimnieku ienākumus, pārejot pēc tam arī uz viņu izdevumiem.

Lauksaimnieku ienākumi (proc.) — Recettes agricoles.

Apdzīvotāji Provinces		Laukskopība Culture du sol	Laukskopība Élevage du bétail	Lauks. blakus nozares Branches accessoires de l'agriculture	Dažādi citi ienākumi Div. autres recettes	Biskopība Apiculture	Putnkopība Élevage de volaille	Sēkšķopība Culture des légumineuses	Augļkopība Culture des fruits	Citi lauksaimniec. ienākumi Autres recettes
Vidzeme	1923/24.—1927/28. s. g.	21,71	58,01	4,71	15,37	8,97	19,58	21,36	28,13	22,86
	1927/28. s. g.	15,73	60,30	6,65	17,23	4,06	13,00	21,62	33,78	27,38
Kurzeme	1923/24.—1927/28. s. g.	28,15	48,50	6,83	16,36	9,04	24,95	12,60	29,90	23,06
	1927/28. s. g.	23,00	51,00	7,76	18,15	8,30	20,10	15,81	21,74	33,99
Zemgale	1923/24.—1927/28. s. g.	30,27	47,78	9,20	12,00	8,10	18,26	13,14	42,18	18,32
	1927/28. s. g.	26,54	49,31	9,05	15,10	7,37	17,56	20,06	30,31	23,80
Latgale	1923/24.—1927/28. s. g.	48,71	23,17	7,13	20,00	6,52	13,62	16,48	33,78	29,00
	1927/28. s. g.	38,56	24,03	9,14	28,27	6,30	14,96	18,11	18,90	41,73
Latvija	1923/24.—1927/28. s. g.	27,18	51,00	6,62	15,20	8,11	19,10	15,89	35,12	21,32
	1927/28. s. g.	21,53	53,32	7,08	17,47	6,15	15,98	20,08	29,51	28,28

Kā redzams no pievestiem skaitļiem, apmēram pusi (51,00%—53,32%) no ienākumiem dod lopkopība, kuŗa ar katru gadu pavairo lauksaimnieku ienākumus. No laukkopības ienākumi pakāpeniski samazinājušies un 1927/1928. s. g. laukkopība devusi tikai caurmērā 21,53% no visu ienākumu kopsumas. Lauksaimniecības blakus nozares 1927/1928. s. g. devušas 7,08%. Ja apskatām lauksaimnieku ienākumus pēc atsevišķiem apgabaliem, tad redzam, ka Vidzemē lopkopība devusi 1927/1928. s. g. 60,39% ienākumu, bet Latgalē tikai 24,03%, kurpreti laukkopība Latgalē devusi 38,56%, bet Vj-

dzemē tikai 15,73%. Kas attiecas uz lauksaimniecības blakus nozarēm, tad 1927/1928. s. g., samērā lielākus ienākumus devusi augļkopība (29,51% no visu lauksaimniecības blakus nozaru ienākumiem), kuŗai seko sakņkopība (20,08%). Putnkopība devusi 15,08%, no blakus nozaru ienākumu kopsumas, bet biškopība tikai 6,16%. Samērā lielākie ienākumi no augļkopības 1927/1928. s. g. bijuši Vidzemē (33,78%), no sakņkopības arī Vidzemē (21,62%), no putnkopības Kurzemē (20,16%), un no biškopības arī Kurzemē (8,30%).

Lauksaimnieku izdevumi (proc.). — Dépenses agricoles.

Apgabali Provinces		Nedzīvā invent. iegādāšana Achat de l'inventaire mort.		Dzīvā inventāra iegādāšana Achat de l'inventaire vivant		Laukstrādnieku algas Salaires d. ouvriers agricoles		Ēku un nedz. inv. remonts Renouvellement des bâtimens et de l'invent. mort		Jaunbūves darbi Nouvelles constructions		Parādu un to % atmaksā Paiemens des dettes et de leurs %		Dažādi nodokļi un nodevas Div. impôts et contributions		Xmas vai izpirkš. nauda Fermage et argent d'achat		Meliiorācijas darbi Meliorations		Mākslīgu mēslu iegādāšana Achat d. engrais artificiels		Lopbarības raūša un citos spēka barības iegādāšana Achat de tourteaux et d'autres jourrages concentrés		Sēklu iegādāšana Achat de semences		Dažādi citi izdevumi Diverses autres dépenses	
		1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.	1923/24.	1927/28.s.g.
Vidzeme	1923/24.—1927/28.s.g.	7,88	4,25	33,07	6,15	6,37	4,80	5,55	2,11	1,87	6,97	5,16	1,84	13,08													
	1927/28.s.g.	6,32	3,09	32,31	5,78	5,34	5,30	4,64	2,22	2,70	7,04	6,14	2,10	17,02													
Kurzeme	1923/24.—1927/28.s.g.	7,97	6,36	34,86	5,80	6,04	4,44	5,77	1,75	1,16	6,18	3,71	1,90	14,03													
	1927/28.s.g.	6,16	3,16	33,85	5,86	5,55	5,41	4,94	1,90	2,81	6,32	5,55	2,38	16,16													
Zemgale	1923/24.—1927/28.s.g.	8,08	6,33	32,14	6,27	6,04	4,19	5,00	1,27	1,15	6,06	4,20	1,91	16,67													
	1927/28.s.g.	7,21	4,33	29,92	5,97	4,31	3,72	4,56	2,87	1,28	6,28	6,03	2,46	21,08													
Latgale	1923/24.—1927/28.s.g.	10,90	5,91	19,17	7,75	10,04	6,08	6,88	2,50	1,58	4,12	1,53	2,99	20,24													
	1927/28.s.g.	8,08	5,03	15,00	6,48	11,94	8,40	6,28	2,45	2,90	4,17	2,45	4,53	21,58													
Latvija	1923/24.—1927/28.s.g.	8,32	5,37	32,53	6,22	6,45	4,67	5,53	1,81	1,50	6,25	4,46	1,91	15,03													
Lettonie	1927/28.s.g.	6,07	3,59	30,82	5,80	5,47	5,07	4,75	2,36	2,23	6,32	5,70	2,46	18,38													

Lauksaimnieku izdevumu budžetā redzamāko vietu aizņem sumas, kuŗas lauksaimnieki izdod laukstrādnieku algās. Caurmērā laukstrādnieku algās, lauksaimnieki izdod apmēram trešo daļu (30%—33%) no visu izdevumu kopsumas. Nedzīvā inventāra iegādāšanai izdota 1927/1928. s. g. 6,87%, bet dzīvā inventāra 3,59% no izdevumu kopsumas, pie kam jāpiezīmē, ka pēdējos pāra gados nedzīvā un dzīvā inventāra iegādā-

šanai izdotas samērā mazākas sumas, nekā pirmos pēckāra gados. 1927/1928. s. g. palielinājušies izdevumi meliorācijai, mākslīgo mēslu, sēklu un lopbarības iegādāšanai, bet samazinājušies jaunbūvju darbiem, ēku un nedzīvā inventāra remontiem.

Nodokļos lauksaimnieki izdod caurmērā ap 5%—6% no visu izdevumu kopsumas, pie kam tie savstarpēji sadalās sekošā kārtā:

Lauksaimnieku nodoklis %.
Impôts agricoles en %.

Apgabali Provinces		Ienākuma nodoklis Impôts sur le revenu	Nekust. īpaš. nodoklis Impôts sur immeubles	Pagasta un aprīkša nod. Imp. de communes et de districts	Ļaujuma nodoklis Autres impôts	Nodokļu kopsumma Total des impôts
Vidzeme	1923.	21,37	11,58	53,44	13,61	100,00
	1924.	19,10	12,06	50,89	16,78	100,00
	1925.	17,32	13,00	48,73	20,95	100,00
	1926.	18,85	15,21	49,70	16,15	100,00
	1927.	17,20	15,29	50,06	16,56	100,00
	1923.—1927.	18,83	13,80	50,76	16,81	100,00
Kurzeme	1923.	21,71	14,42	48,07	15,80	100,00
	1924.	18,83	12,80	50,35	18,02	100,00
	1925.	19,55	12,08	48,81	18,96	100,00
	1926.	18,08	16,70	47,04	17,58	100,00
	1927.	18,18	16,21	48,05	17,53	100,00
	1923.—1927.	19,30	14,57	48,48	17,68	100,00
Zemgale	1923.	15,52	13,82	55,17	15,40	100,00
	1924.	15,33	15,81	51,47	17,59	100,00
	1925.	14,84	13,19	51,44	20,53	100,00
	1926.	16,20	15,78	52,39	15,83	100,00
	1927.	14,30	16,87	52,30	16,87	100,00
	1923.—1927.	15,25	15,02	52,56	17,18	100,00
Latgale	1923.	21,15	14,31	46,15	18,39	100,00
	1924.	16,06	16,68	50,70	16,66	100,00
	1925.	20,30	15,93	43,02	19,78	100,00
	1926.	12,93	21,42	46,06	18,69	100,00
	1927.	14,61	19,10	48,31	17,98	100,00
	1923.—1927.	17,03	17,47	47,21	18,29	100,00
Latvija	1923.	20,12	12,98	52,04	14,84	100,00
Lettonie	1924.	18,03	13,81	50,91	17,25	100,00
	1925.	17,29	13,17	49,38	20,30	100,00
	1926.	17,85	16,18	49,08	16,61	100,00
	1927.	16,00	16,00	50,87	17,33	100,00
	1923.—1927.	17,82	14,42	50,50	17,26	100,00

Pusi no visa dažāda veida nodokļiem un nodevām sastāda nodokļi un nodevas, kurus lauksaimnieks maksā aprīkšu un pagastu pašvaldībām par labu; apm. 16% — 20% sastāda ienākuma nodoklis, bet 13% — 16% — nekustamu īpašumu nodoklis.

Zemes pārdošana un izrentēšana.

Pēdējos gados, sakarā ar vispārējo saimniecisko krīzi, daudzi lauksaimnieki spiesti savas saimniecības pārdot, lai izklātu ārā no parādiem, kuros tie iekļuvuši pa-

teicoties dažādiem nelabvēlīgiem apstākļiem. Arī saimniekošanas grūtību dēļ daži zemkopji likvidē savas saimniecības. Pašā pēdējā laikā nav reti gadījumi, kur saimniecības par samērā lētu naudu pārdod ūtrupēs tiesu izpildītāji. Par zemes pārdošanas apmēriem liecina apakšā pievestie korespondentu ziņojumi.

Apgabali Provinces	Gadi Années	Vai zeme tika pārdota Si de la terre a été vendue Ja — Oui	Nē — Non
		% no ziņojumu skaita % du nombre des rapports	
Vidzeme	1925.	31,11	68,89
	1926.	24,83	75,17
	1927.	25,00	74,10
	1928.	44,48	55,51
	1924.—1928.	33,10	66,81
Kurzeme	1925.	32,35	67,65
	1926.	35,13	64,87
	1927.	28,37	71,63
	1928.	22,92	77,08
	1924.—1928.	33,22	66,78
Zemgale	1925.	40,10	59,81
	1926.	39,68	60,32
	1927.	44,11	55,89
	1928.	33,84	66,16
	1924.—1928.	42,06	57,94
Latgale	1925.	59,01	40,99
	1926.	48,72	51,28
	1927.	55,89	44,31
	1928.	49,01	50,99
	1924.—1928.	54,13	45,87
Latvija	1925.	36,87	63,13
	1926.	33,65	66,35
	1927.	34,91	65,09
	1928.	38,75	61,25
	1924.—1928.	38,16	61,84

Kā redzams, uz jautājumu, vai zeme un saimniecības pārdotas 1928. gadā, saņemtas caurmērā 38,75% pozitīvas atbildes. Samērā plašākos apmēros zeme pārdota Latgalē (49,01% ziņojumu) un Vidzemē (44,48% ziņojumu). Vismazāk saimniecību pārdošanas gadījumi nākuši priekšā Kurzēmē (tikai 22,92% ziņojumu).

Kas attiecas uz zemes pārdošanas cēnām, tad tās pēdējos gados, kā tas redzams no apakšā pievestiem skaitļiem, pakāpeniski palielinājušās, kaut gan atsevišķos gadījumos (ūtrupēs) saimniecības pārdotas par sevišķi zemām cenām.

Viena pūrvieta pārdota par (latos).
Unepourvète est vendue comme:

Apgabali Provinces	Gadi — années	Vecsaimniecībā Exploitation ancienne				Jaunsaimniecībā Exploitation nouvelle			
		Ar ēkām Avec bâtiments		Bez ēkām Sans bâtiments		Ar ēkām Avec bâtiments		Bez ēkām Sans bâtiments	
		Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
Vidzeme	1924.	76,20	100,00	40,37	100,00	58,78	100,00	27,82	100,00
	1925.	91,16	119,63	60,74	148,80	75,42	128,31	42,00	150,87
	1926.	116,14	152,41	77,24	189,22	84,82	144,30	45,86	164,85
	1927.	102,00	133,68	69,00	169,63	99,00	168,42	52,00	186,82
	1928.	126,00	165,35	73,00	178,83	104,00	176,93	62,00	222,86
	1924.—1928.	102,30	134,25	64,18	157,18	84,40	143,88	45,84	165,13
Kurzeme	1924.	77,00	100,00	43,06	100,00	47,88	100,00	27,50	100,00
	1925.	90,80	117,74	51,74	120,10	71,06	148,47	40,52	147,36
	1926.	89,06	115,66	52,68	122,28	73,84	153,87	43,28	157,38
	1927.	98,00	127,27	66,00	153,20	87,00	181,78	47,00	170,81
	1928.	81,00	105,17	70,00	162,48	93,00	194,32	53,00	192,73
	1924.—1928.	87,14	113,17	56,70	131,82	74,51	155,88	42,26	153,87
Zemgale	1924.	105,34	100,00	59,82	100,00	76,78	100,00	48,28	100,00
	1925.	114,82	108,81	69,48	115,82	94,82	123,24	57,44	118,87
	1926.	140,26	133,15	85,74	143,09	116,70	151,90	69,82	144,20
	1927.	128,00	121,51	90,00	150,20	129,00	168,01	80,00	165,70
	1928.	150,00	142,40	114,00	190,25	147,00	191,46	104,00	215,41
	1924.—1928.	127,64	121,17	83,82	139,89	112,82	146,84	71,87	148,88
Latgale	1924.	123,84	100,00	93,96	100,00	86,82	100,00	58,06	100,00
	1925.	163,90	132,83	115,72	123,16	127,82	147,22	83,62	144,62
	1926.	170,30	137,74	126,18	134,28	134,80	155,26	84,28	145,16
	1927.	170,00	137,50	138,00	146,87	145,00	167,01	99,00	170,51
	1928.	148,00	119,70	116,00	123,46	123,00	141,67	82,00	141,23
	1924.—1928.	155,18	125,51	117,97	125,55	123,48	142,34	81,39	140,18
Latvija Lettonie	1924.	95,36	100,00	62,38	100,00	65,58	100,00	36,26	100,00
	1925.	117,36	123,18	80,74	129,43	88,88	135,97	50,36	138,72
	1926.	132,70	139,16	90,86	145,82	104,58	159,47	60,80	167,13
	1927.	128,00	134,23	101,00	161,81	118,00	179,83	74,00	204,08
	1928.	135,00	141,87	102,00	163,51	120,00	182,98	81,00	223,39
	1924.—1928.	121,70	127,82	87,82	140,14	99,86	151,49	60,43	166,68

1928. gadā, salīdzinot ar 1924. gadu, zemes pārdošanas cena pieaugusi vecsaimniecībā — ar ēkām par 41,57%, bez ēkām — 63,51%, jaunsaimniecībā — ar ēkām par — 82,06%, bez ēkām — 123,36%. Samērā augstākas cenas par zemi 1928. gadā maksātas Latgalē — vecsaimniecībā par vienu pūrvieta zemes kopplatības ar ēkām, caurmērā Ls 148,00, bez ēkām Ls 116,00, jaunsaimniecības ar ēkām Ls 123,00, bez ēkām Ls 82,00. Lētākas zemes pārdošanas cenas konstatētas Kurzēmē, kur caurmērā par vienu pūrvieta zemes kopplatības 1928. gadā maksāts — vecsaimniecībā ar ēkām Ls 81,00, bez ēkām Ls 70,00; jaunsaimniecībā — ar ēkām Ls 93,00, bez ēkām Ls 53,00. Vis-

pārīgi zemes pārdošanas cenas uzrāda diezgan liels svārstības un tām nav zināmas noteiktības, jo daudziem saimniecību pārdošanas darījumiem piemīt pilnīgi gadījuma raksturs.

Sakarā ar augšā minētiem grūtiem saimnieciskiem apstākļiem, arī saimniecību izrentēšana pēdējos gados notiek diezgan plašos apmēros. Parasti, sakarā ar laukstrādnieku trūkumu, lauksaimnieki, kuriem mazs ģimenes locekļu skaits, iznomā savas saimniecības tādējiem zemkopjiem, kuriem pieaugušo ģimenes locekļu skaits tik liels, ka var iztikt bez algotiem strādniekiem.

Zemes nomas apmēri pēdējos gados bijuši sekoši:

Apgabali Provinces	Gadi Années	Nomas nauda par vienu pūrv. Fermage par pourvête			
		Zemes kopplatības de la superf. totale de terre arable		Aramzemes de la superf. totale de terre arable	
		Ls	%	Ls	%
Vidzeme	1924.	6,78	100,00	12,52	100,00
	1925.	7,78	114,75	14,00	111,82
	1926.	7,82	115,34	13,88	110,70
	1927.	7,82	112,30	14,02	111,08
	1928.	8,48	124,78	14,30	114,22
	1924.—1928.	7,60	113,42	13,74	109,71
Kurzeme	1924.	5,52	100,00	9,00	100,00
	1925.	7,44	134,78	10,32	120,22
	1926.	8,28	150,00	12,14	134,80
	1927.	7,38	133,70	11,86	131,78
	1928.	8,84	159,98	13,87	151,88
	1924.—1928.	7,49	135,60	11,50	127,78
Zemgale	1924.	8,20	100,00	12,50	100,00
	1925.	9,14	111,46	13,30	106,40
	1926.	10,40	126,83	15,00	120,00
	1927.	9,20	112,20	13,58	108,64
	1928.	9,74	119,27	13,97	111,76
	1924.—1928.	9,34	113,90	13,67	109,36
Latgale	1924.	12,54	100,00	15,12	100,00
	1925.	11,70	88,52	20,36	134,68
	1926.	14,24	113,56	23,06	156,38
	1927.	10,32	83,09	16,20	107,11
	1928.	12,50	99,68	18,13	119,91
	1924.—1928.	12,16	96,97	18,60	123,61
Latvija Lettonie	1924.	7,68	100,00	12,50	100,00
	1925.	8,56	111,46	14,34	114,67
	1926.	9,50	123,70	15,18	121,05
	1927.	8,46	110,16	13,98	111,48
	1928.	9,44	122,92	13,78	109,80
	1924.—1928.	8,73	113,67	13,67	111,46

Kā redzams no augšā pievestiem skaitļiem, zemes nomas nauda 1928. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo 1927. gadu, nedaudz palielinājusies, pie kam šinī gadā par vienu pūrvietu zemes kopplatības maksāti Ls 9,44 nomas, bet par aramzemi Ls 13,78.

Lauku un angļu dārzu stāvoklis.

Lauku stāvokli raksturo ziņas, kuras Valsts statistiskā pārvaldē ievāc regulāri reizi mēnesī (vajadzības gadījumos pat vēl biežāk) no saviem brīvprātīgiem lauku korespondentiem. Korespondenti izpilda iepriekš viņiem izsūtītās anketes ar attiecīgi uzstādītiem jautājumiem par to, kāds ir sējumu stāvoklis uz zināmu mēnešu datumu. Vispārējo sējumu stāvokli korespondenti raksturo pēc piecballu sistēmas, apzīmējot to ar vārdiem: teicams (5.), labs (4.), vi-

dējs (3.), zemāks par vidēju (2.), slikts (1.). Tālāk īpaši apskatīsim katru galvenāka laukauga stāvokli pēc mēnešiem un apgabaliem.

Ziemāju labību stāvokļa un ražas raksturojums
Caractéristique de l'état et de la récolte des céréales d'hiver.
(Apzīmējumi: 5 = teicams; 4 = labs; 3 = vidējs; 2 = zemāks par vidēju; 1 = slikts.)
(Légende: 5 = excellent; 4 = bon; 3 = moyen; 2 = inférieur au moyen; 1 = mauvais)

Apgabali Provinces		1921—1923, g.g.		1927. gadā		1928. gadā	
Vidzeme	Pārziemošana	3,40	3,37	3,45	3,39	3,80	3,35
Kurzeme	Hivernage	3,06	2,83	3,77	3,47	3,73	3,31
Zemgale		3,00	2,91	3,70	3,43	3,77	3,50
Latgale		2,76	2,64	3,11	3,32	3,68	3,18
Latvija		2,95	2,84	3,02	3,32	3,68	3,35
Lettonie		2,95	2,84	3,02	3,32	3,68	3,35
	Maija - Mai	3,06	2,83	3,77	3,47	3,73	3,31
	Jūnijs - Jūnijs	3,00	2,91	3,70	3,43	3,77	3,50
	Jūlijs - Jūlijs	3,06	2,83	3,77	3,47	3,73	3,31
	Raža - Récolte	3,40	3,37	3,45	3,39	3,80	3,35

Dažreiz, gandrīz izšķirošā loma pie ziemāju labību veģetācijas piekrit pārziemošanas apstākļiem. 1927./1928. gada ziemā, kā tas redzams no pievestiem skaitļiem, ziemāju labība pārziemojusi labi visos valsts apvidos. Turpmākie ziemāju labību veģetācijas apstākļi bijuši, vēsā un lietainā laika dēļ, samērā nelabvēlīgi, kamdēļ ziemāju labību stāvoklis 1928. gadā, maija un jūnija mēnešos, nedaudz pasliktinājies, kaut gan arī šajos mēnešos minēto labību vispārējs stāvoklis apmierinošs.

Salīdzinot savstarpēji ziemāju labību lauku stāvokli atsevišķos mēnešos, dabūjam sekošo pārskatu:

Apréçu résultant de la comparaison de l'état des céréales d'hiver dans les divers mois:

(Apzīmējumi: 5 = teicams; 4 = labs; 3 = vidējs; 2 = zemāks par vidēju; 1 = slikts.)

(Légende: 5 = excellent; 4 = bon; 3 = moyen; 2 = inférieur au moyen; 1 = mauvais.)

Apdzīvotās Provinces	Pārziemošana Hivernage			Maijā — Mai			Juniā — Jun			Juliā — Juillet			Raža — Récolte		
	1921—1925, g.g.			1921—1925, g.g.			1921—1925, g.g.			1921—1925, g.g.			1921—1925, g.g.		
	1921	1925	g.g.	1921	1925	g.g.	1921	1925	g.g.	1921	1925	g.g.	1921	1925	g.g.
Vidzeme	3,40	3,45	3,35	3,05	3,29	2,61	3,00	3,39	2,89	3,05	—	3,05	2,80	3,60	2,30
Kurzeme	3,37	3,77	3,31	2,83	3,05	2,86	2,06	3,47	2,84	3,06	—	3,27	3,13	3,73	2,88
Zemgale	3,39	3,70	3,50	3,01	3,11	2,92	2,91	3,43	2,64	2,90	—	3,02	3,02	3,77	2,72
Latgale	3,11	3,27	3,18	2,91	3,09	2,87	2,76	3,42	2,87	2,80	—	2,64	2,70	3,69	2,35
Latvija Lettonie	3,36	3,54	3,35	2,84	3,17	2,90	2,95	3,43	2,84	3,04	—	3,03	2,92	3,68	2,51

Samērā vislabāki ziemāju labība pārziemojusi 1926./1927. gada ziemā, kaut gan arī nākošā 1927/1928. gada ziemā, ziemāju labība nav slikti pārziemojusi. Pirmie pavasara mēneši diezgan bieži ir samērā neizdevīgi lauku augu attīstības gaitai, vēsa, vai arī sausa, jeb lietaina laika dēļ. Tā tas ir bijis arī 1928. gadā.

Vasarāju labību stāvokļa un ražas raksturojums
Caractéristique de l'état et de la récolte des céréales d'été.

(Apzīmējumi: 5 = teicams; 4 = labs; 3 = vidējs; 2 = zemāks par vidēju; 1 = slikts.)

(Légende: 5 = excellent; 4 = bon; 3 = moyen; 2 = inférieur au moyen; 1 = mauvais.)

Apdzīvotās Provinces	1921—1925, g.g.				1927. gadā				1928. gadā			
	1921—1925, g.g.				1927. gadā				1928. gadā			
	Junija — Juin	Juliā — Juillet	Augusta — Août	Raža — Récolte	Junija — Juin	Juliā — Juillet	Augusta — Août	Raža — Récolte	Junija — Juin	Juliā — Juillet	Augusta — Août	Raža — Récolte
Vidzeme	2,99	3,33	3,47	2,96	2,27	2,97	2,61	1,88	1,87	1,95	2,06	1,40
Kurzeme	2,52	3,15	3,38	3,00	2,87	3,12	3,19	2,40	2,29	2,71	3,10	2,63
Zemgale	3,05	3,27	3,56	3,00	2,72	3,07	2,81	1,90	1,46	1,80	2,25	1,57
Latgale	2,67	3,15	3,31	2,83	1,68	2,28	2,11	1,41	1,45	1,68	1,98	1,21
Latvija Lettonie	2,86	3,27	3,36	2,98	2,42	2,93	2,71	1,93	1,78	2,05	2,29	1,61

Vasarāju labību stāvoklis 1928. gadā bijis slikts jau sākot ar pirmajiem vasaras mēnešiem un nav uzlabojies arī vēlākā laikā. Tas izskaidrojams ar ļoti sliktiem meteoroloģiskiem apstākļiem, kad, ilgāku laiku pastāvošais, vēsais un lietainais laiks, stipri traucēja vasarāju labību attīstības gaitu, kas sevišķi sakāms par miežiem.

Salīdzinot savstarpēji vasarāju labību lauku stāvokli atsevišķos mēnešos, redzam sekošo ainu:

Aprèçu résultant de la comparaison de l'état des céréales d'été dans les div. mois.
(Apzīmējumi: 5 = teicams; 4 = labs; 3 = vidējs; 2 = zemāks par vidēju; 1 = slikts.)
(Légende: 5 = excellent; 4 = bon; 3 = moyen; 2 = inférieur au moyen; 1 = mauvais.)

Apgabali Provinces	Junijs - Juin			Julijs - Juillet			Augusts - Août			Raža - Récolte		
	1921—1925. g.g.	1927. gadā	1928. gadā	1921—1925. g.g.	1927. gadā	1928. gadā	1921—1925. g.g.	1927. gadā	1928. gadā	1921—1925. g.g.	1927. gadā	1928. gadā
Vidzeme	2,06	2,27	1,87	3,33	2,07	1,95	3,47	2,01	2,06	2,96	1,88	1,40
Kurzeme	2,52	2,87	2,29	3,15	3,12	2,74	3,38	3,19	3,10	3,08	2,40	2,63
Zemgale	3,06	2,72	1,46	3,27	3,07	1,89	3,56	2,84	2,25	3,00	1,90	1,57
Latgale	2,07	1,66	1,45	3,15	2,28	1,68	3,34	2,11	1,99	2,83	1,44	1,21
Latvija Lettonie	2,80	2,42	1,78	3,27	2,93	2,05	3,46	2,71	2,20	2,98	1,83	1,61

Vel bēdīgāks 1928. gada vasarā bijis linu lauku stāvoklis, ko raksturo sekošie skaitļi:

Linu stāvokļa un ražas raksturojums.
Caractéristique de l'état et de la récolte du lin.

(Apzīmējumi: 5 = teicams; 4 = labs; 3 = vidējs; 2 = zemāks par vidēju; 1 = slikts.)
(Légende: 5 = excellent; 4 = bon; 3 = moyen; 2 = inférieur au moyen; 1 = mauvais.)

Apgabali Provinces	1921—1925. g.g.			1927. gadā			1928. gadā		
	Julijs Juillet	Augusts Août	Raža Récolte	Julijs Juillet	Augusts Août	Raža Récolte	Julijs Juillet	Augusts Août	Raža Récolte
Vidzeme	3,16	3,36	3,16	2,81	2,82	2,62	1,57	1,63	1,47
Kurzeme	3,08	3,37	2,98	2,88	2,84	2,43	2,26	2,63	2,01
Zemgale	3,10	3,54	3,11	2,73	2,62	2,80	1,75	1,71	1,55
Latgale	2,98	3,34	3,12	2,40	2,23	2,20	1,61	1,72	1,50
Latvija Lettonie	3,11	3,42	3,10	2,75	2,82	2,50	1,73	1,83	1,56

Linu lauku stāvoklis atsevišķos mēnešos.
Etat des champs de lin dans divers mois

(Apzīmējumi: 5 = teicams, 4 = labs, 3 = vidējs, 2 = zemāks par vidēju, 1 = slikts)
(Légende: 5 = excellent, 4 = bon, 3 = moyen, 2 = inférieur au moyen, 1 = mauvais)

Apgabali Provinces	Julijs - Juillet			Augusts - Août		
	1921—1925. g.g.	1927. gadā	1928. gadā	1921—1925. g.g.	1927. gadā	1928. gadā
Vidzeme	3,16	2,81	1,57	3,36	2,52	1,63
Kurzeme	3,08	2,88	2,26	3,37	2,84	2,63
Zemgale	3,10	2,73	1,75	3,54	2,62	1,71
Latgale	2,98	2,40	1,61	3,34	2,23	1,72
Latvija Lettonie	3,11	2,75	1,73	3,42	2,62	1,83

Abos galvenos linu veģetācijas mēnešos, jūlijā un augustā — 1928. gadā, linu stāvoklis bijis visai neapmierinošs, pat slikts, kas sevišķi attiecas uz Vidzemi un Latgali, galveniem linu ražas apgabaliem. Tāpat visai neizdevīgs 1928. gads bijis sakņu augu kultūrām, kuru stāvoklis, pēc brīvprātīgo korespondentu ziņojumiem, bijis sekošs:

Sakņaugu stāvokļa un ražas raksturojums

Etat et rendement des tuberc.

(Apzīmējumi: 5 = teicams, 4 = labs, 3 = vidējs, 2 = zemāks par vidēju, 1 = slikts)

(Légende: 5 = excellent, 4 = bon, 2 = moyen; 2 = inférieur au moyen; 1 = mauvais)

Apgabali Provinces	Stāvoklis jūlijā Etat au mois de juillet			Raža Récolte		
	1921—1925, g.g.	1927. gadā	1928. gadā	1921—1925, g.g.	1927. gadā	1928. gadā
Vidzeme	2,04	2,58	1,52	2,89	3,01	2,09
Kurzeme	2,93	2,97	1,93	2,89	3,17	2,31
Zemgale	3,07	2,90	1,59	2,94	3,08	2,12
Latgale	3,04	2,13	1,47	2,72	2,36	2,13
Latvija Lettonie	3,00	2,67	1,80	2,89	2,96	2,13

Samērā sliktākais sakņaugu stāvoklis 1928. gadā jūlijā bijis Latgalē (1,47), un Vidzemē (1,52), bet labāks Kurzēmē (1,93). Lai gan uz rudens pusi sakņaugu stāvoklis nedaudz uzlabojies, tomēr no visiem sakņaugiem ievākta ļoti zema raža.

Augļu dārzu stāvoklis.

Augļu dārzu stāvokli, un paredzamo augļu koku ražu, pie mums pavararī mēdz raksturot, skatoties pēc augļu koku ziedēšanas, jo citu pieturas punktu, šī stāvokļa raksturošanai, mums pagaidām nav. Pēc

Plāvu stāvokļa raksturojums
Caractéristique de l'état des prairies

(Apzīmējumi: 4 = labs; 3 = vidējs 2 = slikts)

(Légende: 4 = bon; 3 = moyen; 2 = mauvais)

Apgabali Provinces	Junijs — au mois de juin			Raža Récolte		
	1921—1925, g.g.	1927. gadā	1928. gadā	1921—1925, g.g.	1927. gadā	1928. gadā
Vidzeme	2,01	2,99	2,76	3,32	3,39	2,71
Kurzeme	2,81	2,87	2,37	3,24	3,17	2,47
Zemgale	2,89	2,98	2,40	3,21	3,33	2,41
Latgale	2,83	3,17	2,82	3,16	3,32	2,30
Latvija Lettonie	2,87	2,99	2,58	3,25	3,33	2,56

Pateicoties, samērā vēsam un lietainam laikam, plāvu stāvoklis 1928. gadā, jau pašā vasaras sākumā, bijis samērā neapmierinošs. Daļa plāvu (sevišķi Zemgalē) pie tam ilgāku laiku bij aplūduši un apņesta ar smiltīm, kamdēļ tur par zāles augšanu nebija domāt. Visumā, samērā labāks plāvu stāvoklis 1928. gada jūnijā bijis Vidzemē (2,76), un daļai Latgalē (2,82); vissliktāks tas bijis Kurzēmē (2,37) un Zemgalē (2,40).

lauksaimniecības brīvprātīgo korespondentu ziņojumiem, 1928., kā arī iepriekšējos gados, pavasari, izredzes uz augļu koku ražu bijušas sekošas:

Paredzamā augļu koku raža, spriežot pēc to ziedēšanas
Rendement des arbres fruitiers évalué d'après la floraison

Apgabali Provinces	Gadi Années	Abelēm — Des pommiers			Krišiem — Des cerisiers		
		Laba Bon % du no	Vidēja Moyen % du no	Slikta Mauv. % du no	Laba Bon % du no	Vidēja Moyen % du no	Slikta Mauv. % du no
Vidzeme	1921—1925.	43,50	33,34	23,16	36,12	42,84	21,04
	1926.	11,07	48,30	40,54	15,93	50,81	33,26
	1927.	86,03	13,62	0,35	75,86	21,82	2,52
	1928.	5,30	22,15	72,55	19,17	49,00	31,83
Kurzeme	1921—1925.	44,71	44,64	10,75	37,85	46,91	15,24
	1926.	17,00	57,00	25,10	34,35	51,30	14,35
	1927.	66,39	31,51	2,10	59,75	37,71	2,54
	1928.	21,78	63,18	15,06	33,05	55,30	11,58
Zemgale	1921—1925.	39,31	43,50	17,10	31,72	45,11	23,17
	1926.	33,58	46,32	20,00	34,71	46,69	18,60
	1927.	72,38	24,82	2,88	63,82	30,72	5,46
	1928.	14,62	57,31	28,07	31,40	55,18	13,42
Latgale	1921—1925.	39,01	35,95	25,04	38,45	41,35	20,20
	1926.	9,29	40,98	49,73	13,71	44,00	42,29
	1927.	79,27	18,29	2,44	71,87	24,38	3,75
	1928.	5,91	30,05	64,04	18,04	46,39	35,67
Latvija Lettonie	1921—1925.	42,42	38,50	19,08	35,74	44,07	20,10
	1926.	16,73	48,77	34,50	23,27	48,99	27,74
	1927.	78,34	20,17	1,49	69,45	27,17	3,38
	1928.	10,45	38,50	50,75	24,35	51,22	24,43

Kā redzams, 1928. gadā, jau pašā pavasarī, augļu koku ziedēšanas laikā, izredzes uz labu ābolu ražu bijušas visai vājas, jo par labām ābolu ražas izredzēm iesūtīti tikai caurmērā 10,45% ziņojumu, bet atsevišķos apgabalos (Vidzemē 5,30%, Latgalē 5,01%) vēl mazāk. Uz samērā labāku ražu cerēja Kurzemes, un pa daļai arī Zemgales dārzkopji, bet arī viņu cerības visā pilnībā nepiepildījās, jo izrādījās, ka rudenī augļu

dārzi bij samērā tukši no augļiem. Labāks stāvoklis bijis ķiršu kokiem, tie dažos apvidos devuši pilnīgi apmierinošu ogu ražu.

Lieli, dažreiz pat izšķirošu, lomu pie mūsu augļu dārzu ražas spēlē pavasara nakts salnas, kad nereti nosalt pavisam, vai arī tikai pa daļai, augļu koku ziedi. Par salnu iespaidu uz augļu koku ziediem liecina sekošie brīvprātīgo korespondentu ziņojumi.

Apgabali Provinces	Gadi — Années	Ja salnas bijušas, tad cik lielā mērā ziedi maitāti Dégât causé par le gel aux fleurs																	
		Ābelēm — Des pommiers																	
		Ķiršiem — Des cerisiers																	
		Vai augļu koku ziedēšanas laikā ir bijušas salnas, kurās maitājušas ziedus. — Gels notiek, ja floraison ayant causé du dégât aux fleurs		Nav maitāti Aucun		Maz — Peu		Vidēji Moyen		Pilnīgi nosaluši Complètement gelées		Nav maitāti Aucun		Maz — Peu		Vidēji Moyen		Pilnīgi nosaluši Complètement gelées	
		Jā Oui	Nē Non	% % no ziņojumu skaita		% % du nombre des rapports													
Vidzeme	1921—1925.	55,72	44,28	—	73,77	22,91	3,32	—	60,74	33,08	6,10	—	60,74	33,08	6,10				
	1926.	13,45	86,55	—	80,00	18,67	1,33	—	68,06	25,00	6,94	—	68,06	25,00	6,94				
	1927.	32,00	67,00	18,71	73,80	7,49	—	19,44	63,89	16,67	—	—	63,89	16,67	—				
	1928.	81,56	18,44	—	50,32	42,71	6,97	—	57,42	39,78	2,80	—	57,42	39,78	2,80				
Kurzeme	1921—1925.	65,28	34,72	—	69,31	29,27	1,32	—	55,75	39,10	5,15	—	55,75	39,10	5,15				
	1926.	15,87	84,13	—	62,18	37,81	—	—	57,90	36,43	5,26	—	57,90	36,43	5,26				
	1927.	60,74	39,26	13,01	75,36	11,60	—	14,19	59,42	24,04	1,45	—	59,42	24,04	1,45				
	1928.	82,86	17,14	—	49,73	48,08	1,59	—	50,54	45,16	4,30	—	50,54	45,16	4,30				
Zemgale	1921—1925.	70,81	29,19	—	60,84	36,76	2,40	—	44,71	44,01	11,25	—	44,71	44,01	11,25				
	1926.	11,81	88,19	—	79,16	16,67	4,17	—	64,00	32,00	4,00	—	64,00	32,00	4,00				
	1927.	22,87	77,03	19,12	75,00	5,88	—	19,12	57,35	20,59	2,91	—	57,35	20,59	2,91				
	1928.	71,87	28,13	—	52,04	44,71	2,35	—	53,31	42,07	3,72	—	53,31	42,07	3,72				
Latgale	1921—1925.	58,63	41,37	—	66,77	28,80	4,37	—	61,02	34,94	4,01	—	61,02	34,94	4,01				
	1926.	9,34	90,66	—	77,77	18,32	3,71	—	76,92	19,23	3,85	—	76,92	19,23	3,85				
	1927.	10,30	89,70	29,41	58,83	5,88	5,88	23,33	64,71	5,88	5,88	—	64,71	5,88	5,88				
	1928.	51,00	48,00	—	39,81	40,74	19,45	—	42,59	48,15	9,26	—	42,59	48,15	9,26				
Latvija Lettonie	1921—1925.	62,17	37,83	—	68,25	29,16	2,50	—	55,04	37,99	6,97	—	55,04	37,99	6,97				
	1926.	12,85	87,05	—	75,36	22,70	1,84	—	66,16	27,05	5,59	—	66,16	27,05	5,59				
	1927.	33,00	67,00	17,32	73,90	8,54	0,24	17,87	61,29	19,60	1,21	—	61,29	19,60	1,21				
	1928.	75,20	24,80	—	49,78	44,10	6,11	—	53,54	42,16	4,00	—	53,54	42,16	4,00				

1928. gadā, pavasara nakts salnas, kurās kaitējušas augļu kokiem, novērotas, lielākā vai mazākā mērā, visos apgabalos, jo par tām ziņo 75% korespondentu. Par laimi, šīs salnas 1928. gadā nav bijušas visai stipras, jo augļu koku ziedi no tām bojāti samērā maz un pilnīgi nosaluši augļu koku

ziedi tikai dažos apvidos, pie kam vairāk salnas kējušas ābeļu ziedus, bet samērā mazāk ķiršu. Vispār no nakts salnām 1928. gadā, mūsu augļu dārzi nav sevišķi cietuši, kaut gan jāsaprata, ka iepriekšējos 1926. un 1927. g. g. tie cietuši vēl mazāk.

Lauksaimniecības darbību un dažādu dabas parādību kalendars.

Vaļsts statistiskā pārvalde regulāri caur saviem lauksaimniecības korespondentiem ievāc un sakopo ziņas arī par visām lauksaimnieciska rakstura darbībām un dabas parādībām. Par vairākiem gadiem sakopotas un sistematizētas, šīs ziņas sniedz visai

interesantus pārskatus par mūsu dabas apstākļiem, kas kopā ar meteoroloģisko staciju instrumentāliem novērojumiem, noder par pamatmateriālu mūsu zemes dabas apstākļu pazīšanai un to tālākai pētišanai.

Šeit tālāk, atsevišķi apskatīsim, visu galvenāko lauku darbu periodus, sākot ar pavasara iestāšanos, un beidzot ar sniega un ledus segu vēlā rudenī un ziemā.

Pavasara sākums.

Commencement du printemps

Gadi — Années	Kad atlaidās pirmie gāju putni Arrivée des oiseaux de passage				Kad izplauka lapas Commenc. du bourgeonnement			Kad sāka ziedēt Commenc. de la floraison			
	Ciruli Alouettes	Strazdi Etourneaux	Kad uzziņēja pirmās pavasara puķes Epanouissement d. premières fleurs de print.	Kad iesākās zem. uzvaras. Commencement du labourage p. l. semailles	Ievām d. bourdaines	Bērziem des bouleaux	Liepām des tilleuls	Ievas d. bourdaines	Cerīņi des lilas	Ābeles d. pommiers	Kirši des cerisiers
Vidzeme:											
1921—1925.	18./III	20./III	22./IV	28./IV	6./V	7./V	11./V	21./V	2./VI	26./V	21./V
1926.	26./III	25./III	28./IV	28./IV	14./V	16./V	18./V	19./V	25./V	24./V	21./V
1927.	11./III	13./III	20./IV	12./IV	24./V	28./V	2./VI	2./VI	15./VI	9./VI	5./VI
1928.	25./III	26./III	27./IV	30./IV	11./V	15./V	22./V	21./V	4./VI	1./VI	27./V
Kurzeme:											
1921—1925.	12./III	17./III	15./IV	13./IV	6./V	10./V	12./V	19./V	31./V	24./V	19./V
1926.	10./III	11./III	20./IV	20./IV	10./V	15./V	17./V	18./V	25./V	23./V	20./V
1927.	6./III	10./III	13./IV	4./IV	19./V	27./V	2./VI	2./VI	13./VI	8./VI	3./VI
1928.	13./III	19./III	21./IV	19./IV	9./V	14./V	22./V	23./V	6./VI	1./VI	26./V
Zemgale:											
1921—1925.	12./III	17./III	19./IV	19./IV	4./V	8./V	11./V	16./V	28./V	21./V	16./V
1926.	10./III	16./III	23./IV	23./IV	10./V	14./V	17./V	16./V	24./V	22./V	19./V
1927.	6./III	12./III	16./IV	9./IV	18./V	23./V	31./V	29./V	10./VI	6./VI	31./V
1928.	19./III	22./III	24./IV	25./IV	9./V	12./V	20./V	20./V	31./V	29./V	23./V
Latgale:											
1921—1925.	19./III	21./III	23./IV	23./IV	3./V	8./V	9./V	17./V	29./V	21./V	18./V
1926.	23./III	25./III	27./IV	27./IV	12./V	15./V	17./V	17./V	24./V	22./V	19./V
1927.	12./III	16./III	20./IV	14./IV	19./V	24./V	29./V	31./V	11./VI	6./VI	3./VI
1928.	25./III	26./III	25./IV	28./IV	11./V	14./V	20./V	21./V	31./V	29./V	26./V
Latvija: — Lettonie:											
1921—1925.	15./III	18./III	19./IV	21./IV	5./V	9./V	11./V	19./V	30./V	23./V	19./V
1926.	18./III	19./III	25./IV	24./IV	12./V	15./V	17./V	18./V	25./V	23./V	20./V
1927.	9./III	13./III	18./IV	9./IV	20./V	26./V	1./VI	1./VI	12./VI	7./VI	3./VI
1928.	21./III	24./III	25./IV	26./IV	10./V	14./V	21./V	21./V	3./VI	31./V	26./V

Lai gan pēc astronomiskiem aprēķiniem pavasars pie mums sākas ar 21. martu, tomēr, nereti, dabas apstākļi šai laikā vēl neliecina par pavasara iestāšanos un dabas atmošanos. Tamdēļ, par dabiskiem simptomiem, kuri liecina par pavasara atnākšanu, lauksaimnieki mēdz parasti uzskatīt mūsu gāju putnu — strazdu un ciruli — atgriešanos un pirmo pavasara puķu uzziņēšanu. Ņemot vērā šos apstākļus, redzam, ka 1928. gadā pavasaris iestāties par apmēram

divām nedēļām vēlāk, nekā iepriekšējā 1927. gadā. Sakarā ar to, zemes darbus mūsu lauksaimnieki varējuši 1928. gadā pavadīt uzsākt tikai aprīļa otrā pusē un proti, Kurzemē ap 19. aprīli (vidējais datums), Zemgalē ap 25. aprīli, Latgalē ap 28. aprīli un Vidzemē tikai ap 30. aprīli. Kokiem — ievām un bērziem — lapas, 1928. gada pavasarī, izplaukušas maija mēneša pirmā pusē, bet liepām tikai maija otrā pusē (ap 20. maiju). Augļu koki — ābeles un kirši — 1928.

gadā sākušī ziedēt maija mēneša beigās, vai arī tikai jūnija pirmajās dienās. Cerību (plieķeru) ziedu laiks — jūnija mēneša sākumā.

Tālāk apskatīsim vasarāju labību veģetācijas periodu, kurš sākas ar vasarāju labību, auzu un miežu, sējas laiku.

Vasarāju labību veģetācija. — Végétation des céréales d'été.

Provinces	Gadi — Années	Auzas. — Avoine				Mieži — Orge			
		Com. des semences	Fin des semences	Durée d. semences (jours)	Sēja plant Com. du fauchage	Reizda plant Fin du fauchage	Plaušas laika ilgums (dienas)	Reizda sēt Com. des semences	Fin des semences
Vidzeme:	1921—1925.	14./V	6./VI	23	3./IX	27./IX	24	112	26./V
	1926.	21./V	4./VI	14	27./VIII	14./IX	18	98	30./V
	1927.	21./V	12./VI	22	24./VIII	10./IX	17	95	2./VI
	1928.	16./V	6./VI	21	22./IX	13./X	21	129	28./V
Kurzeme:	1921—1925.	27./IV	21./V	24	20./VIII	13./IX	24	115	10./V
	1926.	5./V	29./V	24	14./VIII	4./IX	21	101	14./V
	1927.	5./V	28./V	23	18./VIII	4./IX	17	105	4./VI
	1928.	1./V	22./V	21	13./IX	11./X	28	135	12./V
Zemgale:	1921—1925.	6./V	29./V	23	27./VIII	23./IX	27	113	20./V
	1926.	13./V	3./VI	21	21./VIII	12./IX	22	100	26./V
	1927.	11./V	4./VI	24	19./VIII	8./IX	20	100	23./V
	1928.	9./V	1./VI	23	21./IX	19./X	28	135	23./V
Latgale:	1921—1925.	12./V	2./VI	21	31./VIII	23./IX	23	111	27./V
	1926.	19./V	6./VI	18	30./VIII	12./IX	13	103	30./V
	1927.	20./V	7./VI	18	23./VIII	8./IX	16	95	31./V
	1928.	18./V	4./VI	17	24./IX	15./X	21	129	26./V
Latvija: Lettonie:	1921—1925.	10./V	31./V	21	28./VIII	22./IX	25	112	21./V
	1926.	16./V	3./VI	18	24./VIII	10./IX	17	100	26./V
	1927.	15./V	6./VI	22	21./VIII	8./IX	18	98	27./V
	1928.	11./V	1./VI	21	20./IX	14./X	24	132	22./V

Plaušas laika ilgums (dienas)
 Durée du fauchage (jours)
 Diena skaitis no sējas sākuma
 Idz plaušas sākuma
 N. de jours du com. des semenc.
 Jusqu'au com. du fauchage

Apdzabali Provinces	1921—1925, g. g.			1921—1925, g. g.		
	1927, g.			1927, g.		
	% no ziņojumu skaita — % du nombre des rapports					
Vidzeme	47,20	85,82	9,04	52,80	14,18	90,98
Kurzeme	66,80	80,66	7,04	33,20	19,34	92,08
Zemgale	45,00	89,57	13,95	55,00	10,43	86,05
Latgale	54,60	88,74	20,22	45,40	11,28	79,78
Latvija Lettonie	51,40	86,15	11,53	48,60	13,85	88,47

Linu un kartupelu vegetacija. Végétation du lin et des pommes de terre.

Provinces	Crati - Années	Saka sēt (com. des semences)	Beidza sēt Fin des semences	Lin Durée des sēklas (jours)	Saka plūkt (com. de l'arrachement)	Beidza plūkt Fin de l'arrachement	Plūkšanas laika ilgums (dien- Dienas skaitis no sēklas sākuma N. de jours du com. des semenc. jusqu'au com. d. l'arrachem.	Saka stādīt Com. du plantage	Beidza stādīt Fin du plantage	Stādīšanas laika ilg. (dienas) Durée du plantage (jours)	Saka novākt Com. de l'arrachement	Beidza novākt Fin de l'arrachement	Novākšanas laika ilgums (dienas) Dienas sk. no stādīšanas sākuma N. de jours du com. du plantage jusqu'au com. de l'arrachem.	
Vidzeme:	1921—1925.	27./V	9./VI	13	23./VIII	16./IX	24	88	17./V	2./VI	16	23./IX	18./X	25
	1926.	29./V	10./VI	12	16./VIII	4./IX	19	79	22./V	5./VI	14	20./IX	11./X	21
	1927.	2./VI	12./VI	10	16./VIII	31./VIII	15	75	25./V	10./VI	16	22./IX	13./X	21
	1928.	26./V	8./VI	13	7./IX	27./IX	20	104	21./V	7./VI	17	1./X	24./X	23
Kurzeme:	1921—1925.	19./V	31./V	12	23./VIII	7./IX	15	96	11./V	28./V	17	22./IX	15./X	23
	1926.	22./V	2./VI	11	17./VIII	1./IX	15	87	18./V	3./VI	16	21./IX	12./X	21
	1927.	23./V	5./VI	13	20./VIII	31./VIII	11	89	17./V	5./VI	19	23./IX	14./X	21
	1928.	20./V	2./VI	13	14./IX	3./X	19	117	15./V	2./VI	18	2./X	26./X	24
Zemgale:	1921—1925.	29./V	9./VI	11	28./VIII	14./IX	17	91	15./V	1./VI	17	22./IX	17./X	25
	1926.	31./V	11./VI	11	23./VIII	10./IX	18	84	21./V	7./VI	17	21./IX	13./X	22
	1927.	31./V	13./VI	13	20./VIII	6./IX	17	81	21./V	10./VI	20	22./IX	13./X	21
	1928.	28./V	11./VI	14	18./IX	10./X	22	113	24./V	9./VI	16	2./X	24./X	22
Latgale:	1921—1925.	28./V	11./VI	14	25./VIII	13./IX	19	89	17./V	2./VI	16	20./IX	11./X	21
	1926.	27./V	11./VI	15	18./VIII	9./IX	22	83	20./V	4./VI	15	18./IX	10./X	22
	1927.	30./V	13./VI	14	18./VIII	6./IX	19	80	26./V	15./VI	20	22./IX	10./X	18
	1928.	26./V	8./VI	13	8./IX	5./X	27	105	23./V	10./VI	18	1./X	19./X	18
Latvija: Lettonie:	1921—1925.	26./V	7./VI	14	25./VIII	11./IX	17	91	15./V	1./VI	16	22./IX	16./X	24
	1926.	28./V	9./VI	12	18./VIII	5./IX	18	82	21./V	5./VI	15	20./IX	11./X	21
	1927.	30./V	11./VI	12	18./VIII	2./IX	15	80	24./V	9./VI	17	22./IX	13./X	21
	1928.	25./V	6./VI	12	11./IX	2./X	21	109	21./V	6./VI	16	1./X	24./X	23

Linu sējas laiks gandrīz sakrīt kopā ar miežu sēju. Linu sēja parasti uzsāka tikai dažas dienas vēlāk, nekā miežu sēja. 1928. gada pavasarī mūsu lauksaimnieki linus sākuši sēt visos apgabalos parastā laikā, maija mēneša otrā pusē (ap 25. maiju) un to (sēju) turpinājuši līdz 6. jūnijam, bet atsevišķos gadījumos, vēl ilgāk. Kas attiecas uz linu novākšanu (plūkšanu), tad tā 1928. gadā uzsāka visai vēlu — tikai septembra mēneša pirmā pusē, t. i., par apmēram trīs nedēļām vēlāk, nekā parasts, un tā

turpinājusies caurmērā trīs līdz četras nedēļas, un pie tam visai nelabvēlīgos apstākļos.

Kartupeļu stādīšana 1928. gada pavasarī uzsāka visos apgabalos, caurmērā, ap 21. maiju (vidējais datums), un tā turpinājusies apmēram 16—20 dienas. Kartupeļu novākšana 1928. gadā sāka 7—10 dienas vēlāk, nekā parasti — tikai oktobra mēneša sākumā, un tā turpinājusies apmēram trīs nedēļas. Viss kartupeļu veģetācijas periods bijis 1928. gadā, caurmērā 133 dienas garš.

Ziemas rudzu veģetācija.

Végétation du seigle d'hiver.

Apgabali Provinces	Gadi — Années	Kad sēja sākās Com. des semailles	Kad sēja beidzās Fin des semailles	Cik dienas sēja turpinājās Durée des semailles	Kad rudzi sāka ziedēt Com. de la fleuraison, du seigle	Kad rudzu plauja sākās Com. de la coupe du seigle	Kad rudzu plauja beidzās Fin de la coupe du seigle	Cik dienas plauja turpinājās Durée de la coupe du seigle	Dienas skaits no rudzu sējas sāk. līdz plaušanas sākumam N. d. jours du com. des sem. jusqu'au com. de la coupe du seigle
Vidzeme	1920—1925.	29./VIII	15./IX	17	11./VI	3./VIII	15./VIII	12	339
	1925/26.	26./VIII	12./IX	17	17./VI	2./VIII	10./VIII	8	341
	1926/27.	31./VIII	17./IX	17	27./VI	5./VIII	13./VIII	8	339
	1927/28.	31./VIII	17./IX	17	30./VI	27./VIII	7./IX	11	362
Kurzeme	1920—1925.	31./VIII	17./IX	17	9./VI	1./VIII	11./VIII	10	335
	1925/26.	29./VIII	15./IX	17	11./VI	28./VII	4./VIII	7	333
	1926/27.	2./IX	24./IX	22	25./VI	4./VIII	12./VIII	8	336
	1927/28.	2./IX	24./IX	22	29./VI	24./VIII	5./IX	12	357
Zemgale	1920—1925.	4./IX	21./IX	17	8./VI	30./VII	10./VIII	11	329
	1925/26.	31./VIII	17./IX	17	12./VI	26./VII	4./VIII	9	329
	1926/27.	6./IX	24./IX	18	24./VI	1./VIII	11./VIII	10	329
	1927/28.	6./IX	24./IX	18	28./VI	22./VIII	5./IX	14	351
Latgale	1920—1925.	28./VIII	14./IX	17	10./VI	28./VII	9./VIII	12	334
	1925/26.	24./VIII	13./IX	20	15./VI	28./VII	7./VIII	10	338
	1926/27.	28./VIII	16./IX	19	25./VI	1./VIII	10./VIII	9	338
	1927/28.	28./VIII	16./IX	19	25./VI	16./VIII	30./VIII	14	354
Latvija Lettonie	1920—1925.	30./VIII	17./IX	18	9./VI	1./VIII	12./VIII	11	336
	1925/26.	27./VIII	14./IX	18	14./VI	29./VII	7./VIII	9	336
	1926/27.	1./IX	20./IX	19	25./VI	3./VIII	12./VIII	9	336
	1927/28.	1./IX	20./IX	19	29./VI	24./VIII	5./IX	12	358

Ziemas rudzu sēja parasti uzsāka augusta mēneša pēdējās dienās, un nobeigta caurmērā ap 15—20 septembri, tādā kārtā, tā turpinājusies apmēram 17—22 dienas,

skatoties pēc sējas apstākļiem, par kuriem liecina sekošie brīvprātīgo korespondentu ziņojumi:

Kāds bij ziemas rudzu sējas laiks.
Conditions météorolog. au temps des semailles du seigle d'hiver.

Apgabali Provinces	1923—1925.	Izdevīgs — Propice			Neizdevīgs — Non propice		
		1926/27.	1927/28.	1928/29.	1923—1925.	1926/27.	1927/28.
		% no ziņojumu skaita —	%	%	du nombre des rapports		
Vidzeme	55,39	97,33	86,62	2,97	44,41	2,07	13,38
Kurzeme	48,50	96,41	36,41	18,36	51,50	3,69	63,59
Zemgale	58,55	95,16	74,51	3,19	41,45	4,84	25,49
Latgale	49,23	99,33	95,68	26,67	50,77	0,67	4,32
Latvija — Lettonie	54,01	96,05	75,02	9,10	45,69	3,05	24,08
							90,90

Kā redzams, 1928. gada rudenī rudzu sējas laiks ir bijis visai neizdevīgs, jo par to ziņo apm. 90% korespondentu. Tas izskaidrojams ar to, ka ziemas rudzu sējas laikā pastāvēja lietains un samērā vēss laiks, kas stipri traucēja visus lauku darbus. Zeme 1928. gadā rudzu sējas laikā bijusi samērā slapja (85,52% ziņojumi), ka tas redzams no sekošiem skaitļiem.

Kāda bij zeme ziemas rudzu sējas laikā.
Etat du sol au temps des semailles du seigle d'hiver.

Apgab.	Sausa — Sec			Videja — Moyen			Slapja — Humide		
	1921—1925.	1927/28.	1928/29.	1921—1925.	1927/28.	1928/29.	1921—1925.	1927/28.	1928/29.
Prov.		% no ziņojumu skaita —	%	%	%	%	du nombre des rapports		
Vidzeme	27,90	22,54	0,20	45,73	67,61	4,36	26,37	9,55	95,44
Kurzeme	34,50	14,13	0,67	36,87	32,61	29,13	28,63	53,26	69,90
Zemgale	26,44	23,62	—	50,75	64,31	6,38	22,81	11,77	93,64
Latgale	29,90	38,13	1,11	39,57	61,87	36,11	30,53	—	62,78
Latvija Lettonie	29,17	23,48	0,43	44,28	59,81	14,05	26,55	16,71	85,52

Ziemas rudzu novākšana (plauja) parasti uzsākta vai nu jūlija mēneša pēdējās dienās, vai arī augusta pirmajās dienās. 1928. gadā tā, turpreti, sakarā ar nelabvēlīgiem laika apstākļiem, uzsākta tikai ap 24. augustu (vidējais datums), tā tad apmērām trīs nedēļas vēlāk, nekā parasti. 1928. gadā rudzu plauja turpinājusies caurmērā 12—14 dienas un norisinājusies, ka to liecina apakšā pievestie brīvprātīgo korespondentu ziņojumi, samērā nesekmīgi. Viss ziemas rudzu veģetācijas periods ir caurmērā 351—362 dienas garš.

Kā noritēja ziemas labību plauja
Cours de la coupe des céréales d'hiver

Apgabali Provinces	Sekmīgi — Propice			Nesekmīgi — Improp.		
	1921—1925.	1926/27.	1927/28.	1921—1925.	1926/27.	1927/28.
		% no ziņojumu skaita —	%	%	%	%
		% du nombre des rapports				
Vidzeme	71,00	97,36	20,30	28,40	2,64	79,70
Kurzeme	78,54	84,30	30,69	21,46	15,70	69,11
Zemgale	66,24	93,09	21,12	33,76	6,91	78,88
Latgale	70,46	97,65	60,00	29,55	2,35	40,00
Latvija Lettonie	70,95	94,10	27,80	29,05	5,90	72,20

Siena un āboliņa plauja.

Fauçage du foin et du trèfle.

Apgabali Provinces	Gadi — Années	Siena — Foin		Cik dien, plau- ja turpinājas Durée de la fa- naison (jours)	Āboliņa — Trèfle		Cik dien, plau- ja turpinājas Durée de la fa- naison (jours)
		Plauja sākas Comm. de la fen.	Plauja beidzas Fin. de la fen.		Plauja sākas Comm. de la fen.	Plauja beidzas Fin. de la fen.	
Vidzeme	1921—1925.	3./VII	9./VIII	37	3./VII	20./VII	17
	1926.	29./VI	1./VIII	33	28./VI	13./VII	15
	1927.	8./VII	7./VIII	30	8./VII	23./VII	15
	1928.	14./VII	16./VIII	33	13./VII	6./VIII	24
Kurzeme	1921—1925.	29./VI	31./VII	32	2./VII	17./VII	15
	1926.	27./VI	27./VII	30	26./VI	10./VII	14
	1927.	4./VII	3./VIII	30	5./VII	23./VII	18
	1928.	11./VII	9./VIII	29	11./VII	31./VII	20
Zemgale	1921—1925.	27./VI	1./VIII	35	29./VI	18./VII	19
	1926.	24./VI	27./VII	33	24./VI	13./VII	19
	1927.	4./VII	2./VIII	29	5./VII	24./VII	19
	1928.	13./VII	9./VIII	27	12./VII	4./VIII	23
Latgale	1921—1925.	9./VII	7./VIII	29	6./VII	21./VII	15
	1926.	6./VII	7./VIII	32	1./VII	16./VII	15
	1927.	12./VII	8./VIII	27	9./VII	26./VII	17
	1928.	22./VII	10./VIII	19	17./VII	4./VIII	18
Latvija Lettonie	1921—1925.	2./VII	4./VIII	33	2./VII	19./VII	17
	1926.	29./VI	31./VII	32	27./VI	13./VII	16
	1927.	7./VII	6./VIII	30	7./VII	24./VII	17
	1928.	19./VII	11./VIII	23	13./VII	4./VIII	22

Siena plauju pie mums parasti uzsāk tūlī pēc Jāņa dienas (ap 25. jūniju) bet ne vēlāk, kā jūlija mēneša pirmajās dienās. 1928. gadā turpretī siena plauja, sakarā ar nelabvēlīgiem laika apstākļiem, uzsākta tikai apmēram jūlija mēneša vidū un nobeigta caurmērā ap augusta mēneša vidū, bet atsevišķos gadījumos tā turpinājusies arī vēlāk, līdz pat vēlām rudenim. Kas attiecas uz siena novākšanas laika apstākļiem, tad tie, kā tas redzams no apakšā pievestiem korespondentu ziņojumiem, 1928. gadā bijuši visai neizdevīgi un proti:

Siena novākšanas laiks bija
Le temps du rendement du foin

Apgabali Provinces	a été			Neizdevīgs Défavorable		
	Izdevīgs Favorable					
	1922—1925.	1927.	1928.	1922—1925.	1927.	1928.
% no ziņojumu skaita = % du nombre des rapports						
Vidzeme	40,50	99,20	0,54	59,50	0,71	99,46
Kurzeme	53,00	92,38	26,78	47,00	7,02	73,24
Zemgale	42,75	98,10	27,80	57,25	1,84	72,20
Latgale	46,00	98,24	17,85	54,00	1,78	82,35
Latvija Lettonie	44,35	97,81	13,89	55,75	2,88	86,11

Arī āboliņa novākšanu parasti uzsāk reizē ar siena novākšanu jūlija mēneša pirmajās dienās. 1928. gadā āboliņa plauja sāka caurmērā ap jūlija mēneša vidū un turpinājusies līdz augusta mēneša pirmajām dienām un pat vēl vēlāk.

Pērkoņa un krusas negaisi.

Lai gan krusas un arī pērkoņa negaisi nodara nereti mūsu lauksaimniekiem diezgan ievērojamus zaudējumus, tomēr gadījumu un šo zaudējumu registrācija pie mums vēl netiek vajadzīgos apmēros izvesta. Tā piem., 1928. gadā krusas un pērkoņa negaiss galīgi izpostīja laukus kādos sešos Vidzemes apgabala pagastos un daudz vietās tas stipri bojāja sējumus un dārzus. Par nožēlošanu, Valsts statistiskajai pārvaldei pagaidām vēl nav noteiktu skaitlisku datu par šo krusas un pērkoņa negaisu nodarīto zaudējumu apmēriem, kamdēļ jāapmierinājas ar brīvprātīgo korespondentu ziņojumiem, kuru vienkāršās atbildes relatīvo skaitļu veidā sniedz sekošo pārskatu:

Pērkona un krusas negaisi Orage et grêle

Apgabali Provinces	Gadi — Années	Vai pērkona ne- gaiss nodarījis kādu postu Si l'orage a causé de ravage		Vai bijusi kru- sa, kura nodari- jusi zaudējum. Si la grêle a causé de pertes	
		Ja	Oui	Ne	Non
		% no ziņojumu skaita % du nombre des rapports			
Vidzeme	1924.	21,70	78,30	46,70	53,30
	1925.	18,62	81,38	9,00	91,00
	1926.	18,37	81,63	5,11	94,89
	1927.	16,77	83,23	31,83	68,17
	1928.	16,20	83,80	16,50	83,51
Kurzeme	1924.	28,70	71,30	38,89	61,11
	1925.	20,45	79,55	6,11	93,89
	1926.	21,99	78,01	6,82	93,18
	1927.	12,63	87,37	24,21	75,79
	1928.	2,07	97,93	1,03	98,97
Zemgale	1924.	28,81	71,19	43,22	56,78
	1925.	25,47	74,53	17,06	82,94
	1926.	17,17	82,83	5,30	94,70
	1927.	10,45	89,55	35,34	64,66
	1928.	8,41	91,59	16,81	83,19
Latgale	1924.	40,36	59,64	64,91	35,09
	1925.	25,81	74,19	15,07	84,93
	1926.	28,80	71,20	9,23	90,77
	1927.	18,08	81,92	50,94	49,06
	1928.	36,04	63,96	33,90	66,10
Latvija Lettonie	1924.	27,07	72,93	46,26	53,74
	1925.	21,42	78,58	11,35	88,65
	1926.	20,07	79,93	6,20	93,80
	1927.	14,08	85,92	33,19	66,81
	1928.	14,70	85,30	15,82	84,18

No atsevišķiem gadījumiem, kur pērkona negaiss 1928. gada vasarā nodarījis kādu lielāku postu, jāatzīmē sekošie: Doles pagastā nodegusi kūts un labības šķūnis, Kēču pagastā nodegusi kūts, Kokneses pag. nodegusi kūts un šķūnis, Lielvārdes pag. nodegusi kūts ar lopiem un zirgiem, Nītaures pag. nodegusi rīja un šķūnis, Jaunraunas pag. nodegusi rīja, Alojas pag. nosperts 1 cilvēks, Ipiķu pag. nodegusi kūts, Bērzaucnes pag. nodegusi rīja un labības šķūnis, Cesvaines pag. nodegusi kūts ar 1 govi, Lazdonas pag. nodegusi rīja, Mežotnes pag. nodegusi lopu kūts, Viesītes pag. nodegusi dzīvojamā ēka, Dvietes pag. nodegušas 3 saimniecības ēkas, Laušu pag. nodedzis labības šķūnis, Krāslavas pag. vienai saimniecībai nodegušas visas ēkas, Krustpils, Rudzātu, Bērzaucnes, Nautrēnu, Bērzaucnes, Gauru un Tilžas pagastos no pērkona nogalinātas vairākas personas.

Mājlopu ganišana.

Mājlopu izdzīšana pavasaros pirmo reizi ganībās ir atkarīga, kā no laika apstākļiem pavasarī (zāles augšanas apstākļi), tā arī no rupjās lopbarības krājumiem. Tas pats gandrīz sakāms arī par mājlopu ievietošanu rudenī kūtīs, kas savukārt atkarīga no rudens apstākļiem.

Parasti mājlopi, kā tas redzams no zemāk pievestiem skaitļiem, pirmo reizi pavasarī izlaisti ganībās maija mēneša pirmajās dienās, turpretī 1928. gadā tikai caurmērā ap 10. maiju. Beigušies 1928. gada rudenī mājlopu ganos laišana ļoti vēlu — caurmērā ap novembra mēneša vidu, pie kam jāpiezīmē, ka tik vēlu rudenī mājlopi nav ganīti kopš 1924. gada, jo parasti mājlopu ganišana izbeigta oktobra beigās. 1928. gadā mājlopu ganišana turpinājusies caurmērā 188—194 dienas.

Mājlopu ganišana. — Pacage des bêtes de ferme.

Apgabali Provinces	Kad mājlopus pirmo reizi izlaida ganos Commencement du pacage			Kad mājlopus beidza laist ganos Fin du pacage			Cik dienas mājlopus aida ganībās Durée du pacage		
	1921—1925.	1927.	1928.	1921—1925.	1927.	1928.	1921—1925.	1927.	1928.
Vidzeme:	3./V	4./V	11./V	26./X	28./X	15./XI	176	177	188
Kurzeme:	1./V	2./V	10./V	27./X	26./X	10./XI	179	177	184
Zemgale:	2./V	3./V	11./V	29./X	2./XI	19./XI	180	183	192
Latgale:	27./IV	3./V	6./V	28./X	1./XI	16./XI	184	182	194
Latvija: Lettonie:	2./V	3./V	10./V	28./X	29./X	15./XI	179	179	189

Bišu saimju darbība.

Bites savus pirmos izlidojumus mēdz parasti izdarīt tiklīdz ilgāku laiku siltie pavasara saules stari apspīdējuši stropus. Tas arvien, kā to liecinā apakšā pievestie korespondentu ziņojumi, noticis jau aprīļa mēneša pirmā pusē.

Bišu saimju darbība.

Activité des ruches d'abeilles.

Apgabali Provinces	Gadi — Années	Kad bites pir- mo reizi izlid. Quand l'abeille les quitteront p. la première fois leurs ruches	Kad bites nolik- tas uz ziem. guļu Quand l'abeille furent en hiver. Cik dienas bi- tes darbojušās Comb. de jours les abeilles re- trouv. le miel	
Vidzeme	1921—1925.	13./IV	3./X	173
	1926.	19./IV	1./X	165
	1927.	6./IV	2./X	179
	1928.	11./IV	12./X	184
Kurzeme	1921—1925.	5./IV	8./X	186
	1926.	11./IV	12./X	184
	1927.	1./IV	10./X	192
	1928.	7./IV	16./X	192
Zemgale	1921—1925.	8./IV	5./X	180
	1926.	11./IV	7./X	179
	1927.	1./IV	8./X	190
	1928.	8./IV	18./X	193
Latgale	1921—1925.	19./IV	5./X	169
	1926.	25./IV	11./X	169
	1927.	15./IV	11./X	179
	1928.	24./IV	19./X	178
Latvija	1921—1925.	10./IV	5./X	178
Lettonie	1926.	16./IV	6./X	173
	1927.	6./IV	7./X	184
	1928.	11./IV	16./X	188

1928. gadā bites pirmo reizi atstājušas stropus caurmērā ap 8.—12. aprīli (vidējais datums), bet noliktas tās uz ziemas guļu oktobra mēneša vidū. Tādā kārtā bišu saimes 1928. gadā darbojušās nepārtraukti caurmērā 178 (Latgalē) līdz 193 (Zemgalē) dienas.

Sniega un ledus sega.

Reizē ar pirmo sniega uzkrāšanu parasti izbeidzās visi lauku darbi. Ir tomēr gadījumi, kad pirmais sniegš nav izšķirošais faktors lauku apstrādāšanas pārtraukšanai, jo pēc šī pirmā sniega nokušanas lauku apstrādāšana (piem. aršana) turpinājas, jo zeme nav sasalusi līdz pastāvošā sniega uzsnigšanai un zemes sasalšanai. Pirmā sniega uzkrāšana, tāpat kā viņa nokušana notiek pie mums ļoti dažādos laikos un proti:

Sniega sega. — Couche de neige.

Gadi — Années	Kad uzkrāta pirmais sniegš Quand tomba la première neige	Kad sniegš pilnīgi nokusa Dégellement complet	Dienų skaits no pirmā sniega uzsnigšanas līdz sniega pilnīgai nokušanai Nombre de jours entre la prem. neige et le dégellement complet
1921/22.	—	19./IV	—
1922/23.	22./X	22./III	150
1923/24.	22./XI	7./IV	136
1924/25.	—	26./III	—
1925/26.	22./X	23./III	153
1926/27.	23./X	17./III	146
1927/28.	4./XI	30./III	147
1928/29.	8./XI	—	—

Pie ziemāja labību pārziemošanas ļoti lielu lomu dažkārt spēlē tas, uz kādu zemi pastāvošais sniegš kritis: uz labi sasalušas zemes vai arī uz pilnīgi nesasalušas. Pēc korespondentu ziņojumiem stāvoklis šinī ziņā bijis sekošs:

Uz kādas zemes pastāvošais sniegš uzkrāts.

Etat du sol au temps de la tombe de la neige permanente.

Gadi — Années	Labi sasalušas Bicu gēlē	Vidēji sasalušas Mediocrement gēlē	Nesasalušas Pas gēlē
1921/22.—1925/26.	16,00	27,70	56,24
1926/27.	13,04	74,42	11,94
1927/28.	22,24	16,43	61,33
1928/29.	20,22	57,40	22,32

Kā redzams, 1928./1929. gada ziemā pastāvošais sniegš uzkrītis uz samērā sasalušas zemes, kas dod cerību, kā skatoties no šī viedokļa, ziemāju labības 1928./1929. gada ziemā pārziemos apmierinoši.

Ledus sega. — Couche de glace.

Gadi — Années	Kad upes un ezeri aizsalā Quand les fleuves et les lacs se couvrirent de glace	Kad sākas ledus iešana Commencement de la débâcle	Dienų skaits no upju aizsalā Nombre de jours entre le gel complet et la débâcle	Kāds bij upju uzplūdums le- dus iešanas laikā les crues des eaux pendant la débâcle % no ziņojumu skaita % du nombre des rapports			
				Liels — Grandes	Mazs — Petites	Vidējs — Moyennes	Nemaz neuzplūda — Nulles
1921/22.—1925/26.	6./XII	3./IV	118	29,41	38,54	23,43	8,62
1926/27.	16./XII	16./III	91	0,12	17,83	82,08	—
1927/28.	3./XII	3./IV	122	20,61	24,71	54,68	—
1928/29.	17./XII	—	—	—	—	—	—

Upes un ezeri pie mums parasti mēdz aizsāļt decembra mēnesī. Tā 1928./1929. gada ziemā upes un ezeri aizsāļuši caurmērā ap decembra vidu (vidējais datums 17. decembris). Ledus iešana, atkarībā no pavasara apstākļiem, sākas dažādā laikā, bet caurmērā tomēr vai nu marta mēneša otrā pusē, vai arī aprīļa pirmajās dienās. 1928. gada pavasarī ledus sācis iet Daugavā pie Krāslavas, Daugavpils un Krustpils 4. aprīlī, bet pie Ogres un Salaspils — 5. aprīlī. Gaujā tanī pat gadā ledus iešana sākusies pie Lejasciema 7. aprīlī, pie Gaujienas 4. aprīlī, pie Strenčiem 5. aprīlī, pie Valmieras 3. aprīlī, pie Cēsīm 4. aprīlī, pie Siguldas 5.

aprīlī. Lielupē pie Salgales — 31. martā, pie Jelgavas 1. aprīlī, pie Kalnciema 2. aprīlī, pie Slokas un Bulliem 3. aprīlī. Ventā pie Skrundas 4. aprīlī, pie Kuldīgas 25. martā, pie Piltenes — 1. aprīlī un pie Ventpils 3. aprīlī. Upju uzplūdums ledus iešanas laikā parasti atkarīgs, kā no sniega segas biezuma, tā arī no tā, cik ātrā laikā sniegs nokūsis. Pēdējos divu gadu (1927. un 1928. g.) pavasaros upju uzplūdums nav bijis sevišķi liels un nav arī lielus postījumus izdarījis, kurpreti 1922. un 1924. g. upju uzplūdums ledus iešanas laikā bijis tik liels, ka nodarījis ļoti ievērojamus zaudējumus, kā lauksaimniekiem, tā arī pilsētu iedzīvotājiem.

Meteoroloģiskās ziņas.

Meteoroloģiskiem apstākļiem piekrīt ievērojama loma laukaugu veģetācijā, kamdēļ laika apstākļu pētīšanai piegriežama nopietna ievēriba. Mūsu valsts ģeogrāfiskais stāvoklis ir tāds, pie kura dabas apstākļi ir samērā mainīgi: siltām ziemām seko aukstas vasaras un arī otrādi. Tā arī, lai gan mūsu valsts samērā nav liela un tā stiepjas no austrumiem uz rietumiem tikai ap 450 kilometru, tomēr tās atsevišķos apgabalos pastāv diezgan liela dažādība, kā gaisa temperatūras, tā arī nokrišņu ziņā, par ko liecinā sekošie vairākgadīgie vidējie skaitļi (Pēc M. Skujenieka „Latvija, zeme un iedzīvotāji“).

Mēneši Mois	Liepāja	Rīga	Krustpils	Ventspils	Valmiera
	Temperatūra pēc Celsija Température d'après C.				
Janvaris . . .	—3,5	—5,2	—4,8	—4,0	—6,6
Februāris . . .	—3,2	—5,0	—4,8	—3,9	—5,7
Marts . . .	—0,3	—1,5	—1,4	—1,2	—2,1
Aprīlis . . .	4,3	5,6	4,3	3,5	3,7
Maijs . . .	8,9	10,7	9,8	7,8	10,2
Junijs . . .	13,6	15,7	14,6	12,7	15,3
Jūlijs . . .	16,8	18,0	16,9	16,1	17,4
Augusts . . .	17,4	17,4	16,7	16,9	16,0
Septembris . .	13,9	12,6	12,6	13,2	11,5
Oktobris . . .	8,3	6,8	6,8	7,7	6,9
Novembris . .	3,2	0,9	1,4	2,6	—0,2
Decembris . .	—0,7	—3,2	—2,4	—1,3	—4,2
Caurm. gadā	6,5	6,9	5,8	5,8	5,1
Moyenne annuelle					

Latvijā ar meteoroloģisko apstākļu pētīšanu nodarbojās galvenā kārtā zemkopības ministrijas lauksaimniecības pārvaldes meteoroloģiskais birojs, universitātes meteoroloģiskais institūts un no privātiem sabiedrībām, dabas pētnieku biedrība. Šeit tālāk apskatītās ziņas savācis lauksaimniecības pārvaldes meteoroloģiskais birojs, kurš dažādos valsts apvidos iekārtojis vairākas klimatisko apstākļu novērošanas stacijas un punktus. Dažas no šīm stacijām apgādātas ar dažādiem novērošanas instrumentiem un tās

atzīmē, kā gaisa temperatūru, gaisa spiedienu, mitrumu, tā arī nokrišņu daudzumu. Lai gan minēto novērošanas staciju skaits ir diezgan liels, tomēr ne visas vietas darbojas pilnīgi apmierinoši. Dažu staciju darbībā novērojami trūkumi, kuŗu dēļ meteoroloģisko ziņu publicēšana zināmā mērā apgrūtināsa. Atstājot atbildību par ziņu pareizību meteoroloģiskam birojam, šeit pievedisim galvenāko meteoroloģisko staciju novērojumu rezultātus attiecībā uz vidējo temperatūru un nokrišņu daudzumu.

Gaisa vidējā caurmēra temperatūra Latvijā 1922—1928. g. g.
Température atmosphérique moyenne en Lettonie de 1922 à 1928.

M ē n e š i — M o i s

Stacijas Stations	Gadi — Années	Janvāris Janvier	Februāris Février	Marts Mars	Aprīlis Avril	Maijs Mai	Junijs Juin	Jūlijs Juillet	Augusts Août	Septembris Septembre	Oktobris Octobre	Novembris Novembre	Decembris Décembre	Vid. gada temper. Tem. moyen. an.
Grādi pēc Celsija — Degrés Celsius														
Rīga														
1922—1925.	—4,2	—4,8	—1,6	3,6	11,8	13,6	17,7	15,7	12,2	6,7	1,7	—2,3	5,9	
1926.	—6,9	—4,2	—1,3	5,1	12,3	16,3	18,8	15,6	11,9	4,3	4,8	—4,1	6,0	
1927.	—5,3	—3,8	1,7	4,2	7,8	14,3	20,8	18,1	12,7	6,5	—1,0	—6,1	5,8	
1928.	—2,9	—3,8	—2,3	4,6	10,4	11,3	15,0	14,9	11,8	7,1	5,5	—3,6	5,7	
Priekuli														
1922—1925.	—5,1	—5,8	—2,8	3,2	11,3	13,4	17,2	15,1	11,7	5,5	0,8	—3,4	5,1	
1926.	—8,6	—5,8	—2,9	3,9	12,3	16,3	18,1	14,6	10,8	3,0	4,2	—5,7	5,0	
1927.	—6,5	—5,0	0,8	3,1	7,2	14,1	21,1	17,6	11,6	5,3	—2,3	—7,7	4,9	
1928.	—4,3	—5,1	—3,4	4,0	10,5	10,5	14,4	14,3	11,0	5,9	4,6	—4,8	4,8	
Jaungulbene														
1926.	—10,6	—6,9	—3,6	3,8	12,2	16,0	17,7	14,2	10,4	2,9	3,6	—6,7	4,3	
1927.	—8,1	—6,2	0,5	2,8	7,2	14,1	20,3	17,3	11,5	4,7	—2,8	—8,9	4,4	
1928.	—5,2	—5,9	—4,6	3,4	10,9	10,8	14,6	14,4	10,7	5,2	4,3	—5,3	4,4	
Lauteres-Viesienas „Gureļi“														
1926.	—9,7	—6,9	—3,9	2,7	11,7	15,2	17,0	13,6	10,0	2,2	3,2	—6,5	4,1	
1927.	—8,6	—6,9	—0,1	2,4	6,7	13,2	19,6	16,5	10,8	4,2	—3,2	—9,1	3,8	
1928.	—5,3	—6,2	—4,9	2,7	10,5	9,9	14,0	13,4	10,1	4,6	3,8	—5,9	3,9	
Liepāja														
1922—1925.	—2,1	—3,7	—0,3	3,9	9,8	12,5	17,0	16,1	13,4	8,3	3,4	—0,2	6,6	
1926.	—4,3	—2,1	0,6	5,3	10,9	16,3	18,3	16,9	13,8	6,4	6,0	—0,8	7,3	
1927.	—2,8	—1,8	2,8	4,1	7,3	13,2	20,3	19,3	14,5	8,6	1,0	—4,3	6,8	
1928.	—1,6	—2,2	—0,4	4,0	8,4	9,1	13,6	14,6	12,5	8,1	6,5	—1,9	5,9	
Kuldīga (Kurmales Pelči)														
1922—1925.	—3,5	—4,5	—0,7	3,8	11,1	13,5	17,6	15,5	12,2	6,5	2,0	—1,5	6,1	
1926.	—6,1	—3,2	—0,7	4,8	11,4	15,6	18,7	15,0	11,6	4,5	4,0	—2,9	6,1	
1927.	—4,7	—3,1	2,0	3,4	6,8	13,4	19,9	17,3	11,9	6,9	—0,3	—5,3	5,7	
1928.	—2,2	—2,7	—1,0	4,4	9,5	10,4	14,3	14,2	11,2	7,0	5,3	—3,3	5,6	
Ventspils														
1923—1925.	—1,0	—3,3	—1,0	3,1	9,3	12,1	17,0	16,2	12,0	8,8	3,8	—0,3	6,5	
1926.	—5,0	—2,9	0,1	4,4	9,9	15,8	17,7	15,8	12,5	5,9	5,5	—1,4	6,5	
1927.	—3,5	—2,2	2,1	3,7	6,4	12,8	19,6	18,6	13,5	8,0	0,9	—4,2	6,3	
1928.	—1,4	—2,0	—0,5	4,0	8,1	9,4	13,7	14,6	12,5	7,9	6,0	—0,9	5,9	

Jaunpētermuiža

1925.	1,2	1,0	-1,0	6,8	13,4	13,5	19,0	15,6	11,0	4,7	-1,0	-3,4	6,8
1926.	-7,4	-4,4	-1,3	5,0	12,5	16,3	18,0	14,7	11,5	4,1	4,5	-4,7	5,7
1927.	-5,6	-4,3	1,8	3,7	7,8	14,3	20,3	17,2	11,3	6,2	-1,4	-6,4	5,4
1928.	-3,1	-4,2	-2,8	4,5	10,2	11,2	15,3	14,2	11,0	6,6	5,4	-4,4	5,3

Daugavpils

1926.	-7,9	-5,8	-2,3	5,8	14,8	18,4	20,4	15,9	12,1	4,2	4,6	-5,3	6,3
1927.	-7,8	-5,9	1,2	4,9	9,9	16,2	22,5	18,9	13,3	6,5	-1,7	-9,2	5,7
1928.	-5,1	-6,2	-5,3	3,8	11,6	11,2	15,8	14,3	11,1	5,4	4,4	-5,6	4,6

Malnava

1922—1924.	-8,3	-9,4	-3,6	2,0	11,2	14,0	16,9	15,3	12,0	5,9	1,1	-4,2	4,3
1926.	-9,6	-6,2	—	4,4	13,9	17,9	19,2	15,5	11,4	3,4	3,8	-7,1	—
1927.	-8,7	-6,4	0,7	4,2	8,9	15,8	22,2	18,8	12,9	5,3	-2,7	-9,8	5,1
1928.	-5,9	-7,0	-5,8	3,3	10,8	10,6	14,9	14,3	10,6	4,9	3,8	-6,1	4,0

Stende

1926.	—	—	—	4,6	11,3	15,4	17,9	14,7	11,3	3,9	4,8	-3,1	—
1927.	-5,1	-3,6	1,7	3,7	6,6	13,4	20,1	17,1	11,6	6,4	-0,5	-5,5	5,5
1928.	-2,5	-3,5	-2,2	4,1	9,1	9,6	14,4	13,7	10,8	6,6	5,2	-3,0	5,2

Rūjienas-Jānmuīža

1927.	-6,7	-4,9	0,8	3,0	7,0	13,6	20,8	17,4	11,3	4,8	-2,2	-7,7	4,8
1928.	-5,1	-5,1	-3,8	3,5	10,6	10,8	14,3	14,6	10,7	5,9	4,2	-3,7	4,7

Vidsmuiža

1928.	(-4,8)	(-5,9)	-5,4	3,4	(11,5)	11,0	15,2	14,3	10,9	5,3	4,7	-5,5	4,8
-------	--------	--------	------	-----	--------	------	------	------	------	-----	-----	------	-----

Ziedoņi

1928.	-2,0	-3,9	-2,0	4,9	11,4	11,3	15,9	14,7	11,0	6,9	5,7	-4,0	5,8
-------	------	------	------	-----	------	------	------	------	------	-----	-----	------	-----

Kā redzams, vidējā gada temperatūra 1928. gadā ir nedaudz zemāka par vairākgadīgo caurmēra gada temperatūru.

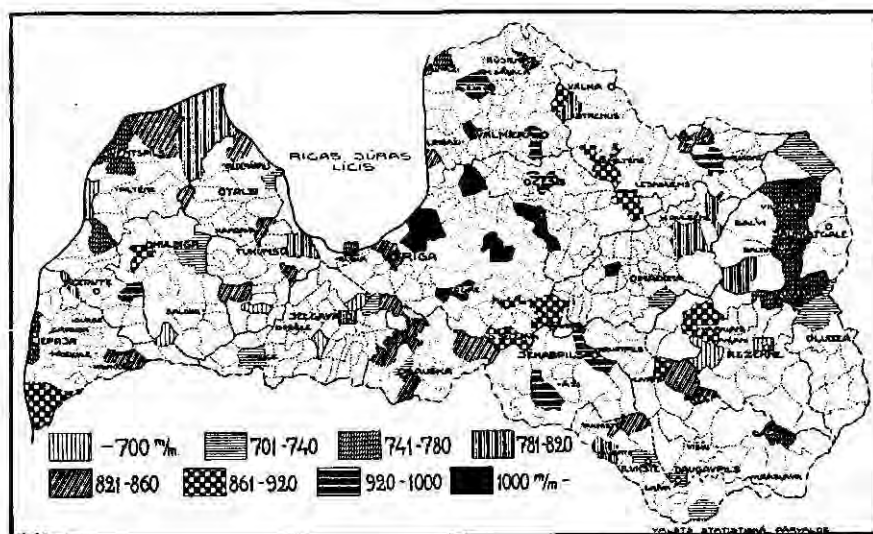
Par minimalām un maksimalām temperatūrām liecina ziņas, kuras iegūtas no Rīgas meteoroloģiskās stacijas un proti:

Rīgā

1922. gadā	maksimālā	temperatūra	novērota	7. jūlijā	+ 30,0°
1922.	„	minimalā	„	9. februārī	- 23,0°
1923.	„	maksimālā	„	13. jūlijā	+ 30,3°
1923.	„	minimalā	„	21. februārī	- 18,2°
1924.	„	maksimālā	„	20. jūnijā	+ 28,0°
1924.	„	minimalā	„	7. janvarī	- 23,5°
1925.	„	maksimālā	„	27. jūlijā	+ 31,1°
1925.	„	minimalā	„	21. decembrī	- 17,0°
1926.	„	maksimālā	„	6. jūnijā	+ 29,0°
1926.	„	minimalā	„	11. janvarī	- 26,0°
1927.	„	maksimālā	„	2. jūnijā	+ 33,0°
1927.	„	minimalā	„	18. decembrī	- 20,7°
1928.	„	maksimālā	„	14. jūlijā	+ 27,7°
1928.	„	minimalā	„	18. decembrī	- 19,8°

Maksimālā temperatūra Rīgā, 1928. gadā novērota 14. jūlijā (+ 27,7°), bet minimalā (- 19,8°) 18. decembrī. Augstākā temperatūra pēdējos septiņos gados novērota 1927. gadā 2. jūnijā (+ 33,0°), bet zemākā (- 26,0°) 1926. gada 11. janvarī.

Kas attiecas uz nokrišņu daudzumu, tad tie pēdējā 1928. gadā bijuši ļoti bagātīgi un pārsniedz vidējos nokrišņu daudzumus. Atsevišķas nokrišņu mērošanas stacijas konstatējušas sekošo gada nokrišņu daudzumu:

Nokrišņi 1928. gadā — Précipitations atmosphériques en 1928

Caurmēra gada nokrišņi. 1925.—1928. g. g. m/m

Moyenne annuelle des précipitations atmosphériques 1925 à 1928

Stacijas — Stations	1925.	1926.	1927.	1928.	Stacijas — Stations	1925.	1926.	1927.	1928.
Rīgas apriņķis					Valmieras apr.				
Rīga	638,3	562,4	573,8	830,1	Valmiera	787,7	—	—	—
Aldaru muiža	813,9	720,9	731,3	1014,7	Ainaži	796,2	687,5	773,1	751,6
Bulduri	631,1	534,5	615,0	761,5	Alojas Elbreti	931,1	748,4	896,5	925,0
Koknese	793,7	679,9	792,2	882,7	Duntes muiža	820,4	719,5	702,5	842,5
Krapes Padeģas	—	652,5	663,3	868,4	Katvare	1079,1	877,3	982,6	1082,9
Lēdurgas Kuguļi	943,5	664,0	787,9	1017,7	Koku muiža	869,0	741,8	855,9	984,5
Mālpils	947,9	849,2	890,7	1089,0	Virķenu Jāņu m.	854,4	710,8	899,5	847,3
Ogre	769,9	731,7	748,1	1039,0	Caurm. apriņķī	876,8	747,6	851,7	905,6
Rāmava	616,4	544,0	512,9	—	Moyenne p. distr.				
Vec-Bebri	777,1	671,4	—	874,9					
Caurm. apriņķī	770,2	661,7	701,7	930,9					
Moyenne p. distr.									
Cēsu apr.					Valkas apr.				
Ieriķi	1044,8	803,8	870,8	1202,0	Valka	821,0	666,6	—	—
J.-Raunas Priekuļi	798,4	603,5	750,1	977,4	Alsviķu Ķemeri	841,8	665,0	830,0	(927,2)
Kosa	921,7	786,3	900,4	1152,5	Beļās Isakava	707,2	—	—	—
Priekuļu maš. izm. stacija	767,5	601,1	720,8	995,8	Jaunlaicene	775,0	619,5	790,8	823,0
Ranka	633,9	—	—	881,3	Jērcenu Dadzīts	774,2	646,2	692,8	796,0
Caurm. apriņķī	833,3	698,6	810,6	1041,8	Smiltene	670,2	583,3	732,5	876,7
Moyenne p. distr.					Vārnas miests (Evels pagastā)	—	758,0	823,5	917,5
					Caurm. apriņķī	765,0	656,8	774,0	868,1
					Moyenne p. distr.				

Stacijas — Stations	1925.	1926.	1927.	1928.
Madonas apr.				
Jaungulbene . . .	592,2	471,1	728,4	810,1
Stāmer. Lubānieši .	674,6	532,3	708,3	811,1
Lautere . . .	769,4	740,1	815,7	977,7
Laut.-Vies., Gureļi .	860,6	736,6	790,6	1032,3
Meirānes „Gaigali” .	—	619,4	—	—
Vējāvas „Celmi” .	830,4	724,0	722,2	—
Saikavas Plēša . .	—	—	—	730,9
Caurm. apriņķi . .	745,4	637,3	753,0	872,5
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Liepājas apr.				
Liepāja	709,3	855,6	721,5	779,5
Paurupe	—	945,8	931,3	877,9
Vainode	—	—	939,8	830,9
Caurm. apriņķi . .	709,3	900,7	864,2	829,1
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Aizputes apr.				
Alšvanga	—	—	—	774,4
Cirava	—	728,2	843,8	810,4
Valtaiki	865,5	1040,5	980,2	933,1
Caurm. apriņķi . .	865,5	884,4	912,0	839,3
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Kuldīgas apr.				
Kabiles J.-Iskāni .	653,7	734,2	739,4	714,9
Kurmales Pelči . .	730,9	876,5	879,9	865,2
Pampali	663,7	737,5	741,1	(625,9)
Caurm. apriņķi . .	682,8	782,7	786,8	735,3
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Ventspils apr.				
Ventspils	631,7	765,0	751,4	801,0
Dundaga	734,4	840,4	946,1	882,8
Kolkasrags	635,7	669,2	837,0	740,4
Mikēlbaka	688,2	764,9	661,5	821,7
Piltene	—	712,7	663,9	708,0
Sarkanmuiža . . .	726,6	730,1	761,8	717,9
Užava	—	746,2	668,0	668,9
Caurm. apriņķi . .	683,3	746,9	755,6	762,9
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Talsu apr.				
Ezermuiža	697,7	866,9	770,8	826,2
Lubezeres Bilavi .	665,8	767,5	816,8	844,9
Mērsrags	573,2	529,1	630,3	735,6
Stendes skola . . .	751,7	776,4	829,8	858,2
Stendes selekc. st.	—	—	—	780,1
Caurm. apriņķi . .	672,1	735,0	761,8	809,0
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Tukuma apr.				
Bikstu muiža	627,5	678,7	571,8	639,2
Dzirčiema Dirmas .	598,7	611,8	712,8	855,9
Prāviņu K.-Sausi . .	692,3	655,5	638,6	851,1
Pūre	632,1	680,0	657,5	824,1
Remtes Zilēni . . .	709,4	820,8	694,2	828,1
Caurm. apriņķi . .	652,8	689,4	655,0	799,7
Moyenne p. distr.	—	—	—	—

Stacijas — Stations	1925.	1926.	1927.	1928.
Jelgavas apr.				
Jelgava	748,5	—	—	—
Jelg. lauks. skola .	731,5	655,2	608,2	767,1
Jelg. ied. cel. post.	—	709,3	668,5	802,1
Jaunpētermuiža . .	737,4	—	351,1	734,3
Ozoln. Jecenu Ga- lini	660,2	613,8	555,3	690,5
Zaļenieku Jūrnietki	510,2	—	486,5	650,4
Vecauce	—	—	610,9	(718,4)
Caurm. apriņķi . .	677,8	659,4	546,8	727,1
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Bauskas apr.				
Bauska	—	—	—	(734,3)
Ceraukst. Podžumi .	643,7	679,4	580,8	825,3
Klāva muiža	623,6	623,4	531,6	(857,2)
Maz Mežotne . . .	—	—	592,7	827,5
Taurkalnes Zilēni .	740,9	662,1	631,2	834,1
Caurm. apriņķi . .	669,4	655,0	584,1	815,7
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Jēkabpils apr.				
Jēkabpils	781,1	656,8	718,8	920,3
Biržu Leimaņi . . .	708,4	552,7	592,3	—
Nereta	792,2	589,1	554,7	—
Saukas L.-Kulēni .	871,7	663,7	721,4	929,9
Sērenes Ķeikani . .	—	683,0	679,0	890,6
Caurm. apriņķi . .	788,3	629,1	653,4	913,6
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Ilūkstes apr.				
Subate	—	638,2	673,0	(803,4)
Borovkas Pupiški .	—	597,1	667,3	719,7
Dunava	—	632,0	733,2	851,9
Pilskalnes Vilcāni .	837,9	608,0	580,8	712,6
Caurm. apriņķi . .	837,9	618,8	663,6	771,9
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Daugavpils apr.				
Preiļi	—	—	—	829,1
Daugavpils	—	663,1	688,9	724,8
Daugavpils III. p.	745,1	—	—	—
Dagda	801,2	649,1	—	759,4
Krāslava	884,8	723,0	—	—
Caurm. apriņķi . .	810,4	678,4	688,0	771,1
Moyenne p. distr.	—	—	—	—
Rēzeknes apr.				
Rēzekne	—	—	—	699,7
Rudzāti	—	512,0	632,7	906,4
Varakļāni	794,9	696,9	848,4	908,3
Vidsmuiža	—	499,8	556,7	584,5
Caurm. apriņķi . .	794,9	569,8	679,3	774,7
Moyenne p. distr.	—	—	—	—

1928. gadā, laukaugi no augu slimībām cietuši samērā mazākos apmēros nekā iepriekšējā — 1927. gadā, izņemot burkanu lapu krokošanās slimību, no kuras, kā tas redzams no apakšā pievestiem skaitļiem, burkani cietuši diezgan stipros apmēros.

Kāda daļa no laukaugiem cietuši 1927. un 1928. g. g.

Quelle partie des fruits des champs a souffert en 1927 et 1928

	No rūsas De la rouille		No melnplauk. Du charbon		No mūšīgas kāp. izēd lapu saturu De la mouche		No burkānu lapu krokošanās De la maladie des feuilles,	
	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.	1927.	1928.
	p r o c e n t i							

Vidzeme	56	34	14	14	33	28	26	55
Kurzeme	35	16	11	12	24	18	45	57
Zemgale	60	26	12	14	25	24	38	34
Latgale	32	30	16	15	24	27	21	35
Caurmērā								
Latvijā	52	30	13	15	28	26	31	52
Moyenne p. l.								
Lettonie								

Mājlopu slimības.

Ziņas par mājlopu slimībām, kuras nereti nodara lopkopībai visai jūtamus zaudējumus, ievāc Zemkopības ministrijas vērtmārā valde. Pēc viņas ievāktām un sakopotām ziņām pēdējos gados no mājlopu slimībām cietis sekošs mājlopu skaits.

Ar lipīgām slimībām saslimušo mājlopu skaits.

Nombre de bêtes de ferme tombées malades de maladies contag.

	Gadi — Années	Saslimuši Tombés malades	Izveselojušies Rétablies	Nobeigušies Crévéés	Iznicināti Anéantis
Vidzeme	1923.	1 857	1 086	515	389
	1924.	1 869	1 337	373	343
	1925.	1 445	825	223	399
	1926.	1 497	995	248	248
	1927.	1 404	772	283	362
	1928.	1 319	771	191	355
Kurzeme	1923.	1 387	916	381	162
	1924.	1 855	1 254	453	155
	1925.	949	527	279	147
	1926.	916	569	183	145
	1927.	826	580	165	104
	1928.	656	404	142	100

	Gadi — Années	Saslimuši Tombés malades	Izveselojušies Rétablies	Nobeigušies Crévéés	Iznicināti Anéantis
Zemgalē	1923.	1 427	785	405	239
	1924.	1 308	777	365	163
	1925.	921	581	188	155
	1926.	1 469	875	167	135
	1927.	1 343	1 248	248	142
	1928.	823	526	155	131
Latgalē	1923.	810	516	237	57
	1924.	620	386	167	59
	1925.	564	363	153	59
	1926.	585	358	146	80
	1927.	582	346	154	81
	1928.	360	220	73	66
Latvijā Lettonie	1923.	5 481	3 303	1 538	847
	1924.	5 652	3 754	1 358	720
	1925.	3 879	2 296	843	760
	1926.	4 467	2 797	744	608
	1927.	4 155	2 946	850	689
	1928.	3 158	1 921	561	652

Sadalot pēc slimību veidiem, saslimušie mājlopi sadalās sekošā kārtā:

Ar kādām lipīgām slimībām mājlopi slimojuši (skaits)

Maladies contagieuses des bêtes de ferme

	1926.	1927.	1928.
Kašķis (Scabies)	202	67	83
Trakuma sērga (Lyssa)	189	403	179
Launie ienāši (Malleus)	16	10	14
Influenca (Catarrhalis equorum)	63	28	8
Liesas sērga (Anthrax)	17	28	—
Kumelju ienāši (Adenitis equorum)	516	496	351
Dilonis (Tuberculosis)	23	10	105
Cūku roze (Erysipelas suum)	2 081	1 890	1 506
Cūku sērga (Septicaemia haemorrhagica suum)	38	32	—
Launais galvas karsonis (Coryza gangraenosa bovum)	361	353	411
Lipīgā pārmešanās (Abortus enzooticus)	53	32	43
Lipīgais maksta katars (Vaginitis infectiosa)	15	20	11
Ašins mīšana (Pyroplasmosis)	194	216	293
Sastinguma krampis (Tetanosis)	20	26	27

	1926.	1927.	1928.		1926.	1927.	1928.
Lipīgā sivēnu aknu kaite (Hepatitis enzootica porcelorum)	68	91	65	Mutes un nagu sērga (Aphthae epizooticae)	437	299	—
Barības rīkles gļotādu iekaisums (Angina et parotitis)	14	4	11	Lipīgā mazasinība (Anae- mia pernicioza) . . .	19	4	6
Staru sēnišu granuloma (Aktinomycosis) . . .	6	3	3	Citas slimības — Āu- tres malādijs . . .	62	86	9
Plankuma drudzis (Mor- bus maculosus) . . .	22	18	16	Kopā — Total .	4 467	4 155	3 158
Lipīgais nagu kroniņu iekaisums (Panaritium)	15	23	8	1928. gadā visvairāk mājlopu slimību ar cūku rozi (1506 saslimšanas gadījumi), tad ar jauno galvas karsoni (411 gadījumi), un kumelju ienāšiem (351 gadījums). Vis- pārīgi jāsaprot, ka 1928. gadā mājlopu sli- mības plosījās daudz mazākos apmēros, nekā iepriekšējos gados, kas panākts sperot enerģiskus soļus slimību apkarošanā, tūlīt pie lipīgo slimību parādīšanos kādā no saimniecībām.			
Galvas un mugurkaula smadzeņu iekaisums (Meningitis cerebro- spinalis)	4	10	4				
Aitu blakšu kaite (Dis- tomatosis)	—	—	—				
Lipīgā caureja (Dysen- teria)	32	6	5				

Sējumu platība

Sējumi (1 000 hektaros).

Apriņķi un apgabal	Rudzi. — Seigle.				Kvieši. — Froment.				Mieži. — Orge.				Auzas.	
	1909—1913. g.	1920—1925. g.	1927. g.	1928. g.	1909—1913. g.	1920—1925. g.	1927. g.	1928. g.	1909—1913. g.	1920—1925. g.	1927. g.	1928. g.	1909—1913. g.	1920—1925. g.
Rīgas	—	—	15,4	15,0	—	—	3,0	4,0	—	—	8,7	7,0	—	—
Cēsu	—	—	10,4	10,2	—	—	2,0	2,3	—	—	8,7	7,5	—	—
Valmieras . .	—	—	18,0	18,1	—	—	3,5	3,5	—	—	12,0	10,2	—	—
Valkas	—	—	13,2	13,0	—	—	2,7	3,2	—	—	11,8	10,1	—	—
Madonas . . .	—	—	11,2	11,1	—	—	1,9	2,1	—	—	11,4	8,5	—	—
Vidzeme . . .	79,0	65,2	68,2	68,0	3,0	9,4	14,0	16,1	65,5	50,5	53,3	43,3	97,1	104,3
Liepājas . . .	—	—	12,2	11,6	—	—	3,2	3,7	—	—	6,5	6,4	—	—
Aizputes . . .	—	—	7,1	6,9	—	—	1,0	2,2	—	—	3,2	3,1	—	—
Kuldīgas . . .	—	—	11,7	11,3	—	—	4,4	4,5	—	—	8,1	7,9	—	—
Ventspils . . .	—	—	6,0	5,8	—	—	1,3	1,4	—	—	3,4	3,2	—	—
Talsu	—	—	7,2	7,0	—	—	2,3	2,5	—	—	5,0	5,2	—	—
Kurzeme . . .	61,0	48,2	44,2	42,6	9,2	7,6	13,1	14,6	29,3	27,0	26,8	25,8	76,5	71,1
Tukuma	—	—	9,7	9,1	—	—	4,0	5,1	—	—	8,1	7,3	—	—
Jelgavas . . .	—	—	15,1	14,3	—	—	13,0	15,3	—	—	19,0	13,5	—	—
Bauskas	—	—	11,3	10,6	—	—	5,8	6,5	—	—	8,1	5,7	—	—
Jēkabpils . . .	—	—	9,8	10,0	—	—	1,0	2,4	—	—	5,3	3,8	—	—
Ilūkstes	—	—	13,0	14,1	—	—	1,0	2,3	—	—	4,5	3,4	—	—
Zemgale . . .	78,0	44,5	59,5	58,1	17,0	16,3	28,1	31,6	44,7	31,5	45,0	33,7	79,0	60,2
Daugavpils . .	—	—	33,2	34,5	—	—	1,4	1,0	—	—	19,7	14,5	—	—
Rēzeknes . . .	—	—	22,2	23,7	—	—	0,8	1,1	—	—	17,6	13,0	—	—
Ludzas	—	—	14,5	15,4	—	—	0,4	0,3	—	—	10,8	8,0	—	—
Jaunlatgales .	—	—	14,5	15,3	—	—	0,9	0,9	—	—	12,1	8,0	—	—
Latgale . . .	131,3	85,2	84,4	88,9	1,0	2,3	3,5	4,2	51,5	50,2	60,2	43,5	52,7	50,0
Latvija Lettonie	350,8	243,1	256,3	257,6	32,8	35,0	58,7	66,5	191,0	160,1	185,3	146,3	305,9	285,3

Superficie emblavée

Enblavures (en 1 000 d'hectares).

Avoine.		Mistris. — Méleil.				Kartupeļi. Pommes de terre				Lin. — Lin.				Zirņi. — Pois.			
1927. g.	1928. g.	1909-1913. g.	1920-1925. g.	1927. g.	1928. g.	1909-1913. g.	1920-1925. g.	1927. g.	1928. g.	1909-1913. g.	1920-1925. g.	1927. g.	1928. g.	1909-1913. g.	1920-1925. g.	1927. g.	1928. g.
22,9	18,5	—	—	4,0	3,8	—	—	8,7	8,6	—	—	3,0	2,9	—	—	1,3	0,9
17,7	16,4	—	—	3,3	2,9	—	—	3,8	3,5	—	—	2,2	2,4	—	—	1,4	1,2
23,8	18,8	—	—	6,1	5,0	—	—	7,3	7,0	—	—	6,0	5,9	—	—	0,5	0,5
22,1	20,2	—	—	2,9	2,5	—	—	4,7	4,8	—	—	3,3	3,7	—	—	1,0	0,9
20,9	17,0	—	—	3,3	2,6	—	—	4,3	4,1	—	—	4,5	5,1	—	—	1,4	1,4
107,4	90,9	—	14,7	19,8	16,8	21,3	21,7	28,8	28,3	37,5	19,8	19,0	20,0	4,8	4,9	5,6	4,9
20,2	17,4	—	—	2,9	4,0	—	—	4,7	4,8	—	—	0,8	0,8	—	—	1,0	0,9
12,1	11,4	—	—	1,2	1,8	—	—	2,2	2,3	—	—	0,4	0,3	—	—	0,8	0,5
16,4	13,9	—	—	3,9	5,3	—	—	2,9	2,8	—	—	0,8	0,7	—	—	1,5	1,3
8,2	7,9	—	—	1,1	1,2	—	—	3,2	3,1	—	—	0,3	0,3	—	—	0,5	0,4
10,4	9,4	—	—	1,2	1,5	—	—	3,5	3,4	—	—	0,3	0,3	—	—	1,0	0,8
67,3	60,0	—	7,8	10,3	13,6	17,8	14,9	16,5	16,2	3,7	3,6	2,4	2,1	3,2	4,9	4,8	3,7
14,3	11,3	—	—	4,9	6,4	—	—	2,5	2,5	—	—	0,4	0,3	—	—	2,2	1,5
20,6	8,0	—	—	13,7	16,0	—	—	4,8	4,0	—	—	1,0	0,9	—	—	3,8	3,0
14,2	4,2	—	—	6,7	6,0	—	—	2,6	2,1	—	—	2,2	2,6	—	—	1,1	0,8
12,2	8,6	—	—	3,0	4,8	—	—	2,3	2,1	—	—	1,2	1,5	—	—	1,3	1,0
12,8	10,9	—	—	2,1	2,5	—	—	3,1	3,0	—	—	1,5	1,7	—	—	2,2	2,0
74,1	43,0	—	21,9	30,4	35,7	15,2	10,1	15,1	13,7	9,4	5,8	6,3	7,0	6,8	9,4	10,8	8,3
19,8	16,5	—	—	2,9	3,0	—	—	10,4	8,2	—	—	7,4	8,1	—	—	4,8	4,6
13,8	10,8	—	—	2,1	2,3	—	—	6,5	5,5	—	—	9,2	10,0	—	—	4,7	3,7
7,5	5,8	—	—	1,4	1,5	—	—	3,6	2,9	—	—	6,8	7,5	—	—	4,4	3,7
15,5	11,5	—	—	1,0	1,0	—	—	4,6	3,5	—	—	12,1	14,0	—	—	1,7	1,2
56,4	44,7	—	6,1	7,4	7,8	25,5	21,7	25,1	20,1	19,0	20,4	35,5	39,8	8,8	14,8	15,8	13,2
305,2	238,6	—	50,5	67,7	73,9	79,6	68,4	85,5	78,3	69,8	49,8	63,2	68,7	23,2	33,8	36,8	30,1

Raža. — Rendement.

Rudzi, ziemas. — Seigle d'hiver.

Aprinķi un apgabali	Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint. par ha					Kopraža 1000 kvintalos Rendement total en 1000 de quint.				
	Vidējā raža 1909—1913. g.g. Rendement moyen	Vidējā raža 1920—1925. g.g. Rendement moyen	1926. g.	1927. g.	1928. g.	Vidējā kopraža 1909—1913. g.g. Moyenne du rendem. total	Vidējā kopraža 1920—1925. g.g. Moyenne du rendem. total	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	—	10,55	7,10	11,10	8,68	—	—	102,9	167,6	132,5
Cēsu	—	9,41	4,88	11,14	7,27	—	—	49,2	114,7	73,4
Valmieras	—	10,89	4,90	11,18	8,01	—	—	86,2	201,2	144,2
Valkas	—	9,61	4,50	10,63	8,68	—	—	57,1	139,3	112,0
Madonas	—	11,26	5,43	9,70	7,17	—	—	54,3	106,7	78,9
Vidzeme	11,46	10,12	5,39	10,81	8,04	906,9	720,0	349,7	729,5	541,0
Liepājas	—	11,68	9,82	11,67	11,31	—	—	104,9	141,2	130,1
Aizputes	—	10,92	9,87	12,44	12,98	—	—	77,0	87,1	88,3
Kuldīgas	—	10,79	9,08	12,35	10,58	—	—	118,7	144,6	119,5
Ventspils	—	10,42	7,87	11,28	9,12	—	—	45,6	66,5	52,6
Talsu	—	10,56	9,13	10,97	9,62	—	—	67,6	77,9	66,4
Kurzeme	10,80	10,94	9,20	11,81	10,81	664,7	497,1	413,8	517,2	456,3
Tukuma	—	10,74	9,30	11,47	9,47	—	—	94,8	110,1	86,2
Jelgavas	—	12,03	8,51	12,22	10,08	—	—	136,2	182,1	151,4
Bauskas	—	12,16	6,46	11,25	8,21	—	—	69,1	126,0	86,2
Jēkabpils	—	9,61	5,24	9,70	8,35	—	—	43,5	95,1	82,6
Ilūkstes	—	7,07	4,41	8,18	8,59	—	—	57,3	110,1	119,4
Zemgale	10,80	10,46	6,89	10,57	9,13	837,1	653,9	401,0	623,4	525,8
Daugavpils	—	7,81	4,47	8,03	7,21	—	—	138,6	264,2	246,6
Rēzeknes	—	8,00	5,03	8,82	6,77	—	—	105,6	193,2	159,1
Ludzas	—	7,95	3,34	6,82	5,77	—	—	49,5	97,5	87,1
Jaunlatgales	—	11,27	5,58	10,14	7,80	—	—	72,5	146,0	119,3
Latgale	6,37	8,11	4,59	8,39	6,95	833,1	718,2	366,2	700,9	612,1
Latvija	9,29	9,78	6,17	10,13	8,37	3 241,8	2 589,2	1 530,7	2 571,0	2 135,2
Lettonie										

Apriņķi un apgabali	Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint.					Kopraža 1000 kvintālos Rendement total en 1000 de quint.				
	Vidējā raža 1909—1913. g.g. Rendement moyen	Vidējā raža 1920—1925. g.g. Rendement moyen	1926. g.	1927. g.	1928. g.	Vidējā kopraža 1909—1913. g.g. Moyenne du rendem. total	Vidējā kopraža 1920—1925. g.g. Moyenne du rendem. total	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	—	8,26	8,01	7,93	5,32	—	—	3,0	2,4	1,0
Cēsu	—	7,70	8,33	8,54	4,56	—	—	1,3	0,9	0,5
Valmieras	—	9,14	8,45	—	7,23	—	—	0,9	—	0,7
Valkas	—	7,62	7,16	7,00	5,04	—	—	1,1	0,7	0,5
Madonas	—	7,49	7,56	6,20	5,47	—	—	1,0	1,2	0,5
Vidzeme	8,32	7,94	7,50	7,40	5,47	3,8	10,5	9,1	5,2	3,8
Liepājas	—	8,93	7,38	8,29	8,18	—	—	1,0	0,8	0,8
Aizputes	—	7,51	6,95	11,25	9,07	—	—	0,5	1,1	1,0
Kuldīgas	—	7,96	8,76	—	—	—	—	1,0	—	—
Ventspils	—	7,84	6,91	8,44	5,09	—	—	1,0	0,9	0,5
Talsu	—	8,00	7,15	6,25	5,81	—	—	0,8	0,6	0,6
Kurzeme	7,37	8,06	7,48	8,58	7,41	2,6	13,2	5,2	3,4	2,9
Tukuma	—	8,40	6,87	7,32	—	—	—	0,2	0,7	—
Jelgavas	—	9,59	7,90	9,02	8,18	—	—	0,9	1,8	0,8
Bauskas	—	8,32	5,26	6,93	7,75	—	—	0,6	0,7	0,8
Jēkabpils	—	7,42	6,87	—	5,88	—	—	1,0	—	0,6
Ilūkstes	—	6,28	6,28	4,87	5,45	—	—	1,6	0,5	1,1
Zemgale	7,37	7,83	6,20	7,43	6,54	3,3	9,4	4,3	3,7	3,3
Daugavpils	—	6,00	5,50	4,85	4,88	—	—	1,9	1,5	1,5
Rēzeknes	—	7,23	6,87	4,80	4,52	—	—	1,5	1,4	0,9
Ludzas	—	6,74	5,05	6,53	3,05	—	—	1,1	1,3	1,1
Jaunlatgales	—	8,00	7,12	4,96	—	—	—	0,5	0,5	—
Latgale	5,43	6,39	6,26	5,18	4,33	2,8	4,4	5,0	4,7	3,5
Latvija Lettonie	7,05	7,74	6,98	6,79	5,83	12,5	37,5	23,6	17,0	13,5

Kvieši, ziemas. — Froment d'hiver.

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint. par ha					Kopraža 1 000 kvintālos Rendement total en 1000 de quint.				
	Vidējā raža 1909—1913. g.g. Rendement moyen	Vidējā raža 1920—1925. g.g. Rendement moyen	1926. g.	1927. g.	1928. g.	Vidējā kopraža 1909—1913. g.g. Moyenne du rendement total	Vidējā kopraža 1920—1925. g.g. Moyenne du rendement total	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	—	10,64	8,98	12,53	10,06	—	—	5,4	11,3	11,1
Cēsu	—	9,94	7,78	12,08	8,45	—	—	4,7	10,8	7,6
Valmieras	—	11,03	9,01	12,08	8,48	—	—	9,0	21,7	16,1
Valkas	—	10,40	6,06	12,27	9,79	—	—	5,3	17,2	15,7
Madonas	—	11,43	6,93	10,65	8,11	—	—	2,1	7,4	7,3
Vidzeme	11,33	10,39	8,02	12,01	9,02	21,6	30,8	26,5	68,4	57,8
Liepājas	—	11,04	11,17	13,26	13,15	—	—	15,8	34,8	39,5
Aizputes	—	10,44	12,00	13,47	12,42	—	—	13,2	17,5	18,6
Kuldīgas	—	11,55	11,88	13,15	11,38	—	—	33,3	44,7	39,7
Ventspils	—	10,55	9,54	12,56	11,02	—	—	3,8	6,3	6,6
Talsu	—	11,40	10,88	12,53	11,41	—	—	12,8	21,3	20,6
Kurzeme	12,62	11,21	11,41	13,08	12,02	110,2	50,8	78,7	124,3	125,0
Tukuma	—	11,84	12,08	13,26	10,90	—	—	37,4	57,6	53,4
Jelgavas	—	12,87	12,72	15,16	12,78	—	—	137,3	204,7	189,1
Bauskas	—	13,72	9,86	14,22	11,82	—	—	35,5	76,8	73,3
Jekabpils	—	10,34	6,28	11,92	9,90	—	—	3,8	11,6	13,8
Ilūkstes	—	8,99	5,14	10,56	10,97	—	—	4,0	12,7	16,5
Zemgale	12,62	12,67	11,51	14,29	12,02	210,6	165,7	218,6	363,1	346,1
Daugavpils	—	8,75	4,99	8,82	8,38	—	—	3,5	8,8	11,7
Rēzeknes	—	9,06	6,28	9,26	6,83	—	—	1,3	3,7	4,1
Ludzas	—	7,93	4,95	7,23	7,14	—	—	1,0	2,2	1,4
Jaunlatgales	—	11,48	6,23	10,80	8,42	—	—	3,7	7,8	5,9
Latgale	7,27	8,94	5,57	9,27	7,08	7,3	19,3	9,5	22,2	23,1
Latvija Lettonie	12,33	11,87	10,79	13,44	11,38	350,0	266,8	333,3	578,0	552,0

Kvieši, vasaras. — Froment d'été.

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint. par ha					Kopraža 1000 kvintalos Rendement total en 1000 de quint.				
	Vidējā raža 1908—1913. g.g. Rendement moyen	Vidējā raža 1920—1925. g.g. Rendement. moyen	1926. g.	1927. g.	1928. g.	Vidējā kopraža 1908—1913. g.g. Moyenne du rendem. total	Vidējā kopraža 1920—1925. g.g. Moyenne du rendem. total	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	—	10,27	11,08	10,20	7,54	—	—	36,8	30,8	26,4
Cēsu	—	9,00	10,22	9,34	5,05	—	—	13,3	10,3	7,0
Valmieras	—	10,82	10,34	10,67	6,84	—	—	19,8	18,1	13,3
Valkas	—	9,28	8,97	8,24	6,88	—	—	13,4	10,7	10,7
Madonas	—	9,10	8,71	6,80	5,91	—	—	13,1	7,8	7,1
Vidzeme	8,61	9,91	10,11	9,34	6,85	16,9	101,6	96,0	77,5	64,5
Liepājas	—	11,14	8,00	8,08	10,35	—	—	4,8	5,2	7,2
Aizputes	—	10,08	9,00	10,80	9,78	—	—	6,3	6,3	6,9
Kuldīgas	—	10,18	8,72	8,80	8,44	—	—	11,3	8,8	11,0
Ventspils	—	11,61	8,32	9,11	7,68	—	—	6,7	7,3	6,1
Talsu	—	12,44	9,08	9,88	7,74	—	—	6,3	5,8	5,4
Kurzeme	9,17	11,08	8,84	9,28	8,71	4,4	51,7	35,1	33,4	36,8
Tukuma	—	11,34	9,35	8,40	7,33	—	—	4,7	2,5	1,5
Jelgavas	—	12,16	9,82	10,64	8,98	—	—	5,9	4,2	4,5
Bauskas	—	10,38	9,02	9,46	6,75	—	—	5,4	3,8	2,9
Jēkabpils	—	10,57	7,83	8,16	7,20	—	—	7,8	7,4	7,2
Ilūkstes	—	7,82	8,01	6,48	6,78	—	—	6,4	4,5	5,4
Zemgale	9,17	10,88	8,83	8,31	7,35	8,4	58,4	30,2	22,4	20,8
Daugavpils	—	7,70	7,89	5,73	5,32	—	—	3,1	2,3	2,7
Rēzeknes	—	8,67	7,84	5,29	4,21	—	—	3,1	2,1	2,1
Ludzas	—	7,85	5,74	6,09	4,44	—	—	1,2	0,8	0,5
Jaunlatgales	—	8,08	7,88	5,07	5,88	—	—	3,8	1,1	1,1
Latgale	5,87	8,20	7,43	5,48	4,88	5,2	10,4	11,2	6,1	6,4
Latvija Lettonie	8,21	10,24	9,29	8,88	7,11	34,9	222,1	172,8	139,4	128,1

Latvija...
Lettonie

Auzas. — Avoine.

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint. par ha					Kopraža 1 000 kvintālos Rendement total en 1 000 de quint.				
	Vidējā raža 1909—1913. g.g. Rendement moyen	Vidējā raža 1920—1925. g.g. Rendement. moyen	1926. g.	1927. g.	1928. g.	Vidējā kopraža 1909—1913. g.g. Moyenne du rendement total	Vidējā kopraža 1920—1925. g.g. Moyenne du rendement total	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	—	9,56	9,67	5,44	5,65	—	—	239,0	124,6	104,5
Cēsu	—	8,49	8,80	6,83	4,86	—	—	159,3	120,6	79,7
Valmieras	—	9,10	9,10	6,30	3,90	—	—	232,0	149,6	73,3
Valkas	—	8,88	9,19	5,73	6,44	—	—	200,3	126,6	130,1
Madonas	—	8,74	8,65	5,07	4,82	—	—	189,8	106,0	82,0
Vidzeme	9,22	8,97	9,17	5,85	5,17	895,4	893,4	1 021,3	628,0	469,6
Liepājas	—	8,93	6,83	7,42	9,67	—	—	127,0	149,9	166,5
Aizputes	—	9,09	8,36	8,82	10,93	—	—	117,9	106,7	124,6
Kuldīgas	—	8,80	8,23	7,06	7,20	—	—	158,9	115,8	100,1
Ventspils	—	9,62	7,65	9,14	7,52	—	—	65,2	74,9	59,4
Talsu	—	9,01	8,23	8,24	7,71	—	—	88,0	85,7	72,5
Kurzeme	9,89	9,61	7,79	7,92	8,72	756,4	544,5	557,9	533,0	523,1
Tukuma	—	9,81	8,83	6,70	7,25	—	—	134,2	95,8	81,9
Jelgavas	—	10,71	9,83	6,17	6,39	—	—	229,2	127,1	50,9
Bauskas	—	9,72	9,39	4,47	4,51	—	—	155,9	63,5	18,9
Jēkabpils	—	8,38	7,02	4,41	5,39	—	—	95,0	53,8	46,4
Ilūkstes	—	7,82	7,85	4,43	6,80	—	—	99,7	56,7	74,1
Zemgale	9,89	9,41	8,89	5,36	6,33	787,2	591,9	714,0	396,9	272,2
Daugavpils	—	7,03	6,96	3,53	4,24	—	—	139,2	69,2	70,0
Rēzeknes	—	7,19	7,90	3,70	4,33	—	—	106,1	51,0	46,8
Ludzas	—	7,57	8,58	2,89	3,65	—	—	61,6	21,7	21,5
Jaunlatgales	—	9,85	9,70	4,63	4,07	—	—	159,1	71,8	53,7
Latgale	6,66	7,46	8,10	3,79	4,28	351,3	360,8	466,0	213,7	192,0
Latvija Lettonie	9,12	8,88	8,80	5,80	6,11	2 790,3	2 390,8	2 759,2	1 771,6	1 456,9

Mistris. — Météil.

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint. par ha					Kopraža 1000 kvintālos Rendement total en 1000 de quint.				
	Vidēja raža 1909—1913. g.g. Rendement moyen	Vidēja raža 1920—1925. g.g. Rendement moyen	1926. g.	1927. g.	1928. g.	Vidēja kopraža 1909—1913. g.g. Moyenne du rendement total	Vidēja kopraža 1920—1925. g.g. Moyenne du rendement total	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	—	10,19	11,38	7,78	5,83	—	—	43,2	31,0	21,1
Cēsu	—	9,20	9,74	7,04	4,82	—	—	30,2	26,2	14,0
Valmieras	—	10,60	10,08	8,00	4,47	—	—	58,8	52,5	22,4
Valkas	—	9,46	10,19	7,06	6,88	—	—	29,8	20,5	16,8
Madonas	—	9,83	9,76	5,82	4,81	—	—	29,2	19,2	12,0
Vidzeme	—	9,83	10,44	7,82	5,14	—	160,8	191,0	149,4	86,4
Liepājas	—	10,26	9,24	11,12	9,00	—	—	23,1	32,2	38,4
Aizputes	—	10,21	10,14	10,60	10,10	—	—	14,2	12,6	16,2
Kuldīgas	—	10,52	10,25	9,89	6,96	—	—	37,9	38,8	36,9
Ventspils	—	10,34	10,82	10,25	5,71	—	—	9,6	11,3	6,8
Talsu	—	10,89	10,62	10,68	7,98	—	—	11,7	12,7	12,0
Kurzeme	—	10,45	10,04	10,43	8,11	—	88,9	96,4	107,4	110,3
Tukuma	—	11,22	9,80	9,86	7,97	—	—	47,5	48,8	51,0
Jelgavas	—	12,42	11,91	10,09	7,06	—	—	151,2	138,2	122,1
Bauskas	—	10,82	10,86	9,10	5,09	—	—	68,4	61,0	34,1
Jekabpils	—	9,21	9,00	6,24	5,46	—	—	25,2	18,7	26,2
Ilūkstes	—	8,44	8,83	5,46	6,56	—	—	19,8	11,5	16,4
Zemgale	—	11,17	10,79	9,15	7,01	—	262,8	311,9	278,2	250,1
Daugavpils	—	7,46	7,81	4,41	4,52	—	—	21,9	12,8	13,8
Rēzeknes	—	7,51	8,34	5,34	3,32	—	—	20,9	11,2	7,9
Ludzas	—	8,20	7,93	5,39	3,47	—	—	15,8	7,8	5,2
Jaunlatgales	—	10,88	11,74	4,84	4,20	—	—	22,3	4,8	4,2
Latgale	—	7,80	8,81	4,80	3,93	—	51,3	80,8	36,2	30,8
Latvija Lettonie	—	10,29	10,28	8,44	6,16	—	563,1	680,2	571,2	477,4

Zīrņi. — Pois.

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint. par ha					Kopraža 1000 kvintālos Rendement total en 1000 de quint.				
	Vidēj. raža 1909—1913. g.g. Rendement moyen	Vidējā raža 1920—1925. g.g. Rendem. moyen	1926. g.	1927. g.	1928. g.	Vidējā kopraža 1909—1913. g.g. Moyenne du rendem. total	Vidējā kopraža 1920—1925. g.g. Moyenne da rendem. total	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	—	9,33	11,24	9,47	5,17	—	—	13,8	12,3	4,9
Cēsu	—	9,03	10,34	8,22	3,43	—	—	13,1	11,5	4,1
Valmieras	—	9,85	11,14	10,50	4,37	—	—	5,0	5,3	2,3
Valkas	—	9,15	9,66	7,40	5,57	—	—	9,6	7,4	5,0
Madonas	—	9,43	8,74	5,71	3,06	—	—	11,7	8,0	5,6
Vidzeme	8,17	9,16	10,29	7,94	4,17	38,3	44,9	53,2	44,5	21,3
Liepājas	—	9,86	8,66	8,80	6,57	—	—	9,3	8,4	5,0
Aizputes	—	9,86	8,29	9,33	6,90	—	—	7,1	7,3	3,3
Kuldīgas	—	9,57	8,06	9,08	6,10	—	—	15,0	13,6	7,9
Ventpils	—	9,86	9,17	8,34	4,91	—	—	3,7	4,2	2,0
Talsu	—	10,09	9,06	7,83	5,51	—	—	7,8	7,8	3,3
Kurzeme	9,16	9,86	8,57	8,73	6,04	29,3	39,7	42,9	41,9	22,4
Tukuma	—	10,27	9,29	8,92	5,95	—	—	19,7	19,6	8,9
Jelgavas	—	11,15	10,93	10,65	5,85	—	—	43,0	40,3	17,6
Bauskas	—	10,60	11,75	11,44	5,63	—	—	15,3	12,6	4,5
Jēkabpils	—	9,81	9,00	8,05	4,81	—	—	12,4	11,6	4,8
Ilūkstes	—	8,17	7,28	6,01	5,92	—	—	17,6	14,5	11,8
Zemgale	9,16	9,90	9,86	9,33	5,74	62,3	82,2	108,0	98,8	47,6
Daugavpils	—	7,98	8,39	5,12	2,87	—	—	42,4	24,8	13,2
Rēzeknes	—	8,02	8,40	4,81	4,12	—	—	43,1	22,6	16,4
Ludzas	—	7,34	8,62	5,25	4,99	—	—	41,4	23,1	18,5
Jaunlatgales	—	9,00	9,85	5,29	4,29	—	—	18,3	9,0	5,1
Latgale	5,74	7,74	8,71	5,06	4,03	49,2	109,3	145,2	79,3	53,3
Latvija Lettonie	7,70	9,02	9,83	7,23	4,82	179,3	276,1	349,3	264,5	145,1

Kartupeļi. — Pommes de terre.

Apriņķi un apgabali	Caurmēra raža no 1 ha kv. Rendement moyen en quint. par ha					Kopraža 1000 kvintālos Rendement total en 1000 de quint.				
	Vidēja raža 1909—1913. g.g. Rendem. moyen	Vidēja raža 1920—1926. g.g. Rendem. moyen	1926. g.	1927. g.	1928. g.	Vidēja kopraža 1909—1913. g.g. Moyenne du rendem. total	Vidēja kopraža 1920—1926. g.g. Moyenne du rendem. total	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	—	99,71	154,77	100,66	39,10	—	—	1 331,0	875,7	336,3
Cēsu	—	93,02	148,33	97,02	26,60	—	—	534,0	368,7	101,4
Valmieras	—	103,48	139,58	114,68	33,25	—	—	907,3	837,0	232,8
Valkas	—	91,33	142,03	93,49	35,83	—	—	596,5	439,4	172,3
Madonas	—	86,43	138,82	84,67	30,08	—	—	569,6	364,1	123,3
Vidzeme	0,89	97,07	145,97	100,17	34,14	1 930,2	2 192,7	3 938,4	2 884,9	966,3
Liepājas	—	100,06	88,29	97,76	79,36	—	—	362,0	459,5	365,0
Aizputes	—	102,90	109,28	104,91	78,79	—	—	262,3	230,8	181,2
Kuldīgas	—	110,11	121,95	94,81	55,80	—	—	341,4	274,9	155,7
Ventspils	—	107,77	117,04	101,43	50,80	—	—	339,4	324,6	157,5
Talsi	—	112,00	143,91	99,22	67,73	—	—	489,3	347,3	230,3
Kurzeme	91,86	106,46	115,03	99,22	67,27	1 618,2	1 448,0	1 794,4	1 637,1	1 089,7
Tukuma	—	109,32	141,92	97,34	65,26	—	—	326,4	243,3	163,2
Jelgavas	—	299,73	119,25	91,72	39,45	—	—	512,8	421,6	157,8
Bauskas	—	96,01	138,03	93,92	33,96	—	—	347,3	244,2	71,3
Jēkabpils	—	100,51	139,05	81,58	40,62	—	—	292,0	187,6	85,3
Ilūkstes	—	80,23	125,08	66,16	43,17	—	—	375,3	205,1	129,5
Zemgale	91,86	96,08	130,55	86,24	44,31	1 395,2	1 039,0	1 853,8	1 302,1	607,1
Daugavpils	—	71,23	99,00	57,33	25,35	—	—	1 089,0	596,2	207,4
Rēzeknes	—	75,80	102,04	52,92	18,41	—	—	622,4	344,0	101,2
Ludzas	—	63,50	91,48	48,51	24,86	—	—	338,4	174,6	72,1
Jaunlatgales	—	75,24	110,70	50,99	27,46	—	—	498,2	234,6	96,1
Latgale	56,51	71,31	100,74	53,76	23,76	1 441,6	1 534,1	2 548,0	1 349,3	477,3
Latvija Lettonie	80,25	91,34	123,43	83,90	40,11	6 385,2	6 213,8	10 134,6	7 173,5	3 140,4

Laukstrādnieku algas. — Salaire des ouvriers agricoles.

Gada strādnieku algas (latos).

Salaires des ouvriers permanents (annuels) (en ls).

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	P u i š i e m V a l e t s							
	1921. g.	1922. g.	1923. g.	1924. g.	1925. g.	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	269	336	374	508	541	581	601	579
Cēsu	239	403	455	531	594	636	625	614
Valmieras	202	397	425	562	618	629	626	617
Valkas	215	377	368	493	547	554	565	566
Madonas	—	—	—	—	563	573	582	542
Vidzeme	234	381	411	527	577	597	601	586
Liepājas	155	261	275	398	453	507	511	509
Aizputes	163	269	280	422	437	495	525	484
Kuldīgas	219	344	378	500	536	592	594	597
Ventspils	207	345	365	466	476	532	563	551
Talsu	239	384	435	529	585	618	652	628
Kurzeme	197	320	347	462	493	546	558	547
Tukuma	340	395	447	590	632	674	654	607
Jelgavas	359	415	449	617	668	707	689	626
Bauskas	303	374	389	550	591	609	594	537
Jēkabpils	319	380	388	481	542	511	493	498
Ilūkstes	134	379	281	360	398	403	396	366
Zemgale	322	382	406	539	586	613	594	543
Daugavpils	172	307	317	336	372	396	395	375
Rēzeknes	167	277	312	370	390	458	418	400
Ludzas	177	254	284	342	345	365	350	383
Jaunlatgales	—	—	—	—	383	395	405	348
Latgale	172	283	304	349	376	408	397	377
Latvija Lettonie	236	359	385	488	537	569	563	542

Gada strādnieku algas (latos).
Salaires des ouvriers permanents (annuels) (en ls).

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Mēitām Servantes							
	1921. g.	1922. g.	1923. g.	1924. g.	1925. g.	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	150	199	231	310	345	380	406	391
Cēsu	157	252	289	333	388	424	427	422
Valmieras	126	256	266	330	382	385	402	410
Valkas	133	235	226	293	337	358	370	373
Madonas	—	—	—	—	369	392	408	390
Vidzeme	144	238	257	319	366	386	402	398
Liepājas	102	160	168	238	284	320	338	342
Aizputes	91	158	162	244	264	283	332	298
Kuldīgas	131	201	215	279	309	359	361	366
Ventspils	127	190	198	254	260	308	346	344
Talsu	132	206	231	271	311	349	373	375
Kurzeme	114	183	195	257	287	325	348	345
Tukuma	190	218	259	367	379	425	421	399
Jelgavas	234	239	259	369	411	450	437	419
Bauskas	183	227	234	329	363	401	387	366
Jēkabpils	213	238	247	290	334	337	328	329
Ilūkstes	96	168	181	243	265	272	274	256
Zemgale	201	225	243	329	361	396	386	364
Daugavpils	115	220	199	226	257	284	260	255
Rēzeknes	112	178	193	247	256	322	278	286
Ludzas	128	162	186	229	220	255	229	274
Jaunlatgales	—	—	—	—	243	253	276	255
Latgale	116	191	192	233	250	283	265	266
Latvija Lettonie	146	216	233	295	334	364	369	364

Vasaras strādnieku algas (latos).
Salaires des ouvriers saisonniers (d'été) (en ls).

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Puišiem				Valcīs			
	1921. g.	1922. g.	1923. g.	1924. g.	1925. g.	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	166	253	296	350	380	384	408	361
Cēsu	196	277	329	377	420	448	430	417
Valmieras	158	265	319	384	444	433	412	413
Valkas	167	239	282	341	368	381	374	370
Madonas	—	—	—	—	379	391	366	344
Vidzeme	173	261	309	365	404	408	400	382
Liepājas	122	170	224	285	315	331	343	320
Aizputes	131	173	220	319	305	343	358	357
Kuldīgas	188	229	277	349	371	376	419	397
Ventspils	220	222	268	324	346	363	344	351
Talsu	212	258	290	362	395	438	442	431
Kurzeme	173	212	255	329	344	367	378	366
Tukuma	215	268	328	434	452	461	450	405
Jelgavas	246	221	348	408	436	447	433	443
Bauskas	220	233	307	379	385	420	380	366
Jēkabpils	190	247	289	312	321	351	349	336
Ilūkstes	156	232	240	260	284	279	298	282
Zemgale	218	247	311	369	392	410	396	378
Daugavpils	155	208	237	265	303	299	303	280
Rēzeknes	145	178	246	271	310	286	299	282
Ludzas	167	215	223	244	275	316	265	278
Jaunlatgales	—	—	—	—	258	312	261	267
Latgale	153	203	235	261	292	301	290	278
Latvija Lettonie	182	243	290	343	376	388	379	364

Vasaras strādnieku algas (latos).

Salaires des ouvriers saisonniers (d'été) (en ls).

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	Meitām				Servantes			
	1921. g.	1922. g.	1923. g.	1924. g.	1925. g.	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	112	160	188	219	235	259	268	250
Cēsu	135	193	219	249	277	309	300	290
Valmieras	110	181	214	241	278	287	277	287
Valkas	119	159	177	217	243	259	262	262
Madonas	—	—	—	—	268	280	267	264
Vidzeme	120	176	202	234	262	279	275	271
Liepājas	80	139	151	174	205	219	231	221
Aizputes	78	107	133	178	180	207	233	246
Kuldīgas	113	148	163	203	214	229	267	267
Ventspils	142	140	155	190	191	237	219	234
Talsu	125	163	175	192	223	243	244	262
Kurzeme	106	139	155	186	205	226	240	245
Tukuma	127	158	183	264	286	285	278	255
Jelgavas	143	152	216	250	268	279	270	258
Bauskas	145	148	186	232	246	281	253	257
Jēkabpils	135	172	192	207	227	252	242	239
Ilūkstes	100	154	159	179	200	202	211	199
Zemgale	136	156	191	231	253	268	256	246
Daugavpils	107	142	160	175	213	204	216	201
Rēzeknes	93	117	168	188	224	197	205	197
Ludzas	128	139	161	161	164	217	181	206
Jaunlatgales	—	—	—	—	184	213	197	193
Latgale	104	135	163	175	204	206	205	199
Latvija Lettonie	119	160	195	214	241	258	255	250

Vasaras strādnieku algas (latos).

Salaires des ouvriers saisonniers (d'été) (en ls).

Apriņķi un apgabali Districts et provinces	G a n i e m				G a r d e u r s			
	1921. g.	1922. g.	1923. g.	1924. g.	1925. g.	1926. g.	1927. g.	1928. g.
Rīgas	93	129	149	170	192	209	206	205
Cēsu	108	150	163	187	219	240	225	224
Valmieras	92	158	177	210	245	247	242	243
Valkas	105	138	153	186	219	212	223	224
Madonas	—	—	—	—	198	206	200	198
Vidzeme	100	145	161	189	218	224	221	220
Liepājas	70	100	121	144	177	191	193	196
Aizputes	68	94	115	152	172	180	211	213
Kuldīgas	111	128	143	176	203	214	242	240
Ventspils	126	137	131	157	175	197	202	193
Talsu	108	138	148	183	203	216	241	236
Kurzeme	95	119	131	162	186	199	215	215
Tukuma	99	128	145	214	243	252	242	218
Jelgavas	107	123	160	189	217	219	220	210
Bauskas	99	117	153	177	196	222	210	208
Jēkabpils	114	146	163	182	194	212	214	205
Ilūkstes	73	118	123	140	155	153	161	157
Zemgale	102	127	152	186	208	217	214	202
Daugavpils	85	109	109	122	141	143	140	134
Rēzeknes	72	74	111	130	141	131	142	131
Ludzas	64	107	112	115	129	149	117	130
Jaunlatgales	—	—	—	—	140	158	142	143
Latgale	78	100	111	122	139	144	138	134
Latvija Lettonie	97	132	147	172	200	209	207	202

Lauksaimniecības ražojumu cenas

Sviesta, gaļas un olu vidējās sīktirdzniecības cenas no 1921.—1928.g.g.
Prix de détail moyens du beurre, de la viande et des oeufs de 1921 à 1928

Vieta Endroits	Gads Années	Sviests Beurre par kg.		Svaiga cūkasa gaļa — Viande de porc fraîche par kg.		Liellopu gaļa Viande de boeuf fraîche par kg.		Olas par gab. Oeufs p. pièce	
		Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
Rīga	1921.	2,14	100	1,35	100	0,88	100	0,12	100
	1923.	3,12	128	1,59	118	0,83	135	0,12	100
	1924.	3,40	139	1,81	119	1,11	161	0,14	117
	1925.	3,48	143	1,75	130	1,27	184	0,14	117
	1926.	3,45	141	1,75	130	1,35	196	0,13	108
	1927.	3,58	146	1,80	119	1,14	165	0,13	108
	1928.	3,86	162	1,86	138	1,20	174	0,15	125
Madona	1921.	2,63	100	1,26	100	0,75	100	0,12	100
	1923.	2,78	106	1,33	106	0,79	105	0,12	100
	1924.	2,93	111	1,66	132	1,00	133	0,13	108
	1925.	3,38	129	1,82	128	1,08	144	0,12	100
	1926.	3,09	117	1,90	151	1,06	141	0,14	117
	1927.	3,13	119	1,78	141	0,80	80	0,12	100
	1928.	3,36	128	1,69	134	0,88	91	0,13	108
Lienāja	1921.	2,52	100	1,17	100	0,61	100	0,12	100
	1923.	3,07	122	1,59	136	1,02	167	0,12	100
	1924.	3,21	127	1,59	136	1,10	180	0,16	133
	1925.	3,84	144	1,71	146	1,19	195	0,14	117
	1926.	3,48	138	1,78	152	1,11	182	0,16	133
	1927.	3,49	138	1,71	146	1,13	185	0,15	125
	1928.	3,79	150	1,76	150	1,07	175	0,16	133
Kuldīga	1921.	2,18	100	0,83	100	0,43	100	0,09	100
	1923.	2,97	136	1,25	134	0,73	170	0,11	122
	1924.	3,01	137	1,43	154	0,93	216	0,14	156
	1925.	2,90	132	1,67	180	0,98	223	0,11	122
	1926.	2,67	122	1,58	170	1,09	253	0,13	144
	1927.	2,91	133	1,62	174	0,95	221	0,10	111
	1928.	3,43	157	1,82	196	0,87	202	0,12	133
Jelgava	1921.	2,28	100	1,15	100	0,62	100	0,16	100
	1923.	2,87	126	1,45	126	0,88	142	0,11	110
	1924.	3,17	139	1,50	130	1,16	187	0,14	140
	1925.	3,38	148	1,67	145	1,26	203	0,13	130
	1926.	3,26	143	1,79	156	1,17	189	0,14	140
	1927.	3,20	140	1,54	134	1,02	165	0,12	120
	1928.	3,50	154	1,73	150	1,02	165	0,13	130
Daugavpils	1921.	3,20	100	0,94	100	0,58	100	0,11	100
	1923.	2,97	93	1,25	133	0,71	122	0,09	82
	1924.	3,13	98	1,30	138	0,85	147	0,12	109
	1925.	3,34	104	1,48	157	1,14	197	0,11	100
	1926.	3,22	101	1,84	143	0,92	159	0,11	100
	1927.	3,01	94	1,33	141	0,78	134	0,11	100
	1928.	3,22	101	1,57	167	0,81	140	0,11	100
Rēzekne	1921.	1,05	100	0,88	100	0,59	100	0,11	100
	1923.	3,08	158	1,42	161	0,66	112	0,09	82
	1924.	3,58	184	1,61	183	0,87	147	0,14	100
	1925.	3,48	178	1,78	202	1,10	186	0,11	100
	1926.	3,37	173	1,52	173	0,95	161	0,11	100
	1927.	3,06	157	1,40	159	0,79	134	0,10	91
	1928.	3,11	159	1,33	151	0,80	136	0,12	109

Labību gada vidējās caurmēra sīktirdzniecības cenas (Ls par kvintalu)

Vieta — Endroits	Gads Années	Rudzi Seigle		Kvieši Froment		Mieži Orge		Auzas Avoine		Zirņi Pois	
		Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
Rīga	1921.	39	100	57	100	32	100	27	100	36	100
	1923.	22	56	33	58	18	56	18	67	29	81
	1924.	26	67	36	63	21	66	21	78	45	125
	1925.	32	82	42	74	30	94	27	100	49	136
	1926.	27	69	43	75	25	78	25	93	55	153
	1927.	32	82	47	82	30	94	26	96	64	178
Cēsis	1928.	34	87	43	75	34	106	29	107	72	200
	1921.	33	100	48	100	26	100	21	100	29	100
	1923.	24	73	38	79	17	65	19	90	21	72
	1924.	25	76	38	79	19	73	20	95	26	90
	1925.	31	94	43	90	26	100	24	114	36	124
	1926.	26	79	34	71	22	85	22	105	31	107
Madona	1927.	31	94	47	98	23	88	23	110	39	134
	1928.	33	100	48	100	29	112	29	138	58	200
	1921.	25	100	34	100	19	100	14	100	23	100
	1923.	24	96	31	91	17	89	16	114	20	87
	1924.	24	96	35	103	20	105	19	136	23	100
	1925.	36	144	44	129	29	153	25	179	36	157
Ainaži	1926.	24	96	32	94	21	111	21	150	34	148
	1927.	29	116	40	118	19	100	20	143	25	109
	1928.	30	120	40	118	23	121	25	179	26	113
	1921.	34	100	36	100	28	100	22	100	34	100
	1923.	24	71	32	89	17	61	17	77	25	74
	1924.	28	83	32	89	23	82	21	95	27	79
Valka	1925.	34	100	45	125	29	104	28	127	49	144
	1926.	27	79	36	100	23	82	23	105	53	156
	1927.	31	91	41	114	27	96	27	123	65	191
	1928.	30	89	39	108	30	107	28	127	61	179
	1921.	29	100	43	100	26	100	22	100	23	100
	1923.	22	76	28	65	16	62	19	86	27	117
Liepāja	1924.	22	76	25	58	22	85	20	91	37	161
	1925.	34	117	40	93	27	104	26	118	47	204
	1926.	23	79	38	88	26	100	25	114	38	165
	1927.	28	97	43	100	24	92	23	105	40	174
	1928.	32	110	45	105	33	127	30	136	52	226
	1921.	35	100	53	100	31	100	27	100	32	100
Kuldīga	1923.	21	60	32	60	19	61	19	70	23	72
	1924.	23	66	29	55	22	71	20	74	36	112
	1925.	28	80	39	74	28	90	25	93	40	125
	1926.	22	63	34	64	21	68	21	78	43	134
	1927.	25	71	35	66	24	77	24	89	59	184
	1928.	26	74	32	60	27	87	26	96	67	209
	1921.	27	100	36	100	25	100	17	100	22	100
	1923.	21	78	34	94	19	76	17	100	22	100
	1924.	23	85	36	100	21	84	18	106	29	132
	1925.	26	96	36	100	19	76	15	88	33	150
	1926.	16	59	22	61	15	60	11	65	26	118
	1927.	29	107	41	114	22	88	18	106	32	145
	1928.	28	104	31	86	28	112	26	153	—	—

Prix de détail moyens annuels des céréales (en Ls par quintal)

Vieta — Endroits	Gads Années	Rudzi Seigle		Kvieši Froment		Mieži Orge		Auzas Avoine		Zirņi Pois	
		Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
Ventspils	1921.	34	100	46	100	29	100	25	100	31	100
	1923.	23	68	36	78	19	66	22	88	27	87
	1924.	25	74	35	76	23	79	21	84	35	113
	1925.	31	91	38	83	28	97	26	104	38	122
	1926.	22	65	37	80	22	76	21	84	37	119
	1927.	27	79	36	78	24	83	23	92	32	103
	1928.	29	85	33	72	29	100	29	116	59	190
Tukums	1921.	38	100	55	100	32	100	24	100	28	100
	1923.	23	61	34	62	18	56	18	75	21	75
	1924.	24	63	28	51	22	69	20	83	27	96
	1925.	30	79	36	65	26	81	23	96	33	118
	1926.	21	55	30	55	20	63	19	79	35	125
	1927.	25	66	33	60	22	69	22	92	34	121
	1928.	31	82	29	76	28	88	30	125	39	139
Jelgava	1921.	37	100	46	100	27	100	23	100	25	100
	1923.	21	57	32	70	18	67	18	78	20	80
	1924.	23	62	30	65	21	78	20	87	28	112
	1925.	29	78	38	83	28	104	25	109	32	128
	1926.	23	62	33	72	21	78	21	91	29	116
	1927.	24	65	33	72	23	85	23	100	33	132
	1928.	28	76	31	67	28	104	27	117	38	152
Jaunjelgava . . .	1921.	33	100	49	100	27	100	23	100	25	100
	1923.	25	76	40	82	21	78	20	87	19	76
	1924.	28	85	40	82	25	93	23	100	27	108
	1925.	34	103	39	80	26	96	25	109	28	112
	1926.	26	79	38	78	23	85	22	96	25	100
	1927.	33	100	39	80	25	93	29	126	27	108
	1928.	32	97	41	84	34	126	31	135	—	—
Daugavpils . . .	1921.	29	100	35	100	21	100	18	100	22	100
	1923.	22	76	29	83	17	81	16	89	21	95
	1924.	24	83	28	80	22	105	20	111	27	123
	1925.	28	97	33	94	26	124	24	133	31	141
	1926.	21	72	29	83	18	86	20	111	25	114
	1927.	26	90	32	91	24	114	22	122	30	136
	1928.	28	97	32	91	28	133	26	144	36	164
Rēzekne	1921.	29	100	36	100	22	100	19	100	20	100
	1923.	23	79	29	81	19	86	18	95	20	100
	1924.	25	86	27	75	20	91	21	111	21	105
	1925.	30	103	33	92	24	109	24	126	27	135
	1926.	22	76	25	69	19	86	21	111	21	105
	1927.	25	86	29	81	22	100	22	116	47	235
	1928.	29	100	30	83	29	132	30	158	61	305
Ludza	1921.	29	100	35	100	23	100	21	100	20	100
	1923.	23	79	26	74	19	83	19	90	17	85
	1924.	25	86	27	77	22	96	21	100	27	135
	1925.	30	103	34	97	25	109	24	114	28	140
	1926.	23	79	27	77	18	78	20	95	26	130
	1927.	27	93	31	89	23	100	22	105	25	125
	1928.	30	102	31	89	29	126	27	129	39	195

Rudzu vidējās caurmēra mēneša (siktirdznlec.) cenas (Ls par kvintalu) no 1922.—1928. g.g.

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Rīga	1922.	31	30	34	29	30	29	25	21	21	21	24	23
	1923.	24	24	24	24	25	25	25	21	19	17	20	20
	1924.	21	21	22	24	26	25	26	25	29	33	31	32
	1925.	34	39	37	37	37	37	34	30	27	27	21	26
	1926.	26	26	26	26	27	27	28	26	27	29	30	30
	1927.	29	31	30	30	30	32	33	33	33	34	34	33
	1928.	33	34	34	34	34	34	34	33	34	34	34	34
Cēsis	1922.	26	26	28	28	27	27	23	21	20	23	23	23
	1923.	24	25	27	26	—	—	25	26	26	21	23	22
	1924.	21	21	21	23	24	24	23	25	26	33	33	33
	1925.	33	34	36	35	35	35	35	35	21	21	24	24
	1926.	25	25	25	25	25	25	25	25	25	27	30	30
	1927.	30	30	31	31	31	31	31	31	32	31	31	31
	1928.	31	31	31	34	32	34	34	34	34	34	34	33
Madona	1922.	27	26	25	26	26	25	23	20	17	19	25	25
	1923.	23	25	27	27	27	27	23	24	23	24	23	20
	1924.	23	22	22	22	25	23	24	25	26	26	—	—
	1925.	40	40	40	40	40	38	—	31	27	27	—	—
	1926.	20	20	20	20	25	25	25	25	25	27	—	30
	1927.	30	30	30	30	30	30	30	25	30	30	30	30
	1928.	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	26
Ainaži	1922.	31	31	30	29	30	28	26	23	22	22	23	24
	1923.	23	23	24	24	25	28	25	26	23	23	25	24
	1924.	25	25	24	25	25	25	23	27	27	40	40	—
	1925.	32	37	—	48	46	40	35	28	28	25	27	27
	1926.	26	27	28	25	25	25	28	25	28	28	28	28
	1927.	—	30	30	32	30	32	32	32	40	30	30	30
	1928.	32	32	32	33	33	33	33	32	—	—	—	—
Valka	1922.	—	25	27	25	28	26	23	—	—	20	—	23
	1923.	23	—	—	—	23	23	—	23	—	20	23	—
	1924.	21	21	22	22	22	22	21	—	—	—	—	29
	1925.	34	39	39	38	38	38	38	36	36	25	25	25
	1926.	25	21	21	21	21	21	21	21	21	28	28	28
	1927.	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
	1928.	28	30	—	30	30	32	32	35	35	35	35	35
Liepāja	1922.	30	30	29	27	27	26	24	18	18	21	23	22
	1923.	23	23	23	24	24	22	21	19	18	19	19	20
	1924.	18	18	19	20	21	20	20	21	26	31	30	32
	1925.	34	35	35	32	32	28	32	23	20	20	19	21
	1926.	20	21	20	20	20	20	23	21	24	24	26	25
	1927.	25	26	26	26	28	29	27	26	23	23	24	24
	1928.	24	25	26	30	30	30	30	30	23	25	22	22
Kuldīga	1922.	—	—	—	—	26	—	—	18	18	—	18	18
	1923.	19	20	—	23	28	—	—	—	—	18	20	20
	1924.	20	21	21	21	21	21	—	23	—	26	25	27
	1925.	38	39	—	—	34	—	—	—	17	18	19	17
	1926.	—	18	—	—	—	19	—	—	—	—	—	11
	1927.	—	22	—	—	29	30	—	39	29	—	23	—
	1928.	—	26	26	—	—	—	—	33	—	32	24	24

Prix moyens mensuels du seigle (p. de détail) (en Ls par quintal)

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ventspils	1922.	28	28	28	27	28	27	22	19	19	19	20	20
	1923.	20	24	25	25	25	25	24	23	22	22	22	22
	1924.	22	22	22	22	21	22	22	22	26	34	31	31
	1925.	34	38	38	37	35	34	34	30	26	21	21	21
	1926.	21	21	21	21	21	21	21	21	24	26	24	24
	1927.	26	26	26	26	28	32	30	32	24	24	24	24
	1928.	26	26	28	29	29	31	32	32	30	26	26	26
Tukums	1922.	30	30	30	30	30	30	—	—	18	22	23	23
	1923.	23	24	25	25	25	25	24	18	18	20	20	20
	1924.	20	20	21	21	24	24	22	24	27	27	30	30
	1925.	30	40	38	38	38	38	33	27	19	19	19	19
	1926.	19	19	19	19	21	21	21	21	24	24	—	24
	1927.	24	24	26	26	26	26	26	26	24	24	24	24
	1928.	24	24	24	24	24	24	37	38	38	38	38	38
Jelgava	1922.	30	28	32	30	29	28	34	20	18	19	20	19
	1923.	21	21	23	22	23	23	22	21	17	17	19	18
	1924.	18	18	20	21	21	20	20	19	28	33	32	31
	1925.	38	39	38	31	32	33	31	23	21	20	21	20
	1926.	21	21	22	22	22	23	23	24	23	26	24	25
	1927.	23	24	24	24	26	29	25	22	23	23	24	25
	1928.	26	26	28	29	30	31	29	31	27	25	25	24
Jaunjelgava	1922.	29	30	29	28	29	31	25	22	23	23	21	21
	1923.	22	26	25	26	31	24	26	25	20	23	24	25
	1924.	23	23	23	24	27	27	23	—	30	39	37	37
	1925.	44	40	43	43	43	39	39	28	27	21	23	21
	1926.	24	27	27	21	21	27	27	26	27	—	28	29
	1927.	29	40	40	37	34	34	34	34	34	24	26	29
	1928.	27	—	31	29	29	33	37	34	34	34	34	34
Daugavpils	1922.	28	29	29	27	25	25	21	19	18	21	24	25
	1923.	23	—	—	24	23	—	23	—	22	20	20	20
	1924.	21	21	20	22	21	21	23	—	23	32	34	31
	1925.	—	31	38	35	32	30	29	30	25	18	20	20
	1926.	20	—	18	19	20	20	19	—	24	22	25	28
	1927.	24	26	26	25	—	30	27	—	24	23	24	26
	1928.	24	27	27	31	32	31	32	30	24	24	24	24
Rēzekne	1922.	32	30	33	31	31	22	21	21	18	23	25	26
	1923.	26	26	25	25	31	25	23	22	17	20	20	20
	1924.	21	21	22	22	22	22	24	22	30	31	31	31
	1925.	31	41	40	34	35	31	30	25	24	23	23	21
	1926.	20	20	21	22	22	22	22	22	22	22	23	27
	1927.	27	26	26	26	33	33	30	22	21	21	22	21
	1928.	21	26	26	26	33	33	33	32	32	32	32	26
Ludza	1922.	29	29	27	25	23	23	21	18	18	19	26	26
	1923.	24	24	24	24	24	24	24	23	—	21	20	20
	1924.	20	21	21	23	24	23	22	21	32	31	31	32
	1925.	37	41	40	37	30	30	30	35	22	21	19	19
	1926.	20	20	21	21	21	21	21	24	24	23	27	27
	1927.	27	28	29	27	30	35	26	26	23	25	26	25
	1928.	28	27	31	31	33	35	32	32	27	27	26	26

Kviešu vidējās caurmēra mēneša (sīktirdzniecības) cenas (Ls par kvintalu)

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Rīga	1922.	58	41	68	47	62	61	60	—	32	27	35	34
	1923.	26	33	37	36	33	33	33	39	31	31	31	30
	1924.	30	32	30	33	39	37	37	37	37	41	37	41
	1925.	42	43	44	44	47	47	39	42	42	44	33	34
	1926.	40	44	44	42	38	43	45	45	44	45	45	45
	1927.	44	47	41	45	44	52	54	42	48	52	48	46
	1928.	42	43	41	40	40	38	45	46	46	44	44	43
Cēsis	1922.	46	59	59	66	71	37	31	31	—	40	40	31
	1923.	—	—	—	—	—	—	36	42	36	36	40	40
	1924.	40	35	35	35	38	38	38	38	38	44	44	39
	1925.	39	40	45	52	52	52	52	52	52	27	27	28
	1926.	28	28	28	31	28	28	28	28	44	45	46	46
	1927.	46	47	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48
	1928.	48	48	48	48	48	48	48	50	50	50	50	—
Madona	1922.	31	31	31	30	34	30	27	24	22	25	29	34
	1923.	34	34	34	34	34	34	26	29	27	30	27	—
	1924.	34	—	—	—	—	—	—	—	29	38	39	—
	1925.	46	46	46	46	46	46	—	46	38	38	—	—
	1926.	27	27	26	26	36	36	36	32	32	33	—	40
	1927.	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
	1928.	40	40	40	40	40	40	40	50	50	35	35	32
Ainaži	1922.	55	38	40	38	37	36	32	26	28	26	30	34
	1923.	33	35	26	31	34	32	35	32	30	34	34	34
	1924.	33	28	28	28	28	28	35	37	30	37	37	37
	1925.	41	43	—	60	50	55	40	52	43	38	38	37
	1926.	41	40	40	28	28	28	45	28	39	39	39	39
	1927.	—	41	41	43	41	43	43	43	40	41	39	43
	1928.	43	43	40	38	38	38	38	36	—	—	—	—
Valka	1922.	—	41	42	38	—	47	—	—	—	—	—	—
	1923.	—	—	—	—	34	—	—	—	—	23	—	—
	1924.	25	25	25	24	24	24	24	—	—	—	33	—
	1925.	39	41	41	41	41	41	41	41	41	38	38	38
	1926.	38	38	38	33	38	38	38	38	38	43	43	43
	1927.	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43
	1928.	43	44	—	44	44	46	46	45	45	45	45	45
Liepāja	1922.	61	51	42	41	41	40	41	38	31	31	33	31
	1923.	31	33	33	31	39	33	31	31	33	30	31	32
	1924.	29	27	27	27	29	28	28	28	33	32	33	32
	1925.	39	41	45	41	45	41	44	42	40	32	26	34
	1926.	31	35	30	31	31	32	39	39	35	35	36	36
	1927.	36	36	36	38	38	38	38	38	32	30	30	31
	1928.	32	32	32	33	33	33	33	33	32	32	29	28
Kuldīga	1922.	—	—	—	—	40	—	—	34	36	—	27	29
	1923.	30	27	—	29	45	—	—	—	—	34	35	36
	1924.	34	34	34	34	34	34	—	34	—	34	45	43
	1925.	42	42	—	—	42	—	—	—	32	33	32	32
	1926.	18	—	—	—	—	32	—	—	—	—	—	17
	1927.	—	37	—	—	41	40	—	40	34	—	53	—
	1928.	—	28	28	—	—	—	—	38	—	37	28	28

Prix moyens mensuels du froment (p. de détail) (en Ls par quintal)

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ventspils	1922.	38	38	38	39	37	37	36	36	36	36	36	36
	1923.	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
	1924.	35	35	35	35	35	35	34	35	35	35	36	35
	1925.	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	37	37
	1926.	38	38	38	38	38	35	35	35	35	35	36	36
	1927.	35	35	36	36	37	41	39	41	32	32	32	32
	1928.	34	34	34	34	34	34	34	34	33	31	31	31
Tukums	1922.	45	45	45	42	45	45	45	—	—	29	25	—
	1923.	28	28	38	40	36	36	38	37	33	26	35	33
	1924.	28	24	26	26	28	28	23	28	31	30	30	32
	1925.	32	41	45	45	45	45	42	27	29	27	27	27
	1926.	27	27	27	27	34	34	35	35	29	29	—	29
	1927.	29	29	36	36	36	36	36	36	29	29	29	29
	1928.	29	29	29	29	29	29	—	—	—	—	—	—
Jelgava	1922.	43	38	43	39	39	38	37	31	29	28	30	30
	1923.	34	27	36	34	36	35	34	33	29	28	28	30
	1924.	25	25	29	29	29	36	25	28	30	36	37	32
	1925.	41	44	42	40	42	42	42	42	35	28	27	30
	1926.	30	32	33	36	33	39	39	32	31	33	32	32
	1927.	32	33	33	33	34	41	33	31	28	28	34	32
	1928.	29	29	31	32	33	35	34	35	30	28	27	25
Jaunjelgava . . .	1922.	—	—	—	—	—	—	—	55	27	—	—	—
	1923.	—	—	—	40	40	40	40	40	40	40	40	40
	1924.	40	40	40	40	—	40	40	40	40	—	—	—
	1925.	46	32	48	48	46	41	42	32	—	24	37	34
	1926.	28	40	40	40	40	34	43	40	40	—	40	40
	1927.	46	43	43	46	40	40	40	40	40	31	31	31
	1928.	33	—	40	43	43	43	43	—	—	—	—	—
Daugavpils	1922.	36	38	37	34	33	34	30	31	25	27	29	29
	1923.	31	—	—	33	32	—	36	—	31	23	25	24
	1924.	25	25	25	27	25	24	28	—	27	31	34	34
	1925.	—	33	43	29	38	37	35	35	34	26	26	24
	1926.	27	—	28	29	29	29	—	—	31	29	28	32
	1927.	30	29	34	34	—	36	36	—	30	29	29	31
	1928.	31	31	32	34	36	35	37	36	29	29	29	28
Rēzekne	1922.	42	—	—	—	—	—	23	22	22	28	30	31
	1923.	34	32	38	30	30	31	28	28	28	28	22	21
	1924.	22	22	24	24	23	22	25	23	36	39	31	32
	1925.	33	42	42	27	37	37	36	25	—	—	23	24
	1926.	22	—	24	24	24	—	27	27	27	25	24	28
	1927.	28	28	28	28	33	33	30	27	27	27	33	27
	1928.	27	28	28	28	34	34	34	34	—	—	27	—
Ludza	1922.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1923.	—	—	—	28	28	28	28	28	—	26	22	22
	1924.	22	23	25	26	26	26	26	24	30	33	33	33
	1925.	38	42	42	29	37	37	37	37	29	28	28	28
	1926.	28	28	28	23	23	24	23	28	28	26	31	31
	1927.	31	31	31	35	39	39	34	34	22	26	28	26
	1928.	29	29	30	30	33	39	32	32	29	29	29	—

Miežu vidējās caurmēra mēneša (siktīrdzniecības) cenas (Ls par kvintalu)

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	X	XII
Rīga	1922.	22	21	29	26	22	25	20	15	18	17	16	16
	1923.	15	16	16	16	19	18	18	20	19	18	19	19
	1924.	19	19	19	24	24	24	23	25	27	23	28	24
	1925.	26	29	31	32	38	38	35	32	29	29	21	23
	1926.	23	23	24	24	27	26	27	28	27	25	25	25
	1927.	24	24	25	27	27	30	44	33	31	28	31	31
	1928.	31	31	32	33	36	34	35	35	34	34	34	34
Cēsis	1922.	15	18	22	22	18	15	13	14	13	14	13	13
	1923.	14	14	15	15	—	—	19	18	19	17	21	21
	1924.	21	18	17	18	18	21	21	20	20	19	19	19
	1925.	19	19	27	32	33	33	33	33	21	19	19	19
	1926.	19	19	19	19	23	23	23	23	23	26	24	24
	1927.	24	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
	1928.	23	23	23	31	32	28	32	32	32	32	32	31
Madona	1922.	17	16	17	18	20	13	12	12	12	13	15	13
	1923.	13	14	16	16	17	20	14	15	15	20	19	21
	1924.	21	18	18	18	18	18	21	23	21	21	—	—
	1925.	31	32	32	31	32	34	—	26	23	23	—	—
	1926.	20	20	20	20	24	24	21	21	21	22	—	19
	1927.	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
	1928.	19	19	19	19	19	19	24	35	35	24	24	24
Ainaži	1922.	25	24	22	17	19	17	15	17	14	12	15	14
	1923.	13	13	13	13	17	17	21	22	20	20	21	20
	1924.	20	22	22	22	22	22	23	24	24	24	24	27
	1925.	24	26	—	33	33	33	39	—	—	22	25	23
	1926.	24	23	22	21	21	21	27	21	25	25	25	25
	1927.	—	27	27	27	27	27	28	27	26	26	26	27
	1928.	27	27	30	33	33	33	33	25	—	—	—	—
Valka	1922.	—	19	20	—	—	20	16	—	—	12	—	12
	1923.	12	—	—	—	15	16	—	18	—	17	21	—
	1924.	22	22	22	22	22	22	22	—	—	—	—	25
	1925.	20	23	31	31	31	32	31	31	31	23	23	23
	1926.	23	23	23	23	23	23	23	23	23	30	38	38
	1927.	23	23	23	23	23	23	23	23	27	27	27	27
	1928.	27	28	—	33	33	34	34	35	35	35	35	35
Liepāja	1922.	20	23	22	20	21	18	18	17	18	18	18	18
	1923.	18	18	17	19	20	20	20	20	21	19	18	18
	1924.	18	21	20	20	—	20	20	20	26	28	24	24
	1925.	24	29	26	29	33	32	34	33	32	22	22	21
	1926.	21	22	21	21	21	20	21	21	21	20	21	20
	1927.	20	21	21	25	27	28	31	26	22	23	24	24
	1928.	25	27	27	29	29	29	29	28	28	25	23	23
Kuldīga	1922.	—	—	—	—	23	—	—	12	14	—	16	14
	1923.	15	14	—	17	22	—	—	—	—	18	18	18
	1924.	20	20	20	20	20	20	—	23	—	23	—	24
	1925.	20	21	—	—	22	—	—	—	19	19	18	17
	1926.	17	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	8
	1927.	—	18	—	—	27	24	—	21	21	—	22	—
	1928.	—	26	26	—	—	—	—	33	—	32	25	26

Prix moyens mensuels de l'orge (p. de détail) (en Ls par quintal)

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ventspils	1922.	28	28	28	26	27	26	20	18	18	18	17	15
	1923.	15	15	15	16	18	19	22	23	23	22	22	23
	1924.	23	23	23	23	19	23	23	23	23	23	23	23
	1925.	24	27	29	31	31	31	31	31	25	24	24	24
	1926.	21	22	22	22	22	21	21	21	21	21	22	21
	1927.	21	21	22	22	24	29	26	29	21	22	22	22
	1928.	24	27	29	31	31	31	32	30	30	26	26	26
Tukums	1922.	26	26	26	26	26	26	26	—	—	16	15	15
	1923.	15	15	16	18	18	19	20	20	19	18	20	18
	1924.	17	18	20	20	23	23	23	23	23	23	23	23
	1925.	23	30	31	31	31	31	31	23	20	20	20	20
	1926.	20	20	20	20	19	19	21	26	18	18	—	18
	1927.	18	18	23	23	23	23	23	23	24	24	24	24
	1928.	24	24	24	24	24	30	30	30	30	30	30	30
Jēlgava	1922.	18	19	21	19	18	19	15	16	15	15	14	14
	1923.	15	15	16	15	19	17	21	21	17	18	19	18
	1924.	17	17	21	21	21	19	20	22	24	24	25	24
	1925.	30	32	31	32	31	31	34	29	25	21	21	18
	1926.	18	20	21	22	21	23	23	22	20	21	19	20
	1927.	19	20	23	21	24	29	26	23	21	22	24	25
	1928.	26	26	28	30	30	31	31	31	29	28	25	26
Jaunjelgava	1922.	17	16	18	19	18	20	18	20	14	13	13	13
	1923.	13	17	22	22	23	23	23	21	19	24	24	22
	1924.	18	19	20	28	30	28	23	23	25	31	—	32
	1925.	35	26	33	36	26	30	30	22	17	20	21	19
	1926.	20	21	21	22	18	23	—	25	27	—	24	24
	1927.	26	27	27	26	27	27	24	26	27	21	21	21
	1928.	23	—	27	27	31	32	34	39	39	39	39	39
Daugavpils	1922.	17	18	18	18	18	18	13	14	13	15	15	14
	1923.	14	—	—	15	15	—	20	—	20	18	18	18
	1924.	18	18	18	23	23	28	26	—	21	23	23	22
	1925.	—	23	29	29	31	30	29	29	28	17	20	18
	1926.	16	—	17	19	19	19	18	—	20	18	18	19
	1927.	18	21	21	22	—	29	30	—	24	24	24	26
	1928.	24	25	26	32	32	30	33	32	26	26	26	25
Rēzekne	1922.	20	26	26	24	24	14	15	13	14	14	14	15
	1923.	15	20	15	18	17	23	25	25	19	17	17	17
	1924.	17	17	18	18	20	21	23	—	21	21	22	22
	1925.	21	30	31	27	29	27	27	22	21	20	20	18
	1926.	18	17	18	19	19	20	21	21	21	20	18	18
	1927.	17	17	17	19	23	23	25	26	23	23	23	24
	1928.	24	27	28	28	33	33	33	33	—	27	27	25
Ludza	1922.	15	15	18	18	16	14	13	15	15	15	15	14
	1923.	12	13	15	18	24	24	24	25	—	18	18	18
	1924.	15	17	20	22	24	26	26	24	22	22	23	23
	1925.	25	29	30	29	25	30	30	27	17	24	16	16
	1926.	16	17	17	20	20	20	20	20	20	16	18	18
	1927.	18	19	19	20	26	26	23	23	23	23	26	24
	1928.	26	26	28	28	31	34	32	32	30	30	24	28

Auzu vidējās caurmēra mēneša (siktirdzniecības) cenas (Ls par kvintalu)

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Rīga	1922.	20	19	20	22	20	20	17	15	15	17	15	15
	1923.	15	15	16	17	21	21	21	20	19	18	18	18
	1924.	17	17	18	23	23	22	22	24	24	23	23	22
	1925.	23	26	26	27	31	38	29	26	27	27	21	24
	1926.	24	24	24	24	27	27	27	27	27	25	24	24
	1927.	23	24	25	26	26	26	27	26	26	26	27	27
Cēsis	1922.	27	27	28	28	28	30	32	25	30	30	30	30
	1923.	14	15	17	17	16	15	12	14	13	15	14	13
	1924.	15	15	16	16	—	—	20	21	20	18	23	23
	1925.	23	18	18	19	20	22	21	20	20	23	21	21
	1926.	21	21	24	26	26	33	29	26	25	18	18	18
	1927.	18	18	18	20	22	23	23	23	23	23	24	24
Madona	1927.	24	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
	1928.	23	23	23	31	32	32	30	32	32	32	32	31
	1922.	12	14	13	13	14	13	12	12	12	13	15	13
	1923.	13	14	15	15	18	20	14	15	17	17	18	15
	1924.	15	16	17	17	17	18	25	23	21	21	—	—
	1925.	23	23	23	24	23	34	—	31	23	23	—	—
Ainaži	1926.	17	17	17	17	27	27	27	21	21	22	—	19
	1927.	19	19	22	22	22	19	19	25	19	19	19	19
	1928.	19	19	19	19	19	19	28	33	33	30	30	30
	1922.	17	12	12	20	15	15	15	13	11	12	14	14
	1923.	13	13	13	14	17	17	21	21	18	17	18	17
	1924.	19	21	21	21	21	21	22	19	22	23	22	23
Valka	1925.	23	26	—	33	34	33	31	31	—	25	23	22
	1926.	24	—	25	19	18	18	25	—	25	25	25	25
	1927.	—	27	27	27	27	27	28	27	27	25	26	27
	1928.	27	27	27	28	30	28	28	25	—	—	—	—
	1922.	—	14	14	17	—	17	13	—	—	12	—	12
	1923.	12	—	—	—	19	18	—	21	—	20	22	—
Liepāja	1924.	19	21	21	21	21	21	21	—	—	19	19	21
	1925.	—	32	—	—	36	—	—	—	—	33	40	25
	1926.	25	23	23	23	23	23	27	27	27	27	28	28
	1927.	21	21	23	21	21	25	25	25	24	24	24	24
	1928.	24	30	—	31	31	31	31	30	30	30	30	30
	1922.	18	22	19	19	21	19	19	17	17	19	19	18
Kuldīga	1923.	18	18	18	21	22	21	21	20	19	17	18	18
	1924.	17	16	18	21	21	20	20	21	24	22	23	21
	1925.	21	24	27	26	26	32	32	27	20	20	21	21
	1926.	21	21	22	22	22	21	21	21	21	19	19	20
	1927.	20	22	22	24	27	28	28	24	22	22	23	23
	1928.	25	25	26	27	27	27	27	28	28	24	22	21
	1922.	—	—	—	—	18	—	—	11	17	—	14	13
	1923.	13	13	—	18	22	—	—	—	—	17	17	17
	1924.	17	17	17	17	18	17	—	21	—	20	20	20
	1925.	—	15	—	—	—	—	—	—	14	—	—	16
	1926.	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
	1927.	—	—	—	—	—	20	—	17	17	—	—	—
	1928.	—	26	26	—	—	—	—	31	—	30	21	21

Prix moyens mensuels de l'avoine (p. de détail) (en Ls par quintal)

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ventspils	1922.	23	23	23	23	23	23	21	20	17	17	17	16
	1923.	16	18	19	22	25	26	26	26	22	21	22	22
	1924.	22	22	22	24	19	24	24	18	19	20	20	20
	1925.	22	26	28	29	29	31	32	29	21	21	21	21
	1926.	21	23	23	23	23	21	21	21	20	20	21	20
	1927.	21	21	23	22	24	29	25	29	20	21	21	22
	1928.	27	27	28	29	29	29	32	33	30	26	26	26
Tukums	1922.	17	17	17	17	17	17	17	—	—	14	15	14
	1923.	14	14	15	18	22	22	21	21	19	17	19	16
	1924.	16	16	20	20	24	24	23	24	19	20	20	19
	1925.	19	25	27	27	27	31	29	20	19	18	18	18
	1926.	18	18	18	18	21	21	20	20	18	18	—	18
	1927.	18	18	23	23	23	23	23	23	22	22	24	25
	1928.	25	27	27	27	27	32	32	32	32	32	32	32
Jelgava	1922.	17	17	20	19	18	17	14	15	14	16	16	13
	1923.	16	16	17	16	20	19	21	20	17	18	17	18
	1924.	16	16	20	21	21	19	20	23	22	22	22	21
	1925.	24	26	27	29	29	31	30	29	21	20	20	17
	1926.	19	22	23	23	22	23	23	22	20	21	20	19
	1927.	19	21	23	21	23	26	24	23	22	22	25	25
	1928.	25	26	27	28	29	29	28	30	28	26	24	23
Jaunjelgava . . .	1922.	14	18	18	18	17	19	15	15	12	14	12	13
	1923.	13	15	21	20	23	22	23	21	19	22	24	18
	1924.	17	18	23	—	—	26	26	25	19	27	26	27
	1925.	26	26	29	30	25	30	27	26	16	20	23	19
	1926.	20	18	20	23	23	26	24	26	26	—	20	20
	1927.	22	27	27	28	30	31	32	31	30	30	32	25
	1928.	26	—	31	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Daugavpils	1922.	15	16	17	17	17	17	14	15	13	14	14	13
	1923.	14	—	—	14	14	—	19	—	20	16	17	15
	1924.	15	15	19	22	23	23	22	—	19	21	20	19
	1925.	—	20	25	26	27	30	27	28	27	16	18	16
	1926.	15	—	19	20	21	21	21	—	22	19	19	20
	1927.	19	21	22	22	—	26	27	—	20	21	22	21
	1928.	23	25	26	28	29	28	29	29	26	25	24	24
Rēzekne	1922.	19	23	23	22	22	15	11	12	12	14	14	15
	1923.	15	18	16	17	17	19	25	25	18	22	15	15
	1924.	16	18	24	24	24	24	24	21	—	19	—	19
	1925.	20	27	27	—	26	27	24	24	25	—	20	18
	1926.	17	20	20	19	25	25	23	23	25	19	18	19
	1927.	18	20	20	22	22	22	23	23	23	23	23	24
	1928.	24	28	30	31	33	33	33	33	33	30	27	19
Ludza	1922.	15	15	16	16	16	14	13	15	15	15	15	14
	1923.	12	13	14	19	—	23	24	24	—	20	19	19
	1924.	19	17	23	23	24	24	23	22	19	21	21	21
	1925.	22	27	27	27	23	30	26	27	22	24	19	19
	1926.	19	19	19	23	23	23	23	20	20	18	18	18
	1927.	18	18	19	19	23	25	24	24	23	25	26	23
	1928.	26	25	29	28	30	30	26	26	26	26	24	24

Prix moyens mensuels des pois (p. de détail) (en Ls par quintal)

Vieta Endroits	Gads Années	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ventspils	1922.	—	34	34	33	32	29	28	27	27	27	27	27
	1923.	27	27	27	27	27	27	27	28	28	28	28	28
	1924.	28	28	30	36	38	38	38	38	38	38	38	38
	1925.	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38
	1926.	38	38	38	38	38	35	35	35	28	—	32	50
	1927.	28	31	26	25	33	31	36	35	—	—	46	—
	1928.	50	50	49	49	50	58	—	—	70	70	70	70
Tukums	1922.	27	27	27	27	27	27	27	27	—	16	15	15
	1923.	15	15	15	18	21	22	21	23	23	23	23	28
	1924.	27	18	26	28	28	28	28	28	28	28	28	29
	1925.	29	36	36	36	36	36	36	37	23	26	34	34
	1926.	34	34	34	34	34	34	34	34	—	37	—	37
	1927.	34	35	35	22	34	35	34	35	35	35	35	35
	1928.	35	35	35	35	35	39	39	38	43	43	43	43
Jelgava	1922.	19	20	21	21	20	20	20	18	16	20	19	17
	1923.	18	19	20	19	19	20	22	21	21	21	23	22
	1924.	24	23	24	23	26	27	26	30	30	34	33	31
	1925.	35	35	30	35	37	37	36	37	29	31	26	22
	1926.	29	29	31	29	29	27	29	26	22	27	37	33
	1927.	33	32	31	29	29	32	29	34	33	34	46	38
	1928.	40	40	40	36	38	37	37	32	35	35	34	48
Jaunjelgava . . .	1922.	17	17	15	15	15	17	15	18	15	17	—	14
	1923.	14	15	18	21	22	19	23	15	16	20	26	20
	1924.	19	19	27	35	28	32	26	20	20	34	34	34
	1925.	27	24	29	30	35	35	33	25	—	23	23	23
	1926.	23	21	27	26	26	26	24	26	—	—	—	—
	1927.	—	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—
	1928.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lugavpils	1922.	18	18	18	18	17	16	15	16	17	18	18	17
	1923.	18	—	—	19	18	—	20	—	22	23	22	24
	1924.	22	22	23	33	28	28	33	30	30	25	26	28
	1925.	—	29	34	38	38	34	33	37	35	23	22	22
	1926.	22	—	25	25	25	20	26	—	31	26	25	26
	1927.	26	29	29	29	—	23	33	—	32	29	39	35
	1928.	32	34	39	40	39	36	40	—	—	37	30	30
Rēzekne	1922.	26	26	26	25	18	15	13	13	14	18	16	17
	1923.	20	13	13	17	14	25	25	25	25	25	17	17
	1924.	17	20	22	22	22	22	22	—	—	—	—	22
	1925.	24	37	31	24	33	27	26	34	24	24	24	18
	1926.	17	17	18	19	20	21	24	24	24	22	20	—
	1927.	43	47	48	48	48	33	50	50	50	50	50	50
	1928.	50	50	50	50	50	50	50	65	80	80	80	80
Ludza	1922.	15	15	16	16	16	14	13	17	17	18	19	19
	1923.	15	15	15	16	16	18	19	19	—	21	—	—
	1924.	21	21	21	25	28	31	35	31	31	28	28	27
	1925.	27	27	30	30	30	33	29	34	31	31	19	19
	1926.	19	19	—	22	19	19	19	44	44	—	—	26
	1927.	25	25	22	22	24	22	26	26	27	27	27	29
	1928.	33	33	35	35	35	35	40	40	40	40	39	64

Valsts statistiskās pārvaldes

Lauksaimniecības grāmatvedības biroja 72 saimniecību
noslēgto grāmatu rezultāti par 1927./28. saimn. gadu.

(Sk. tekstu 57. lapp.).

Résultats de la cloture des livres,
dans 72 exploitations par l'année agricole 1927/28
effectuée par la section de comptabilité au Bureau
de Statistique de l'Etat

Zemes kultūras un aŗamzemes izlietoŗana 1927./28. ŗ. g.

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nombr. d. expl.	Aŗamzeme — Terres arables													
		Rudzi Seigle	Ziemas kvieŗi Fr. ment d'hiver	Mieŗi Orge	Auzas Avoine	Mistrs Métail	Zirņi Pois	Kar- tupeļi Pommes de terre	Sak- nes Tuber- cules	Abo- liņŗ Trèfle	Lini Lin	Parējie un pap. Autr. et jachère	Kopa Total		
													ha	%	
Vidzeme	35														
Caurmērā 1 saimn.		2,52	0,36	1,56	3,75	0,66	0,27	1,03	0,65	5,48	0,63	3,40	20,31	38,17	
Moyenne p. expl.															
% atsev. kult. . . .		12,41	1,77	7,68	18,46	3,25	1,33	5,07	3,20	26,98	3,10	16,75	100		
Kurzeme	11														
Caurmērā 1 saimn.		3,14	1,07	1,70	3,43	1,00	0,37	1,00	0,64	5,76	0,22	4,52	22,85	44,11	
Moyenne p. expl.															
% atsev. kult. . . .		13,74	4,67	7,43	15,01	4,37	1,62	4,37	2,79	25,27	0,96	19,77	100		
Zemgale	18														
Caurmērā 1 saimn.		2,32	1,50	1,64	2,78	1,54	0,39	0,70	0,70	5,52	0,41	3,99	21,58	58,10	
Moyenne p. expl.															
% atsev. kult. . . .		10,74	7,36	7,59	12,88	7,14	1,81	3,24	3,24	25,57	1,95	18,48	100		
Latgale	8														
Caurmērā 1 saimn.		2,71	0,19	1,62	2,44	0,48	0,40	0,53	0,35	3,93	0,95	3,60	17,20	42,98	
Moyenne p. expl.															
% atsev. kult. . . .		15,74	1,08	9,43	14,22	2,77	2,33	3,11	2,05	22,84	5,52	20,91	100		
Vidējais	72														
1 saimniecībā		2,59	0,76	1,61	3,31	0,91	0,33	0,89	0,62	5,36	0,55	3,74	20,67	43,51	
Moyenne p. expl.															
% atsev. kult. . . .		12,53	3,68	7,79	16,01	4,40	1,59	4,31	3,00	25,93	2,66	18,10	100		

Lauksaimniecības dzīvā inventāra sastāvs 1927./28. ŗ. g.

Aŗgabali Provinces	Saimn. skaits Nombr. d. expl.	Zirgi — Chevaux			Liellopi — Bovins				
		Darba zirgi Chevaux de labour	Kumeļi Poulains	Kopā Total	Slaucamas govis Vaches lai- tières	Bullji Boeufs	Jaunlopi 1—2 g. Genisses et bouvillons	Teļi Veaux	Kopā Total
Vidzeme	35								
Caurmērā 1 saimn.		2,94	0,49	3,43	8,80	0,54	2,40	1,20	12,94
Moyenne p. expl.									
% atsev.		85,83	14,17	100,00	67,99	4,20	18,54	9,27	100,00
Kurzeme	11								
Caurmērā 1 saimn.		3,36	1,27	4,63	7,91	0,64	1,91	1,18	11,64
Moyenne p. expl.									
% atsev.		72,57	27,43	100,00	67,95	5,50	16,41	10,13	100,00
Zemgale	18								
Caurmērā 1 saimn.		2,94	0,44	3,38	7,28	0,44	1,28	1,11	10,11
Moyenne p. expl.									
% atsev.		86,98	13,02	100,00	72,01	4,35	12,66	10,98	100,00
Latgale	8								
Caurmērā 1 saimn.		2,25	0,63	2,88	4,75	0,42	1,38	1,38	7,63
Moyenne p. expl.									
% atsev.		78,13	21,87	100,00	62,25	1,57	18,09	18,09	100,00
Vidējais	72								
1 saimniecībā		2,93	0,61	3,54	7,83	0,49	1,93	1,19	11,44
Moyenne p. expl.									
% atsev.		82,77	17,23	100,00	68,44	4,28	16,88	10,40	100,00

Diverses espèces de terre et utilisation des terres arables en 1927/28.

Tab. № 1.

Augļu dārzi Vergers		Plavas Prairies		Ganības Pâturages		Meži Forêts		Dažādas der. zemes Diverses terres productives		Kopā derī- gas zemes Total des terres pro- ductives		Nederīgas zemes Terres im- productives		Zemes kopplatība Superficie totale		No tās no- māta ha Dont terre et bois
ha	o/o	ha	o/o	ha	o/o	ha	o/o	ha	o/o	ha	o/o	ha	o/o	ha	o/o	
0,43	0,21	11,61	21,82	9,30	17,48	6,30	11,84	0,13	0,81	48,08	90,38	5,13	9,64	53,21	100	0,06
0,20	0,56	11,93	23,03	9,78	18,88	1,91	3,09	—	—	46,76	90,27	5,04	9,73	51,80	100	0,21
0,18	0,49	5,04	13,57	4,54	12,22	1,23	3,31	2,58	6,95	35,15	94,64	1,99	5,36	37,14	100	—
0,30	0,76	4,47	11,16	6,54	16,35	3,08	7,71	—	—	31,59	78,96	8,41	21,04	40,00	100	1,25
0,33	0,69	9,22	19,41	7,88	16,59	4,01	8,44	0,71	1,49	42,82	90,13	4,69	9,87	47,51	100	0,19

Composition de l'inventaire vivant en 1927/28.

Tab. № 2.

Altas — O v i n s			C ū k a s — P o r c s			M ā j p u t n i — V o l a i l l e			B i š u s a i m e s R u c h e s d' a b e i l l e s		
Aitas un auni Brebis et béliers	Jēri l. g. Moutons au-des- sous d'1 an	Kopā Total	Cūkas Porcs	Sivēni 1—6 mēn. Porcs de 1 à 6 m.	Kopā Total	Vistas Poules	Pārējie Autres	Kopā Total	Dadanas stropas Dadane	Pārējos stropas Autres	Kopā Total
4,66	4,40	9,06	3,28	5,06	8,34	16,32	1,54	17,86	1,03	0,74	1,77
51,42	48,58	100,00	39,38	60,62	100,00	91,36	8,64	100,00	58,06	41,94	100,00
5,91	6	11,91	4,45	5	9,45	10,82	1,91	12,73	1,27	1,09	2,36
49,62	50,38	100,00	47,09	52,91	100,00	85,00	15,00	100,00	53,51	46,49	100,00
5,55	6,67	12,22	2,58	3,28	5,83	16,44	0,67	17,11	0,56	0,61	1,17
45,42	54,58	100,00	43,74	56,26	100,00	96,08	3,92	100,00	47,88	52,12	100,00
4,37	4,38	8,75	1,88	1,50	3,38	7,88	1,12	9	0,63	0,75	1,38
50,00	50,00	100,00	55,62	44,38	100,00	87,56	12,44	100,00	45,65	54,35	100,00
5,04	5,21	10,25	3,12	4,21	7,33	14,57	1,33	15,90	0,90	0,70	1,66
49,30	50,70	100,00	42,56	57,44	100,00	91,63	8,37	100,00	54,22	45,78	100,00

Lauksaimniecībā ieguldītie kapitāli latos 1927/28. s.

[illegible][illegible]

onds en lats placés en agriculture en 1927/28.

Tab. Nr. 3.

Kopā pamatk. Total des capitaux fondamentaux		Rīcības kapitāli — Capitaux d'exploitation											
		Dzīvais inventārs — Inventaire vivant								Nedzīv. inventārs — Inventaire mort			
		Govslopi Bovins	Aitas Ovins	Cūkas Porcs	Putni Volail.	Bites Abeill.	Zirgi Chevaux	Kopā—Total		Saimniec. Economiq.	Rūpniec. Industriel	Kopā — Total	
Ls	%	Ls	Ls	Ls	Ls	Ls	Ls	%	Ls	Ls	Ls	%	
8.736,30	65,75	1.864,00	78,26	421,77	48,70	63,11	1029,14	3.505,01	12,20	2.366,00	489,32	2.855,32	10,02
390,15		38,82	1,63	8,78	1,12	1,32	21,43	73,00		49,27	10,19	59,46	
3.950,91	62,26	1.250,91	75,73	442,53	24,70	92,27	950,15	2.836,61	12,08	2.176,85	151,82	2.328,67	10,40
299,70		26,87	1,63	9,51	0,53	1,98	20,42	60,94		46,77	3,26	50,03	
3.810,67	64,87	1.272,22	98,56	315,83	34,44	32,78	995,56	2.749,39	12,91	1.618,14	284,14	1.902,88	8,94
392,91		36,20	2,50	8,69	0,98	0,93	28,32	78,22		46,61	8,10	54,14	
8.283,00	64,38	713,75	67,00	157,50	15,83	42,50	670,00	1.666,58	12,95	1.309,41	—	1.309,41	10,18
273,01		23,53	2,21	5,19	0,52	1,40	22,08	54,93		43,16	—	43,16	
5.612,31	64,97	1.494,58	81,69	369,09	37,82	57,71	968,83	3.009,72	12,53	2.032,81	332,17	2.364,98	9,84
366,22		35,06	1,92	8,06	0,88	1,35	22,73	70,60		47,68	7,79	55,17	

Capitaux d'exploitation				Pavisam kapitāli Total des capitaux		Ieguldītie kapitāli sastādās Répartition des capitaux versés				
Dalības naudas un aizdevumi Quotes-parts et prêts		Kopā rīcības kapitāli Total des capitaux d'exploitation				Aizņēmumi Emprunts		Skaidrs kapitāls Capital net.		Kopā Total
Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls
596,77	2,09	9.762,11	34,25	28.498,11	100	2.715,67	9,53	25.782,77	90,47	28.498,11
12,13		203,29		593,47		56,53		536,92		593,17
363,19	1,62	8.456,00	37,74	22.406,91	100	1.089,76	4,86	21.317,15	95,14	22.406,91
7,80		181,65		481,35		23,41		457,94		481,35
386,65	1,52	7.477,13	35,13	21.288,10	100	2.190,65	10,29	19.098,65	89,71	21.288,10
11,00		212,73		605,64		62,31		543,33		605,64
92,89	0,72	4.583,11	35,02	12.866,11	100	401,92	3,12	12.464,52	96,88	12.866,11
3,06		151,07		424,08		13,25		410,83		424,08
452,56	1,88	8.416,00	35,03	24.028,31	100	2.078,78	8,65	21.949,53	91,35	24.028,31
10,62		197,42		563,64		48,70		514,88		563,64

Lauksaimniecību kases ieņēmumi latos 1927./28. s. g.

Apgabali Provinces	Saimniec. skaits Nombre des expl.	R a ž o š a n a s n o z a r e s									
		Dārkopība Horticulture		Laukkopība Culture du sol		Plaukkopība Culture des prés		Lopkopība — Elevage de bestiaux			
								Piens Lait	Gaļa Viande	Pārējie Autres	Kopā Total
		Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	Ls	Ls	Ls %
Vidzeme Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.	35	45,47	1,03	510,08	11,54	11,26	0,25	1.488,90	291,78	17,25	1.798,02 40,67
Kurzeme Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.	11	72,16	2,38	623,44	20,54	18,93	0,62	720,55	196,41	13,10	930,06 30,64
Zemgale Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.	18	7,60	0,19	1.218,24	30,45	1,00	0,02	1.099,17	175,86	4,21	1.279,37 31,99
Latgale Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.	8	20,55	1,45	534,38	37,71	4,72	0,33	125,69	116,76	6,13	248,55 17,54
Vidējais 1 saimniec. Moyenne p. expl.	72	37,31	0,98	707,14	18,75	9,14	0,21	1.122,73	228,78	12,13	1.363,04 36,17

Apgabali Provinces	Saimniec. skaits Nombre des expl.	Darba zirgi Chevaux de labour				Mājturība Ménage		Pārējie ieņēmumi — Autres recettes				
		Dz. inv. Inv. viv.	Dažādi Divers.	Kopā Total				Produkti un materiāli Produits et matériel	Vis- pārējie Diverses	Aizde- vumu % des prêts	Kopā Total	
		Ls	Ls	Ls	%	Ls	%	Ls	Ls	Ls	Ls	%
Vidzeme Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.	35	22,00	3,88	25,88	0,58	9,30	0,21	95,06	28,84	2,59	126,49	2,80
Kurzeme Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.	11	—	3,33	3,33	0,11	91,21	3,01	85,82	19,89	0,15	105,89	3,41
Zemgale Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.	18	36,11	3,40	39,51	0,98	13,05	0,33	21,93	20,57	5,94	48,74	1,22
Latgale Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.	8	15,57	2,71	18,58	1,31	—	—	20,95	5,25	—	26,20	1,85
Vidējais 1 saimniec. Moyenne p. expl.	72	21,49	3,54	25,03	0,66	21,72	0,58	67,12	22,88	2,77	92,76	2,41

Recettes des exploitations agricoles en 1927/28 en lats.

Tab. № 4.

B r a n c h e s d e p r o d u c t i o n

Aitkopība <i>Élevage d'ovins</i>		Cūkkopība <i>Élevage de porcs</i>		Putnkopība <i>Élevage de volaille</i>		Biškopība <i>Apiculture</i>		Dažādas blakus nozāres <i>Autres branches accessoires</i>		Peļņas darbi <i>Travaux indemnisés</i>		Kopā <i>Total</i>	
Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
23,90	0,54	496,09	11,22	48,07	1,09	13,22	0,30	480,55	10,87	73,14	1,65	3.499,50	79,16
12,47	0,41	325,11	10,71	19,43	0,64	2,43	0,08	138,43	4,56	74,18	2,45	2.216,59	73,03
26,33	0,66	283,06	7,06	69,00	1,72	0,33	0,01	47,43	1,18	78,51	1,96	3.011,12	75,26
28,31	1,98	102,56	7,23	22,26	1,57	3,13	0,22	61,97	4,37	97,31	6,87	1.123,77	79,27
23,26	0,61	372,99	9,90	46,06	1,22	7,23	0,19	273,49	7,25	77,32	2,05	2.917,58	77,36

Zemes nomas <i>Termage</i>		Aizņēmumi un saņemti aizdevumi <i>Emprunts et prêts remboursés</i>		Ipašnieka ieņēmumi <i>Recettes du propriétaire</i>		Pavisam ieņēmumi <i>Recettes totales</i>	
Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
5,33	0,12	479,19	10,81	275,24	6,23	4.421,23	100,00
32,73	1,08	304,22	10,02	281,08	9,26	3.035,05	100,00
—	—	689,11	17,23	198,83	4,97	4.000,36	100,00
—	—	156,13	11,02	92,91	6,55	1.417,59	100,00
7,50	0,20	469,04	12,47	236,77	6,28	3.770,50	100,00

Apgabali Provinces		Saimniec. skaits Nombre d'exploit.	R a ž o š a n a s n o z a r e s															
			Dārzkopība Horticulture		Laukkopība Culture du sol		Pļavkopība Culture des prés		Lopkopība—Elevage de bestiaux			Aitkopība Elevage d'ovins		Cūkkopība Elevage de porcs		Putnkopība Elevage de volailles		
		LS	%	LS	%	LS	%	LS		LS	%	LS	%	LS	%	LS	%	
Vidzeme	35	6,34	0,15	106,58	2,46	5,50	0,13	45,72		51,04	96,76	2,23	2,36	0,05	29,35	0,69	0,16	0,
Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.																		
Kurzeme	11	3,01	0,12	158,28	5,18	2,38	0,08	30,54		21,80	52,31	1,71	6,96	0,23	25,30	0,83	—	—
Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.																		
Zemgale	18	3,75	0,09	221,77	5,54	9,80	0,25	79,46		45,33	124,79	3,12	1,21	0,03	43,18	1,08	1,52	0,
Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.																		
Latvija	8	—	—	50,52	3,58	0,63	0,04	8,25		8,18	16,43	1,16	2,42	0,17	3,08	0,22	—	—
Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl.																		
Vidējais 1 saimn. Moyenne p. expl.	72	4,57	0,12	137,05	3,67	5,62	0,15	47,67		40,55	88,22	2,37	2,79	0,07	29,58	0,79	0,61	0,

Apgabali <i>Provinces</i>	Saimniec. skaits <i>Nombre d'exploit.</i>	Strādnieku algas <i>Salaire du main d'oeuvre</i>		Iepirkti mākslīgie mēsli <i>Achat des engrais artificiels</i>		Iepirkta lopū spēkbarība <i>Achat du fourrage concentré</i>		Iepirkti materiāli <i>Achat de matériel div.</i>		Vispār. izd.— <i>Dépenses génér.</i>				
										Nodokļi <i>Impôts</i>	Apdrošināšanas <i>Assurance</i>	Dažādi <i>Diverses</i>	Kopā <i>Total</i>	
		Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o				Ls	o/o
Vidzeme	35													
Caurm. 1 saimniec.		735,72	16,98	136,75	3,16	117,85	2,72	117,56	2,71	119,10	32,98	202,68	355,06	8,
<i>Moyenne p. expl.</i>														
Kurzeme.	11													
Caurm. 1 saimniec.		604,05	19,79	113,30	3,71	41,14	1,35	145,73	4,77	103,21	15,03	148,17	266,44	8,
<i>Moyenne p. expl.</i>														
Zemgale.	18													
Caurm. 1 saimniec.		638,10	15,94	155,91	3,90	123,25	3,08	117,80	2,91	121,56	24,16	136,10	281,82	7,
<i>Moyenne p. expl.</i>														
Latgale	8													
Caurm. 1 saimniec.		150,33	10,66	32,34	2,28	10,10	0,72	48,18	3,14	72,76	4,81	78,98	156,55	11,
<i>Moyenne p. expl.</i>														
Videjais 1. saimn.	72													
<i>Moyenne p. expl.</i>		626,15	16,79	126,35	3,39	95,36	2,56	114,25	3,06	112,29	24,90	163,96	301,15	8,

Dépenses des exploitations agricoles en 1927/28 en lats.

Tab. № 5.

Branches de production								Darba zirgi — Chevaux de labour				Mājturība Ménage	
Biškopība Apiculture		Daž. blak nozāres Div. branch. accessoires		Peļņas darbi Travaux indemnités		Kopā Total		Iepirkti zirgi Achat	Daž. izd. Autres dépenses	Kopā Total			
Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	Ls	Ls	‰	Ls	‰
2,22	0,05	161,51	3,73	0,59	0,01	412,39	9,51	9,72	25,33	35,05	0,81	336,06	7,76
0,79	0,03	—	—	—	—	249,06	8,15	9,55	20,67	30,22	0,99	309,12	10,14
0,99	0,03	4,11	0,10	—	—	411,27	10,28	35,56	15,75	51,31	1,28	349,65	8,73
3,18	0,25	—	—	—	—	76,56	5,12	—	12,56	12,36	0,88	123,52	8,76
1,81	0,05	79,55	2,13	0,28	0,01	350,11	9,38	15,07	20,78	35,85	0,96	311,77	8,36

Ēku remonti un būves Réparation et construc- tion de bâ- timents		Nedz. inv. iegādāš. un remonts Acquisition et répara- tion de l'in- ventaire mort		Meliorā- cijas Méliora- tions		Aizpē- mumu pro- centi Intérêts pour des emprunts		Zemes nomas Fermage		Aizdevumi un dalības naudas Prêts et quotas-parts		Īpašnieka izdevumi Dépenses du propri- étaire		Pavisam izdevumi Total des dépen- ses	
Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰
103,21	2,38	227,60	5,25	43,28	1,00	120,51	2,78	5,12	0,12	845,71	19,52	740,85	17,10	4 332,78	100
51,25	1,68	226,06	7,41	16,90	0,35	33,85	1,11	—	—	326,17	10,68	638,21	20,91	3 052,16	100
114,31	2,85	165,10	4,12	11,61	0,29	85,12	2,13	30,56	0,76	775,68	19,35	691,81	17,28	4 003,36	100
47,83	3,39	186,55	13,28	2,50	0,18	14,30	1,02	20,00	1,42	208,01	14,75	320,04	22,75	1 410,36	100
91,59	2,16	207,18	5,55	26,81	0,72	86,05	2,32	12,35	0,33	677,98	18,18	666,25	17,56	3 730,10	100

Uztura izdevumi un 1 pieaug. personas uztura dienas pašizmaksa latos 1927./28. s. g.— Dépenses d'en-

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	P r o d u k t i											
		Iepirktais kolonālpreses Denrées colon. achetées		Graudu produkti Prod. de grains		Kartupeļi Pommes de terre		Sakņu augi Tubercules		Dārkopības ražojumi Produits horticoles		Piena pro- dukti Produits de lait	
		Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
Vidzeme	35	213,71		435,18		97,95		38,68		40,04		500,54	
Caurmērā 1 saimn.													
Moyenne p. expl.													
% prod.			11,32		23,05		5,19		2,05		2,12		26,5
Kurzeme	11	163,64		447,51		107,41		39,—		25,75		559,50	
Caurmērā 1 saimn.													
Moyenne p. expl.													
% prod.			7,93		21,69		5,21		1,89		1,25		27,1
Zemgale	18	219,20		400,51		71,97		40,56		18,10		447,72	
Caurmērā 1 saimn.													
Moyenne p. expl.													
% prod.			11,96		21,86		3,93		2,21		0,99		24,4
Latgale	8	78,31		410,32		74,36		25,63		15,40		407,24	
Caurmērā 1 saimn.													
Moyenne p. expl.													
% prod.			5,48		28,70		5,20		1,79		1,05		28,4
Vidējais 1 saimn. .	72	192,41		425,71		90,29		38,14		29,63		486,11	
Moyenne p. expl.													
% prod.			10,41		23,02		4,88		2,06		1,60		26,2
1 personai dienā .		0,08		0,19		0,04		0,02		0,01		0,21	
1 journée person.													

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	Amortizācijas (ēku, invent.) Amortissements (bât. et invent.)		Apkūrināšanas u. c. izdevumi Chauffage et autres dépenses		Pārējie izdevumi Autres dépenses	
		Ls	%	Ls	%	Ls	%
Vidzeme	35	50,01	1,91	94,34	3,60	29,45	1,12
Caurmērā 1 saimn.							
Moyenne p. expl.							
% prod.							
Kurzeme	11	46,75	1,67	93,73	3,36	38,14	1,37
Caurmērā 1 saimn.							
Moyenne p. expl.							
% prod.							
Zemgale	18	50,58	1,97	109,78	4,27	41,21	1,60
Caurmērā 1 saimn.							
Moyenne p. expl.							
% prod.							
Latgale	8	28,18	1,51	68,51	3,66	5,02	0,27
Caurmērā 1 saimn.							
Moyenne p. expl.							
% prod.							
Vidējais 1 saimn. .	72	47,23	1,85	95,23	3,73	31,88	1,25
Moyenne p. expl.							
% prod.							
1 personai dienā .		0,02		0,04		0,02	
1 journée person.							

retien et entretien journalier pour 1 personne adulte — Frais de revient en lats en 1927/28. Tab. № 6

P r o d u i t s										Darba spēks — Main-d'oeuvre						
Aitu u. teļu gala <i>Du monton et du veau</i>		Cūku gala <i>Du porc</i>		Putnkopi- bas ražoj. <i>Produits de la volaille</i>		Bišu medus <i>Miel d'abeil- les</i>		Pārējie pro- dukti <i>Autres pro- duits</i>		K o p ā <i>Total</i>		Vir. <i>Masc.</i>	Siev. <i>Fém.</i>	Zirgu <i>Che- vaux</i>	K o p ā <i>Total</i>	
Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	Ls	Ls	Ls	%
67,11		423,11		51,75		13,67		6,51		1.888,28	72,68	34,93	512,56	10,25	557,74	
	3,55		22,41		2,74		0,72		0,34		100					21,29
84,83		575,50		37,01		3,27		19,37		2.062,88	73,88	48,16	491,50	10,39	550,55	
	4,11		27,90		1,79		0,16		0,94		100					19,72
79,28		494,93		36,69		12,20		11,65		1.833,11	71,31	28,11	496,57	11,31	535,99	
	4,32		27,09		2,00		0,67		0,64		100					20,85
38,41		323,78		23,32		22,13		10,58		1.429,48	76,45	28,84	299,97	9,93	338,74	
	2,69		22,65		1,63		1,55		0,74		100					18,11
70,12		452,88		42,57		12,65		8,83		1.849,34	72,51	34,57	481,72	10,58	526,57	20,66
	3,79		24,49		2,30		0,68		0,48		100					
0,03		0,20		0,02		0,01		—		0,81		0,02	0,21	—	0,23	

Kopā uztura izdevumi <i>Total des dépenses d'entretien</i>		Kopgaldā atkritumi <i>Restes du ménages commun.</i>		Uztura iz- maksa <i>Frais d'entre- tien</i>		Uztura dienu skaitls <i>Journées d'entretien</i>		Uztura dienas pašizmaksa <i>Frais de revient par jour</i>	
Ls	%	Ls		Ls				Ls	
2.619,85	100	44,42		2.575,43		2.228,5		1,11	
2.792,08	100	58,57		2.733,51		2.418		1,13	
2.570,67	100	31,41		2.539,26		2.303,5		1,10	
1.869,93	100	36,15		1.833,78		2.319		—,80	
2.550,55	100	42,42		2.508,13		2.287		1,10	
1,12		0,02		1,10		—		—	

Apgabali Provinces	Salimn. skaitis Nomb. d. expl.	Amortizāc. ēku un ne- dzīvā inv. Amortissem. d. bātimēntu et de l'inv.		Lopu amortizāc. atšķirībai Amort. p. les best. d'accreois.		Loppār- rauga uz- turēšana Entretien du contrôleur du bétail		Dažādi izdevumi Diverses dépenses de caisse		Vispārīgie izdevumi Dépenses générales		Kopā Total		Plena pārdoš. izdev. Dépenses pour la vente du lait				Pavisam izdevumi Total des dépenses	
		Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Kases Caisse	Darba speks Main d'oeuvre	Ls	%	Ls	%
Vidzeme Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl. Uz 1 govslapu . . Par govslapu . . % barībai . . Fourrage en %	35	89,69	2,77	—	—	4,21	0,13	40,68	1,20	117,90	3,61	3.017,05	93,19	15,02	204,56	220,48	6,81	3.238,13	100
Kurzeme Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl. Uz 1 govslapu . . Par govslapu . . % barībai . . Fourrage en %	11	77,17	2,98	—	—	2,80	0,11	21,80	0,84	90,56	3,40	2.469,46	95,19	—	124,83	124,83	4,81	2.594,29	100
Zemgale Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl. Uz 1 govslapu . . Par govslapu . . % barībai . . Fourrage en %	181	61,45	2,37	—	—	0,25	0,01	33,20	1,28	75,63	2,91	2.452,33	94,38	11,45	134,50	145,45	5,62	2.598,28	100
Latgale Caurm. 1 saimniec. Moyenne p. expl. Uz 1 govslapu . . Par govslapu . . % barībai . . Fourrage en %	8	35,11	3,51	—	—	—	—	8,19	0,82	73,13	7,31	988,83	98,81	—	11,42	11,42	1,91	1.000,15	100
Vidējais 1 saimniec. Moyenne p. expl. Uz 1 govslapu . . Par govslapu . . % barībai . . Fourrage en %	72	74,70	2,74	—	—	3,12	0,11	28,08	1,03	98,21	3,60	2.562,50	93,08	10,60	153,16	164,06	6,02	2.726,62	100

Rudzu ražošana 1827./28. s. g.

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	Ražošanas (brutto) izdevumi							
		Darba spēks — <i>Main d'oeuvre</i>				Mēslojumi — <i>Engrais</i>			
		Cilvēku <i>Personnes</i>		Zirgu <i>Chevaux</i>		K o p ā <i>Total</i>		Kūtmēsli <i>Fumier</i>	
		LS		LS		LS	%	LS	%
Vidzeme	35								
Caurmērā 1 saimn.		203,31		104,17		308,01	35,12	237,72	60,15
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		80,78		41,45		122,23		94,33	23,99
Kurzeme	11								
Caurmērā 1 saimn.		215,70		134,32		350,28	36,17	241,78	59,33
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		68,72		42,81		111,56		77,00	18,89
Zemgale	18								
Caurmērā 1 saimn.		148,52		99,45		247,97	38,52	138,44	43,96
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		64,02		42,86		106,88		59,07	18,95
Latgale	8								
Caurmērā 1 saimn.		158,37		69,45		227,82	36,80	156,72	21,93
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		58,14		25,63		84,07		57,89	8,09
	72								
Vidējais 1 saimn.		185,89		103,44		289,33	36,16	203,14	52,27
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		71,77		39,91		111,71		78,43	20,18

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	Brutto iekņēmumi — <i>Recettes brutes</i>											
		Pārdoti ražojumi — <i>Produits vendus</i>						Raž. saimn. vaj. — <i>Produits employés dans l'expl.</i>					
		Graudi <i>Grains</i>		Salmi <i>Paille</i>		K o p ā <i>Total</i>		Graudi <i>Grains</i>		Salmi <i>Paille</i>		Pārējie <i>Autres</i>	
		LS	%	LS	%	LS	%	LS	%	LS	%	LS	%
Vidzeme	35												
Caurmērā 1 saimn.		71,04	8,85	0,57	0,07	71,61	8,92	587,97	73,21	134,27	16,73	8,04	1,11
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		28,19		0,23		28,42		233,32		53,28		3,55	
Kurzeme	11												
Caurmērā 1 saimn.		246,15	22,84	6,06	0,62	253,11	23,40	610,20	56,56	154,15	14,29	61,16	5,69
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		78,49		2,12		80,61		194,35		49,09		19,57	
Zemgale	18												
Caurmērā 1 saimn.		178,25	24,04	5,66	0,76	183,91	24,80	446,61	60,21	110,86	14,96	—	—
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		76,83		2,41		79,27		192,50		47,59		—	
Latgale	8												
Caurmērā 1 saimn.		110,90	16,11	1,13	0,16	112,03	16,27	428,78	62,28	77,19	11,21	70,50	10,21
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		40,92		0,42		41,34		158,22		28,48		26,02	
	72												
Vidējais 1 saimn.		129,07	15,80	2,81	0,35	131,91	16,15	538,13	65,87	125,11	15,31	21,79	2,67
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		49,83		1,10		50,93		207,77		48,31		8,41	

production du seigle en 1927/28.

Tab. № 9.

<i>Dépenses brutes de la production</i>									
Izsēta sēkla <i>Semilles</i>		Dažādi izdevumi <i>Dépenses diverses</i>		Amortizācijas <i>Amortissements</i>		Vispāreji izdevumi <i>Dépenses générales</i>		Kopā ražošanas izdev. <i>Total des dépenses de la production</i>	
Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
113,15	13,02	17,06	1,06	40,88	4,70	92,26	10,01	869,53	100,00
44,90		6,77		16,22		36,61		345,05	
126,15	13,00	38,68	4,00	41,35	4,27	110,47	11,41	968,31	100,00
40,27		12,32		13,17		35,18		308,39	
81,47	12,66	14,21	2,21	27,62	4,29	90,05	13,99	643,75	100,00
35,12		6,14		11,90		38,81		277,17	
94,33	15,26	8,32	1,35	25,90	4,19	82,99	13,43	618,01	100,00
34,81		3,07		9,56		30,62		228,05	
106,05	13,25	21,40	2,67	36,60	4,57	91,41	11,43	800,23	100,00
40,95		8,26		14,13		35,31		308,97	

Kopā brutto lēgumumi <i>Total des recettes brutes</i>		Saimniekoš. rezult. — <i>Résult. de la gestion</i>				Ražots <i>Production</i>		Ražošanas izmaksa <i>Prix de revient de la product.</i>	
		Zaudējumi <i>Perte</i>		Peļņa <i>Bénéfice</i>		Graudi kvint. <i>Grains quint.</i>	Salmi kvint. <i>Paille quint.</i>	Graudi par kvint. <i>Grains par quint.</i>	Salmi par kvint. <i>Paille par quint.</i>
Ls	%	Ls	%	Ls	%				
802,70	100,00	66,71	7,68	—	—	27,83	74,21	25,90	1,80
318,57		26,18		—		11,04	29,45	—	—
1.078,98	100,00	—	—	110,61	11,13	37,16	87,58	20,75	1,61
343,62		—		35,23		11,83	27,80	—	—
741,38	100,00	—	—	97,03	15,16	27,10	59,86	20,06	1,69
319,56		—		42,09		11,68	25,80	—	—
688,50	100,00	—	—	70,49	11,11	22,42	41,55	21,58	1,72
254,06		—		26,01		8,27	15,33	—	—
816,94	100,00	—	—	16,71	2,09	28,47	69,05	22,93	1,80
315,42		—		6,45		10,90	26,95	—	—

Ziemas kviešu ražošana 1927./28. s. g.

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	Ražošanas (brutto) izdevumi								
		Darba spēks — <i>Main d'oeuvre</i>				Mēslojumi — <i>Engrais</i>				
		Cilvēku <i>Personnes</i>	Zirgu <i>Chevaux</i>	K o p ā <i>Total</i>		Kūtsmēsli <i>Fumier</i>	Mākslīgie <i>Engr. artif.</i>	K o p ā <i>Total</i>		
		Ls	Ls	Ls	%	Ls	Ls	Ls	%	
Vidzeme	35									
Caurmērā 1 saimn.		26,61	14,41	41,02	31,60	33,92	10,50	44,72	34,50	
<i>Moyenne p. expl.</i>										
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		73,92	40,02	113,94		94,22	30,00	124,22		
Kurzeme	11									
Caurmērā 1 saimn.		82,87	52,47	135,14	36,65	90,52	17,47	107,99	29,20	
<i>Moyenne p. expl.</i>										
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		77,26	49,04	126,30		84,60	16,33	100,93		
Zemgale	18									
Caurmērā 1 saimn.		121,18	89,93	211,11	39,73	96,37	37,56	133,93	25,20	
<i>Moyenne p. expl.</i>										
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		76,21	56,56	132,77		60,61	23,62	84,23		
Latgale	8									
Caurmērā 1 saimn.		9,31	5,02	14,93	28,03	18,63	1,25	19,88	38,50	
<i>Moyenne p. expl.</i>										
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		49,00	29,55	78,55		98,65	6,58	104,63		
	72									
Vidējais 1 saimniec.		57,19	38,81	96,00	37,20	55,16	16,98	72,14	27,90	
<i>Moyenne p. expl.</i>										
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		75,25	51,06	126,31		72,58	22,34	94,92		

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nobim. d. expl.	Brutto ieņēmumi — <i>Recettes brutes</i>													
		Pārdoti ražojumi — <i>Produits vendus</i>						Raž. saimn. vaj. — <i>Produits employés dans l'expl.</i>							
		Graudi Grains		Salmi Paille		K o p ā Total		Graudi Grains		Salmi Paille		Pārējie Autres		K o p ā Total	
		Ls	°/o	Ls	°/o	Ls	°/o	Ls	°/o	Ls	°/o	Ls	°/o	Ls	°/o
Vidzeme	35														
Caurmērā 1 saimn.		13,20	9,30	—	—	13,20	9,30	110,37	77,76	17,73	12,49	0,64	0,45	128,74	90,70
<i>Moyenne p. expl.</i>															
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		36,67		—	—	36,67		306,58		49,25		1,78		357,61	
Kurzeme	11														
Caurmērā 1 saimn.		175,39	34,15	—	—	175,39	34,15	286,48	55,77	51,81	10,08	—	—	338,29	65,85
<i>Moyenne p. expl.</i>															
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		163,91		—	—	163,91		267,74		48,12		—	—	316,16	
Zemgale	18														
Caurmērā 1 saimn.		319,73	42,86	—	—	319,73	42,86	346,62	46,17	79,64	10,67	—	—	426,26	57,14
<i>Moyenne p. expl.</i>															
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		201,09		—	—	201,09		218,00		50,09		—	—	268,09	
Latgale	8														
Caurmērā 1 saimn.		0,63	1,30	—	—	0,63	1,30	41,76	85,96	6,19	12,74	—	—	47,95	98,70
<i>Moyenne p. expl.</i>															
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		3,31		—	—	3,31		219,79		32,58		—	—	252,37	
	72														
Vidējais 1 saimniec.		113,22	33,36	—	—	113,22	33,36	188,72	55,60	37,14	10,94	0,31	0,10	226,17	66,64
<i>Moyenne p. expl.</i>															
Uz 1 ha — <i>Par ha</i>		148,97		—	—	148,97		248,31		48,87		0,41		297,59	

Production du froment d'hiver en 1927/28.

Tab. № 10.

Dépenses brutes de la production

Izseīta sēkla <i>Semaites</i>		Dažādi izdevumi <i>Dépenses diverses</i>		Amortizācijas <i>Amortissement</i>		Vispārēji izdevumi <i>Dépenses générales</i>		Kopā ražošanas izdev. <i>Total des dépenses de la production</i>	
Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
19,57	15,07	3,39	2,61	7,02	5,41	14,10	10,86	129,82	100
54,35		9,42		19,50		39,17		360,60	
63,28	17,16	4,40	1,35	13,36	3,62	43,98	11,93	368,74	100
59,14		4,60		12,49		41,10		344,62	
75,73	14,25	12,31	2,32	19,08	3,59	79,19	14,90	531,35	100
47,63		7,74		12,00		49,81		334,18	
8,30	16,05	—	—	2,25	4,36	6,25	12,11	51,61	100
43,68		—		11,84		32,90		271,63	
38,80	15,04	6,04	2,34	10,85	4,21	34,20	13,26	258,03	100
51,05		7,95		14,28		45,00		339,51	

Kopā brutto ieņēmumi <i>Total des recettes brutes</i>		Saimniekoš rezult. — <i>Result. de la gestion</i>				Ražots <i>Production</i>		Ražošanas izmaksa <i>Prix de revient de la product.</i>	
		Zaudējumi <i>Perte</i>		Peļņa <i>Bénéfice</i>		Graudi kvint. <i>Grains quint.</i>	Salmi kvint. <i>Paille quint.</i>	Graudi par kvint. <i>Grains par quint.</i>	Salmi par kvint. <i>Paille par quint.</i>
Ls	%	Ls	%	Ls	%				
141,04	100	—	—	12,12	9,34	4,13	9,56	27,37	1,69
394,28		—		33,68		11,47	26,56	—	—
513,68	100	—	—	144,94	39,31	15,76	28,36	21,06	1,30
480,07		—		135,45		14,73	26,50	—	—
745,99	100	—	—	214,64	40,40	23,42	43,71	20,27	1,30
469,18		—		135,00		14,73	27,49	—	—
48,58	100	3,03	5,87	—	—	1,54	3,44	29,32	1,88
255,08		15,95		—		8,11	18,11	—	—
339,39	100	—	—	81,36	31,53	10,44	20,20	22,06	1,37
446,56		—		107,05		13,74	26,70	—	—

Miežu ražošana 1927./28. s. g.

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	Ražošanas (brutto) izdevumi							
		Darba spēks — <i>Main d'oeuvre</i>				Mēslojumi — <i>Engrais</i>			
		Cilvēku <i>Personnes</i>	Zirgu <i>Cheveaux</i>	K o p ā <i>Total</i>		Kūtsmēsli <i>Fumier</i>	Mākslīgie <i>Engr. artif.</i>	K o p ā <i>Total</i>	
				Ls	%			Ls	%
Vidzeme	35								
Caurmērā 1 saimn.		71,47	41,33	112,80	34,89	50,36	14,71	65,07	20,12
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		45,81	26,49	72,30		32,28	9,43	41,71	
Kurzeme	11								
Caurmērā 1 saimn.		73,64	54,24	127,88	38,77	47,33	5,75	53,08	16,09
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		43,32	31,91	75,23		27,84	3,98	31,22	
Zemgale	18								
Caurmērā 1 saimn.		65,38	50,68	116,06	36,19	59,91	—,48	60,39	18,83
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		39,87	30,90	70,77		36,54	—,29	36,83	
Latgale	8								
Caurmērā 1 saimn.		57,42	34,60	92,02	36,61	49,38	3,80	53,18	21,18
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		35,44	21,36	56,80		30,48	2,35	32,83	
	72								
Vidējais 1 saimn. .		68,84	44,77	113,61	35,99	52,17	8,57	60,74	19,24
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		42,76	27,81	70,57		32,41	5,32	37,73	

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	Brutto ienākumi — Recettes brutes													
		Pārdoti ražojumi — Produits vendus						Raž. saimn. vaj. — Produits employés dans l'expl.							
		Graudi Grains		Salmi Paille		K o p ā Total		Graudi Grains		Salmi Paille		Pārējie Autres		K o p ā Total	
		Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o
Vidzeme	35														
Caurmērā 1 saimn.		50,75	14,34	—	—	50,75	14,34	233,81	66,08	69,29	19,58	—	—	303,10	85,66
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		32,53		—	—	32,53		149,88		44,41		—	—	194,29	
Kurzeme	11														
Caurmērā 1 saimn.		47,34	13,26	—	—	47,34	13,26	249,54	69,88	60,22	16,86	—	—	309,76	86,74
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		27,85		—	—	27,85		146,79		35,42		—	—	182,21	
Zemgale	18														
Caurmērā 1 saimn.		35,93	9,05	—	—	35,93	9,05	290,61	73,18	70,67	17,79	—	—	361,28	90,98
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		21,91		—	—	21,91		177,20		43,09		—	—	220,29	
Latgale	8														
Caurmērā 1 saimn.		24,45	12,82	—	—	24,45	12,82	132,34	69,89	33,93	17,79	—	—	166,27	87,18
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		15,09		—	—	15,09		81,69		20,95		—	—	102,64	
	72														
Vidējais 1 saimn..		43,60	12,56	—	—	43,60	12,56	239,16	68,91	64,31	18,53	—	—	303,47	87,44
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		27,08		—	—	27,08		148,55		39,94		—	—	188,49	

Production de l'orge en 1927/28.

Tab. № 11.

Dépenses brutes de la production

Izsētā sēkla <i>Semilles</i>		Dažādi izdevumi <i>Dépenses diverses</i>		Amortizācijas <i>Amortissement</i>		Vispārēji izdevumi <i>Dépenses générales</i>		Kopā ražošanas izdev. <i>Total des dépenses de la production</i>	
Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰
59,20	18,30	7,24	2,24	24,13	7,47	54,89	16,98	323,33	100
37,95		4,64		15,47		35,19		207,26	
62,90	19,07	5,42	1,64	20,86	6,32	59,72	18,11	329,96	100
37,00		3,19		12,27		35,13		194,04	
60,25	18,79	5,50	1,71	16,36	5,10	62,17	19,38	320,73	100
36,74		3,35		9,98		37,90		195,57	
46,93	18,68	4,21	1,08	15,36	6,11	39,45	15,71	251,15	100
28,97		2,60		9,18		24,35		155,03	
58,67	18,59	6,19	1,96	20,73	6,57	55,73	17,65	315,07	100
36,44		3,84		12,88		34,61		196,07	

Kopā brutto ieņēmumi <i>Total des recettes brutes</i>		Saimniekoš. rezult. — <i>Result. de la gestion</i>				Ražots <i>Production</i>		Ražošanas izmaksa <i>Prix de revient de la product.</i>	
		Zaudējumi <i>Perte</i>		Peļņa <i>Bénéfice</i>		Graudi kvint. <i>Grains quint.</i>	Salmi kvint. <i>Paille quint.</i>	Graudi par kvint. <i>Grains par quint.</i>	Salmi par kvint. <i>Paille par quint.</i>
Ls	‰	Ls	‰	Ls	‰				
353,85	100	—	—	30,52	9,44	14,12	24,65	18,32	2,62
226,82		—		19,56		9,05	15,74	—	—
357,10	100	—	—	27,24	8,25	14,21	23,08	19,34	2,38
210,06		—		16,02		8,36	13,58	—	—
397,21	100	—	—	76,45	23,85	15,30	27,65	17,25	2,10
242,20		—		46,63		9,33	16,56	—	—
190,72	100	60,43	24,06	—	—	7,83	10,91	26,56	3,95
117,73		37,30		—		4,84	6,71	—	—
347,07	100	—	—	31,40	9,95	13,73	23,61	18,71	2,38
215,57		—		19,50		8,53	14,68	—	—

Auzu ražošanas 1927./28. š. g.

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nombr. d. expl.	Ražošanas (brutto) izdevumi							
		Darba spēks — <i>Main d'oeuvre</i>				Mēslojumi — <i>Engrais</i>			
		Cilvēku <i>Personnes</i>	Zirgu <i>Chevaux</i>	K o p ā <i>Total</i>		Kūsmēsli <i>Fumier</i>	Mākslīgie <i>Engr. artif.</i>	K o p ā <i>Total</i>	
				Ls	%			Ls	%
Vidzeme	35								
Caurmērā 1 saimn.		125,98	77,89	203,87	35,57	31,34	4,34	35,68	6,23
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		33,60	20,77	54,37		8,35	1,16	9,51	
Kurzeme	11								
Caurmērā 1 saimn.		137,34	90,62	227,96	37,52	51,23	22,91	74,14	12,20
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		40,04	26,42	66,46		14,94	6,88	21,82	
Zemgale	18								
Caurmērā 1 saimn.		101,82	72,01	173,83	40,07	45,08	1,55	46,63	10,74
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		36,03	25,90	62,53		16,21	0,56	16,77	
Latgale	8								
Caurmērā 1 saimn.		70,04	51,60	122,64	41,32	20,75	6,34	27,09	9,13
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		29,07	21,15	50,22		8,50	2,60	11,10	
Vidējais 1 saimn. .	72	116,23	74,77	191,00	37,12	36,63	6,70	43,33	8,42
Moyenne p. expl.									
Uz 1 ha — Par ha		35,11	22,59	57,70		11,07	2,02	13,09	

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nombr. d. expl.	Brutto ieņēmumi — <i>Recettes brutes</i>													
		Pārdoti ražojumi — <i>Produits vendus</i>						Raž. saimn. vaj. — <i>Produits employés dans l'expl.</i>							
		Graudi Grains		Salmi Paille		K o p ā Total		Graudi Grains		Salmi Paille		Pārējie Autres		K o p ā Total	
		Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
Vidzeme	35														
Caurmērā 1 saimn.		18,91	3,03	—	—	18,91	3,03	453,62	72,56	140,68	22,51	11,94	1,90	606,24	96,97
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		5,04		—		5,04		120,97		37,52		3,15		161,07	
Kurzeme	11														
Caurmērā 1 saimn.		68,98	9,78	9,55	1,36	78,56	11,14	483,84	68,62	142,67	20,24	—	—	626,51	88,86
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		20,11		2,79		22,90		141,06		41,60		—		182,66	
Zemgale	18														
Caurmērā 1 saimn.		34,43	7,47	0,55	0,12	34,98	7,59	318,32	69,10	107,39	23,31	—	—	425,71	92,41
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		12,38		0,20		12,58		114,50		38,63		—		153,13	
Latgale	8														
Caurmērā 1 saimn.		29,72	12,79	—	—	29,72	12,79	143,56	61,77	59,12	25,44	—	—	202,68	87,21
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		12,18		—		12,18		58,84		24,23		—		83,07	
Vidējais 1 saimn.	72	31,64	5,71	1,60	0,29	33,24	6,00	388,61	70,11	124,54	22,47	7,84	1,42	520,99	94,00
Moyenne p. expl.															
Uz 1 ha — Par ha		9,56		0,48		10,04		117,40		37,63		2,37		157,40	

Production de l'avoine en 1927/28.

Tab. № 12.

Dépenses brutes de la production

Izsetā sēkla Semailles		Dažādi izdevumi Dépenses diverses		Amortizācijas Amortissements		Vispārēji izdevumi Dépenses générales		Kopā ražošanas izdev. Total des dépenses de la production	
Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o
151,96	26,30	13,46	2,36	50,69	8,85	117,55	20,30	573,21	100
40,52		3,59		13,52		31,35		152,86	
138,85	22,77	11,34	1,86	40,53	6,67	115,31	18,98	607,63	100
40,33		3,30		11,82		33,62		177,15	
99,55	22,95	7,81	1,80	25,25	5,82	80,79	18,62	433,86	100
35,81		2,81		9,08		29,06		156,06	
71,28	24,03	5,95	2,01	20,00	6,74	49,72	16,77	296,88	100
29,21		2,44		8,20		20,38		121,55	
127,83	24,84	12,52	2,43	39,37	7,66	100,48	19,53	514,53	100
38,62		3,78		11,90		30,36		155,45	

Kopā brutto ieņēmumi Total des recettes brutes		Saimniecisk. rezult. — Résult. de la gestion				Ražots Production		Ražošanas izmaksa Prix de revient de la product	
		Zaudējumi Perte		Peļņa Bénéfice		Graudi kvint. Grains quint.	Salmi kvint. Paille quint.	Graudi par kvint. Grains par quint.	Salmi par kvint. Paille par quint.
Ls	o/o	Ls	o/o	Ls	o/o				
625,15	100	—	—	51,94	9,06	23,75	47,10	18,39	2,75
166,71		—		13,85		6,33	12,56	—	—
705,07	100	—	—	97,44	16,01	28,30	57,96	16,87	2,25
205,56		—		28,41		8,25	16,90	—	—
460,69	100	—	—	26,53	6,18	17,12	37,90	19,40	2,74
165,71		—		9,65		6,16	13,60	—	—
232,40	100	64,18	21,64	—	—	8,66	19,82	25,65	3,76
95,25		26,50		—		3,55	8,12	—	—
554,23	100	—	—	39,70	7,72	21,04	43,42	18,52	2,70
167,41		—		11,99		6,36	13,12	—	—

Kartupeļu ražošanas 1927./28. s. g.

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	R a z o š a n a s (brutto) i z d e v u m i —								
		D a r b a s p ē k s Main d'oeuvre				M ē s l o j u m i Engrais				
		Cilvēku Personnes	Zirgu Chevaux	K o p ā Total		Kūtsmesli Fumier	Makslīgie Engr. artif.	K o p ā Total		
		Ls	Ls	Ls	%	Ls	Ls	Ls	%	
Vidzeme	35									
Caurm. 1 saimniec.		160,55	54,95	215,50	44,37	65,52	24,24	89,76	18,48	
Moyenne p. expl.										
Uz 1 ha — Par ha		155,87	53,35	209,22		63,61	23,53	87,14		
Kurzeme	11									
Caurm. 1 saimniec.		164,87	72,41	237,28	47,29	71,99	14,29	86,28	17,20	
Moyenne p. expl.										
Uz 1 ha — Par ha		164,87	72,41	237,28		71,99	14,29	86,28		
Zemgale	18									
Caurm. 1 saimniec.		109,64	34,56	144,20	47,69	35,21	3,81	39,05	12,92	
Moyenne p. expl.										
Uz 1 ha — Par ha		156,63	49,37	206,00		50,34	5,45	55,79		
Latgale	8									
Caurm. 1 saimniec.		71,91	23,81	95,72	45,49	30,75	1,25	32,00	15,20	
Moyenne p. expl.										
Uz 1 ha — Par ha		135,68	44,92	180,60		58,02	2,36	60,38		
Vidējais 1 saimniec.	72									
Moyenne p. expl.		138,61	49,04	187,65	45,58	55,07	15,06	70,13	17,04	
Uz 1 ha — Par ha		155,74	55,10	210,84		61,55	16,92	78,80		

Apgabali Provinces	Saimn. skaits Nomb. d. expl.	B r u t t o i e n ē m u m i — R e c e t t e s											
		Pārdoti ražojumi Produits vendus						Ražojumi saimniecīb. vajadzībām Produits employés dans l'exploitation					
		Kartupeļi Pom. de terre		Kopā Total		Kartupeļi Pom. de terre		Pārējie Autres		Kopā Total			
		Łs	o/o	Łs	o/o	Łs	o/o	Łs	o/o	Łs	o/o	Łs	o/o
Vidzeme	35												
Caurm. 1 saimniec.		43,48	9,11	—		43,48	9,11	430,76	90,22	3,20	0,67	433,96	90,89
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		42,21		—		42,21		418,21		3,11		421,32	
Kurzeme	11												
Caurm. 1 saimniec.		11,13	2,77	—		11,13	2,77	386,54	96,32	3,64	0,91	390,18	97,23
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		11,13		—		11,13		386,54		3,64		390,18	
Zemgale	18												
Caurm. 1 saimniec.		16,18	6,15	—		16,18	6,15	240,25	91,28	6,77	2,57	247,02	93,85
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		23,11		—		23,11		343,22		9,67		352,89	
Latgale	8												
Caurm. 1 saimniec.		16,57	8,15	—		16,57	8,15	177,54	87,25	9,30	4,57	186,84	91,85
Moyenne p. expl.													
Uz 1 ha — Par ha		31,26		—		31,26		334,95		17,55		352,53	
Vidējais 1 saimniec.	72												
Moyenne p. expl.		28,72	7,52	—		28,72	7,52	348,19	91,21	4,81	1,27	353,03	92,48
Uz 1 ha — Par ha		32,27		—		32,27		391,23		5,43		396,66	

Production des pommes de terre en 1927/28.

Tab. № 13.

Dépenses brutes de la production

Izsētā sēkla <i>Semilles</i>		Dažādi izdevumi <i>Dépenses diverses</i>		Amortizācijas <i>Amortissements</i>		Vispārēji izdevumi <i>Dépenses générales</i>		Kopā ražošanas izdevumi <i>Total des dépenses de production</i>	
Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
118,06	24,30	5,91	1,22	18,20	3,75	38,28	7,88	485,71	100,00
114,62		5,71		17,67		37,17		471,56	
121,96	24,30	—		15,33	3,06	40,87	8,15	501,72	100,00
121,96		—		15,33		40,87		501,72	
78,01	25,80	1,03	0,31	8,05	2,06	31,11	10,29	302,35	100,00
111,44		1,47		12,79		44,44		431,93	
55,49	26,37	—		8,25	3,92	18,98	9,02	210,44	100,00
104,70		—		15,57		35,81		397,06	
101,69	24,70	3,13	0,76	14,33	3,48	34,75	8,41	411,68	100,00
114,26		3,52		16,10		39,04		462,56	

<i>brutes</i>		Saimniekošanas rezultāts <i>Résultats de la gestion</i>				Ražots <i>Production</i>	Ražošan. izmaksa <i>Prix de revient de la production</i>
Kopā brutto ieņēmumi <i>Total des recettes brutes</i>		Zaudējumi <i>Perte</i>		Peļņa <i>Bénéfice</i>		Kartupeļi kvint. <i>Pommes de terre quint.</i>	Kartup. par kvint. <i>Pommes de terre par quint.</i>
Ls	%	Ls	%	Ls	%		
477,41	100,00	8,27	1,70	—	—	110,97	4,35
463,53		8,03		—	—	107,73	
401,31	100,00	100,41	20,00	—	—	87,11	5,72
401,31		100,41		—	—	87,11	
263,20	100,00	39,15	12,95	—	—	52,93	5,58
376,00		55,93		—	—	75,61	
203,41	100,00	7,03	3,41	—	—	44,67	4,50
383,70		13,27		—	—	84,28	
381,75	100,00	29,93	7,27	—	—	85,45	4,76
428,93		33,63		—	—	96,01	—

Galveno lauku sējumu platība pirms un pēc kara gados dažādās valstīs (ha)†

Valstis	Gadi	Rudzī	Kvieši	Mieži	Auzas	Kartupeļi	Linī
Latvija . .	1909—1913.	350 732	32 593	190 974	305 938	79 565	69 619
	1923.	266 504	42 828	178 315	309 289	79 469	56 508
	1924.	266 064	43 032	179 111	334 254	74 877	60 496
	1925.	266 580	48 100	176 600	329 600	79 100	78 100
	1926.	251 300	49 500	190 300	320 800	82 100	63 800
	1927.	256 300	58 700	185 300	305 200	85 500	63 200
	1928.	257 600	66 500	146 300	238 600	78 300	68 700
Austrija . .	1909—1913.	418 644	197 665	136 181	344 337	155 345	5 004
	1923.	373 027	192 241	134 974	324 457	150 855	2 972
	1924.	375 390	195 000	138 054	308 614	167 437	3 745
	1925.	383 969	195 933	140 824	307 654	176 165	3 809
	1926.	393 457	202 474	146 636	314 452	177 671	2 892
	1927.	383 490	204 449	147 957	311 190	183 284	2 833
	1928.	383 000	204 000	148 000	310 000	184 000	4 000
Beļģija . .	1909—1913.	262 251	160 113	34 384	260 466	156 988	19 802
	1923.	232 026	139 814	34 291	264 709	152 465	18 732
	1924.	226 717	137 518	31 531	264 682	158 797	20 040
	1925.	231 214	147 676	31 926	264 552	159 998	23 406
	1926.	225 751	143 434	35 195	270 332	160 514	23 678
	1927.	231 948	158 227	31 963	266 088	168 355	21 091
	1928.	230 000	173 000	31 000	270 000	166 000	24 000
Lielbritānija ar Iriju	1909—1913.	21 961	749 520	680 845	1 351 959	302 024	197
	1923.	32 488	730 849	602 004	1 333 849	310 061	—
	1924.	26 694	647 179	594 072	1 345 778	302 597	2 100
	1925.	22 702	627 963	596 014	1 260 848	319 608	1 495
	1926.	21 697	668 567	514 592	1 264 098	321 458	1 153
	1927.	16 376	691 379	472 601	1 197 106	329 518	1 012
	1928.	13 000	590 000	526 000	1 193 000	319 000	—
Čekoslovā- kija . . .	1909—1913.	—	—	—	—	—	—
	1923.	859 319	609 715	686 597	842 101	636 582	21 222
	1924.	837 532	605 776	678 289	845 735	634 140	21 886
	1925.	846 005	617 418	693 676	836 996	639 178	24 731
	1926.	831 384	623 467	708 605	842 836	627 796	21 908
	1927.	814 415	639 018	710 198	853 014	650 300	21 731
	1928.	829 000	651 000	725 000	858 000	674 000	22 000
Dānija *) . .	1909—1913.	263 919	45 925	236 792	413 118	56 901	—
	1923.	232 483	82 934	279 091	453 897	82 582	—
	1924.	188 401	60 203	301 495	461 723	71 739	—
	1925.	214 518	80 049	301 275	444 960	75 368	—
	1926.	208 089	101 783	311 801	423 955	76 582	—
	1927.	183 384	110 929	332 847	409 443	71 710	—
	1928.	146 000	102 000	353 000	403 000	62 000	—

†) Tabele sastādīta pēc Romas „Annuaire international de statistique agricole 1926—1927.” un 1928. gads pēc „Bulletin de statistique agricole et commerciale”, 1928. g. un 1929. g.

*) Vecās robežas.

(Turpinājums.)

Valstis	Gadi	Rudzi	Kvieši	Mieži	Auzas	Kartupeļi	Lini
Francija . .	1909—1913.	1 252 730	6 786 820	804 331	3 977 599	1 645 535	24 905*)
	1923.	896 560	5 533 080	681 450	3 422 550	1 451 230	14 898
	1924.	888 840	5 511 910	714 370	3 494 810	1 463 110	19 630
	1925.	868 760	5 613 840	698 750	3 479 630	1 464 580	24 618
	1926.	792 530	5 249 350	690 540	3 511 530	1 461 190	26 865
	1927.	777 260	5 287 150	706 980	3 457 620	1 497 160	24 437
	1928.	789 000	5 178 000	735 000	3 469 000	1 464 000	32 000
Holande . .	1909—1913.	225 519	55 711	27 607	139 864	166 440	13 377
	1923.	210 128	62 183	23 781	154 024	161 107	10 083
	1924.	197 903	47 898	25 351	152 377	167 456	12 673
	1925.	200 704	53 435	29 698	148 012	170 333	15 177
	1926.	197 298	53 340	27 255	154 028	170 336	13 851
	1927.	195 057	60 779	26 259	148 180	171 819	10 777
	1928.	195 000	60 000	28 000	151 000	176 000	16 000
Igaunija . .	1909—1913.	168 541	—	131 534	134 817	79 739	42 192
	1923.	164 377	22 747	126 279	152 846	72 304	30 637
	1924.	159 534	17 912	124 327	166 099	67 307	30 721
	1925.	154 791	20 530	114 820	150 303	68 921	45 660
	1926.	136 111	23 919	121 381	146 499	69 532	33 765
	1927.	148 456	26 961	119 286	145 500	71 342	35 648
	1928.	144 000	29 000	114 000	139 000	71 000	37 000
Italija *) . .	1909—1913.	122 634	4 743 640	247 992	506 912	287 058	17 080
	1923.	127 300	4 675 800	230 300	495 000	348 100	20 300
	1924.	125 400	4 566 300	231 600	447 700	348 000	20 800
	1925.	126 000	4 723 700	233 200	486 300	345 800	21 000
	1926.	120 800	4 915 100	237 400	498 000	352 260	22 190
	1927.	124 200	4 975 800	236 100	486 700	353 800	17 490
	1928.	126 000	4 963 000	227 000	521 000	354 000	18 000
Lietava . .	1909—1913.	552 405	81 768	183 178	317 226	119 092	55 167
	1923.	583 500	81 500	175 000	330 600	143 000	52 100
	1924.	537 600	84 900	196 000	325 000	176 400	61 500
	1925.	542 000	112 000	205 000	345 000	163 000	81 000
	1926.	448 600	122 500	215 100	381 500	146 600	81 100
	1927.	502 000	120 000	197 000	310 000	139 000	84 000
	1928.	470 000	160 000	169 000	291 000	122 000	96 000
Norveģija . .	1909—1913.	15 055	5 021	35 917	106 279	41 164	—
	1923.	10 996	10 369	50 433	103 635	45 671	—
	1924.	10 272	8 646	55 133	93 089	47 255	—
	1925.	8 956	8 914	56 211	97 348	47 200	—
	1926.	9 461	8 927	57 926	97 601	48 180	—
	1927.	9 320	9 939	60 643	97 037	49 914	—
	1928.	9 000	10 000	61 000	97 000	50 000	—

*) Vecās robežas.

(Turpinājums.)

Valstis	Gadi	Rudzi	Kvieši	Mieži	Auzas	Kartupeļi	Lini
Polija . . .	1909—1913.	5 087 178	1 352 716	1 265 447	2 748 967	2 404 440	81 818
	1923.	4 644 768	1 017 365	1 199 457	2 515 076	2 279 219	103 453
	1924.	4 417 148	1 072 949	1 218 391	2 585 038	2 331 098	106 013
	1925.	4 903 901	1 093 653	1 224 368	2 577 382	2 358 993	107 588
	1926.	4 830 840	1 100 440	1 233 540	2 605 100	2 361 000	108 500
	1927.	4 889 076	1 138 675	1 239 392	2 620 164	2 406 214	109 506
	1928.	4 543 000	1 079 000	1 280 000	2 696 000	2 469 000	111 000
Rumānija *)	1909—1913.	128 010	1 851 990	533 640	447 323	33 405	21 152
	1923.	270 456	2 690 341	1 878 391	1 345 402	234 555	13 442
	1924.	271 454	3 172 102	1 850 731	1 236 580	259 323	20 493
	1925.	270 481	3 300 887	1 704 061	1 184 847	251 033	25 164
	1926.	295 623	3 327 487	1 551 567	1 078 419	237 023	20 484
	1927.	281 255	3 101 153	1 764 260	1 084 408	249 352	19 749
	1928.	296 000	3 206 000	1 749 000	1 116 000	206 000	19 000
Somija . .	1909—1913.	238 393	3 325	112 432	404 270	73 487	—
	1923.	234 363	15 305	110 618	431 403	67 470	5 873
	1924.	228 306	14 968	109 945	424 541	67 166	5 283
	1925.	234 256	15 317	109 910	434 004	67 492	5 452
	1926.	228 753	15 722	110 112	441 175	69 255	5 464
	1927.	229 415	17 918	108 047	449 912	70 538	5 396
	1928.	232 000	17 000	108 000	454 000	70 000	5 000
S. S. S. R. .	1909—1913.	25 100 000	29 950 000	10 520 000	16 700 000	2 925 000	1 295 000
	1923.	26 004 000	15 846 000	6 972 000	10 503 000	4 009 470	938 000
	1924.	27 841 700	21 338 300	7 317 300	12 783 100	4 671 900	1 339 300
	1925.	28 443 500	24 187 600	6 359 700	12 712 400	5 045 400	1 716 400
	1926.	28 242 100	28 680 500	7 372 200	15 205 000	5 226 800	1 686 800
	1927.	28 159 700	30 731 700	7 073 500	17 382 900	5 536 000	1 760 700
	1928.	25 695 000	27 536 000	6 944 000	16 937 000	5 846 000	1 737 000
Šveice . .	1909—1913.	24 270	42 373	5 153	32 698	46 500	—
	1923.	19 400	42 300	6 400	20 600	44 700	—
	1924.	19 400	42 250	6 350	20 400	44 700	—
	1925.	19 200	42 600	6 250	19 800	44 700	—
	1926.	19 900	51 400	6 500	20 500	47 900	—
	1927.	19 889	51 469	6 500	20 461	47 900	—
	1928.	20 000	70 000	6 000	20 000	48 000	—
Ungārija .	1911—1915.	680 422	1 511 128	524 767	344 684	242 269	2 955
	1923.	652 753	1 332 505	455 327	324 506	265 396	1 687
	1924.	663 036	1 415 956	407 767	286 703	253 760	2 198
	1925.	687 895	1 425 845	412 421	290 193	266 442	3 236
	1926.	699 659	1 499 887	425 099	274 791	257 086	1 679
	1927.	640 660	1 627 379	405 594	260 241	267 126	2 066
	1928.	664 000	1 673 000	410 000	263 000	265 000	...

*) Vecās robežas.

(Belgas.)

Valstis	Gadi	Rudzi	Kvieši	Mieži	Auzas	Kartupeļi	Lini
Vācija . . .	1911—1913.	5 163 518	1 657 309	1 398 832	3 883 568	2 757 629	15 311
	1923.	4 366 481	1 478 439	1 301 500	3 344 702	2 726 858	45 069
	1924.	4 259 558	1 466 305	1 446 155	3 524 663	2 760 466	37 703
	1925.	4 708 654	1 552 079	1 434 742	3 452 435	2 808 955	33 757
	1926.	4 732 308	1 601 210	1 485 510	3 476 157	2 759 715	22 195
	1927.	4 698 399	1 748 660	1 478 414	3 475 934	2 799 523	15 492
	1928.	4 634 000	1 728 000	1 519 000	3 519 000	2 849 000	14 000
Zviedrija . .	1909—1913.	395 296	103 375	181 248	791 644	152 492	1 555
	1923.	351 676	146 520	154 765	718 467	158 648	2 204
	1924.	264 550	130 170	173 373	772 504	157 828	2 049
	1925.	352 418	146 789	166 795	729 811	158 703	...
	1926.	339 283	154 148	179 392	739 439	160 414	...
	1927.	343 677	163 692	167 880	729 752	157 729	...
	1928.	277 000	232 000	110 000	732 000	136 000	...
Argentīna	1910/11.—						
	1913/14.	30 758	6 022 833	47 202	798 925	87 835	1 537 352
	1923.	154 505	6 896 595	226 978	864 096	162 760	2 169 437
	1924.	65 471	6 465 440	164 716	691 990	117 810	2 176 991
	1925.	144 092	7 129 570	290 530	906 417	106 400	2 453 150
	1926.	170 000	7 389 423	328 090	898 068	112 701	2 520 477
	1927.	216 479	7 509 941	316 574	705 450	125 830	2 740 750
	1928.	483 000	8 458 000	534 000	1 460 000	...	2 953 000
Kanāda . .	1909—1913.	47 200	4 024 617	636 764	3 883 744	195 551	422 556
	1923.	586 034	8 856 886	1 126 860	5 822 458	227 002	256 258
	1924.	360 495	8 925 505	1 378 923	5 864 335	227 280	518 973
	1925.	260 200	8 413 212	1 426 065	5 081 031	211 389	343 463
	1926.	305 042	9 265 411	1 476 055	5 046 902	211 693	300 443
	1927.	300 803	9 089 175	1 418 692	5 357 948	231 628	194 292
	1928.	340 000	9 356 000	1 975 000	5 316 000	242 000	153 000
U. S. A. . .	1909—1913.	905 049	19 059 604	3 083 576	15 118 085	1 488 207	1 007 597
	1923.	2 092 652	24 139 354	3 170 746	16 584 601	1 544 297	815 046
	1924.	1 679 463	21 260 389	2 802 478	17 041 496	1 346 404	1 403 870
	1925.	1 608 238	21 147 075	3 273 133	18 159 250	1 251 301	1 245 636
	1926.	1 447 981	22 799 020	3 225 379	17 877 990	1 263 442	1 176 434
	1927.	1 485 212	23 707 955	3 841 317	17 088 845	1 418 438	1 176 029
	1928.	1 394 000	23 360 000	5 074 000	16 889 000	1 548 000	1 146 000

Caurmēra raža no 1 ha kvintalos pirms un pēc kara gados dažādās valstīs.†)

Valstis	Gadi	Rudzi	Kvieši	Mieži	Auzas	Kartupeli	Lini	
							sēklas	šķiedra
Latvija . .	1909—1913.	9,3	12,3	9,1	9,1	80,3	3,7	4,3
	1923.	10,5	12,9	7,5	7,3	73,8	2,9	3,4
	1924.	7,5	10,8	9,9	8,1	90,2	4,1	4,3
	1925.	11,8	14,3	10,1	9,2	94,9	3,8	3,9
	1926.	6,2	10,8	9,9	8,0	123,4	3,9	4,0
	1927.	10,1	13,4	7,0	5,8	83,9	2,6	2,9
	1928.	8,4	11,3	4,9	6,1	40,1	1,5	2,1
Austrija . .	1909—1913.	13,8	13,7	12,4	11,3	83,4	5,6	6,4
	1923.	10,8	12,6	12,7	11,8	94,5	4,4	9,1
	1924.	11,0	11,8	11,4	10,7	98,4	4,4	9,3
	1925.	14,3	14,8	14,2	12,6	117,4	4,2	9,9
	1926.	12,1	12,7	13,3	13,8	73,0	3,7	9,0
	1927.	13,3	15,8	16,1	14,1	145,3	4,8	16,8
	1928.	12,7	16,1	17,3	13,9	110,7	3,7	11,0
Beļģija . .	1909—1913.	22,1	25,3	27,5	23,7	186,4	5,6	11,0
	1923.	22,8	26,0	26,8	25,8	185,1	5,8	14,5
	1924.	23,2	25,7	25,8	24,2	180,3	5,9	8,0
	1925.	23,8	26,7	28,4	23,3	193,8	5,3	10,0
	1926.	22,6	24,3	26,0	27,2	187,0	5,0	14,7
	1927.	23,9	28,0	28,4	25,1	196,6	4,9	15,7
	1928.	30,6	28,0	33,0	26,0	180,0	5,0	15,4
Lielbritānija ar Iriju .	1909—1913.	—	21,2	18,5	17,4	156,3	—	—
	1923.	—	22,1	18,6	17,3	147,3	—	—
	1924.	17,1	22,2	19,6	18,6	146,7	—	—
	1925.	17,5	22,8	19,7	19,1	170,9	11,0	—
	1926.	16,4	20,8	20,3	20,4	149,5	—	—
	1927.	16,3	22,0	20,8	19,0	151,4	—	4,6
	1928.	—	23,0	21,7	20,8	181,3	—	—
Čekoslovā- kija . . .	1909—1913.	—	—	—	—	—	—	—
	1923.	15,3	16,2	17,4	15,8	97,8	4,3	6,1
	1924.	13,6	14,5	14,3	14,2	102,7	4,1	5,9
	1925.	17,4	17,3	18,0	15,6	117,3	4,3	5,5
	1926.	14,0	14,0	16,1	17,2	80,1	3,8	5,0
	1927.	15,3	17,2	18,1	17,1	140,1	4,3	5,3
	1928.	16,1	17,3	17,9	15,3	101,9	4,1	5,0
Dānija . .	1909—1913.	16,3	33,1	23,1	18,9	148,3	—	—
	1923.	16,5	29,1	25,3	20,2	149,9	—	—
	1924.	14,1	26,5	24,7	19,9	102,0	—	—
	1925.	16,3	33,1	26,4	21,3	173,9	—	—
	1926.	15,2	23,4	23,3	20,7	106,0	—	—
	1927.	14,4	23,1	23,6	21,6	78,7	—	—
	1928.	17,1	32,1	31,4	26,1	204,8	—	—

*) Tabele sastādīta pēc Romas „Annuaire international de statistique agricole 1927.—1928.” un 1928. gads pēc „Bulletin des statistique agricole et commerciale 1928.”.

(Turpinājums.)

Valstis	Gadi	Rudzi	Kvieši	Mieži	Auzas	Kartupeli	Lini	
							sēklas	šķiedra
Francija . .	1909—1913.	10,6	13,1	14,3	13,4	87,1	5,4	7,4
	1923.	10,3	13,6	14,4	14,3	68,3	4,9	7,1
	1924.	11,5	13,9	14,6	12,7	104,9	5,4	7,8
	1925.	12,8	16,0	14,7	13,7	103,8	5,5	8,2
	1926.	9,6	12,0	14,5	15,1	76,2	5,6	8,3
	1927.	11,1	14,2	15,3	14,4	117,1	7,8	9,0
	1928.	11,4	14,6	15,7	14,1	74,4	5,6	11,7
Holande . .	1909—1913.	18,1	23,5	25,8	20,1	142,9	6,8	5,8
	1923.	17,8	26,8	27,3	19,6	180,2	6,3	7,1
	1924.	20,0	26,3	30,6	19,9	185,5	6,7	7,3
	1925.	20,8	28,4	26,1	19,9	210,8	9,2	7,2
	1926.	17,6	28,0	28,4	21,2	196,0	5,6	7,5
	1927.	17,7	22,8	24,7	22,4	142,4	...	5,1
	1928.	22,2	34,3	35,4	24,4	211,4	...	8,8
Igaunija . .	1909—1913.	11,0	—	10,2	9,2	104,6	3,9	4,0
	1923.	10,1	8,8	7,1	7,5	94,3	2,9	3,2
	1924.	8,7	8,2	9,7	8,5	100,3	3,8	3,5
	1925.	11,8	10,5	10,0	8,4	94,3	2,7	3,0
	1926.	8,4	10,0	10,8	9,1	133,2	3,6	2,7
	1927.	11,5	10,6	7,9	6,7	104,0	2,6	2,7
	1928.	10,2	10,3	8,0	8,0	67,9	2,3	2,6
Italiija . .	1909—1913.	11,0	10,5	8,9	10,6	57,6	5,4	3,2
	1923.	12,9	13,1	9,9	11,7	51,6	5,0	3,0
	1924.	12,4	10,1	8,2	10,5	56,3	5,2	2,6
	1925.	13,5	13,9	12,0	14,2	63,3	6,1	3,2
	1926.	13,7	12,2	10,1	11,8	65,6	5,3	3,5
	1927.	12,1	10,8	8,7	9,2	55,0	4,3	3,0
	1928.	13,2	12,5	10,6	13,5	42,1	4,3	3,3
Lietava . .	1909—1913.	9,0	10,4	8,7	8,4	66,8	4,5	4,4
	1923.	10,4	9,9	9,9	10,0	114,0	5,1	5,8
	1924.	8,6	10,6	10,3	8,3	94,0	5,5	5,3
	1925.	12,2	12,3	11,8	8,2	97,0	5,2	5,1
	1926.	7,8	9,3	11,6	8,4	113,6	4,9	4,7
	1927.	10,7	12,0	9,5	7,8	83,9	4,2	4,0
	1928.	10,3	12,4	9,5	9,8	76,1	3,6	3,6
Norvegija .	1909—1913.	16,4	16,6	18,3	16,3	151,0	—	—
	1923.	17,1	15,4	14,2	11,2	144,6	—	—
	1924.	15,7	15,5	18,5	16,6	123,9	—	—
	1925.	17,4	15,0	20,1	18,0	198,3	—	—
	1926.	17,4	17,9	19,3	19,8	185,7	—	—
	1927.	16,5	16,6	16,8	18,9	121,2	—	—
	1928.	17,2	18,4	20,0	17,4	188,4	—	—

(Turpinājums.)

Valstis	Gadi	Rudzi	Kvieši	Mieži	Auzas	Kartupeļi	Lini	
							sēklas	šķiedra
Polija . . .	1909—1913.	11,2	12,4	11,8	10,2	103,1	5,4	5,1
	1923.	12,8	13,3	13,8	14,0	116,2	5,7	3,9
	1924.	8,3	8,2	9,9	9,3	115,3	5,4	4,1
	1925.	13,3	14,4	13,7	12,8	123,4	5,8	5,8
	1926.	10,4	11,8	12,6	11,7	105,4	6,6	5,5
	1927.	11,6	13,0	13,2	12,9	132,0	7,1	6,2
	1928.	13,0	13,6	15,1	14,1	113,1	7,0	6,7
Rumānija . .	1909—1913.	9,2	12,9	10,2	9,4	86,1	5,5	1,6
	1923.	9,0	10,3	7,1	6,8	106,3	4,7	—
	1924.	5,8	6,0	3,6	4,9	81,9	2,8	3,1
	1925.	7,5	8,6	6,0	6,2	86,8	3,3	1,4
	1926.	9,7	9,1	10,9	10,7	99,5	3,0	1,0
	1927.	8,4	8,5	7,2	8,0	103,9	3,1	1,2
	1928.	9,9	9,8	8,6	8,8	92,7	...	...
Somija . . .	1909—1913.	11,2	11,2	9,3	8,9	62,0	—	—
	1923.	10,2	12,2	7,7	8,9	68,5	—	2,3
	1924.	12,6	14,4	11,8	11,8	94,3	—	2,4
	1925.	14,8	16,5	12,9	13,5	107,1	—	2,9
	1926.	13,2	16,0	14,2	13,4	122,9	—	2,8
	1927.	14,3	16,2	13,2	14,1	107,5	—	3,0
	1928.	12,0	14,1	11,9	11,2	94,1	—	2,4
S. S. S. R. . .	1909—1913.	7,5	6,9	8,6	8,0	69,1	3,8	4,0
	1923.	7,7	7,2	6,5	7,4	86,0	3,6	2,5
	1924.	6,7	6,0	5,4	6,0	77,6	3,2	2,2
	1925.	7,8	8,2	9,6	9,1	83,1	3,6	2,2
	1926.	8,1	7,8	7,5	9,4	87,1	3,1	2,0
	1927.	8,4	6,6	6,9	7,5	98,8	3,2	1,9
	1928.	7,7	8,5	8,2	9,5	...	3,3	...
Šveice . . .	1909—1913.	19,4	21,3	18,6	21,3	145,9	—	—
	1923.	21,5	23,1	19,4	21,6	153,4	—	—
	1924.	18,8	20,0	17,8	19,2	120,8	—	—
	1925.	21,7	22,5	18,6	19,7	165,5	—	—
	1926.	20,2	21,3	18,9	22,0	127,3	—	—
	1927.	20,3	21,8	18,8	20,4	145,2	—	—
	1928.	21,7	23,2	20,5	20,9	136,9	—	—
Ungārija . . .	1911—1915.	11,8	13,2	13,6	12,8	80,2	5,4	10,0
	1923.	12,2	13,8	13,0	12,3	48,6	4,5	8,8
	1924.	8,5	9,9	7,9	8,0	60,8	4,8	7,9
	1925.	12,0	13,7	13,3	12,8	86,4	4,4	8,4
	1926.	11,4	13,0	13,1	13,1	70,7	5,1	8,6
	1927.	8,9	12,9	12,7	12,6	70,3	4,1	6,7
	1928.	12,4	15,0	14,9	13,1	48,6	...	...

(Beigas.)

Valstis	Gadi	Rudzi	Kvieši	Mieži	Anzas	Kartupeli	Lini	
							sēklas	šķiedra
Vācija . . .	1911—1913.	18,6	22,7	21,2	19,4	137,7	—	—
	1923.	15,3	19,6	19,8	18,3	119,5	—	—
	1924.	13,5	16,6	18,1	16,6	131,9	—	—
	1925.	17,1	20,7	21,2	16,2	148,5	—	—
	1926.	13,5	16,2	20,7	18,2	108,8	—	—
	1927.	14,5	18,8	23,1	18,3	134,1	—	—
	1928.	18,4	22,3	22,0	19,9	144,9	—	—
Zviedrija . .	1909—1913.	15,5	21,3	18,1	15,8	102,8	2,2	3,2
	1923.	16,9	20,4	16,1	14,6	102,8	0,5	1,3
	1924.	10,4	14,2	16,6	13,4	89,9	0,4	1,0
	1925.	19,2	24,8	18,8	16,1	132,7	...	...
	1926.	17,3	21,5	18,2	16,9	121,7	...	...
	1927.	13,8	18,8	16,2	15,7	67,7	...	...
	1928.	15,7	22,8	18,9	17,4	131,8	...	...
Argentīna . .	1910/11.—							
	1913/14.	5,3	6,6	7,6	9,8	87,4	5,1	—
	1923.	6,4	9,8	11,4	12,5	59,0	6,8	—
	1924.	5,7	8,0	9,2	11,2	58,6	5,3	—
	1925.	8,3	7,3	12,8	12,9	60,6	7,8	—
	1926.	7,8	8,1	12,2	10,7	92,7	7,0	—
	1927.	7,8	8,7	10,0	10,8	54,7	7,4	—
	1928.	...	...	...	...	...	...	—
Kanada . . .	1909—1913.	11,2	13,3	15,3	13,9	107,9	7,4	3,2
	1923.	10,1	14,6	14,9	14,9	110,9	7,1	0,9
	1924.	9,7	8,0	14,0	10,7	113,1	4,8	3,5
	1925.	8,9	12,8	13,3	12,3	86,3	4,6	2,6
	1926.	10,1	12,0	14,7	11,7	100,6	5,1	...
	1927.	12,6	13,2	14,9	12,7	91,0	6,4	...
	1928.	10,9	15,5	15,0	13,1	97,1	6,0	...
U. S. A. . .	1909—1913.	10,1	9,9	13,1	11,0	65,4	4,9	—
	1923.	7,7	9,0	13,6	11,4	73,3	5,3	—
	1924.	9,9	11,1	14,0	12,8	85,2	5,7	—
	1925.	7,3	8,7	14,4	11,9	70,4	4,6	—
	1926.	7,2	9,9	12,5	10,1	76,3	4,2	—
	1927.	10,0	10,0	15,1	10,2	77,2	5,7	—
	1928.	7,6	10,5	15,3	12,5	81,4	4,5	—

Mājlopi dažādās valstīs pirms un pēcķaŗa gados.*)

Valstis	Gadi	Zirgi	Liellopi	Aitas	Cūkas
Latvija . .	1913.	320 000	912 000	996 000	557 000
	1923.	341 200	910 900	1 488 200	487 300
	1924.	340 200	905 000	1 235 000	458 000
	1925.	351 900	915 800	1 181 600	497 100
	1926.	365 000	955 000	1 152 000	521 000
	1927.	369 300	966 600	1 127 500	534 600
	1928.	365 200	960 600	1 090 400	535 000
Austrija . .	1910.	298 025	2 218 763	306 793	1 840 338
	1923.	282 651	2 162 346	597 413	1 473 112
	1928.	...	...	...	...
Beļģija . .	1913.	267 160	1 849 484	185 373	1 412 293
	1923.	243 184	1 602 728	—	1 176 430
	1924.	252 314	1 627 655	—	1 139 073
	1925.	250 024	1 654 767	—	1 151 719
	1926.	250 287	1 711 702	—	1 143 860
	1927.	256 465	1 738 814	—	1 124 243
	1928.	...	...	—	...
Lielbritanija ar Īriju .	1913.	1 735 840	7 726 132	24 279 383	2 399 690
	1923.	1 594 729	7 764 200	21 085 227	2 993 422
	1924.	1 529 305	7 794 348	22 238 752	3 566 944
	1925.	1 447 427	8 035 263	23 577 681	2 910 988
	1926.	1 403 020	8 116 630	24 591 508	2 503 950
	1927.	1 343 231	8 183 029	25 208 101	3 124 412
	1928.	...	...	...	...
Ķekoslavā- ķija . . .	1910.	692 041	4 595 614	1 322 342	2 515 782
	1923.	—	—	—	—
	1924.	—	—	—	—
	1925.	740 202	4 691 320	861 128	2 539 201
	1926.	—	—	—	—
	1927.	—	—	—	—
	1928.	—	—	—	—
Dānija **) .	1909.	535 018	2 253 982	726 879	1 467 822
	1923.	561 949	2 523 080	373 684	2 854 854
	1924.	547 937	2 666 584	302 366	2 868 139
	1925.	536 335	2 758 194	260 670	2 517 087
	1926.	548 405	2 838 212	232 659	3 122 326
	1927.	524 725	2 912 636	—	3 730 730
	1928.	518 000	3 021 000	—	3 360 000
Francija . .	1912.	3 334 115	15 338 227	16 175 747	7 528 723
	1923.	2 847 970	13 749 290	9 925 310	5 405 840
	1924.	2 859 400	14 024 960	10 171 520	5 801 830
	1925.	2 880 380	14 372 980	10 537 020	5 792 860
	1926.	2 893 960	14 482 440	10 775 260	5 776 900
	1927.	2 927 230	14 940 960	10 693 120	6 019 450
	1928.	...	...	...	...

*) Tabele sastādīta pēc Romas „Annuaire international de statistique agricole 1927.—1928.” un 1928. gads pēc „Bulletin des statistique agricole et commerciale 1928.”.

**) Vecās robežas.

(Turpinājums.)

Valstis	Gadi	Zirgi	Liellopi	Aitas	Cūkas
Holande . .	1913.	334 445	2 096 599	842 018	1 350 204
	1921.	363 668	2 062 771	668 211	1 519 245
Igaunija . .	1913.	164 545	478 480	518 439	274 549
	1923.	209 815	512 625	665 938	338 366
	1924.	208 076	502 225	608 598	287 507
	1925.	223 747	555 322	719 785	338 648
	1926.	226 360	599 130	665 971	333 144
	1927.	229 530	633 870	666 650	354 360
	1928.	227 540	650 540	658 600	326 930
Italija **)	1908.	955 878	6 198 861	11 162 926	2 507 798
	1918.	989 786	6 239 341	11 753 910	2 338 926
Lietava ***)	1913.	451 000	918 000	1 152 000	1 358 000
	1923.	505 000	1 285 000	1 413 000	1 697 000
	1924.	482 000	1 252 000	1 399 000	1 564 000
	1925.	497 000	1 339 000	1 455 000	1 488 000
	1926.	535 000	1 396 000	1 573 000	1 441 000
	1927.	617 000	1 128 000	1 410 000	1 010 000
	1928.	...	...	...	...
	1928.	...	...	...	...
Norvegija .	1910.	167 714	1 133 613	1 398 383	333 709
	1923.	193 157	1 131 120	1 525 281	237 302
	1924.	185 935	1 114 433	1 506 850	249 022
	1925.	183 887	1 150 617	1 528 819	252 959
	1926.	183 342	1 200 279	1 595 237	303 412
	1927.	183 365	1 209 450	1 608 222	299 669
	1928.	...	...	...	...
	1928.	...	...	...	...
Polija . . .	1913.	3 495 685	8 663 734	4 472 591	5 486 635
	1921.	3 289 911	8 062 935	2 193 003	5 287 408
	1926.	4 126 936	8 601 796	1 917 837	6 333 456
	1928.	...	...	...	...
Rumanija **)	1911.	824 714	2 666 945	5 269 493	1 021 465
	1923.	1 828 129	5 548 590	12 480 967	2 924 603
	1924.	1 845 208	5 398 704	13 611 902	3 133 144
	1925.	1 814 804	5 049 078	12 950 212	3 087 869
	1926.	1 877 285	4 798 384	13 581 869	3 167 722
	1927.	1 939 438	4 552 166	12 941 051	3 075 782
	1928.	...	...	...	...
	1928.	...	...	...	...
Somija . . .	1910.	366 009	1 606 087	1 329 692	422 284
	1923.	400 239	1 864 645	1 549 994	381 715
	1924.	402 963	1 864 469	1 484 529	375 681
	1925.	401 664	1 870 603	1 451 084	378 383
	1926.	399 998	1 860 479	1 413 697	390 536
	1927.	395 968	1 871 865	1 368 173	417 723
	1928.	...	...	...	...
	1928.	...	...	...	...

**) Vecās robežas.

***) Aitas un kazas skaitītas kopā.

(Beigas.)

Valstis	Gadi	Zirgi	Liellopi	Aitas	Cūkas
U. R. S. S.	1916.	35 522 000	60 280 000	111 051 000	20 337 000
	1923.	—	—	—	—
	1924.	24 980 400	57 689 900	91 564 700	19 254 100
	1925.	26 439 800	60 780 800	106 283 700	18 946 300
	1926.	28 771 600	64 074 000	113 084 300	18 249 300
	1927.	31 258 000	67 835 000	120 237 000	20 022 000
	1928.	...	...	...	...
Šveice . .	1911.	144 128	1 443 483	161 414	570 226
	1921.	—	—	—	640 091
	1923.	—	—	—	—
	1924.	—	—	—	—
	1925.	—	—	—	—
	1926.	139 283	1 587 110	169 252	635 349
	1927.	...	—	—	—
	1928.	...	—	—	—
Ungarija . .	1911.	896 498	2 149 756	2 406 041	3 322 407
	1923.	814 851	1 819 221	1 587 357	2 133 133
	1924.	849 771	1 896 041	1 814 155	2 458 006
	1925.	875 768	1 920 026	1 890 511	2 632 966
	1926.	884 746	1 839 410	1 804 066	2 519 969
	1927.	903 326	1 798 551	1 610 716	2 386 664
	1928.	917 974	1 811 647	1 566 351	2 661 539
Vācija . . .	1913.	3 806 705	18 474 377	4 987 828	22 533 393
	1923.	—	16 691 447	6 104 510	17 307 815
	1924.	3 855 176	17 326 098	5 735 147	16 894 874
	1925.	3 916 914	17 202 336	4 752 833	16 199 573
	1926.	3 873 131	17 133 445	4 080 472	19 423 552
	1927.	3 805 492	17 982 864	3 813 374	22 880 318
	1928.	...	...	...	...
Zviedrija . .	1913.	596 188	2 722 646	972 394	977 612
	1920.	728 000	2 736 000	1 568 000	1 011 000
Argentīna	1914.	8 323 815	25 866 763	43 225 452	2 900 585
	1922.	9 432 421	37 064 850	36 208 981	1 436 638
Kanada . .	1913.	2 866 008	6 656 121	2 128 531	3 448 326
	1923.	3 530 641	9 246 231	2 753 860	4 405 316
	1924.	3 588 788	9 460 836	2 684 743	5 069 181
	1925.	3 554 041	9 307 298	2 755 556	4 426 148
	1926.	3 398 114	8 570 879	3 142 476	4 359 582
	1927.	3 421 857	9 172 238	3 263 706	4 694 789
	1928.	...	...	...	...
U. S. A. . .	1913.	20 962 000	58 737 000	37 773 000	1 800 000
	1923.	17 222 000	64 507 000	36 876 000	66 361 000
	1924.	16 489 000	61 996 000	38 112 000	55 568 000
	1925.	15 830 000	59 122 000	39 730 000	52 148 000
	1926.	15 145 000	56 872 000	41 846 000	54 408 000
	1927.	14 541 000	55 696 000	44 545 000	58 969 000
	1928.	...	...	...	...